

LEÁNYVÁR

TELEPÜLÉSTERV

TH-20-02-141

2022. május

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

TÉR-HÁLÓ

Megalapozó vizsgálat

Leányvár Településtervezéshez

2022. május
TH-20-02-141

Felelős tervező: Németh Géza
TT-1 08/0065/2006

Munkatárs: Leitner Attila
É-3 08-0386

Településtervező: Gyárfás Henriett
TT 08-0442

Közlekedéstervező: Bogár Zsolt
K1d-1/08-0014

Közműtervező: Horváth Ervin
TE-T 18-0033
TV-T 18-0033

Tájrendezési tervező: Szűcs Gábor
TK1 05-0480

Tartalomjegyzék

1	HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ.....	5
1.1.	TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK	5
1.1.1.	<i>A település helye a településhálózatban.....</i>	5
1.1.2.	<i>Térségi kapcsolatok</i>	5
1.1.3.	<i>A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések.....</i>	6
1.2.	ATERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA.....	8
1.2.1.	<i>Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió 97/2005. (XII. 25.) OGY határozat.....</i>	8
1.2.1.1.	<i>A nemzeti prioritásokhoz kapcsolódó tématerületek Leányvárt is érintő céljai</i>	16
1.2.2.	<i>Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz való kapcsolódás</i>	20
1.2.3.	<i>Komárom-Esztergom Megye Területfejlesztési Stratégiájához és Operatív Programjához való kapcsolódás.....</i>	30
1.2.4.	<i>Komárom-Esztergom Megye Integrált Területi Programjához való kapcsolódás</i>	32
1.3.	A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA.....	37
1.3.1.	<i>Országos Területrendezési Terv.....</i>	37
1.3.2.	<i>Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Terve</i>	46
1.4.	HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK ÉS ELHATÁROZÁSOK BEMUTATÁSA.....	52
1.4.1.	<i>Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések</i>	55
1.5.	A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA.....	55
1.5.1.	<i>A hatályos településszerkezeti terv megvalósult és meg nem valósult elemei.....</i>	55
1.6.	A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA	59
1.6.1.	<i>A társadalom összetétele.....</i>	59
1.6.1.1.	<i>Demográfia, népesség</i>	59
1.6.1.2.	<i>Foglalkoztatottság.....</i>	60
1.6.2.	<i>Települési identitást erősítő tényezők, történeti és kulturális adottságok</i>	61
1.7.	A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA.....	68
1.7.1.	<i>Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy)</i>	68
1.7.2.	<i>Esélyegyenlőség biztosítása</i>	70
1.8.	A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA.....	71
1.8.1.	<i>A település gazdasági súlya, szerepköre, főbb gazdasági ágazatai, jellemzői.....</i>	71
1.8.2.	<i>A helyi gazdasági szervezetek</i>	79
1.8.3.	<i>Ingtatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat).....</i>	79
1.9.	AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ-ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE	80
1.10.	TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK	81
1.11.	A TÁJ ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA, ÖRÖKSÉG, JELLEMZŐ TÁJKARAKTER.....	82
	<i>Domborzat, földtani-és talajtani adottságok</i>	82
	<i>Tájhasználat értékelése.....</i>	86
	<i>Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek.....</i>	86
	<i>Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek.....</i>	86
	<i>Kijelölés alapjául szolgáló élőhelytípusok:.....</i>	88
	<i>Ökológiai hálózat.....</i>	88
	<i>Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése</i>	88
1.12.	ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA, ZÖLDINFRASTRUKTÚR	89
	<i>A zöldfelületi karaktert meghatározó elemek:</i>	89
	<i>A zöldfelületi ellátottság értékelése</i>	91
	<i>A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái.....</i>	91
1.13.	AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA	91
1.13.1.	<i>Településszerkezet, telekstruktúra vizsgálata.....</i>	91
1.13.2.	<i>Területfelhasználás vizsgálata</i>	94
1.13.3.	<i>Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek.....</i>	95

1.13.4.	<i>Tulajdonjogi vizsgálat</i>	95
1.13.5.	<i>Az épületállomány</i>	97
1.13.6.	<i>Beépítési jellemzők (mód, mérték, sűrűség)</i>	97
1.13.7.	<i>Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület</i>	99
1.13.8.	<i>Világörökségi és világörökségi várományos terület</i>	99
1.13.9.	<i>Műemlék, műemléki környezet</i>	99
1.13.10.	<i>Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület</i>	100
1.13.11.	<i>Nemzeti emlékhely</i>	100
1.13.12.	<i>Helyi védelem</i>	100
1.13.13.	<i>Az épített környezet konfliktusai, problémái</i>	101
1.14.	KÖZLEKEDÉS	101
1.14.1.	<i>Hálózatok és hálózati kapcsolatok</i>	101
1.14.2.	<i>Közúti és vasúti kapcsolatok, közösségi közlekedés</i>	103
1.14.3.	<i>Kerékpáros és gyalogos közlekedés</i>	103
1.15.	KÖZMŰVESÍTÉS	104
1.15.1.	<i>Vízi közművek</i>	104
1.15.1.5.	<i>Vízgyűjtőgazdálkodás és vízellátás</i>	105
1.15.1.6.	<i>Szennyvízelvezetés</i>	106
1.15.1.7.	<i>Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés</i>	106
1.15.2.	<i>Energia</i>	106
1.15.2.5.	<i>Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei</i> ...	106
1.15.2.6.	<i>Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése</i>	107
1.16.	KÖRNYEZETVÉDELEM	107
1.16.1.	<i>Talaj, felszíni és felszín alatti vízvédelem, természetes növényzet</i>	107
1.16.2.	<i>Levegőtisztaság és védelme</i>	107
1.16.3.	<i>Zaj- és rezgésterhelés</i>	107
1.16.4.	<i>Sugárzás védelem</i>	108
1.16.5.	<i>Hulladékkezelés</i>	108
1.16.6.	<i>Vizuális környezetterhelés</i>	108
1.16.7.	<i>Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák</i>	109
1.17.	KATASZTRÓFAVÉDELEM (TERÜLETFELHASZNÁLÁST, BEÉPÍTÉST BEFOLYÁSOLÓ VAGY KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK)	109
1.18.	ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY	109
2.	HELYZETELEMZÉS AHOGYAN MA A LAKOSSÁG LÁTJA ÉS LÁTNI SZERETNÉ LEÁNYVÁRT	109
2.1.	JELENKÉP	110
2.2.	JÖVŐKÉP	110
2.3.	LAKÁSHELYZET, LAKÓTERÜLETEK	111
2.4.	HUMÁN JELLEMZŐK	119
2.5.	ZÖLDFELÜLETEK, TEREK, SZABADIDŐ	119
2.6.	TELEPÜLÉSI ÉRTÉKEK, UTCAKÉPEK	122
2.7.	KÖZMŰVEK, KÖZMŰELLÁTÁS	123
2.8.	KÖZLEKEDÉS	124
2.9.	EGYÉB	127
3.	HELYZETELEMZŐ ÉS HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ	128
3.1.	SWOT ANALÍZIS	128
1.2.	FEJLESZTÉSI FELADATOK, KITÖRÉSI PONTOK AZ ÉRTÉKELÉS ALAPJÁN	130
1.3.	A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÉS RENDEZÉS KAPCSOLATA	131

1 HELYZETFELTÁRO MUNKARÉS Z

1.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK

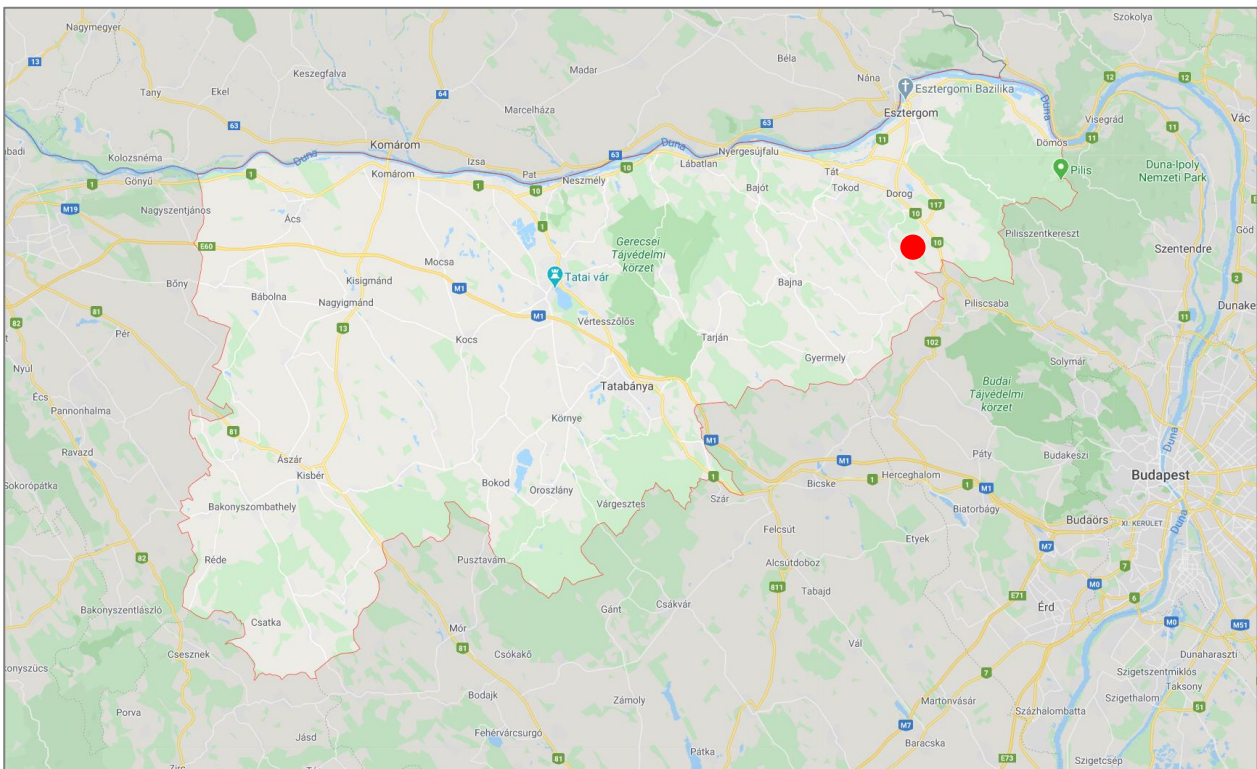
1.1.1. A település helye a településhálózatban

Leányvár település Komárom-Esztergom megye keleti határán fekszik.

A település területe 7,26 km²

A települést északról Dorog, keletről Piliscsév, délről Pilisjászfalu, nyugatról pedig Dág és Csolnok települések határolják.

Közlekedé sföldrajzi helyzetét tekintve fekvése igen kedvező, hiszen a település a 10 sz. főút és a 2 sz. Budapest-Esztergom vasútvonal mentén fekszik. A főút és a vasútvonal kiváló és rövid elérési idejű térségi összeköttetést ad Budapest, Piliscsaba ill. Dorog és Esztergom felé.

forrás: openstreetmap

(A 10 sz. főút jelenleg igen erős átmenő forgalommal terheli a települést. Ez a helyzet várhatóan megváltozik a tervezés alatt álló M100 gyorsforgalmi út megépülésével. A tervek szerint az M100 gyorsforgalmi út Leányvár területén a település belterületétől dél-keletre halad. A település a Leányvári csomópontból közvetlen útkapcsolatot kap a gyorsforgalmi útra.)

Leányvár földrajzi helyzetét tekintve a Pilis-hegység néven ismert kistáj részét képezi. Ezen belül a Pilisi-medencében található. A terület természetföldrajzi adottságait tekintve igen változatos. Mind a talajviszonyok, domborzati adottságok, csapadékeloszlások terén változatos, heterogén képet mutat.

1.1.2. Térségi kapcsolatok

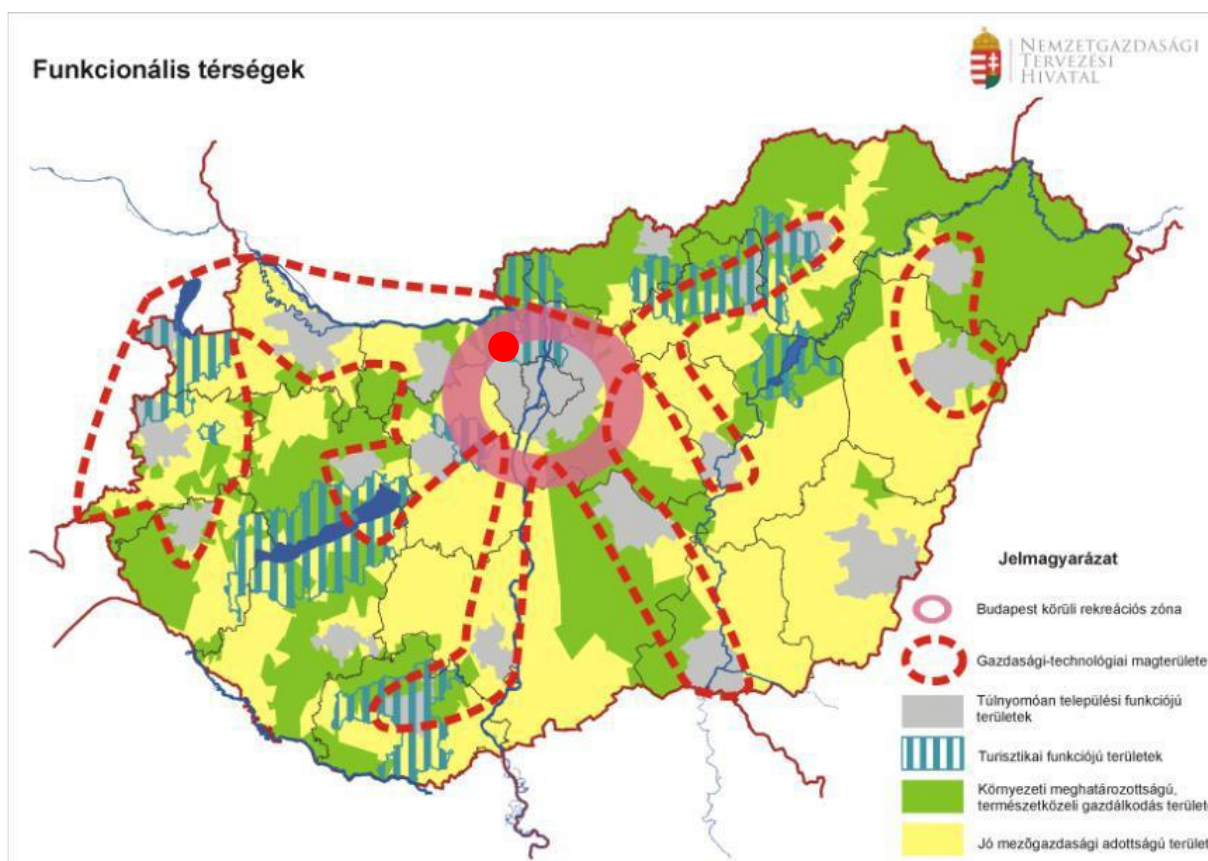
A település térségi kapcsolatait a domborzat jelentősen befolyásolta.

Leányvár regionális kapcsolatait a 10. sz. főút és a Budapest-Esztergom vasútvonal adja: ez a két közlekedési útvonal biztosítja az összeköttetést a budapesti fővárosi ill. agglomerációs régió és a Dorog-Esztergom település-csoport felé. Ezt a kapcsolatot erősíti majd a jövőben a megépülő M100 gyorsforgalmi út is. A közeli nagyvárosok, térségi központok és a főváros közelsége jelentős mértékben befolyásolja a község fejlődését. Az elérhetőség és a közelség a község gazdasági-idegenforgalmi potenciálját egyaránt erősíti.

1.1.3. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK; elfogadva az Országgyűlés 1/2014. (I. 3.) OGY határozatával) értelmében a településstratégiák célja a többközpontú térszerkezetet biztosító településhálózatok kialakulása, valamint a kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése. Mindezek szem előtt tartásával az OFTK olyan funkcionális térségeket határoz meg (1.1-2. ábra), amelyek a jövőben egy-egy, nemzeti szinten is jelentős gazdasági, társadalmi vagy környezeti feladatot fognak ellátni, integrálódva a nemzeti szintű társadalmi és területi munkamegosztásba.

Leányvár és környéke az OFTK szerint részét képezi a Budapest körüli rekreációs zónának, a környezeti meghatározottságú természetközeli gazdálkodás területének, a turisztikai funkciójú területeknek és nem utolsósorban a gazdasági-technológiai magterületnek is.

Az OFTK térszerkezeti jövőképe

A nagyobb városok és környezetük által alkotott gazdasági-technológiai magterület és térsége az ország gazdasági növekedésében és területi fejlődésében is jelentős szerepet játszanak. A térségi szemlélet érdekében az OFTK kijelölte a növekedés elsődleges színtereit és hálózatait. Ezeket olyan települések alkotják, amelyek kiemelkedő telephelyi lehetőségeik, jelenlévő és potenciális befektetők, vállalataik, térségi beágyazottságuk révén a növekedés dinamikus

térségeiként jelennek meg a hazai településszerkezetben. Ahogyan a fenti ábrán is látható Leányvár része ennek a dinamikus térségnek.

A település könnyen ki tudja használni a fekvéséből eredő remek lehetőségeket.

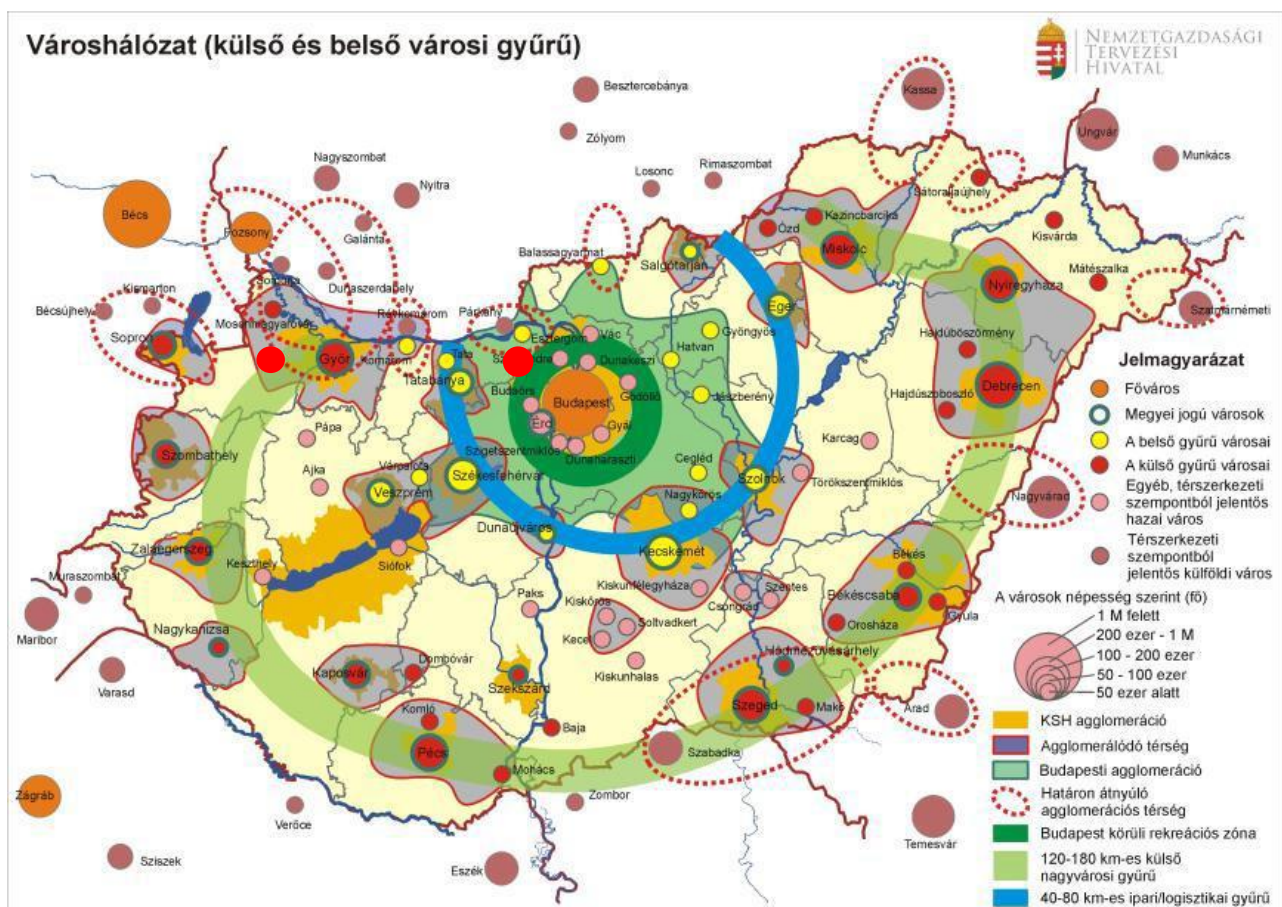
Leányvár és térsége jó mezőgazdasági adottságú terület, továbbá kisebb és nagyobb városokhoz és a fővároshoz is közeli település, amely arra predesztinálja, hogy egy intenzívebben fejlődő gazdasági zóna aktívabb részesévé váljon. (ld. Leányvár prosperáló meglévő gazdasági területei) A településnek országos jelentőségű funkciója természetes nincs és nem is elvárható.

Az OFTK is kimondja, hogy az OFTK-ban meghatározott egyes térségek nem kizárólagos és semmiképpen nem szabályozási jellegű térségek. Például a természetközeli gazdálkodás sem korlátozódhat kizárólag a környezeti meghatározottságú gazdálkodás tereire, de ott kiemelt fontosságú.

Az OFTK továbbá kimondja, hogy:

„A kiegyenlített területi fejlődés elérése érdekében a többközpontú, decentralizált fejlődés biztosítása szükséges. Ezt a célt szolgálja a városhálózati megközelítés, a belső és külső városgyűrűk, a fejlesztési tengelyek kijelölése.”

Azon túl, hogy önálló területi célként is megjelenik, és önálló fejlesztéspolitikai eszközöket kap a városfejlesztés és a vidékfejlesztés, általános elvként az OFTK – a Nemzeti Vidékstratégiával összhangban – a város-vidék együttműködést, a kölcsönös előnyökön nyugvó kapcsolatrendszeret rögzíti. Mind az országos fejlesztéspolitikában, mind a helyi szinteken törekedni kell e szempont érvényesítésére.

Az OFTK településhálózati jövőképe

1.2. A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

1.2.1. Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció 97/2005. (XII. 25.) OGY határozat

Az Országos Területfejlesztési Koncepció az ország átfogó távlati fejlesztését megalapozó tervdokumentum, amely meghatározza az ország hosszú távú területfejlesztési céljait, és a területfejlesztési programok kidolgozásához szükséges irányelveket, információt biztosít az ágazati és a kapcsolódó területi tervezés és területfejlesztés szereplői számára.

Az Országos Területfejlesztési Koncepció négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt fogalmaz meg. A négy cél üzenetet ad a társadalom és gazdaság egészének, valamint a társadalom és a gazdaság környezetéhez való viszonyulására is:

1. értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdaság és növekedés
2. népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom
3. természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme
4. térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet

A nemzeti fejlesztés- és területfejlesztési politika alakítása és a célok elérése során a területi célokat, a lehetséges kitörési pontok és fordulatot igénylő területek alapján az OFTK az alábbiak szerint határozza meg:

1. az ország makro-regionális szerepének erősítése,
2. a többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat,
3. vidéki térségek népességeltartó képességének növelése,
4. kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése,
5. területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése,
6. összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása.

Komárom-Esztergom megye

POZICIONÁLÁS

A megye az Európai Duna Régió kiemelkedő fejlődési potenciálú Bécs-Budapest gravitációs térségében helyezkedik el. Kis mérete ellenére differenciált gazdasági, táji adottságok, természeti, kulturális értékek nagy gazdagsága, alulhasznosított turisztikai potenciál jellemzi. Térszerkezetét a kiváló elérést biztosító Helsinki folyosók és a gyenge észak-déli kapcsolatok (hiányzó hidak és főutak) határozzák meg.

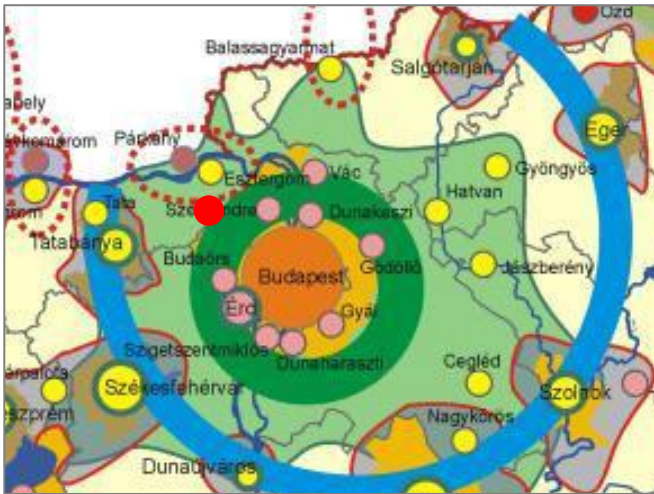
A népsűrűség magas, a lakosság 2/3-a él városokban. A vidéki térségekben és a hagyományos ipari-bányászati központokban jelentős az elvándorlás, a Dunakanyar északi részén viszont nő a népesség. Az agrárgazdaság teljesítménye csökkent, de a Kisalföldön jelentős a versenyképes nagyüzemek súlya. Az ipari termelés 98%-át a feldolgozóipar (gép-, jármű-, vegyipar, elektronika) adja, a hagyományos villamosenergia-ipar leépülőben, de fejlődik a megújuló energiaforrások hasznosítása. Az újraiparosítási folyamat a válság hatására lassult, a 11 ipari park jelentős területkínálattal bír. Gyenge a megye K+F+I kapacitása. Az egy lakosra jutó termelési

érték az országos átlag négyszerese, a gazdaságilag aktív népesség aránya magas, alacsony viszont a felsőfokú végzettségűek aránya.

FEJLESZTÉSI IRÁNYOK

- Oroszlány-Tatabánya-Tata-Komárom városi hálózati csomópont fejlesztése: Tatabánya gazdasági központi szerepének megőrzése-további megerősítése mellett versenyképes, innovációt és befektetéseket támogató, családbarát urbanizált táj kialakítása, az elért eredmények megtartásához szükséges infrastrukturális és gazdasági célú fejlesztések folytatása, az Által-ér völgyének fenntartható vízgazdálkodási, ökológiai, rekreációs fejlesztése.
- Esztergom-Párkány és Komárom-Komarno várospárok központi szerepének fejlesztésére építve a Duna mente struktúraváltása: az észak-déli kapcsolatok megerősítése-kiépítése, a nemzetközi térszervező funkciók, összehangolt logisztikai kapacitások, meglévő gazdasági potenciálok hasznosítása, az árvízvédelem és az intermodális közlekedésfejlesztés összehangolása, diverzifikált, nem szállítási igényes gazdaság; a Duna, a dombvidék, a világörökség várományos területek turisztikai potenciáljainak kihasználása).
- A megyei vidéki tájak új egyensúlyának kialakítása (kisalföldi agrárvertikum nagytérségi integrációja; integrált fenntartható vízgazdálkodás infrastruktúrája, kooperáló erős vidéki közösségek innovatív kezdeményezéseinek támogatása; a munkaerő-piaci központok elérhetőségének javítása, központi szerepű települések funkciójának megerősítése; élhetőség, rekreációs funkció és a dombvidéki mozaikos táj adottságaira épülő helyi gazdaság együttműködésre épülő fejlesztése).
- Rozsdaterületek, barnamezős területek, tájsebek, meglévő, de nem használt falusi feldolgozó-kapacitások differenciált újrahasznosítása, rehabilitációja, kezelése, fenntartható területgazdálkodás, településüzemeltetés, környezeti veszélyforrások felszámolása, tájgondnokság megszervezése, kooperációra épülő tájfejlesztés.
- A megye energiaipari pozíciójának megerősítése az energiaszektor struktúraváltására építve (a táji, környezeti, térszerkezeti adottságok, az európai (Duna régiós) és az országos energiastratégia és a befektetői szándékok összehangolt figyelembe vételével).
- Kvaterner szektor, K+F, felsőoktatás és középfokú szakképzés megerősítése, az együttműködési kultúra és a vállalkozási hajlandóság erősítése, a leszakadó településrészek és társadalmi csoportok integrálódásának, felzárkózásának, befogadásának ösztönzése.

Az **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** szerint **Leányvár** része a Budapest környéki **agglomerációs térségnek**.

Ehhez kapcsolódóan az **OFTK** az alábbiakat mondja:

A városok fejlődése azonban számos, főleg a fejlődés koordinátlanságával magyarázható kedvezőtlen folyamatot is elindított. Különösen erősen jelentkezett a szuburbanizáció – az a folyamat, melynek során a városközpontok népessége csökken, de a külső területein elhelyezkedő részek népessége növekszik – és a városok terjeszkedése, amely alapvetően rendezi át a településközi viszonyokat, elsősorban a nagyvárosok körül, de gyakran középvárosaink környékén is. A városi terek koordinátlan, rendezetlen növekedése

átlépi azok adminisztratív határait, a tágabb környezet átalakulásához vezetve, miközben a városmagban funkcióvesztés, illetve válságterületek kialakulása figyelhető meg. Mindezt az ingázási, közlekedési, intézményi kapcsolatok sűrűsödése, az infrastruktúrafejlesztés igényeinek robbanásszerű növekedése kíséri. A szuburbanizáció a főváros mellett az aprófalvas vagy tanyás térségbe ágazott nagyvárosok esetén a legerőteljesebb.

Város és vonzáskörzete, mint funkcionális alapegység

Funkcionális térség – hiányzó láncszem a fejlesztéspolitikában

Magyarország területi alapú fejlesztéseinek eddigi nehézségei sok esetben abból fakadtak, hogy a fejlesztések nem a valós térszerveződések folyamataiba avatkoztak be. Az eddigi gyakorlat döntően a valós térkapcsolatokat gyakran kevésbé tükröző, közigazgatási határok mentén szerveződő terület egységek fejlesztésére irányult, amelyeket nem jellemezett a települések közötti együttműködés, a kölcsönös előnyök és kompromisszumok feltárása, a városok térségük iránti felelősségvállalása

Ha javítani akarjuk a területi alapú fejlesztési beavatkozásaink hatékonyságát, akkor e téren gyökeres fordulat kell. **A valós térszerveződések követő beavatkozási alapegységeket és területi középszintet kell kijelölni a fejlesztések számára.**

A helyi szint alapegységei: a város-vidék együttműködést érvényesítő várostérségek

A városok vonzáskörzetét több funkció térbeli szerveződése jelöli ki. Egyrészt a **foglalkoztatás**, a munkaerő-piac, ugyanis általában a város kínál több munkahelyet a környékbeli településeken élők számára, melyeket napi ingázással érhetnek el. A városi **szolgáltatásokat** (közszolgáltatások, közigazgatási szolgáltatások és egyes rendszeres

lakossági ellátást szolgáló üzleti szolgáltatások) a környékbeli településekről igénybe vevők lakóhelye is kijelöli a vonzáskörzet határát. Adott esetben a városi vonzáskörzetet azok a városkörnyéki települések is kijelölik, melyek termékeiket a **város piacán** értékesítik, illetve különböző keresleti igényeiket ott elégtik ki.

A városok és vonzáskörzetük egysége nem csak a város felől közelíthető meg. **Város és környéke**, a környező **vidéki térségek kölcsönösen szolgáltatnak egymás számára**. Jó esetben a város környéke kínál elsődleges helyszínt a **városban élők rekreációjára**, az általuk fogyasztott **élelmiszer**, vagy sok esetben akár iparcikkek előállítására.

A várostérségek kialakulásában szintén fontos tényező a térség települései és egyéb szereplői közötti **együttműködési készség**. Ezt a hasonló lehetőségek és kihívások, de a történelmi kapcsolatok, a hagyományok is nagymértékben elősegítik. Ki kell emelni a **helyi identitás**

szerepét is, mely egy várostérség fejlődésének legfontosabb erőforrása lehet, mert a helyi szereplőket a térség érdekében való és együtttes cselekvésre ösztönzi

A területi fejlesztések alapegységei **a városok és a vidéki térségek együttműködésére épülő**, a várost és vonzáskörzetét magában foglaló **várostérségek lesznek** (szakmai kifejezéssel funkcionális várostérség – **FVT**). Lehatárolásuk alapulhat a különböző funkciók vonzáskörzeteit kimutató területi elemzésekre, de ugyanígy a térségi együttműködés hagyományokra és a térségi identitásminták eloszlására is. Mindez azt jelenti, hogy **egyrészt központi szinten is meg kell határozni a szerveződések kereteit**, szabályait és intézményeit. Másrészt a területi középszint, a **megye koordinációja** is sokat segíthet a szerveződésében és a működés nyomon követésében. A kialakításban magának a **helyi szintnek is mozgásteret kell biztosítani**, hogy valóban jól működő fejlesztési térségek jöjjenek létre.

Az eddigi lehatárolások (pl. kistérségek) arra utalnak, hogy hazánkban a jelenlegi kistérségi léptéknek megfelelő várostérségek kialakítása indokolt. A fejlesztési egységeknek viszont nem kell a jelenlegi kistérségi határok szerint szerveződniük. Az egyes várostérségek a helyi viszonyok alapján jelentősen eltérhetnek egymástól (pl. a kisvárosok és a nagyvárosok körüli várostérségek közötti különbségek). A kistérségi rendszer ennek megfelelően átalakul, statisztikai funkciója azonban megmarad.

A várostérségek fejlesztésének szempontjai:

Teret kell nyerniük **a várostérségi települések által közösen kialakított és megvalósított fejlesztéseknek**, és csökkennie kell a települési szinten kiosztott és a pályázati úton elérhető fejlesztési közpénzek jelentőségének. A fejlesztések a térség egészének javát szolgálják, az erőforrások települések közötti funkcionális és harmonikus elosztásával. Mindez dedikált forráskereteken, térségi együttműködésben kialakított helyi-térségi projektcsomagok vagy programok formájában nyilvánulhat meg, különösen az uniós fejlesztési források felhasználásakor.

- Természetesen a nagyobb városainkban – különösen a húszezer fő feletti városainkban – külön erőforrásokat kell fordítani a **városi központok fejlesztését szolgálói sajátos akciókra** is (ld. városfejlesztési prioritások). Ugyanakkor kialakítandók **a vidékies települések sajátosságainak megfelelő fejlesztések** is, és a kettőnek szinergiában kell lennie egymással.
- A várostérségek fejlesztéseit **központilag orientálni** kell, **összhangban a kormányzati és megyei szintű fejlesztésekkel**. Fontos, hogy e tárgykör sokszínű legyen, lehetőséget adva a komplex és integrált megközelítések alkalmazására, kiterjedve a települési infrastruktúrára, a közösségi és közúti közlekedésre, a gazdaságra és helyi gazdaságra, a foglalkoztatásra, a közszolgáltatásra, a társadalmi felzárkózásra, a tudatformálásra vagy akár a képzésekre.
- Minden területi alapú tematikus fejlesztés esetében törekedni kell arra, hogy a beavatkozás terei itt is egy vagy több várostérségből épüljenek fel (pl. a területpolitika vagy egyes ágazati politikák kiemelt térségei). Így válhat a fejlesztések területi „építőelemévé” e valós helyi szintű térszerveződés.
- **Együtt-tervezés:** nem csak a közpénzekből megvalósuló térségi fejlesztésekben, de a **települések gazdálkodásában és tervezésében** (ld. terület- településrendezési és településfejlesztési tervezés, helyi adópolitika) is a térségi, a várost és vonzáskörzetét szerves egységben kezelő szemléletet és gyakorlatot kell alkalmazni.
- Törekedni kell a **természeti környezet értékeinek megőrzésére**, a belső városi zöldfelületek és a várost övező ökológiailag értékes területek közti kapcsolatok erősítésére.

Az agglomeráció: a metropolisz térség kohéziójáért

A budapesti agglomeráció kiterjedésében és funkcióiban egyedi világvárosi jelenség hazánkban, sajátos kihívásokkal és lehetőségekkel. **Az agglomeráció alapvetően Pest megye északi részén húzódik, de a szomszédos megyékben is található több település, amelyeknek Budapest felé irányuló napi kapcsolatai vannak. (pl. Piliscsév, Leányvár) Az agglomerációt az európai nagyvárosok közvetlen vonzaskörzetében tapasztalt kihívások jellemzik.** Ezek közül kiemelhető az óriási tömegigényeket kiszolgáló közlekedés, amelyet a Budapest felé irányuló és az agglomeráción belüli kapcsolatok nehézségei mellett még a Budapest központú országos közlekedési hálózat átmenő forgalma is terhel. Szintén külön említendő **a stratégiaiilag és térségi szinten kevésbé koordinált fokozódó beépítés** és a települések összenövése, melynek eredményeként fenntarthatóságában sérül a területhasználat (ritkul az ökológia-rekreációs hálózat, károsodik a táji és kulturális örökség), **a lakó és a termelő-szolgáltató funkciók kedvezőtlenül keverednek, hiányoznak a valós települési központok.** Továbbá a térség az ország **legkedvezőbb demográfiai adottságú területeként nagy kihívások elé állítja az oktatási-nevelési közszolgáltatásokat.** Az agglomerációs kihívások eredményes kezelése csak a települési és a megyei szereplők koordinált együttműködésében képzelhető el.

Hatékony és fenntartható helyi és agglomerációs mobilitás

A helyi közlekedésnek a település és a közvetlen környezetében megtalálható funkciók és szolgáltatások elérését kell biztosítani a lehető leghatékonyabb módon. Szakítva az egyoldalú mobilitási szemlélettel, az elérhetőséget az utazási igények és távolságok csökkentésével is javítani kell a vegyes területhasználat és egyéb eszközök (infokommunikációs technológiák, munkaszervezés) segítségével.

Határozottan növelni kell a **fenntartható közlekedési módok** (kiemelten a kötöttpályás, valamint egyéni fenntartható formák, például kerékpáros közlekedés) szerepét a helyi közlekedésben, megfelelő közlekedésszervezés és szemléletformálás révén. Az infrastruktúrafejlesztésnek ezen túlmenően **a közlekedési módok közötti zökkenőmentes váltás** biztosítására is tekintettel kell lennie (intermodális csomópontok, P+R és B+R parkolók, összehangolt menetrend).

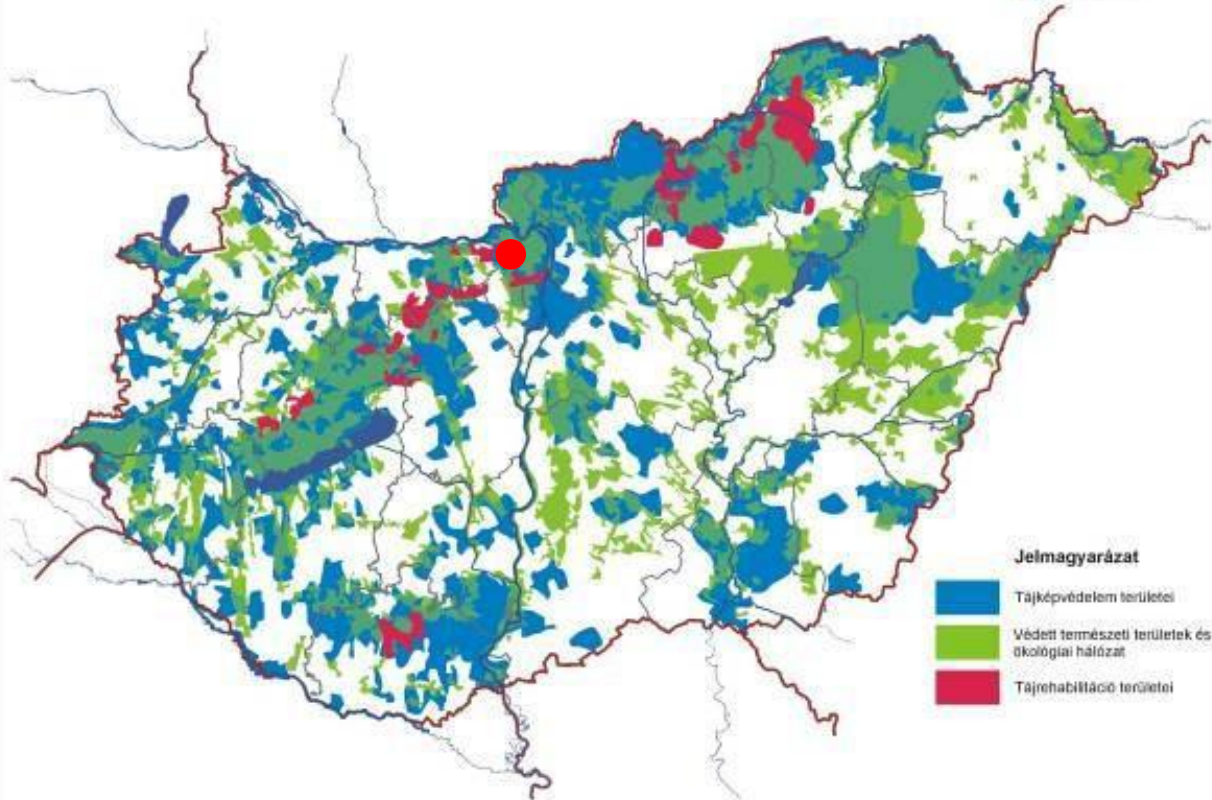
Külön kell kezelni a **fővárost és agglomerációját**, mint hazánk egyetlen metropolisz- térségét. A hálózatok és szolgáltatások kialakításánál a fenntarthatósági szempontokat kell szem előtt tartani. A fővárosra és az agglomerációjára nehezedő közlekedési nyomás a belső nagyvárosi gyűrű erősítésével, a Budapestet elkerülő kapcsolatok kiépítésével lehet enyhíteni, illetve a távmunkát, elektronikus ügyintézését lehetővé tevő feltételek és megoldások ösztönzésével csökkenteni az utazási igényt. A napi mobilitási- ingázási igények kielégítését mindenekelőtt a fenntartható közösségi közlekedési megoldások (kötött pályás, kerékpáros közlekedés) alkalmazásával kell megvalósítani.

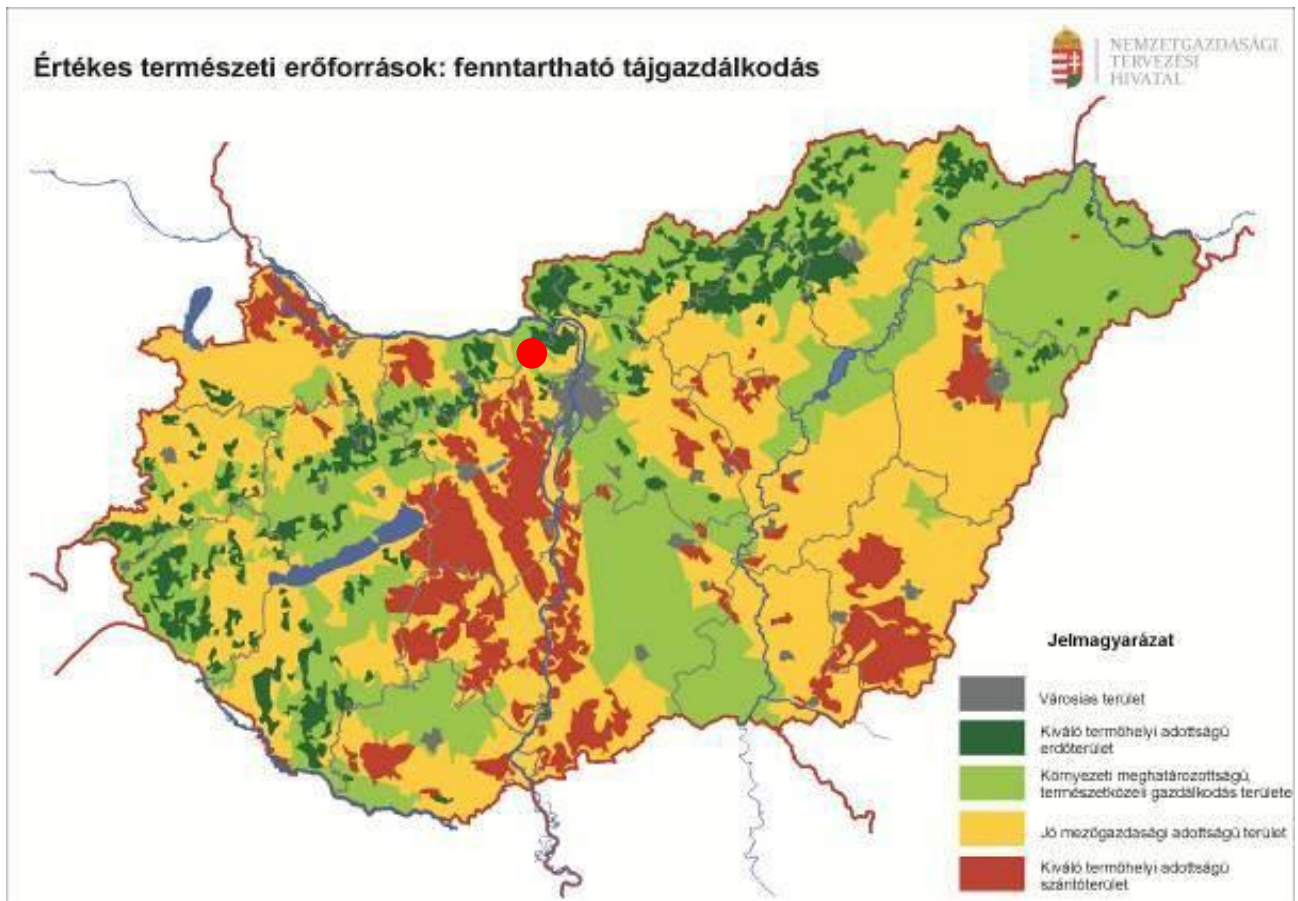
Fejlesztéspolitikai feladatok:

- Az utazási igény és távolság csökkentése vegyes területhasználattal, a tranzitforgalom kiszűrése (elkerülő útvonalak).
- A városi közösségi közlekedés fejlesztése, intermodális csomópontok, P+R, B+R parkolók kiépítése.
- Biztosítani kell, hogy a kis- és középvárosok a maguk köré szerveződő települések bármelyikéből elérhetők legyenek közúton és közösségi közlekedéssel.

Az **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** szerint továbbá **Leányvár** része a **tájképvédelemmel és védett természeti területekkel és értékes természeti erőforrásokkal rendelkező térségnek is.**

Védendő természeti értékek

Ezekkel kapcsolatban az **OFTK** az alábbiakat mondja:

Természeti értékeink meghatározóak az ország számára. Legjelentősebb természeti adottságaink és értékeink a területi tervezés, a fejlesztéspolitika számára is megkerülhetetlen, fontos minőségi tényezők.

Kiváló talajadottságainkra alapozott kiterjedt szántóink nemcsak gazdaságilag jelentősek, de az ország stratégiai területhasználatát is nagyban meghatározzák. Az ország területének legnagyobb része jó mezőgazdasági adottságú terület, egyes térségek tájhasználatában és gazdaságában a mezőgazdaság meghatározó tényező. E kedvező adottságok megőrzése érdekében az intenzív gazdálkodás és a környezeti meghatározottságú, extenzív termelés ideális egyensúlyát kell megtalálni, a mezőgazdaság tájfenntartó szerepének érvényesítésével, a környezeti adottságokhoz igazodó tájhasználattal és gazdálkodással. A természeti adottságokra épülnek méltán híres borvidékeink, melyek a kultúrtájukhoz és az üdülőkörzetekhez hasonlóan egyedi területi tervezést, speciális gazdasági profilt, a környezethez illeszkedő fejlesztéseket kívánnak meg.

Magyarország nem beépített területeinek szinte teljes egésze termőterület, mezőgazdasági adottságaink rendkívül kedvezőek. Mégis kijelölhetők azon térségek, ahol a legjobb minőségű szántók koncentrálnak. Más térségeink pedig az extenzívebb, tájgondozó növénytermesztési, állattenyésztési vagy erdőgazdálkodási tevékenységek terepe.

Előzőek mellett az **OFTK Leányvár** területét az **ország turisztikai térszerkezetén belül a kiemelt üdülőkörzetek** közé sorolja.

A turizmus valamennyi térségben fontos fejlesztési potenciálként jelentkezik. A nemzetközi és országos viszonylatban is kiemelkedő turisztikai értékek mellett számos, elsősorban a belföldi turizmusban hasznosuló értékünk van. Fontos, hogy a turizmusban rejlő térségfejlesztési potenciált kibontakoztassuk, ugyanakkor a turizmus ne jelentsen a térhasználatra, tájra, természeti értékekre, erőforrásokra vonatkozóan a minőségüket és a megújulásukat veszélyeztető terhelést.

TÉRHASZNÁLATI, TERÜLETHASZNÁLATI ELVEK, AJÁNLÁS AZ OFTK-BAN

A területfejlesztés és a területrendezés szorosan egymásra utalt. A területfejlesztés – és a területhasználat szempontjából releváns többi ágazati politika – számára a területrendezés szabályrendszere jelenti az általuk megfogalmazott térhasználati elvek, célok szilárd hátterét, érvényesülésük egyik biztosítékát. Ugyanakkor ez a szilárd szabályrendszer önmagában nem fejlesztéspolitika és nem is lehet kizárólagos területhasználati politika, hiszen nem terjedhet ki minden területi folyamatra, területi jelentőségű gazdasági, társadalmi tevékenységre

A hatékony és korszerű területrendezésnek folyamatos, rendszeresen megújuló, összehangolt rendszert kell alkotnia az ország területi képét megalkotó fejlesztési stratégiákkal, melyek közül a legátfogóbb a területfejlesztésé. A területfejlesztés elképzeléseinek tehát orientálnia kell a rendezés szabályrendszerét, leginkább stratégiai szinten, természetesen nem kizárólagosan

A **takarékos és átgondolt területhasználat** a legfontosabb térhasználati elvek egyike. A termőföld védelme, mivel rendkívül korlátozottan megújuló erőforrásról van szó, a legfontosabb célja a takarékos területhasználatnak. Hasonló, nem pótolható értékeket véd az ökológiai szempontból jelentős területek (vizes élőhelyek, gyepek, erdők stb.) megőrzése is. A kihasználatlan beépített területek, barnamezők jobb kihasználásával hosszú távon a nemzetgazdaság számára fontos erőforrásokat védünk, biztosítva ezzel a gazdasági növekedés alapfeltételeit, miközben a csökkent értékű területek értékét is növelhetjük. A barnamezős beruházások támogatása tehát nemzetgazdaságilag is fontos. A gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálásának része lehet az egyes térségek gazdasági/társadalmi fejlődését szolgáló beruházások tervezésénél a fokozottabb területi megközelítés, a beruházók és a térség számára legkedvezőbb helyszínek központilag segített kiválasztása, a barnamezős területek központi nyilvántartása.

A **takarékos helyhasználatot érvényesíteni kell a településfejlesztésben** is. A városok szétterülésének elkerülése, a tagolt és kompakt városszerkezet kialakítása az agglomerációs településeket is erősen érinti, valódi térségi szintű térszervezési feladat. A vidékies területhasználatnál is kerülni kell a talajpusztulást, visszafordíthatatlan talajvízcsökkenést okozó tevékenységeket. Az infrastruktúra-fejlesztések tervezésénél az ezt figyelembe vevő megoldásokat kell támogatni. Mindez többek között a természeti értékek és erőforrások védelme mellett a tájnak a klímaváltozás hatásaival szembeni ellenálló képességét is fokozza.

Napjainkban különösen fontossá vált **a víz-, az energiaellátás, az infokommunikációs csatornák és a közlekedési hálózatok biztonságos és színvonalas elérhetősége minden térség, és minden település lakói számára**. Külön ki kell emelni a periférikus térségek és az aprófalvak, tanyák infrastrukturális elérésének fejlesztési igényeit, mivel ezek felemelkedéséhez ezek elmaradhatatlanok. A környezeti infrastruktúra (hulladékgazdálkodási rendszerek, szennyvízkezelés) térszervezésében is meghatározó az ellátás- és környezetbiztonság, emellett a fejlesztések gazdasági, foglalkoztatási hatásait is figyelembe kell venni a tervezés során.

Napjainkban különösen fontossá vált **a víz-, az energiaellátás, az infokommunikációs csatornák és a közlekedési hálózatok biztonságos és színvonalas elérhetősége minden térség, és minden település lakói számára**. Külön ki kell emelni a periférikus térségek és az aprófalvak, tanyák infrastrukturális elérésének fejlesztési igényeit, mivel ezek felemelkedéséhez ezek elmaradhatatlanok. A környezeti infrastruktúra (hulladékgazdálkodási rendszerek, szennyvízkezelés) térszervezésében is meghatározó az ellátás- és környezetbiztonság, emellett a fejlesztések gazdasági, foglalkoztatási hatásait is figyelembe kell venni a tervezés során.

A gazdaságfejlesztés, az ellátásbiztonság javítása, a kistelepülések népességmegtartó képességének erősítése, a szállítási igények csökkentése, tágabb értelemben a gazdasági, társadalmi, környezeti fenntarthatóság megőrzése vagy visszaállítása érdekében a **helyi gazdaság fejlesztése**, a helyben meglévő értékek felismerése, tudatos és fenntartható kiaknázása a fejlesztéspolitika egyik kiemelkedő területi célja. Ezt a térszerkezet alakításával a területrendezés is tudja támogatni, az önmagukban is élet- és fejlődőképes funkcionális térségek, városkörnyékek beemelésével a területi tervekbe, a közlekedés- és infrastruktúrafejlesztések orientálásával, a gazdaságfejlesztési célú beruházásokra vonatkozó szabályozással. Mindez nemcsak a gazdaság, az infrastruktúra, a munkahelyek ideálisabb rendszerének kialakítását segíti, de a helyi közösségeket, a működő és életképes szociális kapcsolatrendszereket, a helyi identitást is erősíti.

1.2.1.1. A nemzeti prioritásokhoz kapcsolódó tématerületek Leányvárt is érintő céljai

Gazdaságfejlesztés

Többfunkciós agrár-és élelmiszergazdaság

Teljes foglalkoztatottság elérése

Gazdasági versenyképesség

Turizmus

A turizmus hazánkban hagyományosan a **nemzetgazdaság kiemelten fontos ágazata**. Magyarországon és helyben **Leányváron** is különösen **az egészség-, az egészségügyi-, az öko-, az aktív-, a kerékpáros-, a kulturális-, és a falusi turizmus területén kínálkoznak fejlődési lehetőségek**, ami nem csak a turizmus területi szétterítését, hanem a természeti és kulturális értékekben gazdag vidéki térségek fejlődését is jelentősen előmozdíthatja.

Ehhez kapcsolódó feladatok:

- Az attrakciófejlesztés során a ténylegesen új, innovatív, kreatív megoldások, a helyi gazdaság élénkítéséhez való fokozottabb hozzájárulás, a területi különbségek és koncentráció mérséklésének preferálása.
- Tematikus termékfejlesztés, terméktervek, tematikus utak és termékláncok, kiemelt programok, komplex turisztikai termék- és szolgáltatáscsomagok (egészségturizmus, kulturális-, vallási és örökségturizmus, aktív turizmus és altípusai, hivatásturizmus,

ökoturizmus), klaszterek fejlesztése.

- Az épített örökség erőforrásként való használata a turizmusban, a művelődéstörténetileg hitelesen helyreállított és bemutatott objektumok számának erőteljes növelése.
- Az alkony- és szabadidő-gazdaság fejlesztése.
- Rugalmasan igénybe vehető turisztikai szolgáltatások dinamikus fejlesztése.
- A belföldi turizmus további erősítése a hazai üdülési támogatások rendszerének kiterjesztésével, bővítésével, népszerűsítésével.
- A közlekedéspolitikával összhangban a nagytérségi elérhetőség fejlesztése, a turisztikai kiszolgáló infrastruktúra és a szolgáltatás minőségének fejlesztése.
- A fogyatékos személyek számára a turisztikai szolgáltatások, attrakciók akadálymentes, egyenlő esélyű hozzáférésének biztosítása.
- Fenntartható térhasználati alapelvek érvényesítése.
- A vonzerők-szolgáltatások-infrastruktúra termék elemek térségileg összehangolt fejlesztése.
- A teljes TDM rendszer tényleges felállításának elősegítése; pontos jogi, törvényi szabályozásának megteremtése, nemzeti-regionális-térségi-helyi szintű kiépítése.
- Számolni kell azzal is, hogy a turizmus fejlesztése nem kizárólag gazdaságfejlesztési eszköz, hanem multiplikatív hatásrendszeréből eredően egyéb társadalmi hatásokkal rendelkezik, amelyek kihasználását elő kell segíteni. Ide tartozik a kulturális hatás, hiszen a fogadóhelyen élőkben tudatosan saját kultúrájuk és hagyományuk értéke, továbbá a turizmus dinamizálja a kulturális kínálat bővítését és a helyi kulturális élet fejlődését. Ide tartozik továbbá a demográfiai hatás is, hiszen a turizmus fejlődésével megélnék a desztinációk munka- erőigénye, és végül itt említhető a lakossági, területi identitásra gyakorolt pozitív hatása.

Logisztika

Széleskörű egyetértés van abban, hogy a következő évtized első számú húzóágazata az erősen interszektorális logisztika lesz, amely egyben a magyar gazdaság számára az egyik legfontosabb kitörési pont lehet.

A jelenlegi magyarországi helyzet a tranzit jellegre utal, ugyanakkor célszerű lenne megerősíteni az ország földrajzi helyzetéből adódó lehetőségek kihasználását, mivel ez tudja helyzetbe hozni a logisztikai ágazatot, ideértve a közlekedést is. Az országon csak áthaladó áruáram – a káros környezeti és társadalmi hatásai mellett – kevesebb hasznot és kisebb piaci potenciált eredményez, mint az árufolyamot megállító tevékenységek – lokális gyártás, ide vonzott elosztási tevékenységek gócpontjai – előtérbe állításával.

Kkv-k, befektetés ösztönzés

A magyar gazdaság nyitottsága közismert, és az is, hogy igen nagyszámú kkv tevékenykedik mind a termelő, mind a szolgáltató szférában. A foglalkoztatás növelése érdekében fontos a kkv-k támogatása direkt és indirekt módon egyaránt.

Közlekedésfejlesztés

A közlekedési infrastruktúra fejlődése elérhetőbbé teszi a munkahelyeket és az oktatási szolgáltatásokat, javítja a munkaerő mobilitását, hozzájárul a foglalkoztatás bővítéséhez. A közlekedési hálózat fejlesztése megteremti a lehetőségét annak, hogy a területi fejlődésbeli különbségek belátható időn belül jelentősen mérséklődjenek. A mobilizáció mennyiségi növekedése mellett az elvárások differenciáltabbak lettek, általában nő a kényelem, a biztonság, a gyorsaság iránti igény.

Ehhez kapcsolódó feladatok

- A vasúti közlekedés javítása érdekében alapvető prioritás a vasúti fő- és mellékvonal-hálózat, valamint a regionális mellékvonalak és kiszolgáló létesítményeik korszerűsítése, egyenlő esélyű hozzáféréseinek biztosítása, megfelelő fenntartása. Kiemelt cél 2020-ra a TEN-T törzshálózat teherszállítási korridorokhoz kapcsolódó vonalain a hagyományos vasúti infrastruktúra átjárhatósági műszaki előírások szerinti fejlesztése a határokig. A vasúti személyi közlekedésben a kitűzött cél az átlagsebesség növelése, a nagyobb városok közötti összeköttetések kiépítése, minden megyeszékhely becsatolása a villamosított vasúthálózatba, valamint a vasúti szolgáltatás színvonalának emelése.
- A vasúti áruszállítás részarányának és teljesítményének növeléséhez a szállítási idők csökkentése mellett a kombinált közlekedési módok speciális feltételeinek megteremtése a fő feladat.
- Szükséges a vasúti pályaudvarok rekonstrukciója, a parkolási lehetőségek fejlesztése, a helyi közösségi közlekedés elérhetőségének biztosítása.
- Fontos feladat a pénzügyileg önfenntartó közlekedési rendszer kialakítása.
- A közúti közlekedés tekintetében a TEN-T hálózat hazai 50%-os kiépítettségét figyelembe véve gyorsforgalmi utak építése, illetve a gyorsforgalmúvá fejleszhető utak újabb ütemeinek tervezése-kivitelezése szükséges.
- A TEN-T hiányzó közúthálózati elemeinek, köztük az országhatárokig tartó hiányzó elemek megvalósítása.
- A gyorsforgalmi úthálózati elemmel fel nem tárt, ilyenekkel nem rendelkező térségek mielőbbi bekapcsolása a hálózatba.
- A közúthálózat átlagos burkolat-állapotának javítása érdekében 2020-ig mintegy 2400 km-t meghaladó 115 kN teherbírású útmegerősítés és főútfejlesztés szükséges.
- Térségi jelentőségi mellékúthálózatok fejlesztése.
- Az ország agglomerációiban az elővárosi közlekedési rendszerek, a funkcionálisan összetartozó térségeiben integrált közlekedési rendszerek fejlesztése.
- Intermodális csomópontok létrehozása.
- A nemzetgazdaság érdekeit maximálisan támogató, a mobilitási igényekhez igazodó, közép- és hosszútávon önfenntartó légi közlekedési rendszer kialakítása.
- A helyi és helyközi közösségi közlekedés összehangolása, korszerűsítése, fejlesztése a környezetbarát és az alágazatok együttműködése (a járműpark, kiszolgáló létesítmények és az utastájékoztató) révén kombinált közlekedési módok előtérbe helyezésével.
- Szükséges a közösségi közlekedés akadálymentesítése, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításának elvének érvényre juttatása.
- A kerékpáros közlekedés részarányának növelése a nagyvárosokban a jelenlegi 2-3%-ról 10%-ra, a kis- és közepes településeken pedig 30%-ra; mintegy 2000 km kerékpárút megépítésével, valamint a kerékpározás népszerűsítésével és az úthálózat kerékpáros-barát fejlesztésével.
- A környezetbarát, energiatakarékos közlekedés, az elektromos mobilitás térnyerésének elősegítése a hozzá kapcsolódó kiszolgáló infrastruktúra kiépítésének támogatásával, népszerűsítésével és a városi közösségi közlekedési tervek megújításával. Az útkarbantartás környezetbarát megoldásainak preferálása.
- Az egészségügyi ellátó intézmények, a köz- és felsőoktatási intézmények, a közgyűjtemények valamint a kutatóintézetek, a munkahelyek és a közigazgatási egységek

közösségi és kerékpáros közlekedéssel való megközelítésének javítása.

Elérhetőség, megújuló közösségi közlekedés és tranzitgazdaság

Elsődleges fejlesztési prioritás az elérhetőség javítása a hazai térségek, települések, vállalkozások, intézmények és állampolgárok számára.

Kiemelten kell kezelni:

- a közlekedési, infokommunikációs és szolgáltatási kapcsolatok javítását,
- a közösségi közlekedés valamennyi területének a megújítását, ami hozzájárul az elérhetőség és a kitűzött környezeti célok teljesítéséhez,
- az ország földrajzi helyzetéből adódó elérhetőségi és közlekedési kapcsolatok javítását, ezáltal válhat az ország az EU-ból kifelé és az oda irányuló gazdasági folyamatok „kapujává”.

Életképes vidék, bővülő agrár- és élelmiszer-gazdaság, halászat

Az agrár- és élelmiszer-gazdaság fejlesztése kiemelt jelentőségű, amelynek további megerősítése mind a helyi gazdaság, mind az exportcélú termelés és feldolgozás tekintetében fontos.

Energia-hatékonyság, fenntartható erőforrás-gazdálkodás, klíma- és környezetvédelem

Meghatározó fejlesztéspolitikai területet képez gazdaságfejlesztési és környezeti szempontból, ezért kiemelten kell kezelni:

- az energiahatékonyság javítását,
- a megújuló energiaforrások súlyának növelését,
- a természeti erőforrások mennyiségét és minőségét megőrző fenntartható erőforrás-használatot,
- a környezet- és tájgazdálkodás, kiemelten a vízgazdálkodás szerepét,
- a klímaváltozással kapcsolatos, és az ebben érintett térségek felkészülését,
- a környezet minőségét megőrző és javító környezetvédelmi beavatkozásokat

Vidéki térségek, vidéki gazdaság és közösségek

Vidéki térségeink, településeink sajátos vidéki értékeket megőrző, azokra építő fejlesztése, felzárkóztatása, beleértve a társadalmi, közösségi, gazdasági és infrastrukturális fejlesztéseket.

Vidéki településeink népességmegtartó képességének erősítése. Kiemelten fontos a vidéki térségek gazdaságának megerősítése. Az agrár- és élelmiszer-gazdaságon túl a vidéki térségek jövője szempontjából kulcsfontosságú a vidéki foglalkoztatást biztosító további gazdasági ágazatok fejlesztése, a gazdasági diverzifikáció, a helyi gazdaság megerősítése.

Kulturális örökségvédelem

A kulturális örökségvédelem szakterületén világszerte megfigyelhető trend és tendencia az örökségvédelem társadalmiasítása. Ez kétirányú folyamat, és nem csupán azt jelenti, hogy az örökségvédelmi szakma intézményei felől hangsúlyeltolódás figyelhető meg a civilszféra egyes szervezetei és az önkéntes örökségápoló, hagyományőrző szervezetek felé, hanem arra is utal, hogy a kulturális örökségvédelem szakmai prioritásai egyre szélesebb körben válnak elfogadottá és alkalmazottá.

A magyarországi épített örökségállomány színvonalát, értékeit tekintve európai, nemzetközi rangú, azonban helyzete, állapota, tudományos igényű helyreállításainak hiánya, a nagyközönségnek való bemutatást jelenleg képviselő állomány csekély aránya elmarad az európai, illetve a nemzetközi átlagtól. Magyarország nem használja ki a kulturális örökségben rejlő erőforrásokat. Szükség van a

kulturális örökségi helyszínek fejlesztésére, kibontakoztatására, bemutatásukra a nagyközönség számára, ezáltal az örökség turizmusba történő minél szélesebb körű bekapcsolására.

Környezetvédelem, természetvédelem, vízgazdálkodás

A társadalom értékrendjében az anyagi jólét megszerzése, a fogyasztás valós jelentőségéhez képest aránytalanul nagy szerepet kap, míg a környezet minőségének, szolgáltatásainak értékelése nem megfelelő súlyú, jelentős energiaigény és -vesztés keletkezik. A társadalom polarizálódása a jómódúak növekvő fogyasztása mellett az elszegényedést is magával hozta. A kiszolgáltatottak lehetősége az önellátásra, az életmódváltásra, a takarékosági beruházásokra korlátos. A tartós munkanélküliség sújtotta térségekben terjed a megélhetési célú, környezeti károkozással is járó bűnözés. Az ipari termelés bővülése összességében nem járt együtt a környezetterhelés hasonló arányú növekedésével, ugyanis a leépülő nehézipar, vagyis az anyag- és energiaigényes ágazatok helyett a feldolgozóipar és a szolgáltatások indultak fejlődésnek. A fokozódó kereskedelmi aktivitással és a termelési módok változásával összefüggésben az áruszállítás, különösen a közúti szállítás növekedett számos kedvezőtlen környezeti hatást okozva, mint a helyi levegőminőség, a zajterhelés, az emberi egészség, az épített környezet állapotának romlása.

A logisztikai központok, ipari parkok számának gyarapodása számottevő területfoglalással jár, mellette a mezőgazdasági területek nagyságának csökkenése jellemző, amelynek okai a belterületbe vonások, az ipar, a bányászat és az infrastruktúra terjeszkedése, az erdőterület növekedése. A növekvő mértékű urbanizáció hatása tetten érhető a beépített területek nagyságának növekedésén túl a kis területen koncentrálódó lakosság adott térséget érintő fokozott környezet terhelésében is, melyet a környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése hivatott ellentételezni. A különböző területhasználati igények az ökoszisztémák biológiailag aktív területeinek beszűküléséhez és feldarabolódásához vezetnek. A túlhasznosítás, az inváziósidegenhonos fajok terjedése és a szennyezés is a biológiai sokféleség csökkenését okozza. A természetvédelem is fokozódó kihívásokkal szembesül a természeti rendszerek egészének megóvására, lehetséges gyarapítására irányuló törekvései során.

A talajok állapota összességében kedvező, azonban a mezőgazdálkodással érintett termőtalajok termékenységi csökkenést okozó degradációs folyamatok veszélyeztetik. A felszíni vízrendszeren belül elsősorban az állóvizek, a kisvízfolyások, illetve a duzzasztás miatt jelentősen lelassult vízfolyás-szakaszok jelentik a kritikus helyeket, a kijelölt víztestek 70–80%-a közepes vagy annál rosszabb minőségű. A felszín alatti vizeknél problémát jelentenek az engedély nélküli vízkivételek, a vízszintsüllyedés, a nem megfelelő trágya- és növényvédőszer használata, valamint a nem megfelelő mezőgazdasági technológiák alkalmazása. Az árvízvédelem terén az elmúlt 150 évben végzett műszaki beruházások kedvezőtlen hatással voltak a vizek ökológiai állapotára, probléma az árvízi biztonság garantálása, továbbá számos térségben okoznak problémákat a síkvidéki vízvezetés hiányosságai (belvízmentesítés). Komoly fenyegetést jelent az egyes települések víziközmű ellátottságának hiánya

1.2.2. Megyei Területfejlesztési Konceptióhoz való kapcsolódás

Meghatározó (Leányvárt is érintő) területi folyamatok

A megye változatos táji adottságai és országon belüli pozíciója a történelem folyamán sokszor biztosított előnyöket a megye számára, és ezt – sok más térséggel szemben – sikerült megőrizni. A megye területén két markáns, integrált települési és közlekedéshálózati folyosó húzódik. Magyarország legfontosabb nyugat-európai kapcsolata, az M1-es autópálya, és vasúti megfelelője, az 1. sz. vasút- vonal is a tatabányai folyosóban halad végig, mely a megye szószerinti gerincvonala (ezzel nagy átfedésben van az Által-ér völgyében az Oroszlány–Tatabánya–Tata–Almásfűzitő kapcsolati zóna). A Budapest, Pozsony és Bécs közötti fejlődési tengely kiemelkedő szállítási-logisztikai előnyt, a ráfűződő településeknek komoly gazdasági lehetőségeket biztosít. Ezek a

kedvező telepítési feltételek alapozták meg a megye új ipari tengelyének kifejlődését Tatabánya központtal.

A másik tengely a Duna mentén húzódik az Esztergom– Dorog–Nyergesújfalu–Lábatlan–Süttő–Komárom sávban.

A folyosók a megye legnagyobb méretű településeit, leg- fontosabb ipari létesítményeit és igazgatási centrumait fűzik fel, többszörös közúti-vasúti összeköttetés által megerősítve.

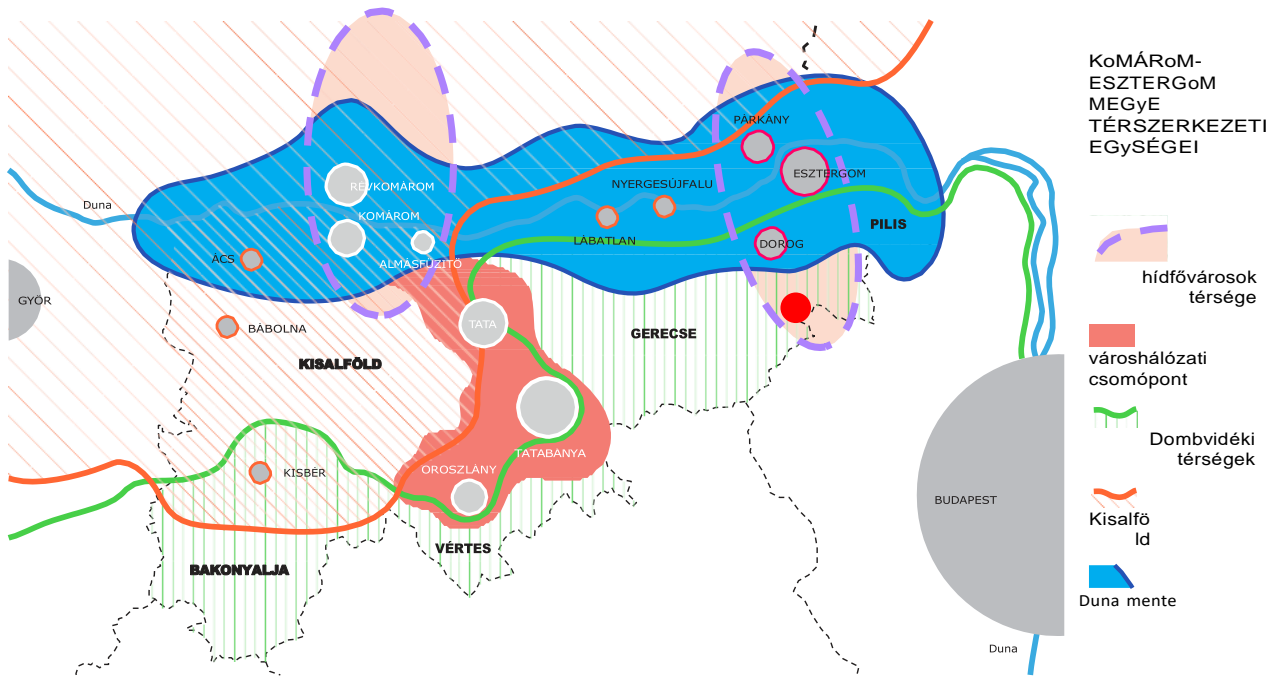
A Duna menti közlekedési és gazdasági tengely szerepét a 20. század végére a Buda- pest-Tatabánya-Tata-Komárom-Győr irányú közúti-vas- úti folyosó vette át. A Duna menti térség visszaesésének okai igen összetettek és szorosan összefüggnek egymással. Nagy múltú hídfővárosok, Komárom és Esztergom „várospárjai” a hídfő-helyzetből következően a Duna másik partján is kiépültek. A városok hosszú évtizedekre befagyasztott kapcsolatai, együttfejlődésük ellehetetlenülése is egyik oka a Duna mente tartóssá vált krízisének, mivel ezek a ma középvárosnak tekinthető várospárok féloldalas, megrekedt fejlődésük miatt elvesztették korábbi nagyobb térségre kiterjedő gazdasági és térszervező szerepüket. Esztergom helyzetében különösen látszik a beszorítottság, melyet súlyosbít, hogy a Duna túloldalán fekvő szlovákiai területek is ugyanilyen bezártsággal küzdenek. Az észak-déli irányú közlekedési folyosó (Pár- kány-Esztergom-M1) középtávú kiépítéséről nem mond hatnak le a két ország hátrányos helyzetű térségei. A térség **területhasználati** (hasznosítatlan barnamezők, Duna megközelíthetlensége, súlyos közlekedési eredetű környezetterheléssel sújtott lakóterületek), **közlekedési** (főút túlterheltsége, vasút és vízi út alulhasznosítottsága) és **környezeti konfliktusai** (pl. vörösiszap-tározók), a **kulturális örökségi**, valamint **természeti-táji értékeiben rejlő lehetőségek** kihasználatlansága, csak összefüggéseik rendszerében oldhatók fel.

Bizonytalan a másik erősen urbanizálódott térség, a **10-es főút mente-Dorog-Esztergom** fejlődési iránya. A megyeszékhely nehézkes elérhetősége miatt is egyre **erőteljesebb az integrálódás a Budapesti agglomerációba**. Kérdés, hogy a **rendszerváltás után nagy lendülettel beindult nyitási folyamat Szlovákia irányába tovább tud-e gördülni**, meg tudnak-e valósulni azok az észak-déli irányú nagytérségi kapcsolatok, melyek segítségével a Duna mindkét oldalán fekvő, jelenleg viszonylag elzárt térség egy nagyobb makrogazdasági tér vérkeringésébe tud bekapcsolódni.

Fejlődési irányok Leányvár vonatkozásában

A megye gazdaságában a meglévő kapacitások és szervezetek további elvesztése komoly veszélyeket rejt magában. A stabilitás fontos tényezői – a működő termelőegységek megtartásán túl – az ipar és a vállalkozási struktúra szerkezetalakítási lehetőségei, ezen belül a megye mezőgazda- sági termeléséhez, kitűnő adottságaihoz igazodó alágazati fejlesztésekben, továbbá a zöldiparban és a korszerű energetikában rejlő lehetőségek kihasználása. A megye területi változásaiban zajló folyamatok alapján középtávon koncepcionális kérdés, hogy sikerül-e a meghatározó fejlődési tengelyre sokkal erőteljesebben rászervezni a megyei településhálózatot, beleértve Komárom és Esztergom észak-déli kapcsolatainak erőteljes fejlesztését is.

Komárom-Esztergom megye jövőképe Leányvár vonatkozásában

A megye jövőképe szerint a folyó két oldalán fekvő **Duna menti hídfővárosok** együttműködve erősítik meg térszervező szerepeiket, míg az őket összekötő térség újrapozicionálása e hídfővárosok megerősödésére építve válik esélyessé. Leányvár a hídfővárosok térségében fekszik.)

A megye jövőképe – szembenézve a kihívásokkal – **új térszerkezeti erővonalak és térségi együttműködési hálózatok kiépülésére, a tudás- és információs társadalomba történő felzárkózásra és a sokrétű alkalmazkodás feltételeinek megteremtésére épül.**

A megye identitásának másik meghatározó térsége a **Duna mente**, ahol a komplex válságkezelés és a 21. század kihívásainak való megfelelés érdekében **alapvető struktúra- és irányváltás következik be 2030-ra**. Az Európai Duna Régió Stratégia lehetőségeit kihasználva **a megye és a Duna kapcsolata sokrétűen újraszerveződik**. Az újraszerveződés alapvető elemei a **Komáromnál és Esztergomnál megépülő Duna-hidakkal kialakuló-megerősödő észak-déli (másodlagos) kapcsolat - és gazdaság- fejlesztési tengelyek**, illetve a **Duna menti településlánc integrált közlekedési, területhasználati-gazdasági, turisztikai és mentális megújulása** a térségen belüli szoros együttműködésre és munkamegosztásra, és a Helsinki (IV. és V/C.) folyosókkal való megerősödött kapcsolatokra épülve. A sikeres struktúraváltás alapvető feltétele a hasonlóan „zsugorodó” szlovák oldali Duna menti térséggel összehangolt fejlesztés.

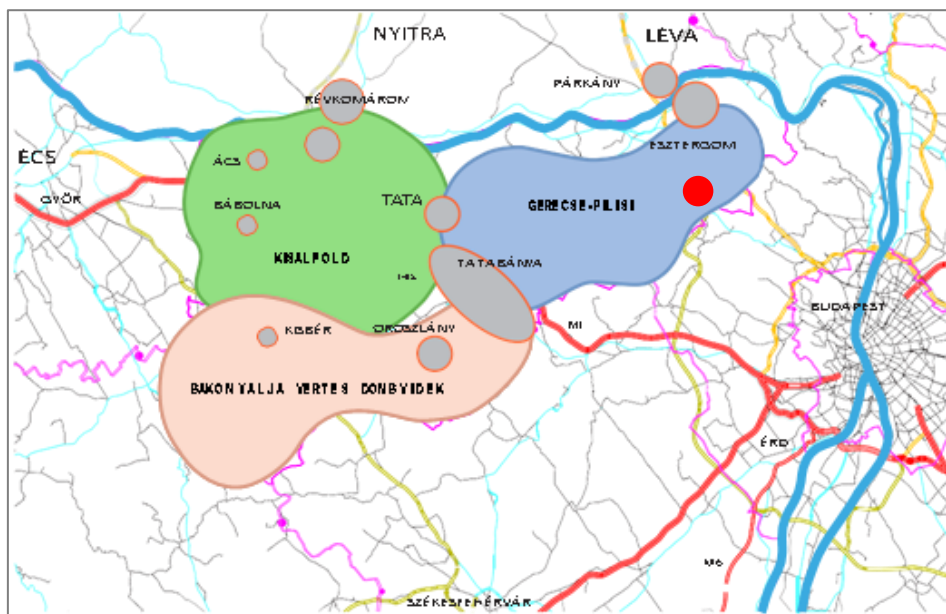
Fontos és tartós foglalkoztatóvá válik az erdőgazdálkodás, a kapcsolódó faipar és vadgazdálkodás, a vízgazdálkodás a hozzákapcsolódó halgazdálkodási, rekreációs, öntözéses gazdálkodási lehetőségekkel, a megújuló energiaforrások sokféleségének együttes használatára épülő decentralizált energiagazdálkodás, a dombvidéken a gyümölcs és szőlő- termesztés, a borászat, míg a Kisalföldön élők munkai igényes, öntözéses szántóföldi kultúrák is újra erőre kapnak. A vidéki térségek életminőségének, rekreációs szerepeinek és turisztikai lehetőségeinek integrált fejlesztése olyan továbbgyűrűző hatást produkál, amely a helyi gazdaság eredményeit és a helyi lakosság életminőségét kimutatható mértékben javítja. A természeti erőforrások közül a megye területén különösen az ivóvízkészlet hazai és európai szinten egyaránt stratégiai jelentőségűvé válik, megővését a társadalom ennek megfelelően, mint nagy értékű ökológiai

szolgáltatást ellentételezi. A természeti források védelmének e forintosított elismerése révén a helyi szereplők - egyének és szervezetek - maguk is érdekeltté válnak erre irányuló teljesítményük fokozásában.

A megye egyik legdinamikusabban bővülő ágazatává válik a **turizmus és a helyi keresletre épülő rekreáció**, mely utóbbi nagymértékben járul hozzá a várostérségek népességmegtartó képességének markáns javulásához, valamint a népesség jobb egészségi állapotához és általános közérzetéhez. Azzal, hogy a megye kezébe vette a turizmusfejlesztés koordinálását, a legkülönbélebb célcsoportok számára sikerül sokoldalú, többnapos programcsomagot kínálni, különös tekintettel a környező nagyvárosi régiók (Buda- pest, Bécs, Pozsony, Győr) lakosságára, mint kiemelt fogyasztói csoport részére.

A területi együttműködések keretében a megye egész területén fokozott támogatást kap és kibontakozik a helyi gazdasági és civil **aktivitás és kreativitás**. Az egészség, az innováció, a vállalkozói kultúra és a társadalmi együtt- működés feltételeinek javítása a megye társadalmának erősítése és a megye fejlettségi szintjének megőrzése érdekében fog megvalósulni. A tudástársadalomba való erő- teljesebb bekapcsolódás és a megye gazdasági továbblépése nem választható el az aktívabb és jóval tudatosabb, vállalkozó-kezdő és képességű lakosságtól.

A megyei vidéki tájak új egyensúlya Leányvár vonatkozásában

A megyei vidéki tájak új egyensúlyának alapja a Kisalföld, illetve a **dombvidéki tájak** differenciált fejlesztése. A megye kisalföldi területeinek – jelenleg nem az értékén kezelt – rendkívül jó mezőgazdasági adottságai és fennmaradt termelési kultúrája, valamint a térség meg- újuló energiatermelésben betöltött szerepe a jövőben igen jól kihasználhatók. A térség versenyképességének, makro-regionális pozicionálásának alapvető feltétele a szomszédos – Győr-Moson-Sopron és nyugat-szlovákiai megyék hasonlóan kedvező adottságú térségeivel való összefogás, klaszterépítés. A viszonylag sűrű kisváros-hálózat (Ács-Bábolna-Kisbér-Komárom) a megújítandó, fejlesztendő fel- dolgozóipar optimális, logisztikailag hatékony rendszere számára kiváló alapul szolgál, miközben a helyi gazdaságok megerősödése nagymértékben szélesíti a termékpalettát.

A dombvidéki tájak **népességmegtartó és jövedelem- termelő képessége** csak a térség adottságaihoz igazodó dombvidéki tájgazdálkodás XXI. századi újraszerveződése mellett növelhető olyan mértékben, hogy az a jelenlegi – Európa legtöbb vidéki térségét érintő – zsugorodási trendek mérsékléséhez érdemben hozzá tudjon járulni. A „XXI. századi” magában foglalja az integrált víz- gazdálkodást, a megújuló erőforrások bővülő használatát, a gazdálkodók,

valamint a környező városi piacok közötti szoros kooperációt. A stratégia feladata, hogy a **mozaikos tájhoz illeszkedő élelmiszervertikum, a korszerű erőforrás-gazdálkodásra épülő erdő-, és vadgazdálkodás és a kapcsolódó feldolgozóipar, a vízgazdálkodásra épülő kertészet, halgazdálkodás, turizmus, a megújuló erőforrásokra épülő energiagazdálkodás, és az ezekkel szoros integrációban folyamatosan fejlődő hulladékgazdálkodás, a térségközpontok és mikroközpontok megerősödése, az urbánus térségek munkaerőpiacainak elérhetősége, valamint a közösség és a humántőke fejlesztése** összehangoltan, és következetesen haladjon előre.

A dombvidéki tájgazdálkodás tudásközpontjaként tájköz- pontok működhetnek, melyek nem feltétlenül esnek egybe a térségközpontokkal, sőt, ahol a térségközpont nagyobb város, ott különösen nem. A tájközpontok az adott táj specifikus adottságait összegyűjtő tudás- és információs köz- pontok, turisztikai, képzési és a későbbiekben K+F bázisok.

A turisztika terén a megye által koordinált – és a helyi lakosság életminőségének fejlesztésével összehangolt – több szintű szervezés hozhat létre egy olyan stabil bázist, mely a mainál jelentősebb jövedelemtermelést eredményezhet e térségek lakosai számára. Interregionális szinten szerveződik - többek között - a világörökség-várományos értékekhez való kapcsolódás és azzal szoros össze- függésben az **egyházi zarándokturizmus**, mely a vidéki térségek diszkrét pontjait fűzi fel. Megyei szinten szervezhető például az **egymáshoz is kapcsolható lovas turizmus és a borturizmus**, melynek kiemelkedő központjai épültek vagy építhetők ki, továbbá más, **tájspecifikus sportturisztikai szolgáltatások** (sí, golf, evezés, kerékpár) és az extrém sportokra épülő turizmus (barlangászat, sziklamászás, technikai sportok, vitorlázó repülés). Ezek szintén diszkrét pontokhoz kötődnek és a kistérségeken átívelő hálózatba szervezhetők (közös beszerzések, közös marketing stb.). A harmadik a **kistérségi-natúrparki szint**, mely a **tájközpontok** és a hozzájuk kapcsolódó községek turisztikai kínálatát a komplex dombvidéki tájgazdálkodással összehangoltan szervezi hálózatba.

A Megye térszerkezeti jövőképe 2030 Leányvár vonatkozásában

Budapest és Bécs között **három különböző súlyú, kiépítettségű és fejlettségű kereszt- tengely** alakul ki. A Brno – Pozsony - Szombathely – Zágráb folyosó nem érinti, míg a második tengely metszi a megyét: a **Nyitra folyó völgye – Nyitra – Révkomárom-Komárom – Tatabánya – Székesfehérvár – M6**; a harmadik pedig Budapest térségében érinti a megyét: **a Garam folyó völgye – Léva – Párkány – Esztergom — M1 – M7 – Érd - M6**. A megye megerősödése és továbbfejlődése szempontjából sikeresen megvalósul ezeknek, a komplex gazdasági és közlekedési keresztengelyeknek a strukturált fejlesztése, kapacitásnövelése és a jó átjárhatóság megteremtése.

A középtávon megvalósuló komáromi híd jelentősen előrelendíti a **Nyitra – Székesfehérvár tengely kiépülését**, összekapcsolva a két szomszédos megye hasonló adottságú területeit, **teret nyitva egy nagykapacitású agrár-élelmiszervertikum felfuttatásának**. A megyék és az országok összehangolt közlekedésfejlesztéseinek eredményeként nő a határátkelési pontok száma és kapacitása. A logisztikai szerepek és folyamatok összehangolása és a meg- lévő infrastruktúrák racionális fejlesztése Komárom-Révkomárom és Esztergom-Párkány hídfővárosok esetében mindkét ország(megye) számára nagy előnyökkel és komoly kisugárzó hatással járnak. Az agglomeráció peremén az M1- es és az abból kiágazó új, Esztergom gyors elérését biztosító autóút a Budapest nagyvárosi régió és a megye között az egyik „zippzár szerepet” betöltő közlekedési hálózati elem, melyet az elővárosi ütemes menetrend szerint közlekedő szolgáltatások tesznek teljessé. **Esztergom Párkánnyal együttműködve fejleszti ki azt a köztes térségi jelen- tőségű (vasútra és kikötőre alapozó) logisztikai szerepét**, mely az új híd megépülésén alapul. **Esztergom térségi pozícióerősítése** elsősorban az **agglomeráción belüli szerepének és turisztikai potenciáljának megerősítésével** valósul meg. Budapest metropolisztérsége a magasabb státuszú pilisi településekkel kialakult elővárosi kapcsolatait a közlekedésfejlesztésen keresztül megőrzi, ez a kapcsolati irány egészen a belső csapágyváros Esztergomig húzódoan tovább erősödik mind a gazdasági, mind a turisztikai tematikák terén. A **Duna mentén az integrált víz-**

gazdálkodás, árvízvédelem és ökológia együttes szempontjainak figyelembevételével valósulnak meg azok a komplex (utak-elkerülő szakaszok, vasút-rekonstrukció, kerékpárutak) közlekedésfejlesztések, melyek az itteni megújult gazdasággal, népességgel és a térség új szerepeivel arányosak és messzemenően összhangban vannak. A Duna mentén létrejött feltételeket kihasználva fellendül a **megújuló örökséggazdálkodásra, a világörökségi területek fejlesztésére alapozott komplex turisztikai desztinációk** értékesítése. A Balatontól északra **létrejön egy kevésbé idényjellegű, Budapesttől a Dunakanyaron át Komáromig húzódó összefüggő rekreációs zóna.** A megyében megvalósul a városhálózat konszolidációja és a **városok népességmegtartó erejének megőrzése, melynek legfontosabb eszközei a szolgáltatások hálózatba szervezése és az elérhetőség jelentős javítása.**

Stratégiai célok Leányvár vonatkozásában

A **várostérség vidéki települései** számára a városköz- pontok és gazdasági területek jó elérése mellett a vidéki életminőség javítása, a rekreációs kínálat diverzifikálása, a térségi szinten összekapcsolódó, a városok gazdaságát kiegészítő helyi gazdaság és az ökológiai szolgáltatások fejlesztése a cél. A megye vonzó környezeti adottságainak megőrzése érdekében a vidéki települések további terjeszkedése nem támogatandó. A térség lakosságának életminőségét alapvetően befolyásolja a városi kereskedelmi, lakossági szolgáltatások kínálatának fejletlensége, melynek következményeként a hétköznapi szükségletek biztosításához is jelentős utazási kényszer társul. A településfejlesztés során a kereskedelmi és szolgáltatási tevékenységek spektrumának és minőségének fejlesztésén keresztül, új alapokra helyezhető a lakókörnyezet élhetősége.

A Duna menti térség bezártságát a révátkelési lehetőségek fejlesztésével párhuzamosan Komárom – Révkomárom – Almásfüzitő - Ács város csoport, valamint az Esztergom - Dorog - Párkány települési térségek folyamra merőleges főhálózati folyosóinak fejlesztése enyhíti. E beavatkozás eredményeként a térség gyorsabban, közvetlenebbül csatlakozhat a IV. (M1 gyorsforgalmi út, 1-es vasút) V. (M7 gyorsforgalmi út, 30-as vasút) és az V/A. jelű páneurópai folyosóra, továbbá a Budapesti agglomeráció fejlesztési pólusra.

Prioritások

A várostérség népességmegtartó képességének munkamegosztásra, egyedi arculatokra és közös értékekre épülő megerősítése

Ikvárosok és térségük. A határ két oldalán fekvő városok intézményi, szolgáltatási és termelő kapacitásainak összehangolt fejlesztésével jelentősen nőhet a hídfővárosok térségszervező, oktatási, egészségügyi, kulturális intézményi, turisztikai, üzleti és lakossági szolgáltató szerepe. A várospárok közlekedési-logisztikai összekapcsolása új kitorési lehetőségeket kínál gazdaság megerősítésében, a multinacionális tőke itteni bázisainak megtartásában, a válságból való kilábalásban. A térség hosszú távú fejlődésében a foglalkoztatás stabilizálása mellett a rendkívüli táji adottságokban rejlő lehetőségek fenntartható hasznosítása kiemelt cél. Ebben zászlóshajó szerepet játszanak Esztergom, illetve Komárom-Révkomárom várostérség kulturális örökségei

Prioritások

Észak-déli gazdasági-közlekedési tengelyek, interregionális logisztikai rendszerek kiépítése-továbbfejlesztése, erőteljes rákapcsolódás az európai folyosókra (M100 gyorsforgalmi út) Esztergom-M1 közötti M11 kapcsolat kiépítése.

Dombvidékek komplex tájgazdálkodásra épülő helyi gazdaságának, szolgáltató funkcióinak és alkalmazkodó képességének megerősítése. A komplex tájgazdálkodás megerősödésének alapvető feltételei a működőképes gazdaságméretek (birtokstruktúra és üzemméret), a szaktudás, a vállalkozói hajlandóság és készségek megléte. E feltételek megteremtésében fontos koordináló szerepet játszhatnak a Natúrparkok keretében szervezhető tájközpontok, melyek emellett fontos innovációs-tanácsadói, tájgondnoksági és képzési funkciót, tudásközpont és tudástranzfer, hálózat-építő, piacszervező szerepet is betölthetnek.

A dombvidéki tájak fejlesztésében kiemelt prioritást kap az erdőgazdasági vertikum megerősítése-újraépítése. Ennek fejlődőképes, jelentős potenciállal és tervekkel rendelkező elemei a vállalkozásként működő állami erdészetek és az általuk már ma is működtetett, illetve terveikben szereplő haszonvételek (vadgazdálkodás, fafeldolgozó ipar, erdei gyümölcs, gyógynövény, gomba, kapcsolódó feldolgozóipar, erdei hulladékra épülő megújuló energia, erdészeti és kertészeti célú faiskolák, jóléti-turisztikai és ökológiai szolgáltatások). További kapacitásbővítési lehetőség a kisebb erdőtulajdonosok felkarolása-ösztönzése. Ez jelentős szervezési, képzési tevékenységet igényel, szövetkezetek létrehozását, sok helyi szereplő együttműködésére építve. Az „intelligens erdőgazdálkodás” a települések gazdaságát erősíti, turisztikai-jóléti típusú vonzerejét növeli, az erózió csökkentése mellett a tágabb környezet mikroklímáját, ezzel a tágabb térség mezőgazdasági területeinek termésátlagát is kedvezően befolyásolja (ökológiai szolgáltatás). A Kisalföldhöz hasonlóan helyi feldolgozó központokká, energiaparkokká válhatnak a meglévő barnamezők, külterületi majorok. A meglévő külterületi kúriákhoz kapcsolódóan felmerülhet gazdálkodáshoz kapcsolódó speciális turisztikai szolgáltatások fejlesztésének lehetősége: lovas, horgász, vadászturizmus, golfturizmus.

A foglalkoztatás és a termőtalaj-vesztés mérséklés szempontjából is fontos a művelési ágak diverzifikálása és a kapcsolódó helyi feldolgozás és kiegészítő tevékenységek ösztönzése (kiemelten legelő, gyümölcsös, szőlő, kertészet, méhészet).

A dombvidéki tájak természeti-táji értékei, a szabad humán erőforrás-kapacitás és a közeli nagyváros-térségek fizetőképes kereslete kiváló lehetőséget kínál ún. „traded-szolgáltatási paletta” fejlesztésére. Ezek a szolgáltatások sok elemükben azonos kínálatokra épülnek, ezért fejlesztésük bizonyos elemei jól összehangolhatók. A traded szolgáltatások olyan tevékenységek, melyek külső jövedelmeket vonzanak a térségbe. Ennek legismertebb formája a turizmus és rekreáció (lásd S1. specifikus cél), de ide tartoznak a fogyasztó emberek bentlakásos magánintézményei, a fizetőképes (akár Nyugat-Európából ide érkező, letelepedő) nyugdíjasok keresletére épülő „alkonygazdaság”, mely különféle csoportos lakásformákat, szabadidős szolgáltatásokat, gyógyító és wellness tevékenységeket, háztartási, ételszállítási stb. szolgáltatásokat, speciális programokat is magában foglalhat. Főleg diplomásokat foglalkoztató vagy azoknak szolgáltató vállalkozások keresik a magas szintű, de családias léptékű hotelszolgáltatásokat, minőségi élelmiszerekre épülő vendéglátást, speciális programokat is kínáló csapatépítő, oktató, egyéb okból intenzív együttlét lehetőségét biztosító helyszíneket.

A dombvidéki térségek népességmegtartásában is fontos szerepet játszanak a városok és mikroközpontok, gazdaság- és piacszervező, foglalkoztató és közszolgáltató kapacitásuk és minőségük, gyors elérhetőségük meghatározó.

Prioritások

A komplex dombvidéki tájgazdálkodás szervezeti, intézményi és társadalmi feltételeinek felépítése.

Életképes, több lábon álló erdőgazdasági vertikum felépítése, ágazat foglalkoztatási és jövedelemtermelő képességének növelése (pl. állami erdőgazdaságok kiegészítő tevékenységei: fafeldolgozás, egyéb erdei termékek gyűjtése és feldolgozása, faiskola, biomasz és hulladék hasznosítására épülő megújuló energia-termelés, komposzt, mulcs, termőföld-előállítás, zárt energia-és termék-lánca épülő üzemek, jóléti-turisztikai szolgáltatások; magángazdaságok ösztönzése, szövetkezése, erdőüzemi, feldolgozó és értékesítő szövetkezetek, Natúrparkokkal, turisztikai szolgáltatókkal, erdővel borított területek növelése.

Táj mozaikosságát, stabilitását és a helyi gazdaság diverzifikációját erősítő agrárvertikum ösztönzése, illetve tó- és halgazdálkodás.

Tájértékekre, helyi gazdaságra és munkaerő-kapacitásra épülő „traded jellegű” szolgáltatási paletta felépítése

Dombvidéki térségek élhetőségének térségi szinten összehangolt fejlesztése.

A megye gazdaságának és vállalászási struktúrájának diverzifikálása, kiemelkedő gazdasági pozíciójának stabilizálása

A gazdaság- és vállalkozásfejlesztés célja a megye országon és Duna régióon belüli pozíciójának megörzése, megerősítése, a foglalkoztatás növelése és az életminőség javítása. Ezen belül fő irány a globális kitétség csökkentése a húzóágazatok térségi beágyazódásának fokozásával és további megerősítésével, a leszakadó-leszakadásra hajlamos megyei térségek felzárkóztatása, az elmaradt struktúraváltás végrehajtása, a „jövögzdazdaság” megalapozása és a megye értékeinek magasabb fokú hasznosítása. A gazdaság- és vállalkozásfejlesztés elemei többségükben térségi programokba integráltan valósíthatók

A KKV szektor előnye a nagyvállalatoknál fajlagosan jelentősebb foglalkoztatási dinamika, a keresleti igényekhez való rugalmas alkalmazkodás, az innovációra való nyitottság, jelentősége tehát messze túlmutat a foglalkoztatáson. A KKV szektorba tartoznak a nagyvállalatokhoz kapcsolódó beszállítók (1), az önállóan vagy klaszterbe szerveződő, globális piacon is versenyképes növekedésorientált, tudásalapú és kreatív vállalkozások (2), valamint a beáramló jövedelmeket felszívó és a helyi lakosság igényeit kielégítő helyi és regionális piacon működő KKV-k (3, helyi gazdaság). A megyének alapvetően az 1. és a 3. típusban vannak jó adottságai.

A húzóágazatok (járműipar, gépipar, elektronika, gyógyszeripar, agrárium és élelmiszeripar) mellett a megye arculatának meghatározó tényezője az energetika. A struktúraváltás mellett új irány a háttérpári és a szogáltató tevékenységek fejlesztése és a megújuló energia, illetve energiahatékony berendezésekhez kötődő tervező, gyártó, szogáltató tevékenységek. A megye fontos kitörési pontja a turisztikai-rekreációs ágazat, az interregionálisan szerveződő világörökségi, kulturális és egyházi turizmus, a megyei szinten szerveződő, kistérségek közötti forrás- és funkciómegosztásra építkező tematikus sport- és aktív turisztikai-rekreációs kínálat, valamint a helyi-kis- térségi szinten szerveződő (natúrparkokhoz kapcsolódó) rekreáció és turizmus.

Az életminőség, a foglalkoztatás és a telephelyvonzó képesség szempontjából egyaránt kiemelt fontosságú a termék- és szogáltatásbővítő kínálat. Kiemelten támogatandók a diplomás rétegek számára vonzó termékek és szogáltatások, továbbá a vidék népességmegtartó képességét erősítő helyi gazdaság.

Prioritások

A megye rekreációs turisztikai potenciáljának fenntartható hasznosítása, turisztikai ipar foglalkoztatási és jövedelemtermelő képességének megerősítése

Helyi gazdaság és az okszerű/ bölcs erőforrás-gazdálkodás feltételeinek megteremtése, fejlesztése a vidéki térségekben térségi integrációra, meglévő kapacitásokra, rejtett potenciálokra aktiválására építve

Specifikus célok Leányvár vonatkozásában

Meglévő ipari parkok telephelyvonzó képességének növelése, rozsdá- és barnamezős területek differenciált újrahaznosítása, tájsebek rehabilitációja

Prioritások

Kiemelkedő hálózati pozíciójú ipari parkok... telephelyvonzó képességének megerősítése

A területfejlesztés elvei, amelyeket Leányvár esetében is adaptálni szükséges

A **szubszidiaritás** elve szerint a döntéseknek a lehető legalacsonyabb területi szinten kell megszületniük, az intézkedéseket a lehető legalacsonyabb szinteken kell végrehajtani, ahol megvan a szükséges készség, kapacitás, erőforrás, ahol a leggazdaságosabb. Az **addicionalitás** elve szerint a finanszírozásban a projektgazdának is minden esetben részt kell vállalnia, az elv nem támogatja a 100 %-os támogatási intenzitást. A **partnerség** a területfejlesztés szereplői-közsféra, piaci szereplők, civil sféra – közötti együtt- működést jelenti a tervezés, a végrehajtás és a monitoring folyamatában.

....**nyitottság elve**, amely a külső (a tervezés által érintett területen kívüli) térségekkel való együttműködési, partnerségi lehetőségek minél szélesebb körének kihasználására irányul.

a **területi kohézió** erősítése, ami a **koncentrációra** (többközpontú funkcionális várostérségek, város-vidék integráció), a **kapcsolatokra** (fizikai, info-kommunikációs és társadalmi hálózatok), valamint az **intézményesülő horizontális és vertikális kooperációra** épül.

Nem új, de a korábbinál sokkal szigorúbban érvényesülő elv lesz a **programozás elve** és a **területiség elve**. Az európai unió új eszközökkel is elősegíti, hogy az ágazati projektekkel szemben integrált programok, illetve térségi szinten összehangolt, programba szervezett projektek élvezzenek prioritást. Ilyen új eszközök az Integrált Területi Beruházás (ITI), illetve a Közösségvezérelt Helyi Fejlesztés (CLLD), miközben remélhetőleg javulni fognak a LE- ADER közösségek fejlesztési lehetőségei is. Az eddigieknél markánsabban fog érvényesülni a **fenntarthatóság** és az **esélyegyenlőség** elve, immár nem csak horizontális célként, hanem programokban, projektekben érvényesíthető célként. A területi kohézió elve a támogatási politikában is érvényesülni fog: a határon átnyúló programok, projektek előre láthatóan a jelenleginél nagyobb támogatottságot fognak élvezni, így a határ menti megyék kedvező pozíciója a többeltámogatási lehetőségek miatt tovább fog erősödni.

A **fenntarthatóság** elve különös tekintettel a klímaváltozásnak való kitettség mérséklését (agrárvertikum, vízgazdálkodás, települési mikroklíma), az energiahatékonyság növelését, a kibocsátások csökkentését és az erőforrás-felhasználás hatékonyságát (település- és térségüzemeltetés, hulladékgazdálkodás, „intelligens” települések, épületek, vállalkozások), fejlesztését tartalmazó programokban érvényesül.

Az **esélyegyenlőség** elvének eddiginél fokozottabb és ellenőrizhetőbb módon való érvényesítése szükséges az oktatásban és a munkaerőpiacon. Az esélyegyenlőség kiemelt területei az egészségügyi és egyéb közszolgáltatásokhoz, az információhoz, az erőforrásokhoz (egészséges ivóvíz, energia, élelmiszer), a megfizethető és biztonságos lakhatáshoz és a külső forrásokhoz (köztük az európai uniós támogatásokhoz) való hozzáférés. Az esélyegyenlőség növelésének alapvető eleme a **„kapacitásépítés”**, azaz a hátrányos helyzetű csoportok, illetve tagjaik képesség- és készségfejlesztése annak érdekében, hogy fokozatosan mérséklődjön függésük a külső támogatásoktól és támogatóktól, képesek legyenek magukat megszervezni, érdekeiket artikulálni és érvényesíteni.

A megyei területfejlesztésben hangsúlyos szerepet kap a **globális kitettség csökkentésének**, az **alkalmazkodóképesség és a változásra való nyitottság növelésének** elve. Ebben kiemelt szerephez jut az **innovativitás**, a kísérletező kedv és az innovációk, újszerű jó gyakorlatok kipróbálása, alkalmazása. Egyrészt a gazdaságban, mint **technológiai innováció**, ami a gazdasági versenyképességet és gazdálkodási hatékonyságot erősíti, másrészt, mint **társadalmi és szervezeti innováció**, amely a közösségek, a településrészek, a kistérségek-várostérségek szintjén a ki- hívásokra újszerű, mintául is szolgáló válaszokat adó, alulról szervezett, illetve a társadalmi részvételre építő kezdeményezésekben jut érvényre.

A hazai fejlesztéspolitikában a korábbi kiegyenlítő-felzárkóztatási elv valamelyest háttérbe szorul, a fejlesztések a **lehetséges kítörési pontokra, a megfelelő fejlesztési energiákkal rendelkező térségek és tematikák meg- erősítésére, stabilizálására** irányulnak. E hangsúlyeltolódás megköveteli, hogy az eddigieknél következetesebben érvényesüljenek a **multiplikációs hatásokkal kapcsolatos elvárások** (a közszféra befektetése által generált piaci befektetés nagyságrendje), és a **továbbgyűrűző (spin-off) hatásokkal kapcsolatos elvárások** (adott pontban történő fejlesztés közvetett hatásterülete, közvetetten érintett népesség nagysága, közvetlen célon túlmutató célok megvalósulásához való hozzájárulás, a fejlesztés közvetlen eredményeihez való hozzáférés), különös tekintettel az elmaradottabb vidéki térségek irányába. A pozitív hatások terítésének fontos eszköze a **KKV-k és a helyi gazdaság megerősítése**, a **foglalkoztatás markáns növelését** elsődleges prioritásként kezelve. Fontos új irány emellett a **térszerkezet-alakítás hangsúlyos igénye**, melynek továbbgörgetése a

területrendezési tervekbe és az infrastruktúrafejlesztésekbe, a **területfejlesztés és a területrendezés összhangjának biztosítása**, a rendezési tervezés ehhez szükséges megreformálása, kiemelt állami feladat.

A megyei koncepció üzenetei a települési önkormányzatok számára

A globális válságjelenségek (demográfiai trendek, klíma- változás, gazdasági válság és az ezekkel szorosan össze- függő államigazgatási, közszolgáltatási reformok) és az Európai Unió új hangsúlyok irányába tolódó regionális politikája új fejezetet nyitnak a rendszerváltás utáni önkormányzatiság történetében. A közigazgatási határon belüli gondolkodást a **funkcionális térségekben való gondolkodás** váltja fel, míg a hagyományos önkormányzást a központi kormányzat, a megyei önkormányzat, a települési önkormányzatok, továbbá a piaci és nem kormányzati szervezetek együttműködésére épülő **többszintű (ön)kormányzás (multi-level governance)**. Bár ezt folyamatot a jogalkotás még nem megfelelően támogatja (hiányát a kormányzati szereplőknek megfogalmazott üzenetekben jeleztük), a megye akkor tudja igazán sikeresen kihasználni a 2014-2020 közötti lehetőségeket, ha „előremenekül” és saját kezdeményezésében kezdi meg az együttműködő funkcionális várostérségek felépítését.

A megye településhálózati adottságai következtében ezek a funkcionális várostérségek általában túllépi a hivatalos statisztikai kistérségek, illetve a járások területeit, esetleg más lehatárolásúak, azoktól eltérő mintázatokat mutatnak. **Komárom-Esztergom megye funkcionális várostérségei többközpontúak**, így többek között a Bakonyalja is, ahol a központi szerepű Kisbér mellett mikroközpontok, és a térségen kívüli központok egyaránt hozzájárulnak a térségi foglalkoztatáshoz és szolgáltatásszervezéshez.

A többközpontú funkcionális várostérségekben az egyes városok **vonzáskörzetei nagymértékben átfedésben vannak**. Városaik, esetenként városok és községek között, kialakult egyfajta **spontán munkamegosztás, közös munkaerőpiac**, azonban e munkamegosztásban jelentős többletlehetőségek is vannak. Az együttműködés eredményeképpen egyetlen jól működő szolgáltatással, kínálattal lehet felváltani a gazdaságtalanul működő **párhuzamos kapacitásokat**, vagy a **párhuzamos kínálatokat el lehet téríteni egymástól**, így a térség összességében bővíteni tudja kínálatát anélkül, hogy bárhol be kellene zárni működő intézményt. Különösen igaz lehet ez oktatási és kulturális kínálatokra, de akár egészségügyi vagy rekreációs szolgáltatásokra is. A nagyobb, többközpontú várostérségekben (városhálózati csomópontokban) már lehetőség van közös várostérségi szinten **összehangolt közösségi közlekedési rendszerre**, egységes tarifával, közös arculatú eszközváltó-helyekkel. Közös térségmarketinggel többször akkora munkaerő-piaci kínálatot, fogyasztói piacot, valamint változatos telepítési lehetőségeket lehet felajánlani a befektetőknek. Ugyanez vonatkozik a **funkcionális várostérségek vidéki településein előállított helyi termékek potenciális piacára**, mely ilyen módon egy megsokszorozódott méretű fogyasztói piaccá válhat. A **településüzemeltetés eszköz- és humánállományának egységbe szervezésével** jelentősen költségtakarékosabb, ezért több feladat felvállalására alkalmas szervezetet lehet létrehozni. **Térségi szinten kedvezmények biztosíthatók a helyi lakosság számára** a rekreációs, kulturális, üzleti alapú oktatási-képzési-, vendéglátó-, stb. szolgáltatásokra.

A közsféra forrásainak beszűkülése következtében **növekvő igény mutatkozik a piaci szereplők, a nem kormányzati szereplők (civiliek, egyházak, non-profit vállalkozások), a kormányzati és önkormányzati szereplők, valamint a lakosság közötti együttműködésre a köz- szolgáltatások működtetése és a helyi gazdaság megerősítése terén**. Ebben a mikrovállalkozástól a multinacionális vállalkozásokig minden szereplőre szükség lehet, különös tekintettel a vidéki térségekben, illetve a városköz- pontoktól távol fekvő, szegregálódásra hajlamos városi területeken. A 2013. március 15-ét jellemző társadalmi összefogás által aktivált, korábban látens energiákat lenne jó mozgásban tartani és átültetni a mindennapokba. Szükség van **kísérletekre, jó gyakorlatokra, melyek támogatásában számítunk a nagy és középvállalatok tőkeerejére, szervezőképességére, vállalkozási ismereteire,**

szakembereinek tudására. Fontos továbbá e jó gyakorlatok megismertetése, szaporítása, és térbeli kiterjesztésére.

Javasolt, hogy a funkcionális várostérségek mielőbb hozzanak létre **Területfejlesztési Önkormányzati Társulást** vagy **Térségi Fejlesztési Tanácsot**, és mielőbb **kezdjék meg programjaik kidolgozását** annak érdekében, hogy azok ITI-ként az országos operatív programokba, vagy CLLD-ként, egyes tematikus elemeik Közös Cselekvési Tervként beépülhessenek a megyei területfejlesztési programba. A Területfejlesztési Tanács munkájába vonják be a megyét, a térség prominens gazdasági szereplőit, a legfontosabb közszolgáltatókat, a település-üzemeltetési szervezetek vezetőit és a legaktívabb civil szervezeteket, NGO-kat.

1.2.3. Komárom-Esztergom Megye Területfejlesztési Stratégiájához és Operatív Programjához való kapcsolódás

Az I. és a II. prioritásban a megyei SP kiemelten támogatja a Kormány 1206/2014. (IV. 1.) Korm. határozatával kijelölt **"Tatabánya és Esztergom térségének (amelybe Leányvár is tartozik) kiemelt járműipari központ"** fejlesztésére irányuló beavatkozásokat.

Az I. prioritás keretében támogatott intézkedések és beavatkozások

- Nagytérségi beágyazódást erősítő környezetbarát intermodális közlekedés fejlesztése
- Nagytérségi jelentőségű közúti kapcsolatok fejlesztése
- M10-es út megépítése-fejlesztése és Dorogi intermodális csomópont/körforgalom fejlesztése
- Tatabánya és Esztergom térsége kiemelt járműipari központ (Tatabánya és Esztergom térségének kiemelt járműipari központtal kapcsolatos beavatkozás: járműipar, gépipar, mechatronika)
- Innovatív zöldgazdaság felépítése
- Energetikai innovációk ösztönzése
- M10-es út megépítése-fejlesztése

A II. prioritás a megye komplex turisztikai programja melletti kiállás alapja a FTK azon felismerése, hogy elképesztően nagy a szakadék a megye turisztikai adottságai, a turizmusban rejlő potenciál és a „turisztikai ipar” teljesítménye között. A prioritás célja elsősorban, hogy a **pontszerűen többé-kevésbé ismert és látogatott, de összességében rejtve maradó nemzetközi jelentőségű értékeket hálózatba szervezze, részben a meglévő (pl. zarándokutak), részben újonnan felfedezett (Által-ér) illetve újonnan kiépülő (EUROVELO) infrastruktúrákkal, részben a szervezeti háló megerősítésével.** Fontos cél, hogy e hálózatokra a megye térségi jelentőségű attrakciói bekapcsolódjanak, illetve kiépüljön a különféle célcsoportok igényeit fizetőképességüknek megfelelő szinten kielégítő, európai színvonalú – gazdaságilag fenntartható! – szolgáltatóhálózat. A fenntarthatóság kritériuma azt jelenti, hogy a megye csak olyan új kapacitásokat támogat, melynek létjogosultsága és gazdaságos működése igazolható, másrészt jelentős mértékben priorizálja azokat a fejlesztéseket, melyek kulturális örökségi érték megőrzését és fenntartható hasznosítását szolgálják.

A turizmus egyúttal jelentős térségfejlesztő hatású, ezért **a megye turisztikai programja erősen területi fókuszú, lényegében leképezi a megyei területfejlesztési koncepció átfogó céljait.**

A „Dombvidéki tájak új egyensúlya” célkitűzéssel összhangban, a turisztikai program harmadik intézkedése a sajátos gazdálkodási hagyományokat és a természeti értékeket együttesen helyezi fókuszba.

A II. prioritás keretében támogatott intézkedések és beavatkozások

- A vidéki térségek turisztikai kínálatának ráfűzése a megyei komplex turisztikai kínálatokra és a szomszédos megyék kínálataira
- Kerékpározható úthálózat fejlesztése
- Zarándok- és bakancsos turisztikai infrastruktúra komplex fejlesztése a kiemelkedő célpontokhoz kapcsolódva
- A megye vidéki és szelíd turisztikai kínálatának termékké fejlesztése
- Tematikus kínálati csomagok kialakítása, meglévők fejlesztése
- A lótenyésztési hagyományokra épülő komplex kínálatok fejlesztése
- Természeti adottságokhoz kapcsolható, csomagba fűzhető vidékturisztikai, natúrparki kínálatok fejlesztése

III-V. prioritás: a gazdaság- és vállalkozásfejlesztés, emberi erőforrások, környezet és energia. Kiemelendő ugyanakkor a **vidékfejlesztés hangsúlyos szerepe a megyei SP-ben**, ami ilyen értelemben mégis eltér az országos sztenderdektől. A gazdaság- és vállalkozásfejlesztés prioritáson belül külön intézkedés keretében jelenik meg a **vidékgazdaság**. A vidékfejlesztés jelentős megyei hangsúlya a turisztikai prioritásban is érvényesül, itt a három intézkedés egyike szintén kifejezetten a vidéki térségekre fókuszál, miközben a másik két intézkedés keretében is fontos vidékfejlesztési elemek találhatóak.

A III. prioritás keretében támogatott intézkedések és beavatkozások

- Iparterületek és gazdasági funkciójú területek, valamint működő vállalkozásaik összehangolt infrastruktúra fejlesztése, klímatudatos gazdaság fejlesztése
- Önkormányzati tulajdonú (többségi) gazdasági funkciójú területek fejlesztése (IP-k, technológiai parkok, iparterületek, inkubátorházak, logisztikai központok)
- Leromlott állapotú vagy alulhasznosított gazdasági funkciójú területek fejlesztése és vállalati telephely áthelyezések ösztönzése
- Vállalkozások versenyképességének javítása: telephelyfejlesztés, termék és technológiai innovációk, gazdasági integrációk ösztönzése
- Vidékgazdaság: Helyi gazdaságfejlesztés, sajátos megyei tájgazdálkodási vertikum felépítése
- Agrár és -élelmiszeripari KKV-k versenyképességének növelése
- Sajátos megyei tájgazdálkodási vertikumok ösztönzése
- Gazdálkodók integrációja, szövetkezetek létrehozása

A IV. prioritás keretében támogatott intézkedések és beavatkozások

- Egészségügyi és szociális infrastruktúra és humán erőforrás fejlesztése
- Alapfokú intézményhálózat, ellátási színvonal fejlesztése
- Egészséges életmód, egészségmegőrzés, betegség megelőzés, szolidaritás
- Egészségmegőrzés, egészséges életmódra nevelés
- Betegségmegelőzés, szűrés, szolidaritás

Az V. prioritás keretében támogatott intézkedések és beavatkozások

- Környezetegészségügyi fejlesztések, Zajterhelés csökkentése Közlekedési eredetű zajterhelés csökkentése zajvédelmi létesítményekkel, vagy forgalomtechnikai eszközökkel

csökkentendő közlekedési zajterhelések, az alábbi településeken: Tatabánya, Vértesszőlős, Tata, Esztergom, Pilismarót, Dömös, Leányvár, Dorog, Tokodaltáró, Tokod, Tát, Nyergesújfalu, Lábatlan, Süttő, Neszmély, Dunaalmás,

- A vasúti közlekedés, elsősorban a teherforgalom által okozott éjszakai zajterhelés csökkentése
- Közlekedési eredetű szennyezőanyag-kibocsátások mérséklése
- Ivóvízminőség javítása Külsőterületi lakott helyek vízellátása
- Folyékony és szilárd hulladékgazdálkodás fejlesztése csatornázás, szennyvíztisztítás
- Hulladékgazdálkodás
- A Települési hulladékgazdálkodás rendszerének fejlesztése, a termelési hulladékok ártalmatlanítása, hasznosítása, mennyiségük csökkentése
- Biológiai úton lebomló szerves hulladék elkülönített kezelése, komposztálása, helyi hasznosításának elősegítése
- Klímabarát települések és térségek - klímastratégiák, szemléletformálás
- Energiatudatos települések
- Önkormányzati épületek és kommunális szolgáltatások (pl. közvilágítás, hulladékgazdálkodás) energiahatékonysági és megújuló energetikai fejlesztései
- Vízbázisok védelme, korszerű vízgazdálkodási rendszerek kiépítése
- Csapadékvíz elvezetés, vízfolyás-rendezés, belterületi vízrendezés
- A vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezésének csökkentése, a helyes mezőgazdasági gyakorlatra vonatkozó követelmények alkalmazása

VI. prioritás: a település integrált fejlesztéseire fókuszál: **a megye olyan településfejlesztési beavatkozásokat kíván támogatni, melyek a XXI. századi kihívásokra reális, fenntartható és kreatív válaszokat adnak.** A kapacitások parttalan növelése helyett az élhetőség javításának forrásait mindenekelőtt az együttműködésben és munkamegosztásban keresik. Az energiatudatosság mellett hangsúlyosan jelennek meg az újszerű, vízvisszatartásra épülő, a területen leeső csapadék helyben maradását segítő műszaki megoldások, beruházásaikkal a meglévő épületek, barnamezős területeik újrahasznosítását szolgálják. Új fizikai struktúrák létrehozásával szemben a társadalmi struktúrák erősítésébe fektetnek be, illetve új fizikai struktúrák elsősorban a társadalmi kohézió erősödését szolgálják

A VI. prioritás keretében támogatott intézkedések és beavatkozások

- A vidéki és szuburbánus életminőség megőrzését-javítását szolgáló és a változó körülményekhez alkalmazkodó működési feltételek kialakítása
- A vidéki és szuburbánus életminőség javítását szolgáló és vonzerejét növelő beruházások
- Felújított, újrahasznosított építészeti örökség (épület) Létrehozott vagy helyre-állított nyitott terek

1.2.4. Komárom-Esztergom Megye Integrált Területi Programjához való kapcsolódás

AZ ITP 2.0 TERÜLETI-TÉRSÉGI INTEGRÁLTSAGA – FUNKCIONÁLIS TÉRSÉGI LEHATÁROLÁSOK

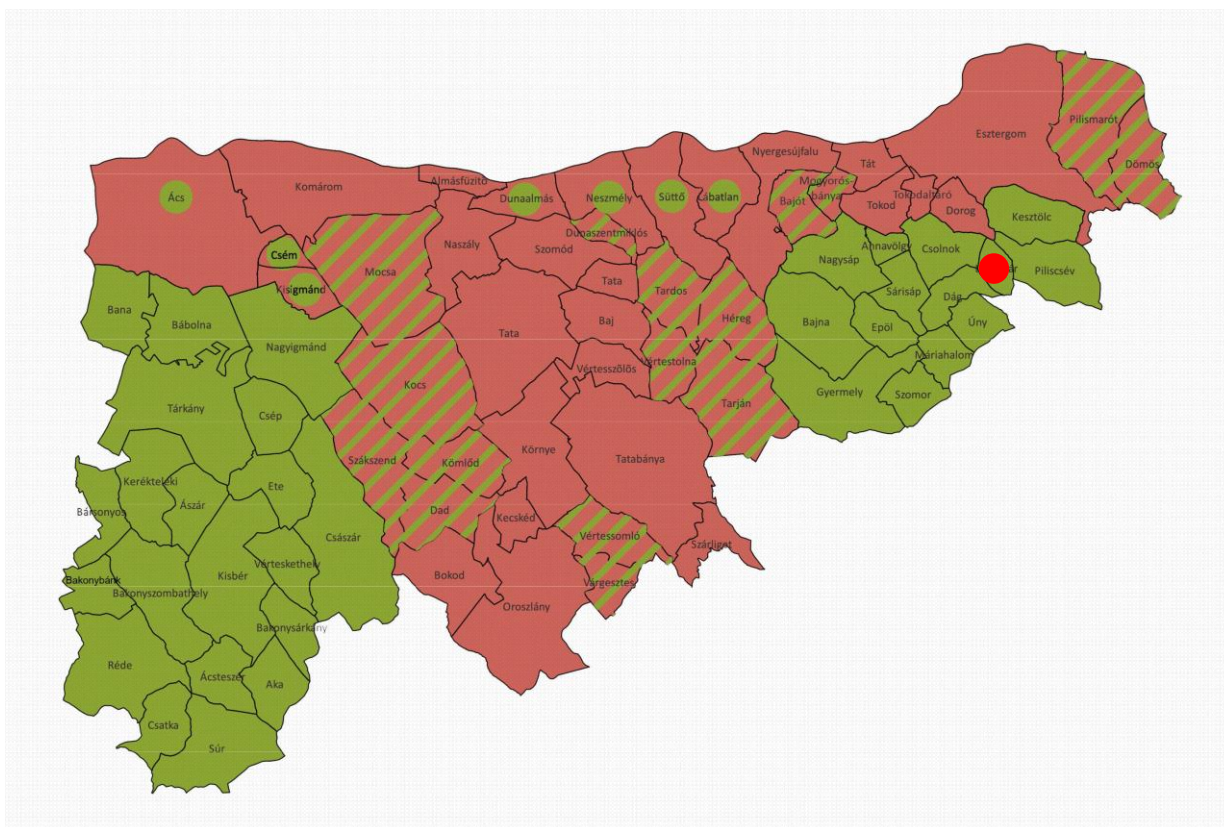
A megyei fejlesztési tervek megkülönböztetnek **városias (urbánus) és vidéki térségeket**. Mivel a két funkcionális térségtípus kihívásai sok vonatkozásban eltérőek, egyes beavatkozás-típusok elsősorban városias térségekben, mások éppen a vidéki térségekben preferáltak.

Az átmeneti zónákban lévő települések – ún. **kapcsolódó települések** (lásd a térkép sraffozott részeit) – azok, amelyek topográfiailag, közlekedésföldrajzi, munkaerőpiaci szempontból egyértelműen a városias térségekhez tartoznak, de annak peremén megőrizték vidékies jellegüket, a szuburbánus jegyek kevésbé érvényesülnek. Ezeken a településeken minden olyan beavatkozás preferált, amely a vidéki településeken, ugyanakkor pl. a turisztikai fejlesztések, környezetbarát közlekedésfejlesztések stb. szempontjából a városias térségekhez (is) tartoznak, mint ilyen fontos szerepet töltenek be a város-vidék kapcsolat erősítésében.

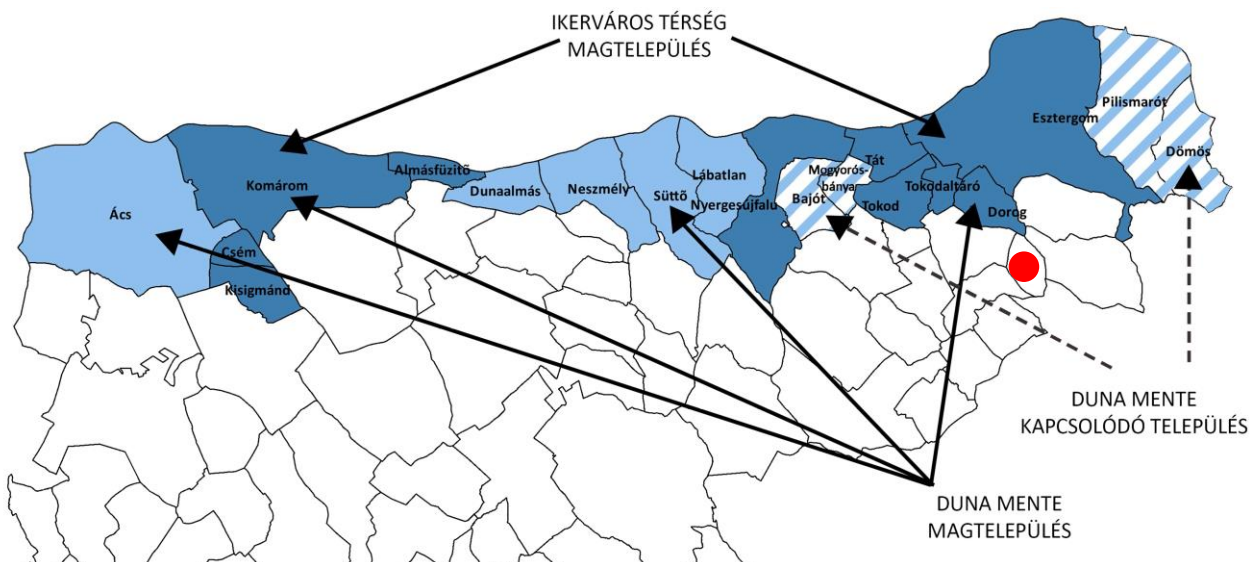
A városias térség ún. **magtelepüléseinek** körébe a Városhálózati csomópont és a Duna mente városai mellett a szuburbánus községek is tartoznak. Ezek gazdasági infrastruktúra fejlesztés szempontjából ugyanolyan elbírálás alá esnek, mint a városok. A Duna menti térségben további differenciálás javasolt a meglévő-tervezett gyorsforgalmi kapcsolatoktól való távolság függvényében.

A **vidéki térségbe** a városias térségbe nem tartozó községek és a Kisalföld kisvárosai, Ács, Bábolna és Kisbér tartoznak. Ezek a kisvárosok hozzájutnak a vidéki településeken preferált fejlesztési forrásokhoz és a TOP városoknak dedikált forrásaihoz is (amihez a községek nem férnek hozzá).

Komárom Esztergom megye funkcionális térségei – városias és vidéki térségek. A tömör barna szín a városias térségek magtelepülései, a sraffozott települések a városias térségek kapcsolódó települései. Zöld pöttyel jelölt: Duna menti térség vidékies jellegű magtelepülései.

Duna mente térség, ikervárosok térsége:

Komárom-Esztergom megye sajátos megyei térségei, a települések besorolásával. A sajátos térségek adottság alapú fejlesztési érdekei a forrás felhasználási módokon és a projektfelhívások feltétel- és értékelési rendszerén keresztül érvényesíthetők:

VÁROSI TÉRSÉGEK	Tatabánya központú városhálózati csomópont	<p>magtelepülések: Tatabányai, Tatai, Oroszlányi járásek városai; a városokkal határos és közvetlen közúti kapcsolattal (max. 5-6 km távolság központ-központ között): Bokod, Kecskéd, Szárliget, Környe, Vértesszőlős, Baj, Szomód, Naszály) rendelkező (szuburbánus) falvak, továbbá Komárom, Almásfüzitő</p> <p>kapcsolódó települések: Mocsa; Kocs, Dunaalmás, Dunaszentmiklós, Tardos, Neszmély; Szákszend, Kömlőd, Dad, Tarján, Héreg, Vértessomló, Vértestolna, Várgesztes</p>
	Ikervárosok térsége	<p>magtelepülések: Komárom, Almásfüzitő, Csém, Kisigmánd; Esztergom, Tát, Nyergesújfalu, Dorog, Tokod, Tokodaltáró</p> <p>kapcsolódó települések:—</p>
	Duna mente	<p>magtelepülések: Ács, Komárom, Almásfüzitő, Csém, Kisigmánd, Dunaalmás, Neszmély, Sütő, Lábatlan; Esztergom, Tát, Nyergesújfalu, Dorog, Tokod, Tokodaltáró</p> <p>kapcsolódó települések: Pilismarót, Dömös, Bajót, Mogyorósbánya</p>
VIDÉKI TÉRSÉGEK	Gerecse-Pilis	<p>A városias térségek kapcsolódó települései, a Duna menti térség vidékies jellegű magtelepülései, valamint Esztergom, Tata, Tatabánya, Oroszlány járásek községei:</p> <p>Lábatlan, Sütő, Neszmély, Dunaalmás, Pilismarót, Dömös, Mogyorósbánya, Bajót, Kocs, Szákszend, Dad, Kömlőd, Vértessomló, Várgesztes, Tardos, Héreg, Tarján, Vértestolna, Dunaszentmiklós</p> <p>továbbá Annavölgy, Bajna, Csolnok, Dág, Epöl, Kesztölc, Leányvár, Máriahalom, Nagysáp, Piliscsév, Sárisáp, Úny; továbbá Gyermely, Szomor</p>

	Bakonyalja-Kisalföld	Komáromi és Kisbéri járások városai és községei (kivéve Komárom és Almásfüzitő), valamint Szákszend az Oroszlányi járásból: Ács, Csém, Kisigmánd, Mocsa, Szákszend továbbá Bábolna, Nagyigmánd, Bana továbbá Ácsteszer, Aka, Ászár, Bakonybánk, Bakonysárkány, Bakonyszombathely, Bársonyos, Császár, Csatka, Csép, Ete, Kerékteleki, Kisbér, Réde, Súr, Tárkány, Vérteskethely
--	-----------------------------	---

AZ ITP CÉLRENDSZER ÉRVÉNYESÍTÉSÉNEK (Leányvár vonatkozású) IRÁNYELVEI

ERŐS MAKROTÉRSÉGI POZÍCIÓKKAL RENDELKEZŐ, STABIL, DIVERZIFIKÁLÓDÓ GAZDASÁG

Kiemelten preferált meglévő **gazdasági infrastruktúra energiahatékonysági és megújuló energia-hasznosítási** célú fejlesztése és vízvisszatartással tervezett vízrendezése

Városhálózati csomópont jelentős foglalkoztató kapacitású vállalkozásait koncentráló gazdasági területek összekapcsolása és M1-re ráhordása.

Ráhordás az Ikerváros-térség tervezett határátkelő pontjaira.

...biomassza felhasználásra épülő gazdasági tevékenységek preferálása a vidéki térségekben.

.....beszállítói hálózatok, innovációs hálózatok létrehozásához szükséges kapcsolatépítési programok támogatása indokolt.

Speciális, a vidéki térségek adottságait kihasználni képes innovatív kezdeményezések szakemberigényének kielégítését szolgáló ösztöndíjprogram létrehozása.

MEGYEI TURISZTIKAI PROGRAM

Vidéki tájak.

Azok az attrakciófejlesztések preferáltak, melyek **a tematikus térségek turisztikai arculatát, tematikus identitását erősítik, kapcsolódva az országos programokhoz**, melyek GINOP keretében támogatottak (EUROVELO, LIMES, Forster Központ kastélyprogramja, elismert országos zarándokútvonalak, „Bejárható Magyarország Program”), továbbá a VP keretében támogatottak (borturizmus, lovasturizmus, vadászturizmus, horgászturizmus – *a vidéki turizmusfejlesztés*

.....támogatandók a Nemzeti Lovas Stratégiához, az Országos Vízi turizmus- és Sportfejlesztési Konceptióhoz kapcsolódó fejlesztések.

....megye által koordinált térségi turisztikai programokhoz illeszkedő, a térség sajátos turisztikai arculatát erősítő fejlesztések preferáltak.

Vidéki tájakon: zarándok, szelíd, ökoturisztika, természet közeli extrémturizmus

(sziklamászás, barlangászás, búvárkodás) preferált, továbbá, amennyiben a VP-ből kimaradnak, akkor a bor, lovas, horgász, vadászturizmus is itt támogatott.

Kerékpáros-turizmus fejlesztése során preferáltak a megyei területrendezési terv szerinti országos és térségi jelentőségű nyomvonalak megvalósítását szolgáló térségi projektek.

Kerékpárút fejlesztések esetében a térségi összehangolás (min. két település közös projektje) vagy EUROVELO-hoz vagy turisztikai attrakcióhoz vagy turisztikai vonzerőt is növelő

városrehabilitációs akcióterülethez kapcsolódás megyei elvárás annak érdekében, hogy a fejlesztés a megyei turisztikai célkitűzések megvalósulásához hozzájáruljon.

FENNTARTHATÓ MŰKÖDÉSRE ÉS RUGALMAS ALKALMAZKODÁSRA KÉPES TÉRSÉGEK ÉS TELEPÜLÉSEK

Vidéki térségekben és a városias térségek községeiben a belterületi csapadék- vízrendezési projektek megvalósítása kiemelten preferált. Ahol műszaki-földrajzi akadály nincs, ott a csapadékvíz-rendezést vízvisszatartással, a visszatartott csapadékvíz hasznosítási feltételeinek kialakításával kell megoldani.

....a **kerékpáros infrastruktúra és kisebb eszközváltó pontok** (pl.: buszmegálló+kerékpártároló, révállomás+kerékpártároló+parkoló) fejlesztendő. **Eszközváltó pontok hálózatosan, közös projektben vagy több, a környezetbarát közlekedést szolgáló beavatkozást integrálva valósíthatók meg** (így elérhető a TOP szerinti projektméret, továbbá a közös projekt, a közös arculat kialakítása a térségi összetartozást és identitást erősíti).

A kerékpáros-barát település, a biztonságos közlekedés és a közösségi közlekedés fejlesztését **integráló fejlesztések kiemelten támogatandók.**

Vidéki térségek községeiben és kisvárosaiban megvalósuló fejlesztések előnyt élveznek. REL-hez kapcsolódóan: SEAP keretén belüli biomassza felhasználás preferált e térségekben.

TOP fejlesztések keretében megvalósuló energetikai beruházások támogatottak a településüzemeltetési költségek csökkentése érdekében (is).

....térség – és településfejlesztési szakember, szociális munkás, közösségi tervezési szakemberképzés és foglalkoztatás indokolt.

FOKOZÓDÓ TÁRSADALMI AKTIVITÁS, BEFOGADÁS ÉS KREATIVITÁS

Vidéki térségek leromlott állapotú közintézményi infrastruktúrájának (óvoda, egészségügyi és szociális alapinfrastruktúra) korszerűsítése kiemelt cél

Időseket gondozó intézmény minden településen támogatható.

Családi napközi fejlesztése mindenhol támogatható, ahol a projektgazda a projektfenntartást hitelt érdemlően igazolni tudja.

Közszolgáltatások elérhetősége, **különösen külterületi lakott helyekről, egyéb belterületekről** preferált, amennyiben az adott helyen hiányos a közszolgáltatás.

....biomassza felhasználás preferált a vidéki térségekben.

PRIORITÁSOK (Leányvár vonatkozásában)

- Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése
- Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés
- A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés
- A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkábaállást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével
- Zöldterületek fejlesztése
- Kisléptékű környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztések (belterületi vízrendezés)
- Fenntartható települési közlekedésfejlesztési intézkedések

- Önkormányzatok energiahatékonyságának és megújuló energia-felhasználás arányának növelése tárgyú intézkedések
- Az egészségügyi és a szociális alapellátó intézmények fejlesztése
- Helyi közösségi programok megvalósítása

Az ITP 2.0 célrendszerének összevetése a TOP intézkedésrendszerével:

MEGYEI STRATÉGIAI PROGRAM PRIORITÁSAI	ITP 2.0 CÉLRENDSZERE	A CÉL MEGVALÓSÍTÁSÁBAN DOMINÁNS SZEREPET JÁTSZÓ TOP INTÉZKEDÉS
I. A MEGYEI GAZDASÁG NEMZETKÖZI ÉS MAKROTÉRSÉGI BEÁGYAZÓDÁSÁNAK MEGERŐSÍTÉSE	I. ERŐS MAKROTÉRSÉGI POZÍCIÓKKAL RENDELKEZŐ, STABIL, DIVERZIFIKÁLÓDÓ GAZDASÁG	TOP 1.1;
III. STABIL, VERSENYKÉPES, DIVERZIFIKÁLÓDÓ GAZDASÁG		TOP 2.1* TOP 1.3 TOP 4.3***** TOP 5.1 TOP 5.3
II. MEGYEI TURISZTIKAI PROGRAM	II. MEGYEI TURISZTIKAI PROGRAM	TOP 1.2 TOP 2.1 TOP 3.1 TOP 5.1 TOP 5.3*****
VI. OTTHON A XXI. SZÁZADBAN	III. FENNTARTHATÓ MŰKÖDÉSRE ÉS RUGALMAS ALKALMAZKODÁSRA KÉPES TÉRSÉGEK ÉS TELEPÜLÉSEK	TOP 1.1*** TOP 1.4** TOP 2.1 TOP 3.1 TOP 3.2 TOP 4.1** TOP 4.2** TOP 4.3**; TOP 5.1**** TOP 5.2 TOP 5.3*****
V. BIZTONSÁGOS KÖRNYEZET, GYÓGYULÓ TÁJAK		
IV. FOKOZÓDÓ TÁRSADALMI AKTIVITÁS, BEFOGADÁS ÉS KREATIVITÁS	IV. FOKOZÓDÓ TÁRSADALMI AKTIVITÁS, BEFOGADÁS ÉS KREATIVITÁS	TOP 1.4 TOP 2.1 TOP 4.1 TOP 4.2, TOP 4.3 TOP 5.1***** TOP 5.2 TOP 5.3

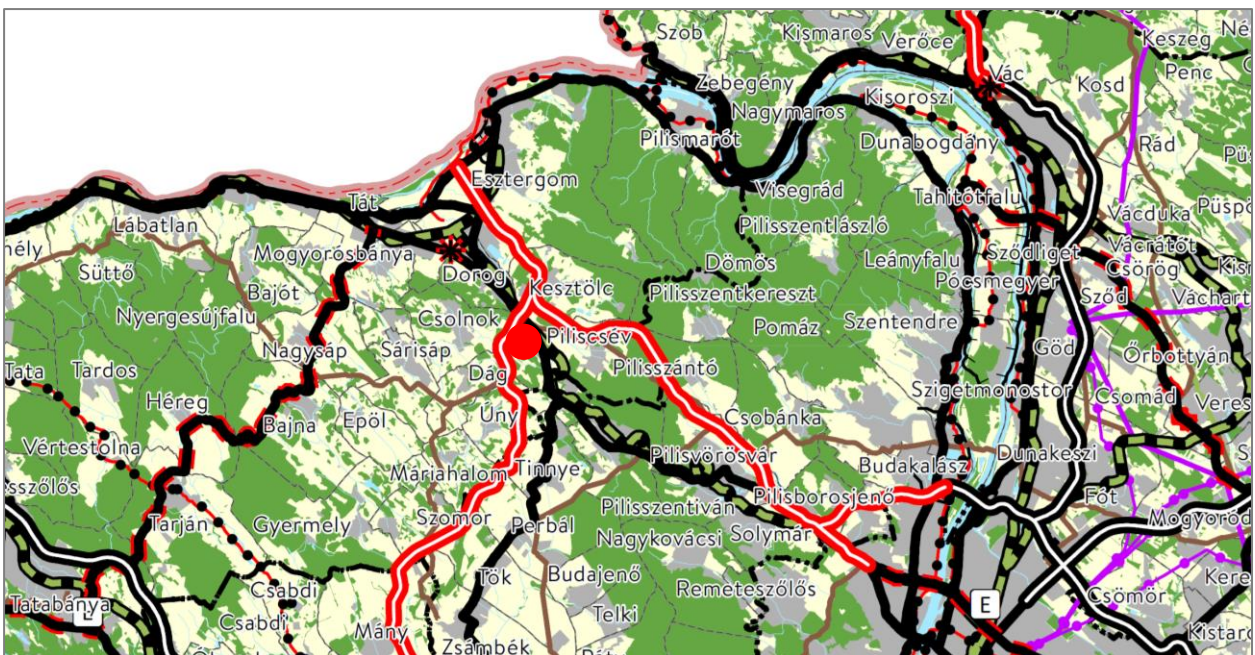
1.3. A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

1.3.1. Országos Területrendezési Terv

A területrendezési tervek a területfejlesztés társadalmi, gazdasági céljaival összehangolt, hierarchikusan egymásra épülő, műszaki és ökológiai szempontok alapján elkészített tervek, amelyeknek alapvető funkciója a térségi szerkezet meghatározása, és a térségi területhasználat szabályozása. A területrendezési tervek között legjelentősebb az Országos Területrendezési Terv (OTrT.), amely a léptéknek megfelelő mélységben az ország egészére határozza meg a területhasználatra és az infrastruktúra térbeli rendjére vonatkozó jövőképet és az annak elérését szolgáló szabályokat.

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2018. évi CXXXIX. Törvény (a továbbiakban: Törvény) célja, az ország egészére, valamint egyes kiemelt térségekre meghatározza a térségi területfelhasználás feltételeit, a műszaki infrastruktúra-hálózatok összehangolt térbeli rendjét, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálása érdekében, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, honvédelmi érdekek és a hagyományos tájhasználat megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. A hatékony és korszerű területrendezés ennek érdekében folyamatos, rendszeresen megújuló, összehangolt rendszert alkot az ország területi képét megalkotó fejlesztési stratégiákkal.

Az Országos Területrendezési Terv a település közigazgatási területét **települési, mezőgazdasági és erdőgazdálkodási területfelhasználási térségbe** sorolja.

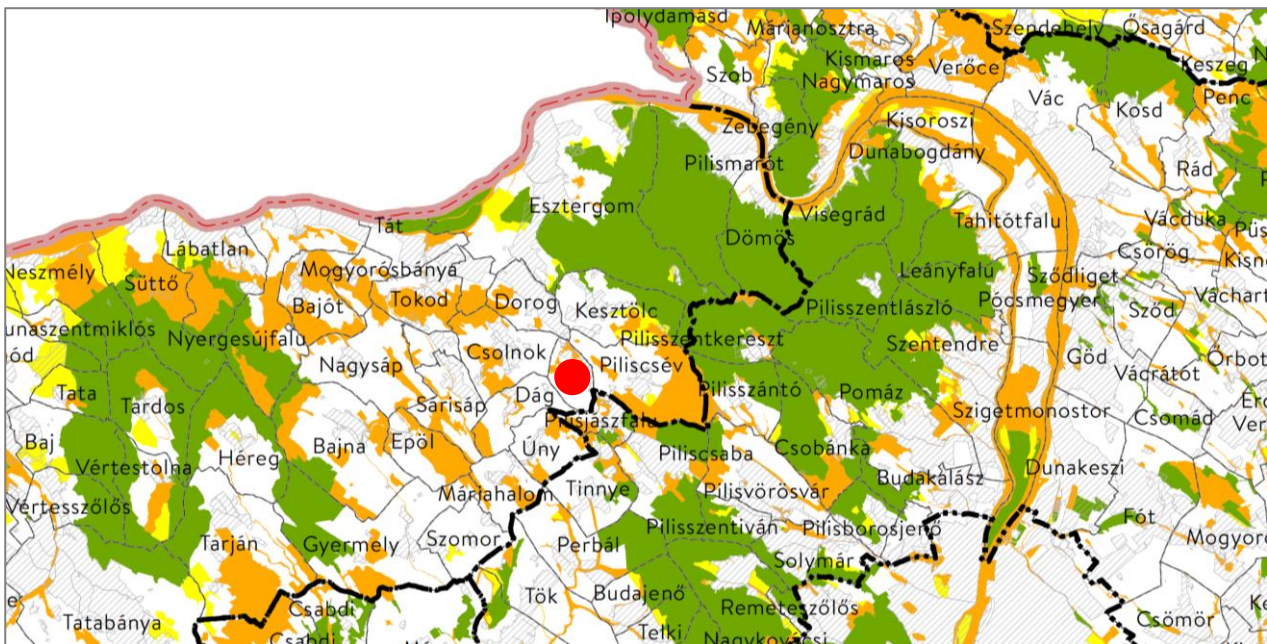

Kivonat az Országos Területrendezési Tervből

Az Országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények közül a település területét az M100 (Bicske térsége M1 – Keszthely M10) gyorsforgalmi út, valamint a 10 sz. főút és a 2 sz. Budapest-Esztergom vasútvonal érintik.

Az OTrT által meghatározott övezetek közül a település területét az alábbiak érintik:

Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete a település területét az alábbiak szerint érinti:

ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete: az OTRT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan területek – többnyire lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhelyek, élőhelysávok, élőhelymozaikok, élőhelytöredékek, élőhelyláncolatok – tartoznak, amelyek döntő részben természetes eredetűek, és amelyek alkalmasak az ökológiai hálózathoz tartozó egyéb élőhelyek – magterületek, puffterületek – közötti biológiai kapcsolatok biztosítására;

„(1) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében – kivéve, ahol az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve vagy a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve települési térséget határoz meg – csak olyan megyei területfelhasználási kategória és megyei övezet, valamint a településrendezési eszközökben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti.

(2) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha

a) a települési területet az ökológiai hálózat ökológiai folyosó, vagy az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó körülzárja, továbbá

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja.

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület csak az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

(4) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, továbbá az erőművek az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhető ki és helyezhető el.

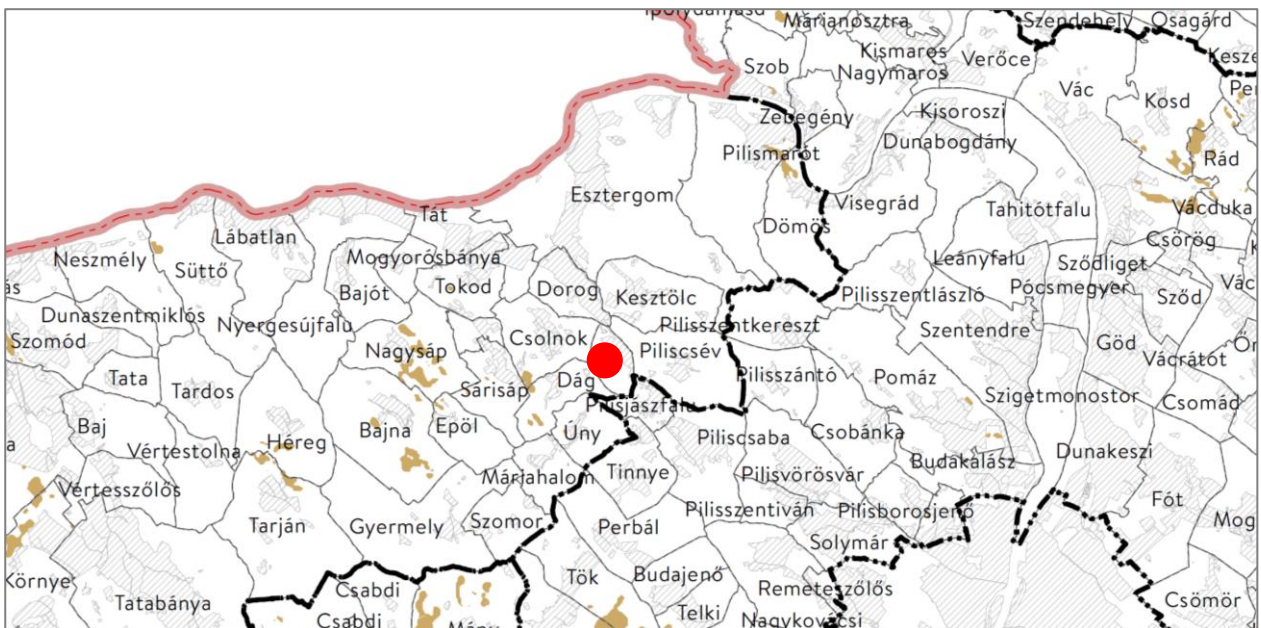
(5) Az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.”

Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete a település területét nem érinti.

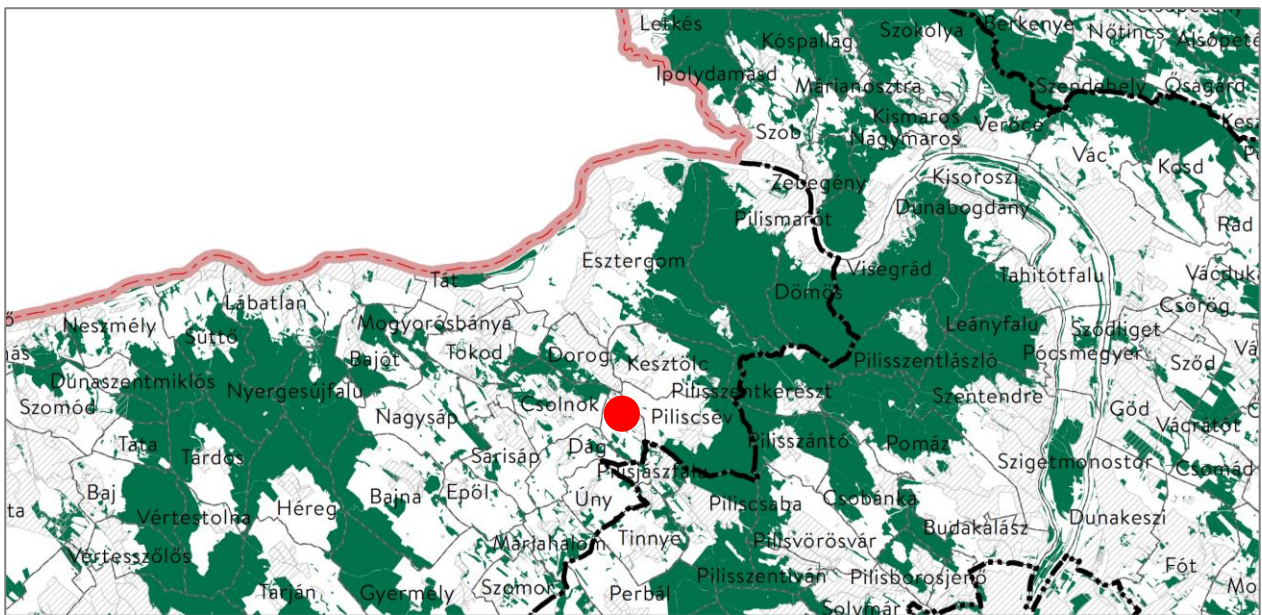
kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete: az OTRT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe kiváló növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek tartoznak;

Jó termőhelyi adottságú szántók övezete a település területét nem érinti.

jó termőhelyi adottságú szántók övezete: a területrendezésért felelős miniszter rendeletében megállapított, kiemelt térségi területrendezési terv esetében a területrendezésért felelős miniszter rendeletében, valamint a megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe jó növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek tartoznak;

Az erdők övezete a település területét az alábbiak szerint érinti:

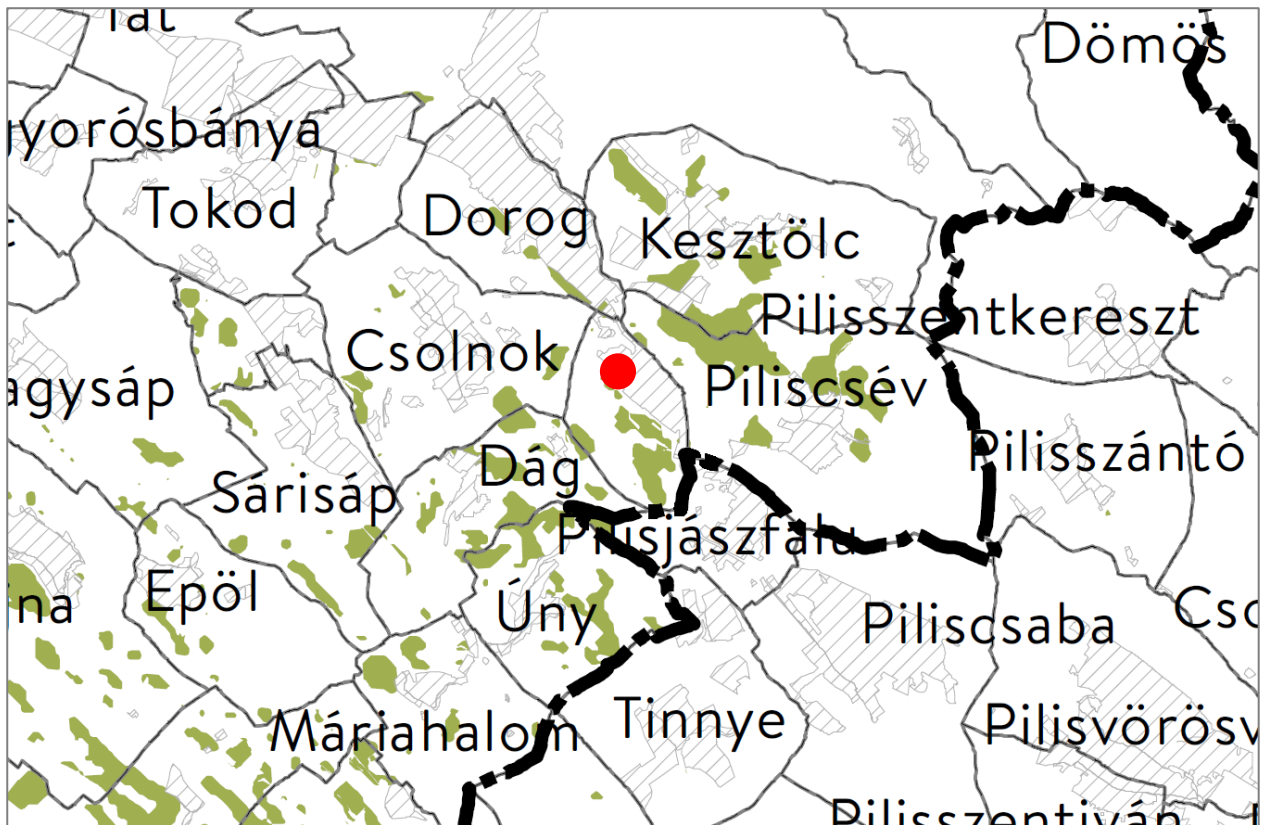

erdők övezete: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdők és az erdőgazdálkodási célokat közvetlenül szolgáló földterületek tartoznak;

„29. § Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia. Az e törvény hatálybalépését megelőzően kijelölt beépítésre szánt területek, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 4. § (2) bekezdésében meghatározott területek, továbbá az Ország Szerkezeti Terve, a Budapesti Agglomeráció Szerkezeti Terve, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni.

30. § Az erdők övezetében külfejtéses művelésű bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.”

Az erdőtelepítésre javasolt terület övezete a település területét az alábbiak szerint érinti:

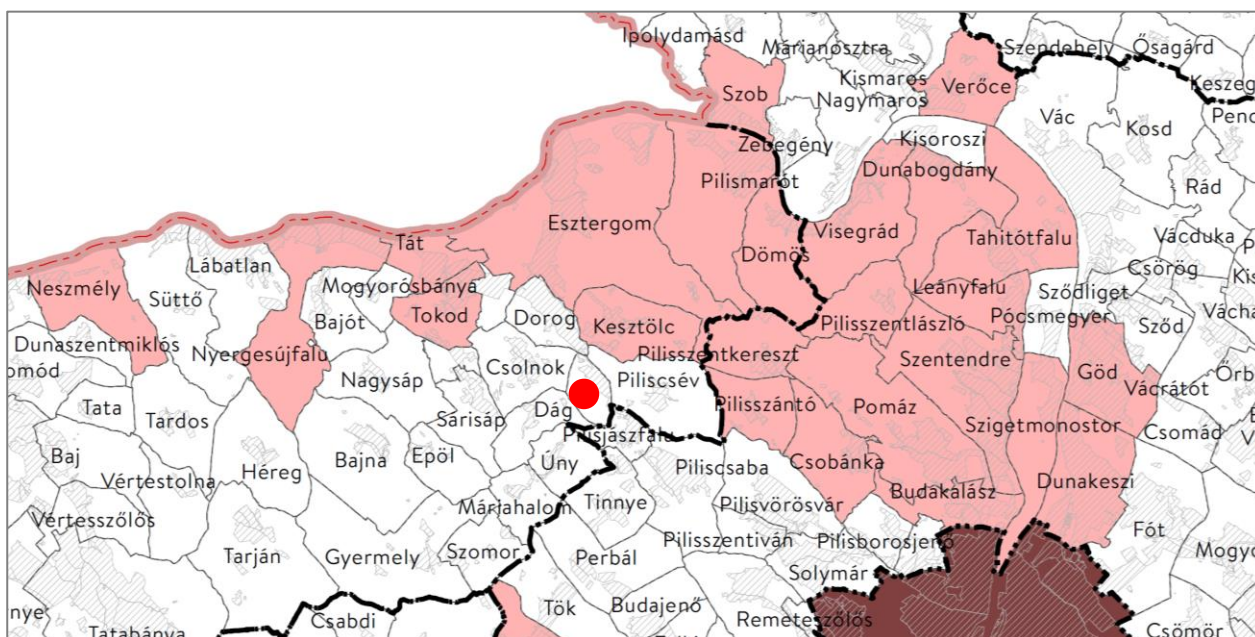
erdőtelepítésre javasolt terület övezete: a területrendezésért felelős miniszter rendeletében megállapított, kiemelt térségi területrendezési terv esetében a területrendezésért felelős miniszter rendeletében, valamint a megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan területek tartoznak, amelyeknek erdőgazdálkodásra való alkalmassága termőhelyi viszonyaik alapján kedvező és az erdőtelepítés környezetvédelmi szempontból szükséges vagy indokolt;

A tájképvédelmi terület övezete a település teljes területét lefedi:

tájképvédelmi terület övezete: a területrendezésért felelős miniszter rendeletében megállapított, kiemelt térségi területrendezési terv esetében a miniszteri rendeletben, valamint a megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak;

A világörökségi és világörökségi várományos területek övezete a település területét nem érinti.

világörökségi és világörökségi várományos területek övezete: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe a világörökségi listára felvett területek, valamint a világörökségi helyszínek szakmai feltételeinek megfelelő azon területek tartoznak, amelyek a kulturális örökség védelméért felelős miniszter rendeletében a Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékében szerepel, a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 71. § szerinti központi, közhiteles nyilvántartásnak megfelelően;

„31. § (1) A világörökségi és világörökségi várományos területek övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

(2) Az (1) bekezdés szerint lehatárolt világörökségi és világörökségi várományos terület övezetén:

a) a területfelhasználás módjának és mértékének összhangban kell lennie a világörökségről szóló törvényben, valamint a világörökségi kezelési tervben meghatározott célokkal,

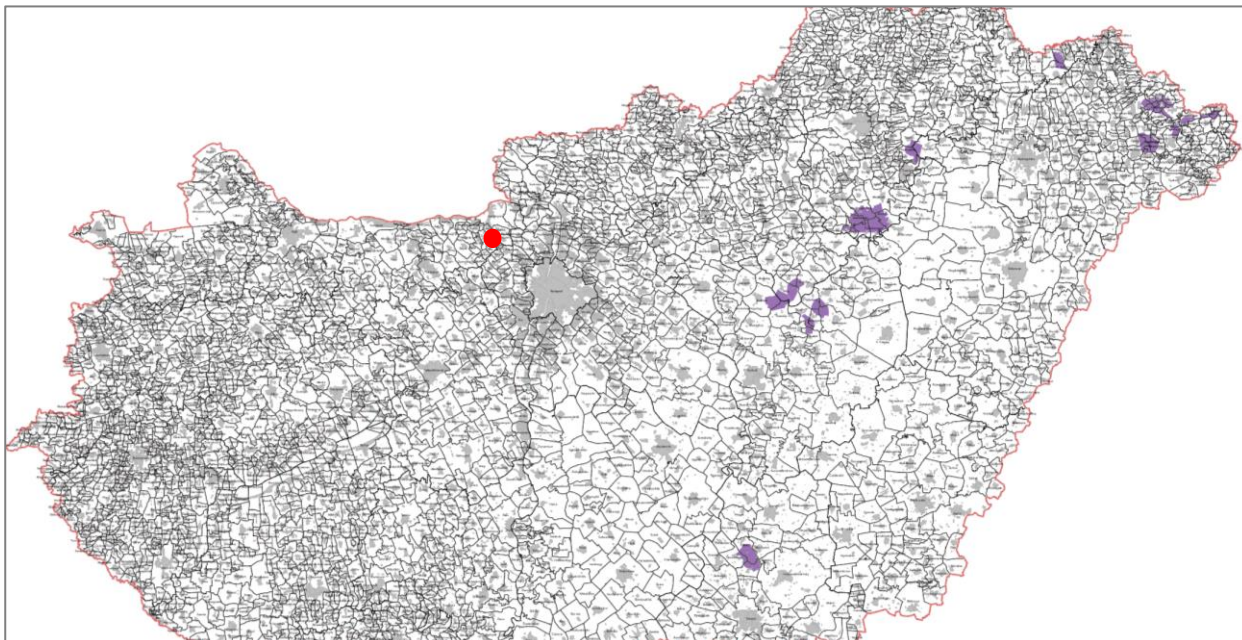
b) új külfejtéses művelésű bányatelek, célkitermelőhely nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek területe horizontálisan nem bővíthető; a felszíni tájsebeket rendezni kell,

c) a közlekedési, vízgazdálkodási és hírközlő infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a kulturális és természeti örökség értékeinek sérelme nélkül, területi egységüket megőrizve, látványuk érvényesülését elősegítve és a világörökségi kezelési tervnek megfelelően kell elhelyezni.

világörökségi és világörökségi várományos területek övezete: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe a világörökségi listára felvett területek, valamint a világörökségi helyszínek szakmai feltételeinek megfelelő azon területek tartoznak, amelyek a kulturális örökség védelméért felelős miniszter rendeletében a

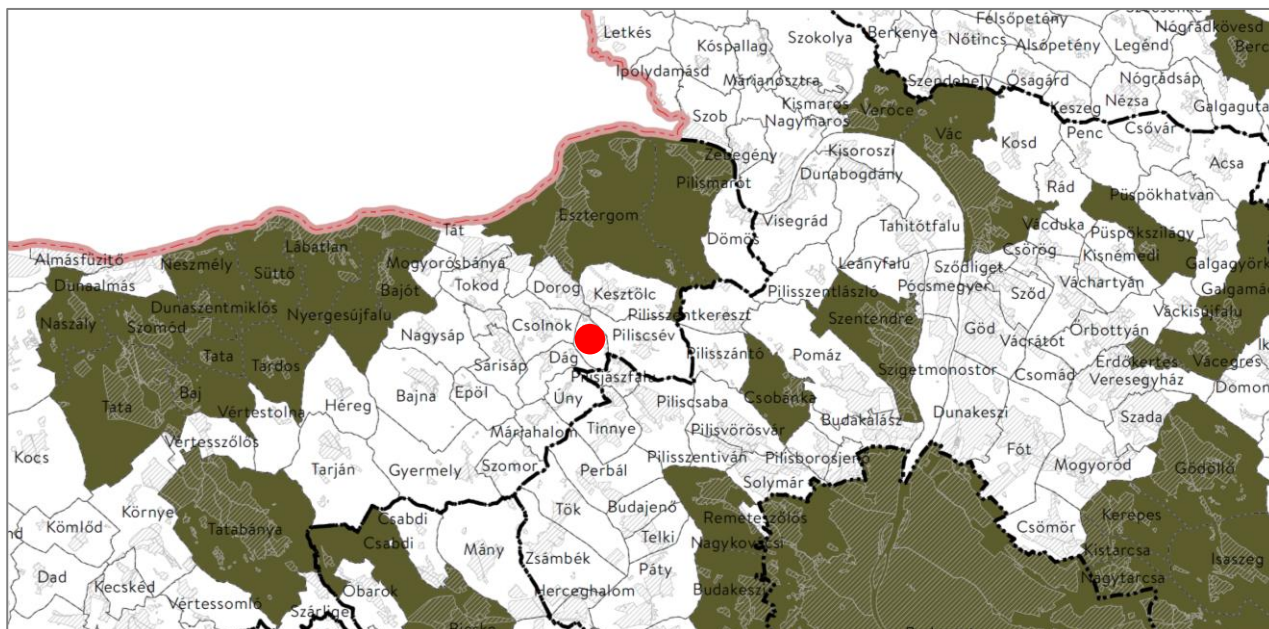
nagyvízi meder övezete: a területrendezésért felelős miniszter rendeletében megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló területek tartoznak, amelyeket az árvíz levonulása során a víz rendszeresen elborít, és amelyeket a mértékadó árvízszint vagy az eddig előfordult legnagyobb árvízszint közül a magasabb jelöl ki;

A VTT-tározók övezete a település területét nem érinti.

VTT-tározók: Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók

A honvédelmi és katonai célú terület övezete a település területét nem érinti.

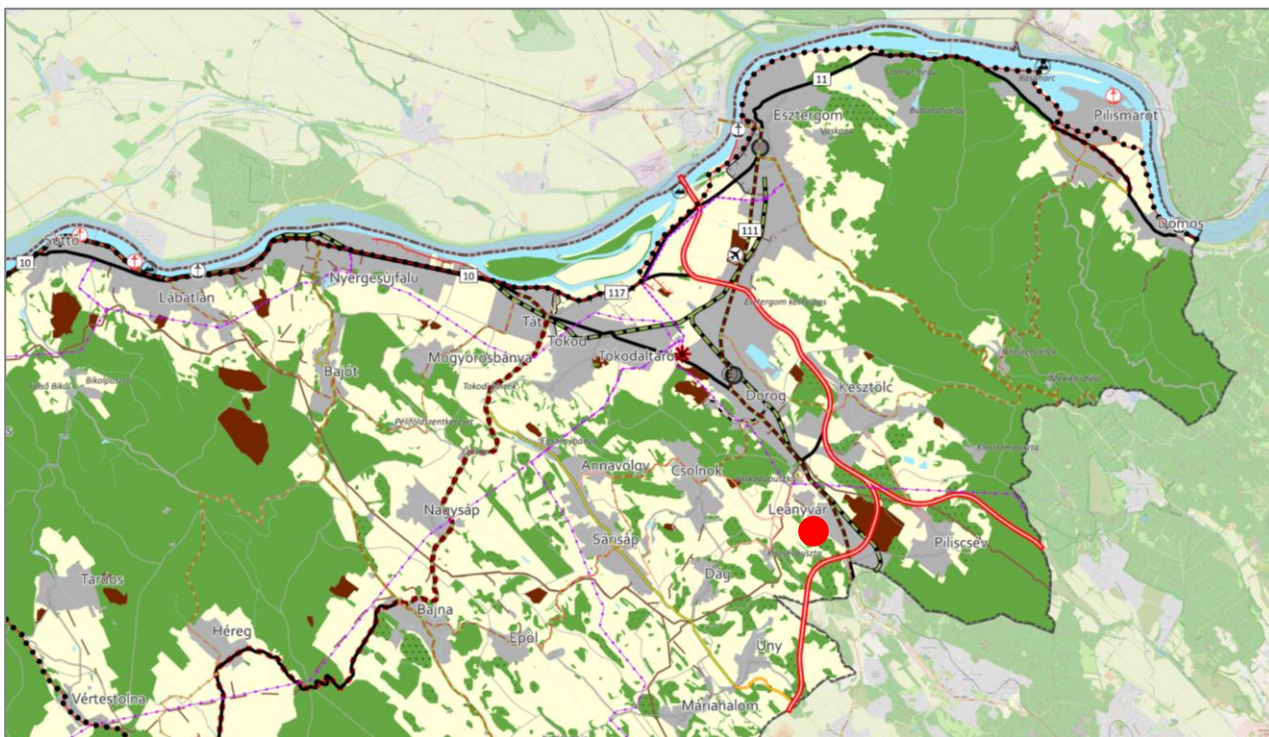

honvédelmi és katonai célú terület övezete: az OTrT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelyben a Magyarország védelmi

képességeit alapvetően meghatározó vagy a NATO-tagságból eredő, valamint a nemzetközi szerződésekben vállalt köteleességek teljesítéséhez és a Magyar Honvédség alapfeladatainak rendeltetésszerű, szakszerű és jogszerű ellátásához szükséges építmények elhelyezésére vagy katonai tevékenységek végzésére szolgáló területek találhatók;

1.3.2. Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Terve

A megyei terv Leányvár területét **települési térségbe, erdőgazdálkodási térségbe, mezőgazdasági térségbe** sorolja. (Ez a besorolás teljesen mértékben tükrözi a valós területhasználatokat.)

Kivonat Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Tervéből

„A kiemelt térségi, illetve megyei területfelhasználási kategóriák területén belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során

a) az erdőgazdálkodási térségben az erdőterület területfelhasználási egységet a térséget lefedő erdők övezetére vonatkozó szabályok szerint, valamint az erdőtelepítésre javasolt terület övezetére vonatkozó szabályok figyelembevételével kell lehatárolni;

b) a mezőgazdasági térség területének legalább 75%-át elsődlegesen a mezőgazdasági terület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni, a fennmaradó rész természetközeli terület, – nagyvárosias lakóterület és vegyes terület kivételével – beépítésre szánt terület vagy különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló terület területfelhasználási egységbe sorolható;

d) a települési térség területén bármely települési területfelhasználási egység kijelölhető; (OTrT)

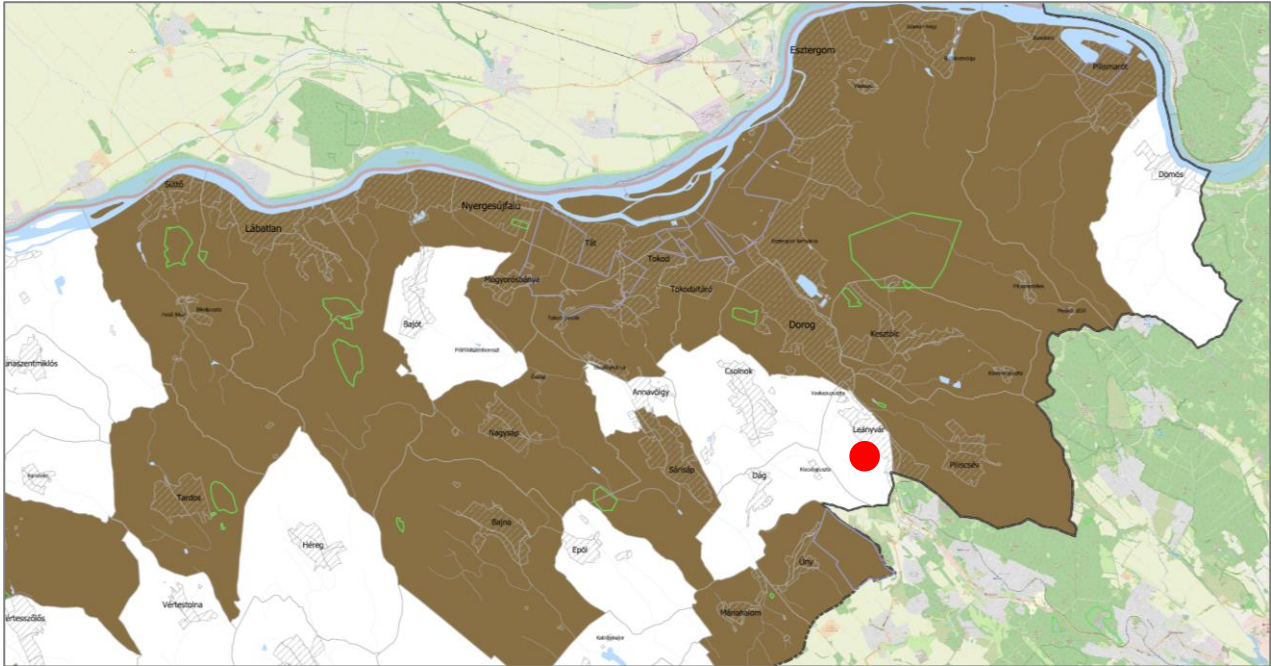
A települést **térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok** tekintetében az alábbi elemek érintik:

- M100 (Bicske térsége M1 – Kesztlőc M10) gyorsforgalmi út
- 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték

- térségi kerékpárút (tervezett)
- 10 sz. főút
- 2 sz. Budapest-Esztergom vasútvonal
- tervezett egyéb mellékút (Leányvár-Kiscsévpuszta-Dág és Leányvár-Vaskapuszta-Csolnok)

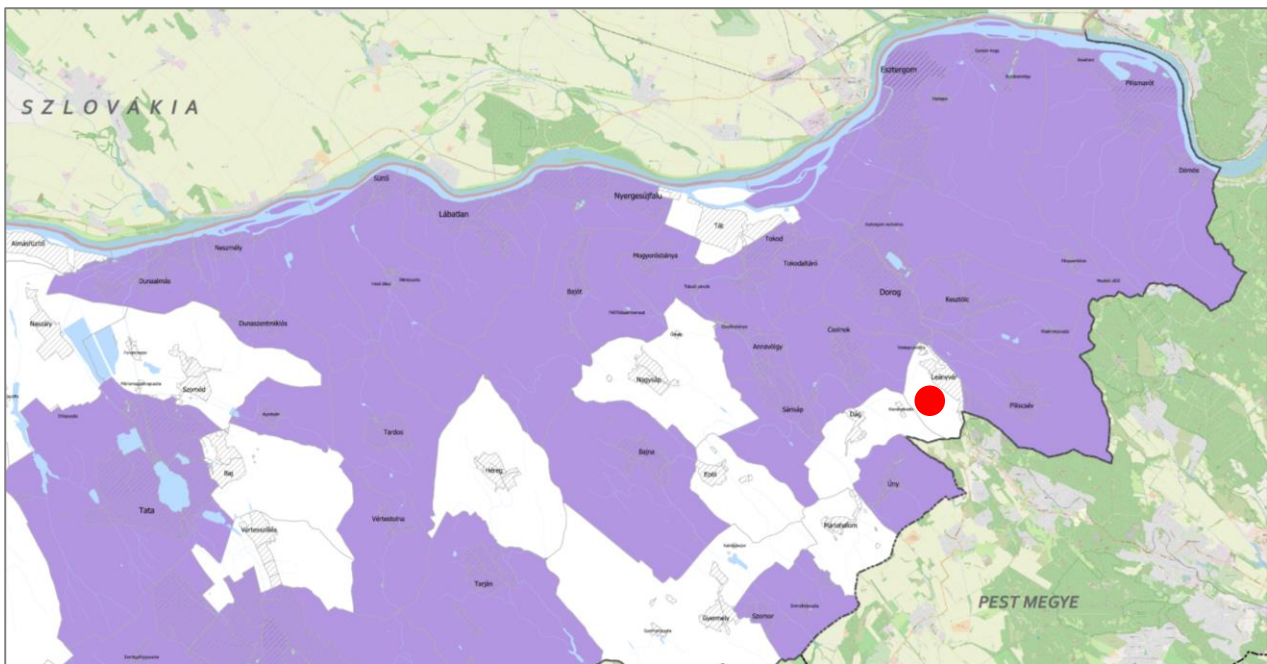
Az **MTrT által meghatározott övezetek** közül a település területét az alábbiak érintik:

Az **ásványi nyersanyagvagyon övezete** a település területét nem érinti.

ásványi nyersanyagvagyon övezete: *kiemelt térség esetében a területrendezésért felelős miniszter rendeletében, valamint a megyei területrendezési tervben megállapított övezet, amelyben a megállapított bányatelekkel lefedett, valamint bányatelekkel le nem fedett, az állam kizárólagos tulajdonát képező, az állami ásványi nyersanyag és geotermikus energiavagyon nyilvántartás szerint nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyon területei található;*

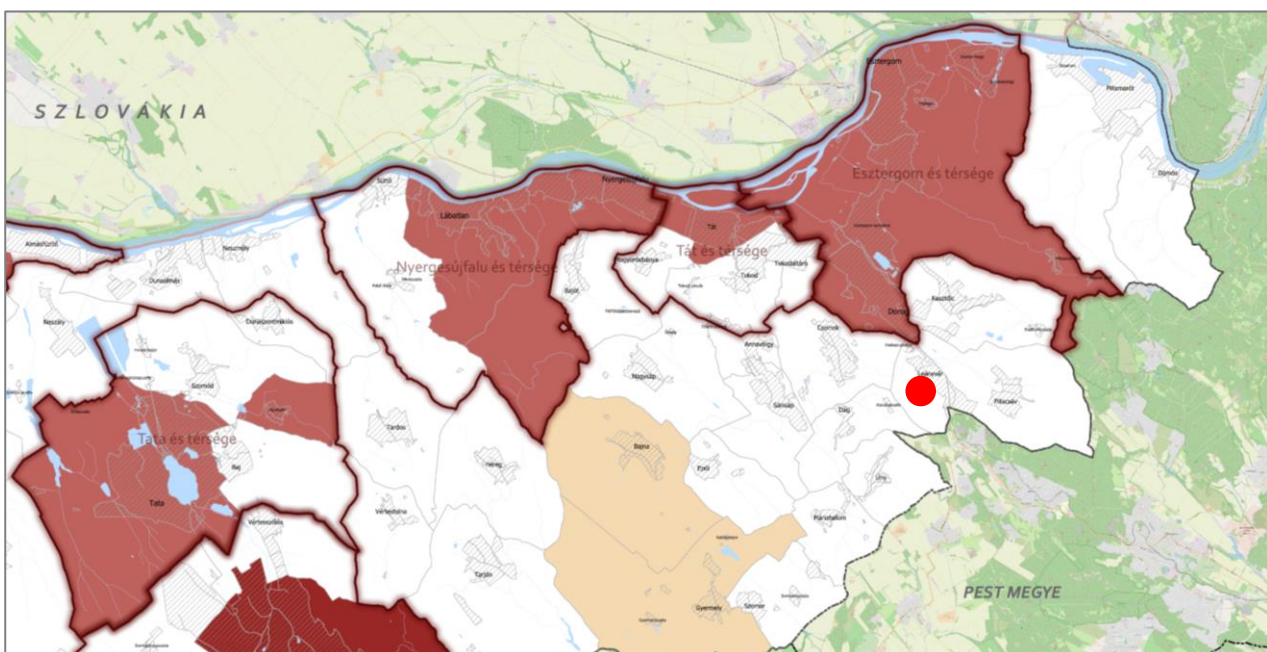
A **földtani veszélyforrás terület övezete** a település területét nem érinti.

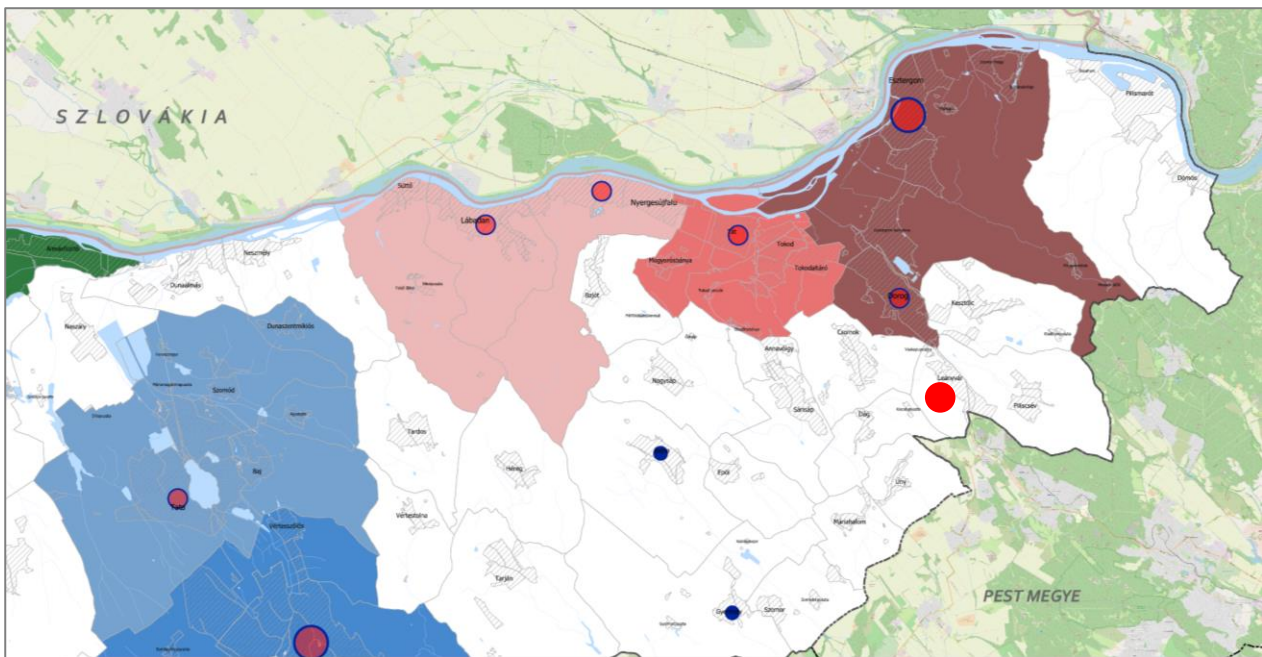
földtani veszélyforrás terület övezete: kiemelt térségi területrendezési terv esetében a területrendezésért felelős miniszter rendeletében, valamint a megyei területrendezési tervben megállapított övezet, amelybe a geomorfológiai adottságaik és földtani felépítésük folytán a lejtős tömegmozgások és egyéb kedvezőtlen mérnökgeológiai adottságok által érintett területek tartoznak;

Egyedileg meghatározott megyei övezetek

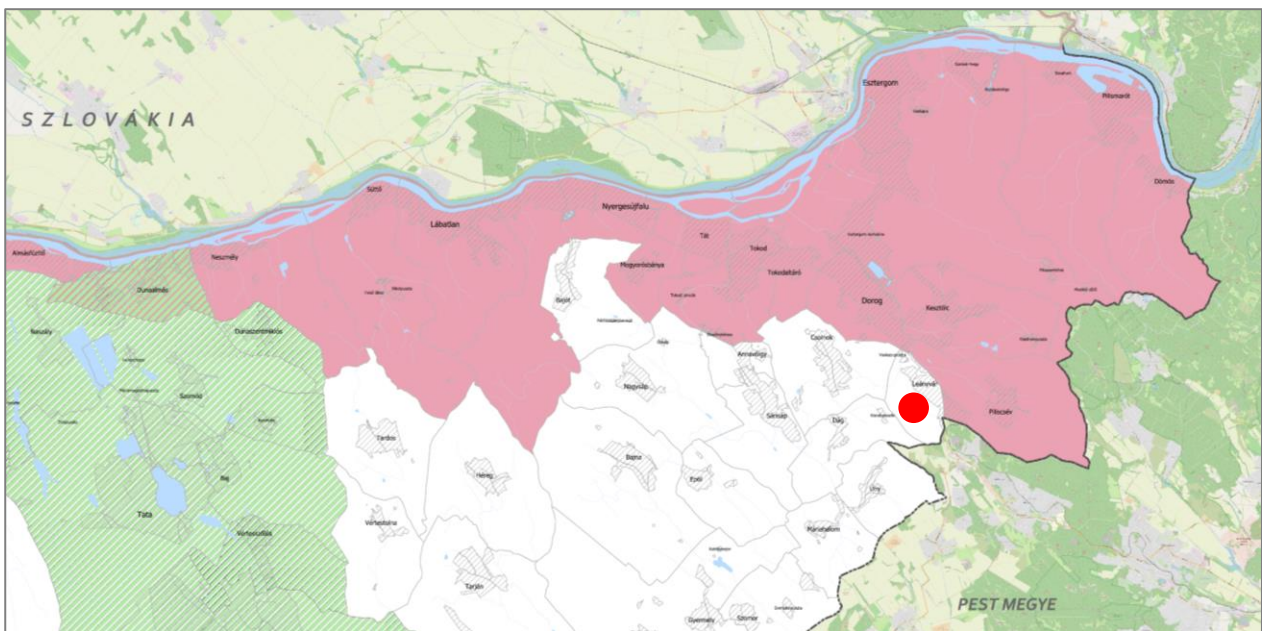
Térszervező települések övezete a település területét nem érinti.

Térségi együttműködések övezete a település területét nem érinti.

Komplex turizmusfejlesztési térségek egyedi övezetei a települést nem érintik.

„A komplex turizmusfejlesztési térségek egyedi övezeteit a 3.12 melléklet határozza meg. A turizmusfejlesztés egyedi övezetei:

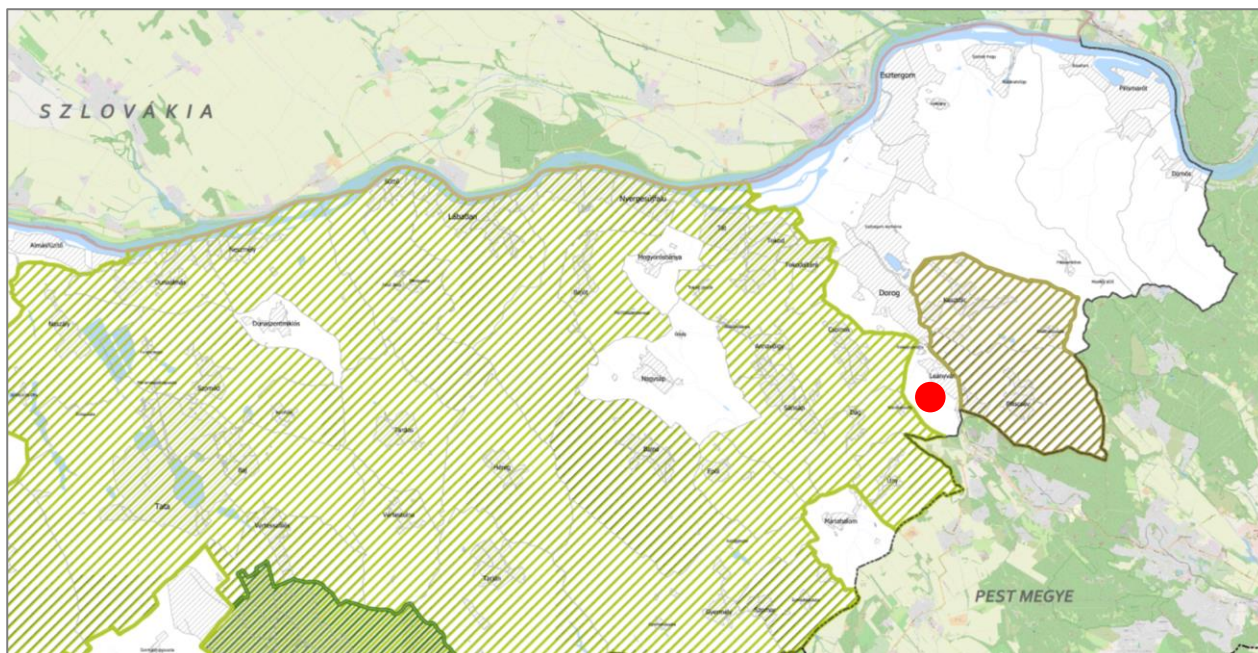
- a) Által-ér menti komplex turisztikai térség,
- b) Duna mente komplex turizmusfejlesztési térség.

Az övezettel érintett településeknek a településrendezési eszközeinek készítése és módosítása során biztosítani kell a 1550/2017. (VIII. 18.) kormányhatározatban és a megyei fejlesztési dokumentumokban szereplő célkitűzések megvalósítását szolgáló turisztikai fejlesztések elhelyezését.

A Duna-mente komplex turisztikai térség övezetével érintett települések településfejlesztési koncepciójának készítésekor figyelembe kell venni a Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékéről szóló MvM rendelet szerinti, "A római birodalom határai – A dunai limes magyarországi szakasza" (továbbiakban: Limes), a „Komárom/Komarnoi erődrendszer” és az „Esztergom és Visegrád középkori magyar királyi központok, valamint az egykori Pilisi királyi erdő területe” világörökségi várományos területek egyetemes értékeit és az azokat hordozó attribútumokat.

A Limes világörökségi várományos terület Kezelési Tervében meghatározott előírásokat a településrendezési eszközökben érvényesíteni kell.”

Natúrparkok övezetével a település nem érintett.

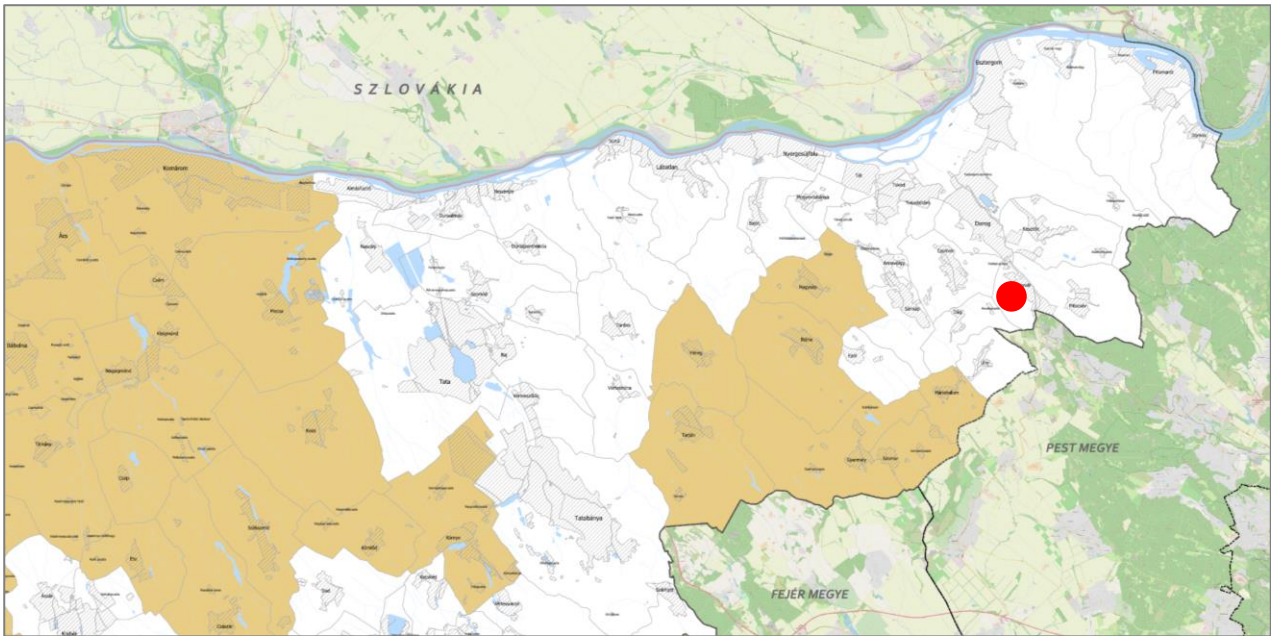
„A településfejlesztési koncepciót, valamint az integrált településfejlesztési stratégiát a natúrpark fejlesztési dokumentumaival összhangban kell elkészíteni és a célrendszer meghatározásakor kiemelten kell foglalkozni

- a) a helyi természeti és kulturális örökség megőrzésével és szemléletformálással,
- b) a helyi termék-előállítás fejlesztésének lehetőségeivel és
- c) a táji, természeti és kulturális értékekre alapozott turizmusfejlesztés lehetőségével.

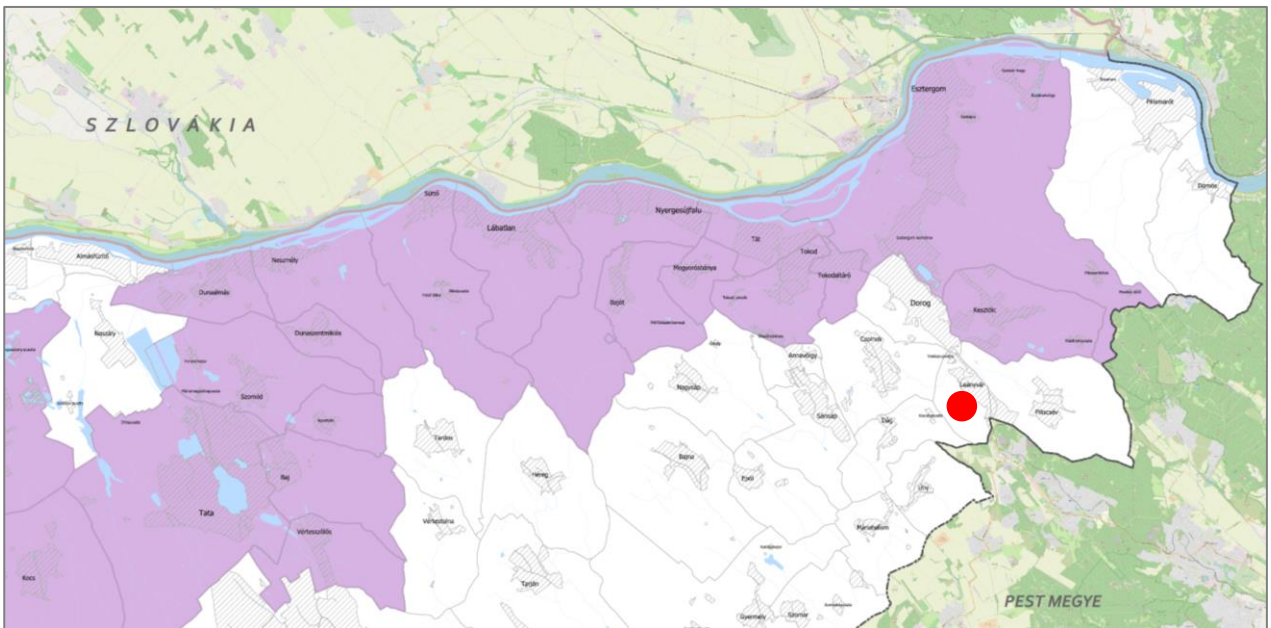
Az övezet által érintett települések településszerkezeti terveiben olyan területfelhasználást kell kijelölni, mely összhangban van a tájjelleggel, az arcuati kényelmekkel, a megőrző-fejlesztő használattal és a természeti értékek védelmével.

Településrendezési eszközök készítése és módosítása során biztosítani kell a táj harmóniájára építő turisztikai és rekreációs kínálat folytonosságát és egymásra épülését.”

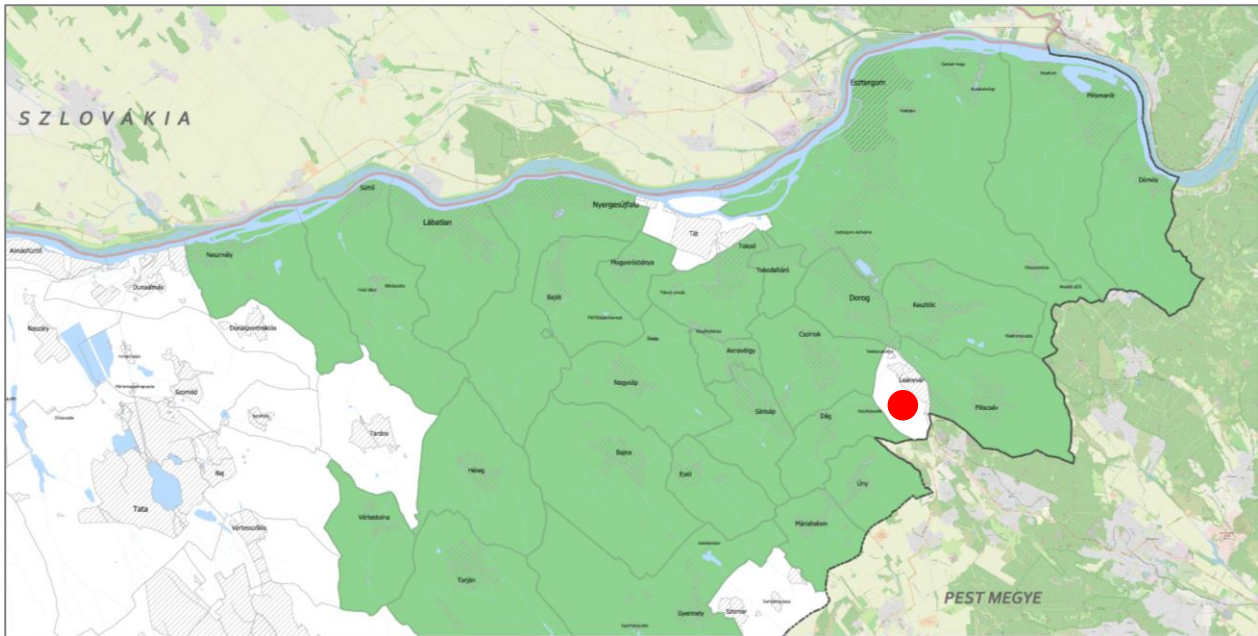
Majorsági táj övezete a település területét nem érinti.

Borszóló termőhelyi kataszteri területtel a település nem érintett.

Zsugorodó kertek területek övezetével a település nem érintett.

„A kertés vegyes használatú területek övezetei:

- a) borszőlő termőhelyi kataszteri területtel érintett települések övezete (3.15.1. melléklet)
- b) zsugorodó kertés területek övezete (3.15.2. melléklet)

A kertés vegyes használatú területek övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek kidolgozása során részletes vizsgálatok alapján kell lehatárolni és elemezni a kertés területek (zártkertek) jellegzetes egységeit (használat, funkciók, fenntartás szintje, parlagosodás, erdősülés, településkép).”

1.4. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK ÉS ELHATÁROZÁSOK BEMUTATÁSA

A **hatályos településfejlesztési koncepció** 2003-as jóváhagyása óta egy alkalommal 2007 évben módosult. (22/2003 (V.13.) számú képviselő-testületi határozat és 64/2007 (XVII.09.) számú képviselő-testületi határozat). A koncepció főbb elhatározásai, célkitűzései, fejlesztési szándékai:

1. **Földrajzi elhelyezkedés:** A település a Pilis hegységtől nyugatra, részben a Kenyérmezei patak völgyében, részben az attól nyugatra fekvő dombokon helyezkedik el. Jól befásított kertjeinek köszönhetően belesimul a környék mezőgazdaságilag művelt, vagy erdős-cserjés háttérébe. Ezt a jellegét a továbbiakban is mindenképpen meg kell tartani.

A koncepció elhatározása maximális mértékbe teljesült.

2. **Domborzati viszonyok:** A településen belüli terepszintváltozások meghatározzák a beépítési, és az útkialakítási lehetőségeket. Ugyanakkor markánsan el tudják választani egymástól a lakóterületeket és az egyéb hasznosítású (ipari-szolgáltató) területeket. A falun belüli meghatározó vízvásztó a Kálvária domb - Malomhegy vonulata. Ezek a domborzati viszonyok meghatározzák a bel-, és külterületi felszíni vízvezetés módját, irányát is. Sőt a gazdaságos szennyvízelvezetés és egyéb közmű, és úthálózat kialakításánál is figyelembe kell venni.

A közmű és úthálózat fejlesztések, valamint a települési területfelhasználások ezen szempontok alapján valósultak meg, alakultak ki.

3. *Népesség: Leányvár állandó-, és lakónépessége gyakorlatilag azonos, mintegy 1750 fő. Ez a népesség a jelenlegi településfinanszírozási politika mellett -aminek változása hosszú távon sem, valószínű - nem képes a szükséges intézmények és népjóléti feltételek fenntartására. Ezért szükségesnek látszik távlatban a település népességszámát 2500 főre növelni. Ennek egyetlen módja a meglévő lakóterületek bővítése, vagy újak kijelölése, kialakítása. Ezek benépesítés.e a jelenlegi betelepülési trend figyelembevételével, mintegy tíz - tizenkét évre tehető. Lakóterület-fejlesztési lehetőségek, a gazdaságossági és településképi szempontokat is figyelembe véve a Kálvária dombon, a temető és a Bécsi út közötti platón, a Templom utca keleti folytatásában tervezhetőek.*

A település lakónépessége az elmúlt években szépen gyarapodott, a lakóterület-fejlesztési területek egy része beépült.

4. *Településszerkezet: A jelenlegi településszerkezet a domborzati viszonyokat figyelembe véve a völgyek és a dombok szintvonalai mentén alakult ki. Ebből adódóan a falu alakja jelenleg egy elnyújtott, hegyesszögű háromszöget formáz. Ennek folytatása sem esztétikailag, sem gazdaságilag nem indokolt. Célszerűnek látszik – természetesen a domborzati és mezőgazdasági megfontolások figyelembevételével -egy viszonylag laza, de szélesedő forma kialakítása.*

A fejlődés, területi terjeszkedés napjainkban is folyamatos, de a településen nem cél a szabad domboldalak mértéktelen beépítése!

5. *Közlekedés: A belső úthálózat 90 %-a szilárd burkolatú. Több utca, a domborzati viszonyok következtében keskeny, nem is bővíthető. Ez meghatározza a sok helyütt kritikus gépjármű parkolóhely problémát. A fejlesztések részletes tervezésekor erre külön figyelmet kell szentelni, éppúgy, mint a lehetőség szerint kielégítő szélességű, és fásítható utcák tervezésére is. A távolsági közlekedésben erőteljes eltolódás tapasztalható a vasúti közlekedés irányába. Ezért a vasútállomásnál P + R rendszerű terület kialakítása válhat célszerűvé.*

A P+R parkoló megvalósult. Részben történtek parkolóépítések a településen, természetesen az adottságok és lehetőségek adta mértékben.

6. *Műemlék-, és építési hagyományvédelem: Jelenleg két műemlék-épületet tartunk nyilván a községben, a római katolikus templomot, és az Erzsébet u. 137. sz. alatti sváb parasztházat. Ezeken túl érdemes helyi védettség alá vonni több szép hagyományosan épített tornácos parasztházat, a temető egyes sírköveit, és a, Kálvária kápolnát.*

Az eltelt időben elkészült a település arculati kézikönyve és településkéi rendelete, amely a helyi épített örökség bemutatásának és megőrzésének szép példája.

7. *Egészségügyi-, és szociális szempontok: Leányvár az utóbbi idők előregedő településéből - a betelepülés hatására - fiatalodó településsé válhat. Ennek, valamint a jelenlegi egészségügyi és szociális intézmények elhelyezkedésének, valamint az új építési területek bevonásának a figyelembevételével célszerűnek látszik az amúgy is elavult, és a szakmai előírásoknak sem mindenütt megfelelő népjóléti létesítményeket lehetőség szerint a jelenlegi településközpontban építendő újakra cserélni. A falu szociális helyzete jelenleg jónak mondható, további javítása érdekében előtérbe kell helyezni a helyi munkalehetőségek markáns növelését.*

A település lakossága a beköltözésekből és a helyben maradó fiatalok számából adódóan fiatalodik. Az intézményi ellátottság megfelelő. A helyi munkalehetőségek száma a beépülő gazdasági területeken nőtt.

8. *Kultúra és oktatásügy: A község rendelkezik művelődési házzal és közkönyvtárral. Mindkettő meglehetősen elavult, és lelakott közös épületben működik. Sőt itt kapott helyet a Gondozási Központ is, valamint tornaterem hiányában a Cselgáncs Egyesület edzései*

is itt folynak. A kulturális munka ezen tevékenységek újonnan építendő célépületeibe költöztetésével jelentősen javítható lesz. Nyolc osztályos, nemzetiségi nyelvet oktató általános iskola működik a faluban, hat különböző épületben, tornaterem nélkül. Sürgős feladat egy, a mai kihívásoknak is eleget tevő, a létesítési szabályoknak megfelelő új, úgy a magas szintű oktatást, mint az egészséges nevelést biztosító, jól felszerelt iskolaépület felépítése. A lakosság növelésével óhatatlanul szükségessé válik a jelenleg is működő napközisotthonos óvoda kisebb bővítése.

Az említett intézmények jelentős feljesztéseken estek át.

9. Sport, szabadidő: Az ifjúság szabad idejének hasznos, és egészséges eltöltése, érdeklődésük jó irányokba történő leköttetése elengedhetetlen feladat. A hagyományosan jó eredményeket felmutató Cselgáncs Egyesület támogatása továbbra is elmaradhatatlan, ennek érdekében is megteremtendő feltétel egy megfelelő sportlétesítmény – tornaterem, vagy sportcsarnok – létesítése. Szabadtéri sportolásra, kötetlen mozgásra jelenleg csak egy kicsiny sportpálya, és az általános iskola tomaudvara ad lehetőséget. Elkerülhetetlen egy könnyen megközelíthető, közösségi zöldterület, közpark kialakítása, ahol többféle hasznosítás is elképzelhető. Játszóter, szabadtéri színpad felépítésével lehetőség nyílna jelentősebb szabadtéri rendezvények megvalósítására, akár több település részvételével is. Erre alkalmas terület a Kenyérmezei patak és a Bécsi úti lakóterület közötti mély fekvésű, egyéb célra hasznosíthatatlan terület.

Az önkormányzat a koncepció jóváhagyása óta már lépéseket tett a sportpálya kialakítására. Az elmúlt években elindult a sportpálya helyének kisajátítása, felvásárlása. Ezen településfejlesztési célt a továbbiakban is fenntartja a település és ennek szellemében készül majd a rendezési tervi felülvizsgálat is.

10. Környezet-, és természetvédelem: Leányvár egyik legnagyobb értéke gyönyörű környezete, és az arra minden irányból történő megközelíthetősége. Ezeket mindenképpen meg kell óvni! Különös figyelmet kell fordítani a nedves és száraz élőhelyek védelmére, egyes ritka, védett élőlények fennmaradási, szaporodási feltételeinek biztosítására. Külön hangsúlyt érdemel a Vaskapu puszta fölé nyúló dombok növényzete, valamint a Kenyérmezei és a Leányvári patakok vizes élőhelyei. Helyi védelmük javasolt. zöldterület kialakítása, fásítási, erdőtelepítési célok: Kálvária kápolna környéke, a Kálvária domb keleti, meredek oldala, a tartalékterülettel növelt temető védősávja, a Kalaphegyi dűlő oldala, és a Malomhegy.

Ezen településfejlesztési célokat a rendezési terv felülvizsgálata során is szem előtt tartja a település. (Szerencsére a koncepció óta eltelt időben még nem épültek be ezek a területek, bár a hatályos rendezési terven szerepelt a domboldalokon egy nagy lakóterületfejlesztés. A felülvizsgálat során ezek a lakóterület fejlesztések törlésre kerülnek a szerkezeti és szabályozási tervből.)

11. Identitás és szerep: Településünk több mint 700 éves történelmében igazán jelentős az utóbbi két és fél évszázad volt. A török háborúkat követően német lakosság betelepítése történt, akiknek utódai ma is meghatározó szerepet játszanak a faluban. Örökölt kultúrájuk fenntartása, "sváb" identitásuk tudatos megőrzése nem csak a közvetlenül érintettek, de az egész község feladata. Ugyanakkor Leányvárnak, elhelyezkedéséből adódóan, szerepet kell vállalnia a környező települések, a mikróregió összefogásában, fejlesztésében is. Meglévő kulturális kapcsolatainak továbbfejlesztésével összekötő kapocs lehet a különböző nemzetiségű, de azonos szellemiségű Nyugat-európai és Kárpát-medencei települések között.
12. Gazdasági szempontok: A népesség taglalásakor már feladatként tűztük magunk elé a lakosságszám növelését. Csak ilyen módon tud a település a továbbiakban a kor életszinvonalai és civilizációs kihívásainak megfelelni. Ugyanakkor a munkahelyteremtés is

igényként merül fel. Mindezek elválaszthatatlan harmadik társa a gazdaságfejlesztés, azaz ipari és szolgáltató társaságok letelepítése, iparterület kialakítása. Ez a folyamat már az előző években megindult, a rendelkezésre álló területek kijelölése és közművesítése megtörtént. További bővítési lehetőség Vaskapupusztán a gyorsforgalmi út vonalvezetése miatt áthelyezendő üzem új területe, valamint a Bécsi út Budapest felőli végén az út és Piliscsév község közigazgatási határa közötti terület. Ez utóbbit az út túloldalán kialakított, már működő hasonló rendeltetésű terület indokolja. Szolgáltató tevékenységek céljára a Bécsi út Dorog felé vezető végén, a Vaskapupusztai bekötő útig terjedő sáv igénybevétele szolgálhat. A települést országos főútvonal metszi, és regionális vasútvonal is érinti. Folyamatban van egy, a települést a kelet-nyugati főútvonalakkal összekötő gyorsforgalmi út tervezése is. Mindezek elősegítik a gazdasági fejlődést, ami az összes, az előzőekben felsorolt fejlesztések megvalósításához elengedhetetlenül szükséges!

A tervezett gazdasági területek kiépültek és jelentős részben be is épültek Leányváron. (A tervezett gyorsforgalmi út hely időközben átkerült a település más részére ld. M100)

13.A belterület módosítás koncepciója:

A jelenleg hatályos tervek a Kálvária domb (térképen „Falu fölött”) beépítetlen és hasznosítatlan mezőgazdasági területeire lakóterület fejlesztést határoz meg. A tervezett feltáró út a Vasút utcából indul és a domb túloldalán kiköt a 10-es főútra.

A kikötés és az azt megelőző szakasz erőszakoltnak és nem végrehajthatónak bizonyult. Ezért a nagyfeszültségű légvezeték től délre eső tervezett útszakaszt és tervezett lakóterületet az Önkormányzat nem kívánja megvalósítani, azt a rendezési tervekből törölni rendeli. Az új lakóterület lezárható egy közparkkal a 112. hrsz. Teleknél. A lakótelkek feltárása egy hurok-úttal így is biztosítható.

A Kapalhegy és a Malomhegy szabad domboldalainak beépülését a település teljes mértékben elvetette. Települési cél a szabad beépítetlen domboldalak látványának településképi védeleme.

14.A külterület módosítás koncepciója:

A 028/21, 025/12, 025/13. hrsz-ú mezőgazdasági ingatlanok térsége korlátozott hasznosítású mezőgazdasági terület (rét, legelő). A szerkezeti terv változtatása nélkül olyan mezőgazdasági övezetbe kell sorolni, ahol a természeti és tájképi értéket képviselő gyepterületek fenntartását szolgáló legeltetésre alapozott lótartás és lovas sport létesítményei, továbbá az ahhoz kapcsolódó turisztikai létesítmények és a lovas sportolással összefüggő gyermek rehabilitáció és gyermektáborozás létesítményei kialakíthatók.

A koncepcióban megfogalmazott fenti célok az eltelt időszakban maximálisan teljesültek.

1.4.1. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Jelenleg nincsenek érvényben levő településfejlesztési és településrendezési szerződések, azonban a jövőben javasoljuk bevonni a településrendezés eszközei közé.

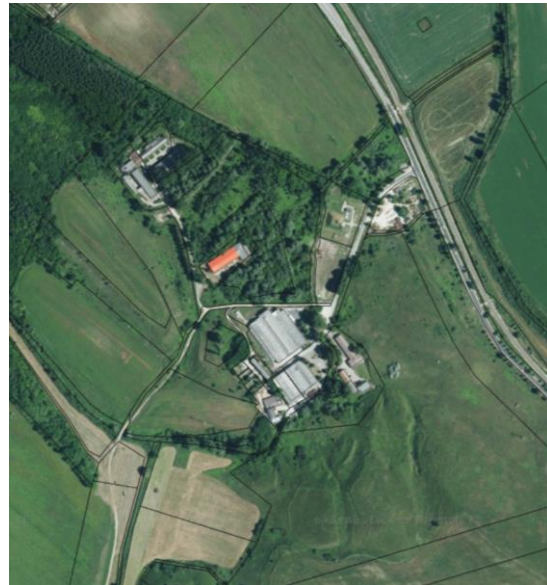
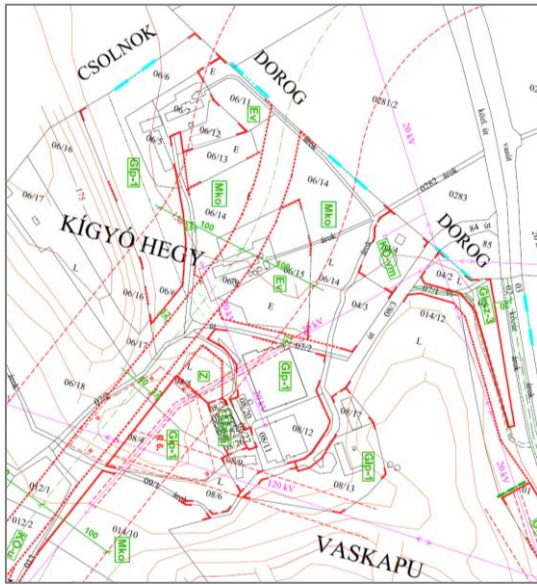
1.5. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA

Leányvár község 2004 évben készítette el a hatályos településrendezési tervét (4/2004.(IV.26.) számú önkormányzati rendelet.)

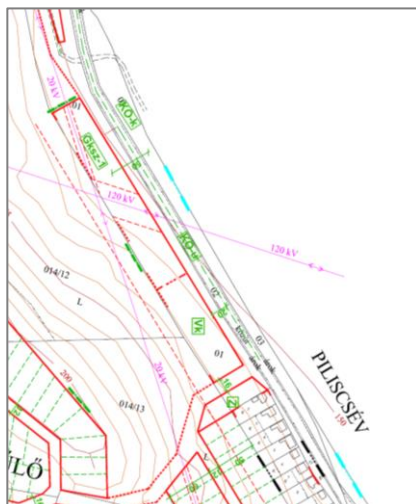
A hatályos terv az eltelt időben többször módosult. Egységes szerkezetű terlapok nem állnak rendelkezésre. (15/2008.(XI.19.); 12/2013.(IX.17.); 8/2017.(IX.27.); 16/2017.(XII.15.) és a 6/2019.(X.14.) önkormányzati rendelet)

1.5.1. A hatályos településszerkezeti terv megvalósult és meg nem valósult elemei

Vaskapu puszta területén a gazdasági területfelhasználású ingatlanok túlnyomó többsége beépült.

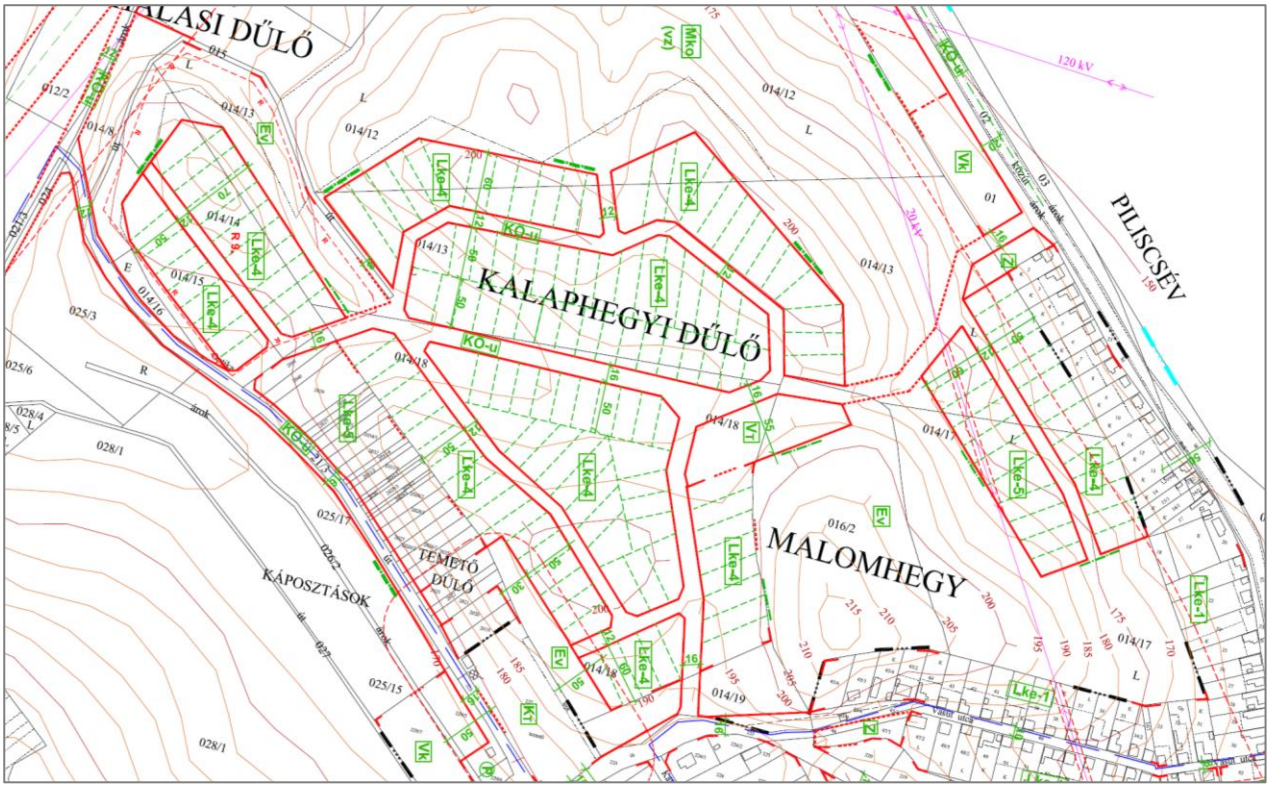

A Bécsi út északi végén kijelölt gazdasági terület és településközpont terület igénybevételére nem került sor.

A tervezett lakóterületek közül a

- Kalaphegyi dűlő területére tervezett lakóterület – nem valósult meg.
- a Bécsi úttal párhuzamosan kijelölt lakóútca – nem valósult meg
- az Erzsébet utca folytatásában kijelölt tervezett lakóterület – nem valósult meg
- a Templom utca folytatásában (Bécsi út-Erzsébet u. mögötti terület) tervezett lakóterület – nem valósult meg

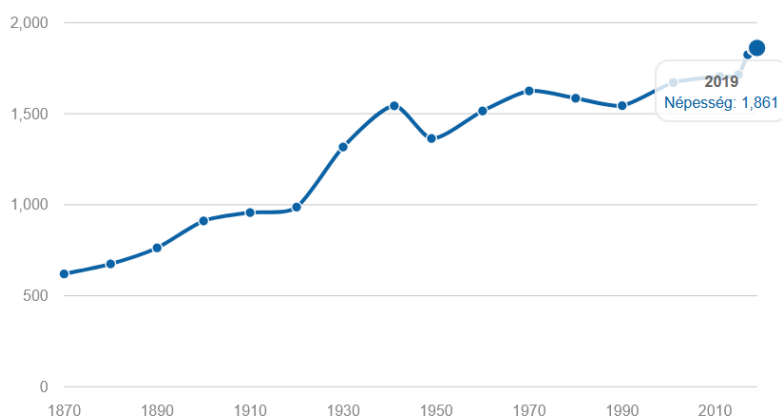

1.6. A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA

1.6.1. A társadalom összetétele

1.6.1.1. Demográfia, népesség

Az alábbi ábrán Leányvár demográfiai mutatóinak alakulását látjuk 1870-2019 intervallum között.

Népesség éves %-os változása:

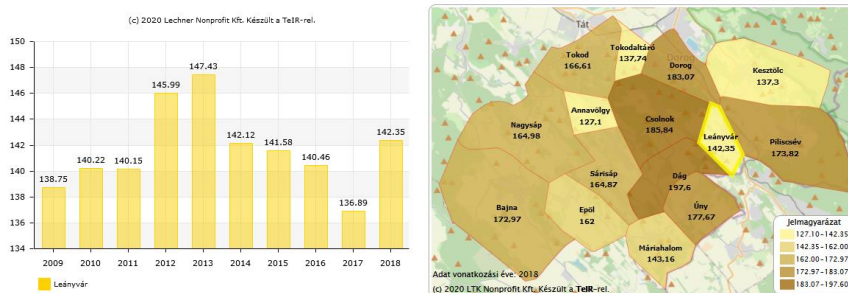
[1870-1880]	+0.85 %/év
[1880-1890]	+1.23 %/év
[1890-1900]	+1.79 %/év
[1900-1910]	+0.49 %/év
[1910-1920]	+0.31 %/év
[1920-1930]	+2.93 %/év
[1930-1941]	+1.45 %/év
[1941-1949]	-1.53 %/év
[1949-1960]	+0.96 %/év
[1960-1970]	+0.7 %/év
[1970-1980]	-0.25 %/év
[1980-1990]	-0.26 %/év
[1990-2001]	+0.72 %/év
[2001-2011]	+0.2 %/év
[2011-2015]	+0.15 %/év
[2015-2017]	+3.16 %/év
[2017-2018]	+1.48 %/év
[2018-2019]	+0.54 %/év

<http://nepesseg.com/komarom-esztergom/leanyvar>

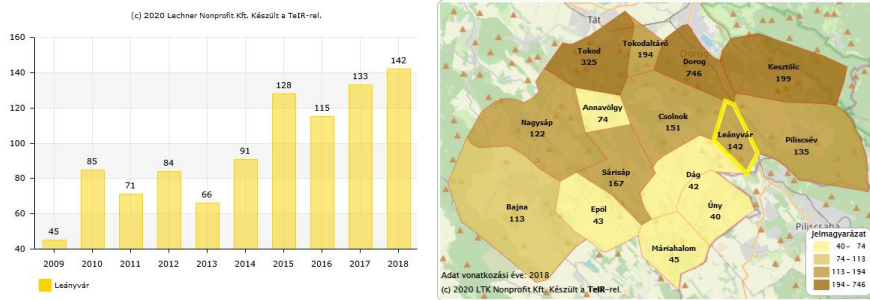
A település **jelenlegi népessége 1901 fő** (2020 dec.).

A tendencia azt mutatja, hogy lassan, de emelkedik a születések száma, és nő a 60 év feletti lakosok száma.

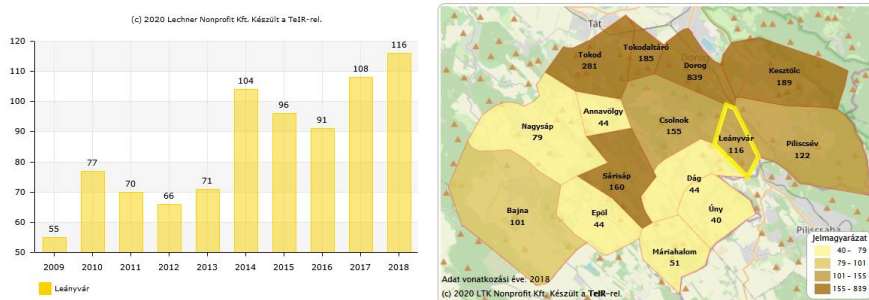
Az alábbi ábrán az öregségi mutató látható (100 db 0-14 évesre jutó 60-x éves)

Az alábbi ábrán az odavándorlások száma látható (állandó és ideiglenes vándorlások száma összesen)

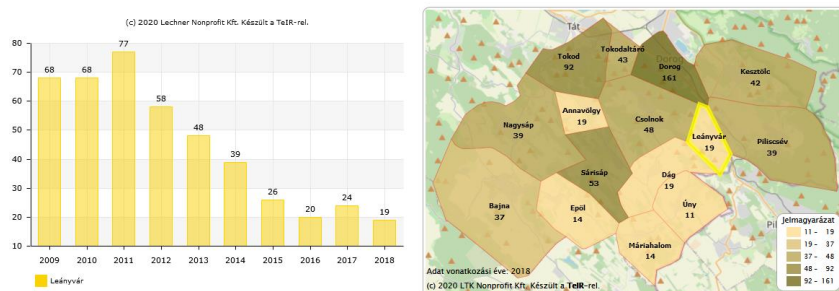
Az alábbi ábrán az elvándorlások száma látható (állandó és ideiglenes vándorlások száma összesen)

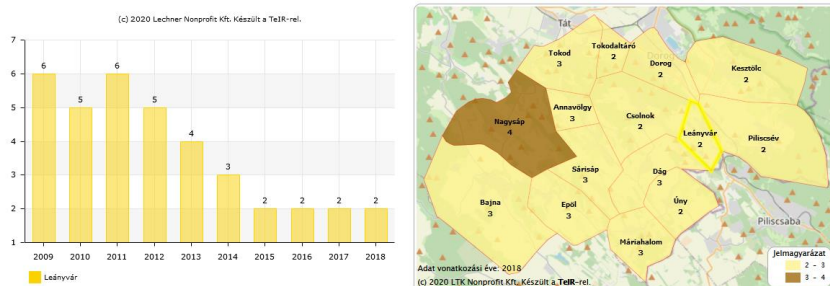
A településen látszik néhány olyan kedvező tendencia, amely népességnövekedést eredményez. A település kedvező elhelyezkedésével már részévé vált a főváros és a környező városok agglomerációs övezetének. Az utóbbi években a fővárosból a közelsége és jó közlekedés miatt egyre többen választják lakóhelyül a települést.

1.6.1.2. Foglalkoztatottság

Az alábbi ábrán a településen élő regisztrált munkanélküliek számának alakulása látható, amely szerencsére nagyon kedvezően alakult az ábrázolt időszakban. A járási értékekhez viszonyítva is nagyon kedvező a település helyzete.

Az alábbi ábrán a településen élő nyilvántartott álláskeresők aránya látható a munkaképes korú népesség százalékában.

Települési adatszolgáltatás alapján 2020-ban a településen a regisztrált munkanélküliek száma: 19 fő.

1.6.2. Települési identitást erősítő tényezők, történeti és kulturális adottságok

A fejezetben olyan kiemelendő és kiemelkedő értékeket jelenítünk meg, amelyek az emberek mentális térképében Leányvárhoz kötődhetnek, a települési identitás (azonosulás) építőkövei, illetve hordozói.

Leányvár története

Leányvár a XVII. században, a török hódoltság utáni évtizedekben telepített új községek egyike.

Azonban a település központi földrajzi és stratégiai fekvése következtében, a területen már ősidők óta éltek emberek.

A múzeumokban látható leletek évezredekre visszanyúló emlékekkel tanúskodnak arról, hogy ez a terület is jelentősen részt vett az emberiség őstörténetének, az ősember civilizált emberré való fejlődésének változatos színjátékában.

A csiszolatlan kőkor (K.e.18.000-10.000) emberének nyomait több helyen is megtaláljuk a környéken, így például a Klastrompusztai Leány-és Legénybarlangban a Pilisben. A csiszolt kőkor (K.e.8.000) emberének nyomait is sok helyen találták meg régészek a környéken.

Esztergom és vidéke, benne leányvár a rézkorban (K.e.2.500-2000) a Kárpátok által övezett földrajzi egységnek már ez időben is középpontja volt.

A bronzkorban (K.e.2.000-900) Leányvár és a környező települések már lakott helyek voltak. Erről a különösen gazdag bronzkori emlékek tanúskodnak.

Ezt követően a keltákat a rómaiak erőszakkal uralmuk alá hajtották (K.u.400-ig), akik uralták e területet is, és erős védelmi vonalrendszert képeztek itt ki erődítményeikkel, hogy a Gerecse-Pilis-Duna háromszög felé vezető hegyszorosokat biztosítsák. Feltehetően ennek az erődítményrendszernek egyik őrállomásainak alapjaira- bukkantak a jelenlegi futballpályán.

A római társadalmi rendszer gyengülésével a barbárok (gótok, kunok) sorozatos betöréseik során, ölte, rabolva, fosztogatva, gyújtogatva járták be egész Pannóniát (409-427). Az a magas kultúra, melyet a rómaiak négyszáz esztendő alatt meghonosítottak, a barbárok kezén rövid idő alatt megsemmisült. A hunok rövid itt tartózkodását - 427-től Attila haláláig 453-ig - a gyújtogatás és a pusztítás jellemzi.

Attila birodalmának széthullása után Pannóniában különböző germán törzsek (7), vették át a hatalmat, mintegy száz esztendőre.

Őket a keletről érkező avarok (565-800) igázták le, kiknek uralmát 804.évi hadjáratában Nagy Károly frankjai, germán törzsek egy csoportja törte meg. A frankok legkeletibb végvára Esztergom

volt, így uralmuk járásunk területén létezett. Erre az időre esik az északról jelentős számban beáramló szlávok letelepedése a Kárpát-medencében, akik megkeresztelkedtek - püspökük is volt Esztergomban - és bajor hűbéresek voltak.

Így a honfoglaló magyarok (897) hazánk területén kétféle népet találtak: germánokat és szlávokat.

Esztergom és környéke – amelybe Leányvár is tartozik - nagy szerepet játszott az Árpád-házi királyok alatt. Esztergom a tatárjárástól, 1241-ig hazánk fővárosa is volt.

Leányvár község középkori története még ismeretlen. Még bizonyításra vár az a monda, hogy a batoriak vára állt a Kolostorhegyen (199 m), amelyben egy batori lány lakott és innét ered a község neve Leányvár. Egy másik feltételezés szerint a Kolostorhegy tetején egy apácakolostor állott, amely a török időkben pusztult el, s az apácáktól származik Leányvár község neve.

Az biztos, hogy léteznie kellett a Kolostorhegyen egy várnak, vagy kolostornak, mert egy 4961/2.sz. 1930-as kiadású és 1922-es helyszíni megújítással a Magyar Királyi Állami Térképészet által kiadott "Dorog" feliratú térképen a 199 m-es Kolostorhegyen az "R" betű mellett még a rom térképjele is fel van tüntetve.

Az is tény, hogy a Kolostorhegy környékén, főleg attól északra, a papi-földekként ismert, a Csolnok felé vezető dűlő út menti szántóföldeken valamikor település volt, mert még a 30'-as 40'-es években is szántás közben rengeteg követ forgatott ki az ekevas.

Tény az is, hogy a község területe hajdan az óbudai Clarissa apácarend tulajdona volt Csolnokkal együtt. Ezt igazolja V. István király 1270-ben kiállított adomány levele, melyben megerősíti a IV. Béla által Csolnok földre - ide tartozott a mai Leányvár is - tett adományt. Egy 1297 június 22.-én kelt oklevélben az apácák keresetet nyújtanak be a Dorog környékén elterülő birtok határaik megállapítása végett. A káptalan (Dorog) és az apácakolostor (Leányvár) több ízben a nádor elé viszi az egymás birtokjogain esett sérelmet (1488).

Bél Mátyás történetíró az 1730-as kiadású művében a következőket írja: "Leányvár a budai apácák birtoka, akiktől nevét is kapta, azelőtt ugyanis Ulmodvárnak nevezték."

A másfélszázados török hódoltság idején Ulmodvár, az apácák kolostora és környéke a hadi utak mentén fekvő sok más településhez hasonlóan elnéptelenedik, pusztasággá változik, romba dől. Az itt élőket vagy elhurcolták, vagy elmenekültek, és az addig - szinte folytonos birtokperek közepette - nyilván gondosan művelt szántók, rétek és szőlők pusztasággá válnak, vadonná lesznek.

Az 1570-es török adóösszeírás nem is tesz említést az apácáknak erről a birtokáról.

A törökök végleges kiűzése után az országút mentén fekvő helységek továbbra is sokat szenvednek az átvonuló katonaságtól. (Rákóczi szabadságharc 1703-11) A közállapotok továbbra is olyanok voltak, hogy a falvak újjáépülése egyáltalán nem, vagy csak lassan haladtak. A határokat egyhangú pusztaság jellemzi, gaz és cserje mindenfelé, mintha emberi kéz soha nem érintette volna. Akkoriban (1670) - Esztergom városán kívül - a megyében alig találtak több mint 2000 embert. A török hódoltság alól visszafoglalt területet hivatalos bizottságok járták be, és Leányvár neve mellé is ez a meghatározás kerül: egészen elhagyott ("ganz oedt").

Az 1701-ből fennmaradt első egyház látogatási jegyzőkönyv Dorog megvizsgálásakor megemlíti, hogy fiókegyháza: Csolnok, leányegyházai: Csév, Kesztlőc, Leányvár. Lehet, hogy volt már néhány hívő, akik miatt számba veszi az egyház a települést? A válasza még további kutatások szükségesek. Ha igen, ezek csak önkéntes bevándorlók: szökött katonák, föld nélküli zsellérek, vándorlegények lehettek, akiket a mostoha körülmények továbbállásra kényszeríthettek, mert az 1720. évi országos adóösszeírás Leányvárt még nem említi. Bár ez nem zárja ki annak lehetőségét, hogy itt földnélküli jobbágyok, zsellérek éljenek már. Ugyanis az óbudai Clarissa apácák rendje a török uralom idején Pozsonyba költözött, és a visszafoglalás után egy ideig ők kezelik Csolnok és Leányvár földjeit, volt birtokukat, majd ezeket a nagyhatalmú gróf Grassalkovich

Antal vette bérbe tőlük, aki egyébként a magyarországi német települést is intézte és később, 1748-ban királyi kamarai elnök lett, és hatalmas vagyonra tett szert.

Nyilván a legeltetés egymagában nem tudta kielégíteni a földesúr vagyonszerző ambícióit. A rétek és legelők hasznosításán túl a többi területre, a vadonra lett szántóföldekre is szükség volt a vagyonszerzési éhség csillapítására. A földesuraknak tehát érdekükben állott, hogy a községeket benépesítsék, jobbágyokat telepítsenek oda, akiknek megművelésre odaadják a földeket, és ennek fejében pénzbeli és természetbeni szolgáltatásokkal tartoznak az uraságnak.

Tehát megkezdődik az önkéntes bevándorlás mellett a céltudatos telepítés is. Ez valószínűleg a XVII. sz. első felében több hullámban zajlott le, mert az első telepeselek közül sokan a szokatlan éghajlat a szegényes felszereltséggel nehezen termővé tehető, elvadult földek és különböző járványok miatt elpusztultak, vagy jobb vidékre menekültek.

Pontosan még nem tudjuk, hogy Leányvárra mikor és honnan jöttek betelepülők Németországból. Az bizonyított tény, hogy 1755-ben lett az első leányvári lakos a csolnoki egyházközség anyakönyvébe bejegyezve, mivel Leányvár csak 1803-ban lett önálló egyházközség és addig a csolnoki anyaegyház filiáléja (máshol székelő tagozata) volt.

Levéltári adatból ismeretes, hogy 1757-ben összeírták az új leányvári telepeseleket, akik 3 évi adómentességet kaptak, szőlő után 6 évit. Ekkor a falu 198 lakosából 15 jobbágy család. (Az első nevek között ilyenek vannak: Grósz, Moller, Exter, Tisch, Spádt.) Ekkor még 10 rovás után adózik a község, 20 évvel később már 72 rovás után fizet adót. (rovás: az elszámolás ősi, ma már kihalt eszköze, többnyire pálcára rótt jel.

Az első iparosok között volt: 2 takács, 2 varga, 1 kovács, 1 mészáros, 1 földesúri kocsmáros, 1 községi kocsmáros, 1 kőműves.

Eredetük, a még ma is használt tájszólás után előbb burgenlandi, vagy bajor, mint sváb, mert míg az előbbiekkal majdnem azonos németet beszélünk, addig utóbbiakat (Württemberg) szinte meg sem értjük.

Bizonyításra vár az is, hogy melyik földesúr nevéhez fűződik a község újratelepítése. Villányi László földmérő szerint a bajnai gróf Sándor család lenne az. (Báró Sándor Menyhért, vagy utóda Mihály) De a terület bérlője ekkortájt a nagyhatalmú Grassalkovich Antal, aki 1748 óta a Magyar Kamara elnöke és a magyarországi német telepítések intézője. Talán a Grassalkovich család akkori irattárának tanulmányozása megadná erre és még több már kérdésre is a döntő választ.

A lakosság megélhetési forrása kezdetben az állattenyésztés, a szőlőművelés, a rozs,-és burgonyatermesztés volt. A jó vörös és fehér borai kitűnő kelendőségnek örvendtek, de 1875 körül a nagy filoxéra csapás ezeket a szőlőket is elpusztította. Az akkori híres szőlőkultúra azóta sem tudott újjászülni.

Kétszáz évvel ezelőtti (1775) levéltári adatokból tudjuk, hogy szegény község volt: kevés jobbágyoknak kellett sok zsellért eltartani és még a földesúrnak és államnak adót és robotot fizetni.

A falu összetétele a következő volt:

- 24 jobbágy család (Sessio: 32 k.h.)
- 56 zsellér
- 12 házatlan zsellér
- 21 szolga
- 9 szolgáló

Az első hivatalos népszámlálás adatai 1784-ből a következők:

- 90 ház
- 110 család
- 500 lakos
- 1 polgár
- 24 jobbágygazda
- 87 zsellér
- 15 egyéb

Az 1828 évi országos adóösszeírás többek között a következő adatokat adja Leányvárról:

- 18-60 év közötti lakosok száma: 230
- iparos: 3, kereskedő: -
- adóköteles (nem nemesi) házak száma: 91

Eddigi kutatások alapján a falu fejlődéséről és lakói életének alakulásáról a további adatok ismertek:

- 1785-ben épült a Kálvária kápolna és kereszt
- 1802-ben lesz felállítva a Szűz Mária és Szent János szobor a kálvária kereszt két oldalán.
- 1785-ben II. József eltörli a szerzetesrendeket, a Clarissa rendet is. A község - mint filia - addig Csolnokhoz tartozott. Ekkor a vallás,-és tanulmányi alap tulajdonába ment át, melynek csolnoki uradalmához tartozott.
- 1790-ben épült a plébánia lak.
- 1796 óta iskolamester működik a faluban.

- Ezeket Wegner Antal állította.
- 1803-ban a község önálló plébániát kap és egytantermes iskolát.

- 1806-1823.-ig épült a (még ma is fennálló) templom, melynek építési tervrajzát állítólag az akkori kirvai (Máriaalom) községi bíró fondorlatos módon kicserélte volna az övékkel, a kisebbel. Ez lenne a magyarázata annak, hogy a kisebb lélekszámú Kírván épült a nagyobb templom, és a nagyobb lélekszámú Leányváron a kisebb. Mindkettő egy időben épült. A templomkeresztén Krisztus testét Schäfer Pál földműves, műkedvelő szobrász alkotta. Fiai már képzett szobrászok lettek Budapesten.

- 1810-ben létsült a mai temető.
- 1848-49. Az 1848-as márciusi események Petőfi és Kossuth gyűjtő szónoklatai legfőképp a jobbágyság eltörlése, lelkesítőleg hathattak a jobbágy és zsellérsorban élő, a szegénységgel és földesúrral folytonosan elfojtott küzdelmet vívó őseinkre. Ugyancsak levéltári adatokból tudjuk, hogy ekkor 500-600 lakos élt itt. Tizenhét féltelkes jobbágy van, akiknek a tulajdonába ment át, az addig használt föld, és megszűnt a robot, valamint a kötelező ajándékozás. 1848 december végén itt vonult végig a honvéd hadsereg. Az 1849-es tavaszi hadjárat során is több ízben keresztül haladnak honvéd csapatok a Budapest-bécsi országúton.
- 1849 nyarán 17 ember állt be honvéddnek. (Miért éppen 17? Talán a 17 jobbágycsaládból fogott egy-egy fő fegyvert a márciusi vívmányok védelmére?) A szabadságharc leverése utáni években Schiller György fegyverrejtegetés címén állt bíróság előtt.
- 1857-ig az egytantermes, egy tanerős iskolát a vallásalap szervezte és tartotta fenn. Ettől az évtől a község vállalta a fenntartással járó terheket. 1860. június 28. Nagy jégverés pusztított. Évente búcsújárás e napon Szentkeresztre.
- 1863-93-ig Ebert Endre esperes a plébános. A templom főoltárának képét -Szt. Erzsébet alamizsnát oszt- ő festette.
- 1892 Új tornyot kap a templom az addigi fatorony helyett.
- 1896 Új orgonát kap a templom.

A 18. század utolsó évtizede az itt élő emberek életében sorsdöntő fordulatot, változást hoz. Környéken megindul az iparosodási folyamat azzal, hogy Dorog környékén szén található, amely iránt e tájban fokozódik az érdeklődés. A számos zsellérből most sokan el tudnak menni dolgozni a bányákba, ahol, a későbbi feljegyzésekből ismert, keserves és életveszélyes munkáért, az embertelen és megalázó bánásmód mellett ugyan kaptak minimális munkabért, de a századforduló táján a pénztelenség és nyomor állandó. A "jó békebeli idők"-ből az itt lakók legtöbbször a fárasztó munka, a városi cseléd- és szolgasors jutott.

1904-ben az iskola római katolikus felekezeti lett. A jelenlegi iskola utcai részén lévő két tanterem ekkor épült fel. Jelentős érdeme volt ebben Mayer Imre plébánosnak /1893-1906/, pápai kamarás. Ettől kezdve 2 tanterem 2 tanerő működik.

1914-18. Az első világháborúba több mint 100-an kaptak behívót, kik közül 31-en haltak hősi halált

1919. Tanácsköztársaság: érthető, hogy a 4 éves háború után a nagyon elszegényedett lakosok és a néhány éve nyílt szénbányákban a zsellérekből bányászokká, ipari munkásokká lett emberek örömmel üdvözölték, a jobb szociális ellátottságot ígérő, a munkásság hatalomra jutását jelentő Tanácsköztársaság kikiáltását.

A 20-as években az iparosodás további fejlődésével némiképp javulnak a munkalehetőségek és munkakörülmények, de az évről-évre visszatérő szanálások, az elbocsátások és munkanélküliség réme rettegésbe tartotta a lakosságot. A német ajkú őslakosság munkaszeretetének, szorgalmának, leleményességének, sokoldalúságának, az új iránt való fogékonyságának és takarékos életmódjának érdeme elsősorban, hogy a község a szép fejlődésnek indult.

- 1924-ben új községháza épül /a mai tanácsháza/ és tűzoltószertár
- 1926-ban pótolják a világháborúban elvitt harangokat.
- 1929-ben épül a harmadik tanterem és egy nevelői lakás a 3. tanítónak.
- 1929-ben épül a temetői kis ravatalozóház, valamint renoválják a templomot. Ekkor kapott új szószéket, melyet Jillich György leányvári kőművesmester készített és adományozott.
- 1929-ben az országút mellett, a vasútállomás szomszédságában kőörlő és mészégető üzemet létesít egy budapesti magánvállalkozó.
- 1935-ben a jelentős társadalmi tényezővé lett bányászság az akkori időkhöz képest egy impozáns munkásotthon épít a műút mellé, az Erzsébet út sarkán.
- 1936-ban történik a falu főútjának az Erzsébet út korszerűsítése, két oldalt árkokkal.
- 1936-ban fejeződik be az akkori falu villanyhálózatának kiépítése: 34 villanyoszlop lett felállítva és bekapcsolva a hálózatba.
- 1937-ben a Hősi emlékművet avatják fel a falu lakosai.
- 1940-ben ismét renoválják a templomot. (Középre kerülnek a padok.)
- 1941-ben pedig megépül a negyedik tanterem és már négy tanerő működik az iskolában.

Közben sok-sok magánház is épült fel, szépen fejlődtek az árkok mellé ültetett diófa csemeték és takaros kis falucska lett Leányvárból...és egyszer csak a fényt kísérő árnyék kezdett elhatalmasodni...és borzalmas zűrzavart okozott, - mely egy még borzalmasabb háborúhoz vezetett - a hitleri fajelméletével családokon belül és kívül, rokonok és szomszédok között, azok között is, akik addig egymást tisztelve és szeretve, bár nehéz munka közepette, de megelégedetten éltek, ebben a maguk által épített szép faluban.

Erdély Jenő írása nyomán

A XX. század elején a település 834 lakosa közül csak 36-an vallották magukat magyarnak. 1945 után a német lakosság 60 %-át kitelepítették. Az itt maradtak nagy gondot fordítanak a német hagyományok ápolására. A helyi földrajzi nevek is kétnyelvűek.

Jelképek

A címer lekerekített, hegyes végű, háromszögű pajzsforma.

A címerpajzs egy vágással (vízszintes osztás) két részre osztott 1. számú felső címermezőből, és egy hasítással (függőleges osztás) két részre osztott 2. számú és 3. számú alsó címermezőből áll.

A címerpajzs 1. számú felső mezejében kék színű háttérben három aranyszínű, vörös-rubin és zöld-zafír ékkövekkel és gyöngyökkel díszített nyitott leveles korona, valamint a koronák által közrefogott vörös karzatú ezüst (fehér) színű bástya látható. Ezek a címerképek egyrészt Árpád-házi Szent Erzsébetet jelképezik a szentek sorában, másrészt a bástya ábrázolása a Leányvár magyar névalakjában szereplő vár kifejezésre utal.

A címerpajzs 2. számú jobb oldali (látványban bal oldali) alsó mezejében az Árpád-házi uralkodók vörössel és ezüstrrel (fehérrel) hétszer vágott, vízszintes osztású családi címere látható, mely Árpád-házi Szent Erzsébet királyi származására és esztergomi gyermekkorára egyaránt emlékeztet. (Esztergom címerében is hangsúlyosan szerepel az Árpádok címerpajzsa, de megtalálható a szomszédos Keszthely, Sárísáp és Epöl címerképei között is. Az említett települések mindegyike a királyi birtokhoz tartozott.)

A címerpajzs 3. számú bal oldali (látványban jobb oldal) alsó mezejében arany (sárga) színű háttérben öt vörös sziromzatú, öt zöld bimbóhéjazatú címerani (heraldikai) rózsa látható, mely a címerábrázolásokban Árpád-házi Szent Erzsébet legismertebb jelképe (attribútuma) a katolikus szentek közösségében. (Hasonló rózsábrázolás fordul elő Szent Erzsébet egyik feltételezett szülőhelyének, Sárospataknak a címerében is.)

Az 1. számú felső címermező Árpád-házi Szent Erzsébetet a címeres ábrázolásokban három aranyleveles koronával és rózsákkal szokták megjelölni. A rózsák egyrészt utalnak a legendára, másrészt a vörös szirom Jézus Krisztus kiontott vérére és a kereszthalál során elszenvedett öt sebére jelképezi. Az öt, zöld színű bimbóhéjazat pedig a feltámadt Krisztusra utal.

A leveles koronák ábrázolására két magyarázat szolgál:

a.) Jelképezi Szent Erzsébet három uralkodói rangját: az Árpád-házból származik, thüringiai őrgróf felesége, utal arra a wartburgi koronára, melyet Frigyes császár helyezett a holttestére, amikor áthelyezték a tiszteletére épített Szent Erzsébet-templomba.

b.) A hagyomány szerint Szent Erzsébet társnőit a Jelenések könyve 2. részének 10. verséből vett idézettel biztosította: " Légy hív mindhalálig, és néked adom az életnek koronáját."

E szerint a három korona: a becsület, a dicsőség és a boldogság jelképe.

A címerképek mellett a színeknek is fontos a jelentésük

Az 1. számú címermező kék háttérére az ég, a levegő, a víz az igazság és hűség színére utalnak, egyúttal a faluban élők lokálpatriotizmusára is.

A 2. számú címermező vörös és ezüst (fehér) színű.

A fehér: a tisztaság a büntetlenség, ártatlanság, a tökéletesség, az isteni fény, a mennyország színe. Krisztus megdicsőülését az Isten Báránnya képében mindig fehér színnel ábrázolják.

A vörös: a tűz, a mennyi fényesség, a meleg és a szeretet színe, a vére és ez által Krisztus kereszthalálának is kifejezője.

Az arany: a mennyre és Isten ígéjére emlékeztet bennünket.

A 3. számú címermező arany háttere a mennyekben lakozó Szent Erzsébetet jeleníti meg a már ismertetett rózsaszímbólumokkal.

A címerpajzs kiegészítő eleme (nem szerves része) a pajzs felett lebegő ötágú, bíbor béléssel ellátott leveles korona és a pajzs alatti kék szalagdíszítés.

A korona megegyezik az 1. számú címermező koronaábrázolásával.

(Ugyanez a korona szerepel a Szent Erzsébet nővérek címerében is.)

A kék szín ez esetben a hűséget, a szolidaritást és egyúttal a több évszázados békés együttélést, megértést, tiszteletet, megbecsülést is kifejezi a magyarok, a németek és a különböző vallásúak között.

A kék szalagon a település 1270-es első írásos említésének, a helyi németység 1755-től történő betelepítésének időpontjai jelenítik meg, a település magyar és német nyelvű feliratával, közöttük Krisztus keresztjével.

<http://www.nemzetijelkepek.hu>

A településen működő társadalmi, kulturális szerveződések:

- Leányvári Német Nemzetiségi Kulturális Egyesület
- Dalkör, zenekara, tánc csoportok
- Judo SE, asztalitenisz SE

Látnivalók a településen

- Műemlék katolikus templom
- A település területén található helyi védelem alatt álló keresztetek, szobrok, emlékművek
- Szép régi helyi védett lakóházak
- A település körül ölelő táj
- A Leányvári vár

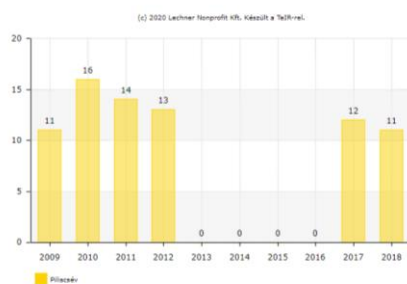
1.7. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

1.7.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy)

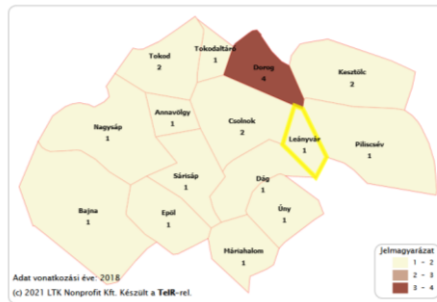
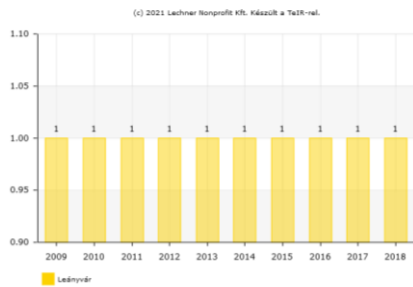
Oktatás

A településen egy bölcsőde egy óvoda és egy iskola működik.

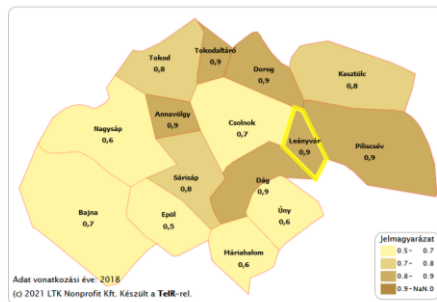
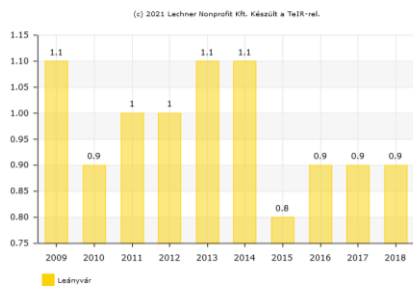
Bölcsődék száma (fő) 2009-2018 közötti időszakban

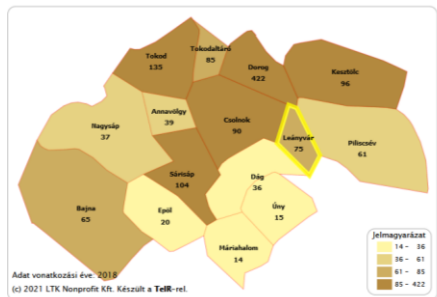
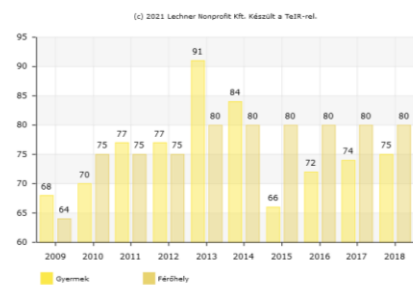
Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógy pedagógiai neveléssel együtt) (db)

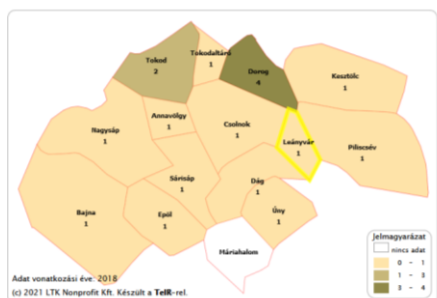
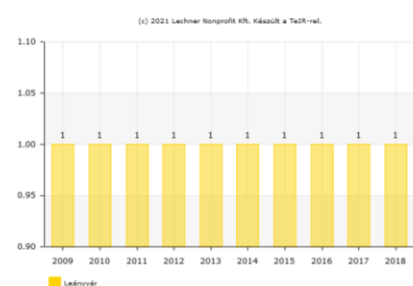
Egy óvodai férőhelyre jutó óvodások száma (fő)

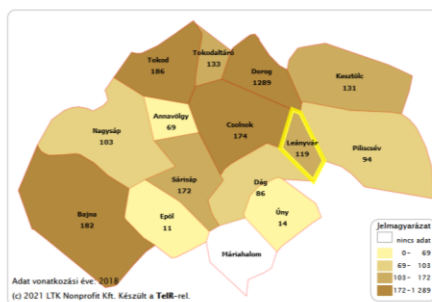
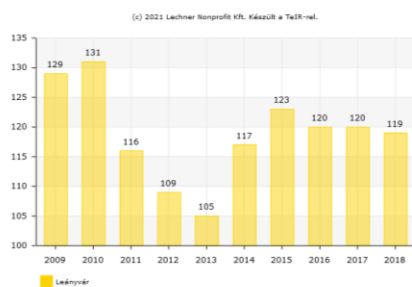
Óvodába beírt gyermekek és az óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő-db)

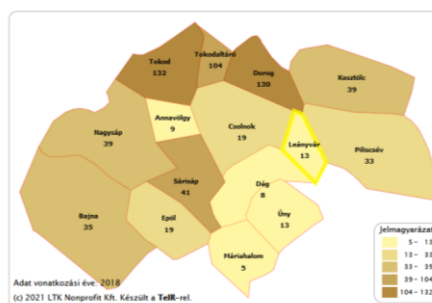
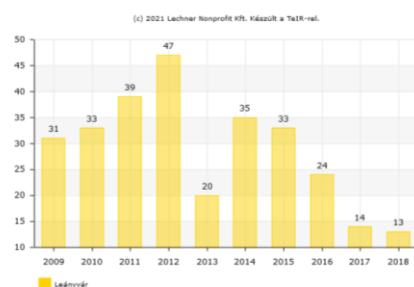
Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással) (db)

Általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma (fő)

A településen egy 7 férőhelyes bölcsőde működik.

Az óvoda 80 férőhelyes, 75 gyermekkel, 6 óvodapedagógussal és 5 kisegítő személyzettel.

Az iskola 150 férőhelyes, amelybe 129 gyerek jár. A végzős tanulók száma 12 fő. A pedagógusok száma 14 fő + 5 fő óraadó. Az iskolába más településről 7 gyermek jár.

A továbbtanulás tekintetében a gyerekek Dorogon, Piliscsabán, Pilisvörösőváron, Esztergomban és Budapesten tanulnak tovább.

Továbbtanulás aránya (becsült adat):	gimnázium	40 %
	szakközépiskola	30 %
	szakmunkásképző	30 %

Egészségügyi ellátás

A településen van **gyermekorvos, védőnő, felnőtt háziorvos**. A **fogorvosi ellátást, gyógyszerterápiát** a szomszédos településeken lehet igénybe venni.

1.7.2. Esélyegyenlőség biztosítása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

Leányvár település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás,

a szociális biztonság,

az egészségügy,

az oktatás és

a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

Leányvár Esélyegyenlőségi Programjában megfogalmazott jövőképe:

Leányvár Község Önkormányzat legfontosabb célja a településen élők állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

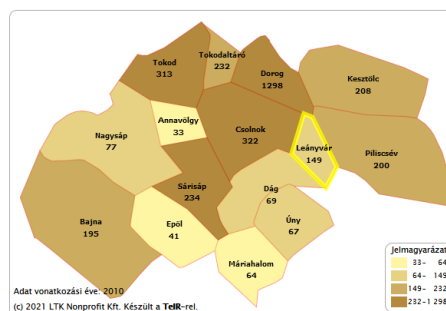
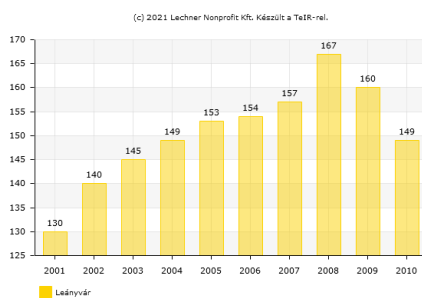
- Erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- Kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- Tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.
- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzete javuljon
- Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek megfelelő oktatását
- Folyamatosan odafigyelünk az idős korosztályra, hogy ne érje őket megkülönböztetés
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségére

1.8. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

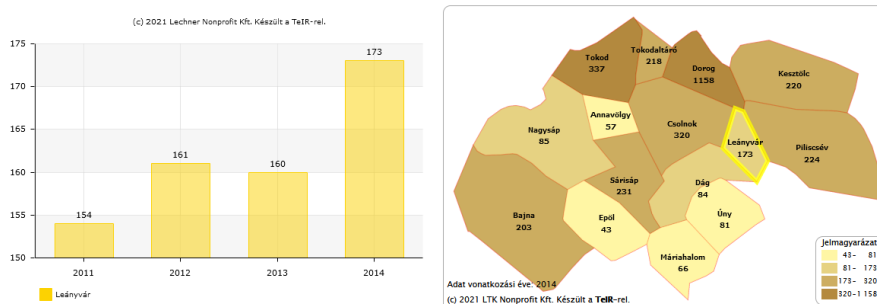
1.8.1. A település gazdasági súlya, szerepköre, főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

Településen többkisebb-nagyobb ipari-gazdasági üzem működik. Emellett Leányváron az ipar, mezőgazdaság, kereskedelem és vendéglátás területén működnek kisvállalkozások.

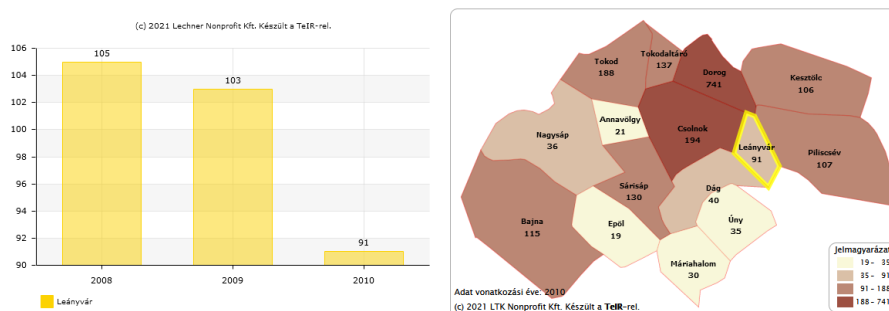
Regisztrált vállalkozások száma (átalakulásra kötelezett és megszűnő gazdálkodási formákkal együtt, év végén) (db)

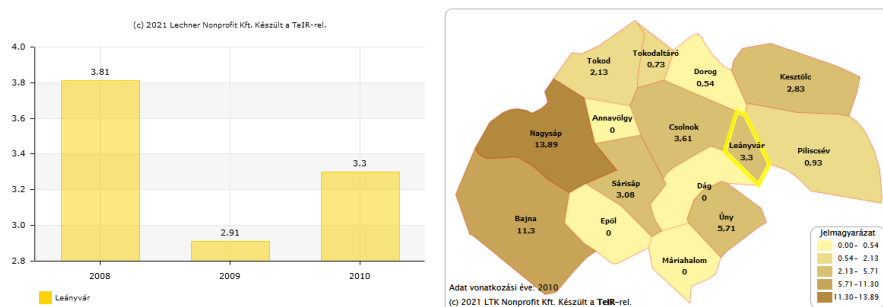
Regisztrált vállalkozások száma (GFO '11) (db)

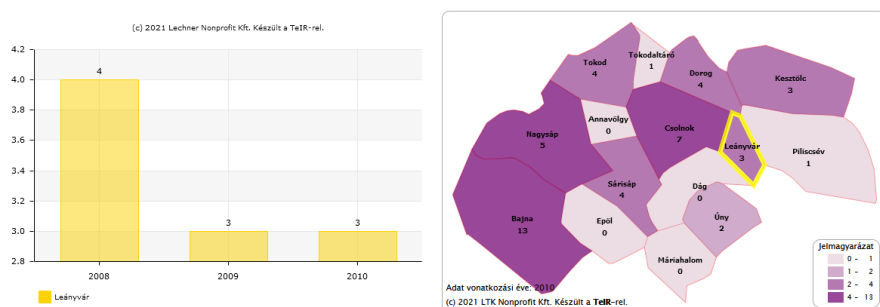
Az alábbi ábrán a működő gazdasági társaságok száma látható (db).

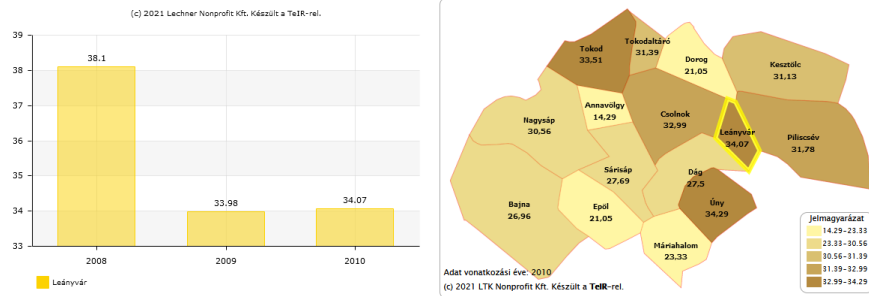
Mezőgazdaságban működő vállalkozások aránya (az összes működő vállalkozás százalékában)

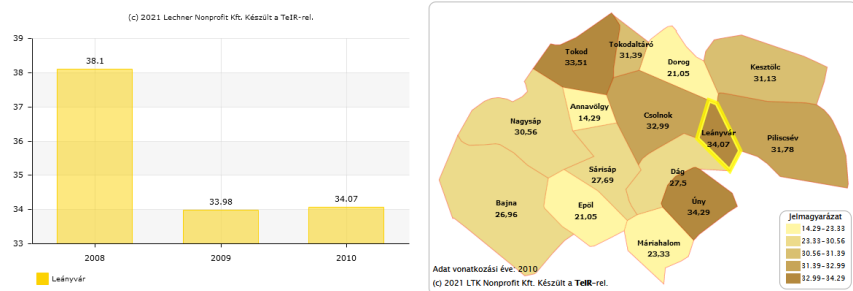
Működő vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban (TEÁOR '08: A gazdasági ág, vállalászási demográfia szerint) (db)

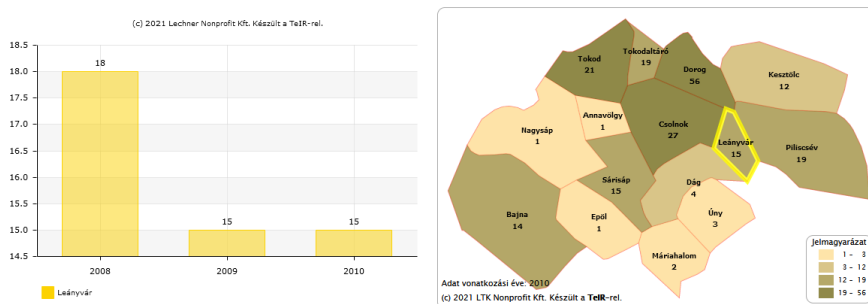
Ipar-, építőiparban működő vállalkozások aránya (az összes működő vállalkozás százalékában)

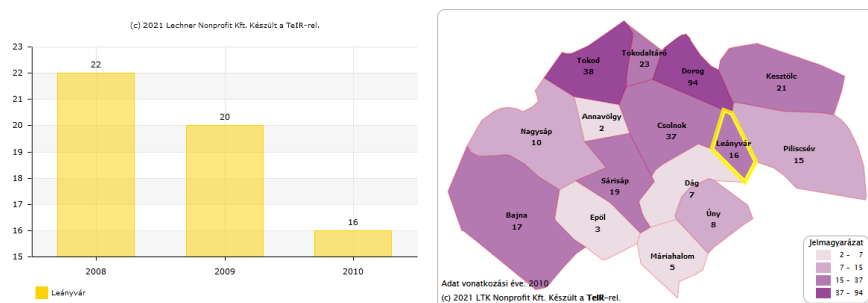
Működő vállalkozások száma az ipar-építőiparban (szekunder szektor) (db)

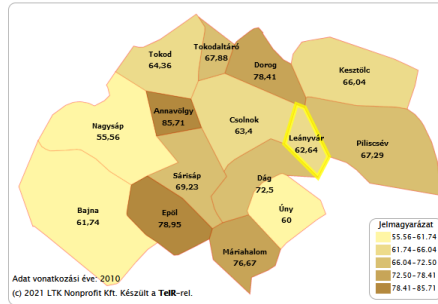
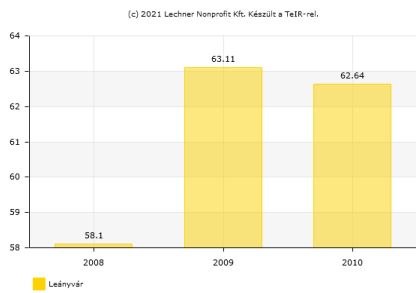
Működő vállalkozások száma a feldolgozóipar nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: C gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)

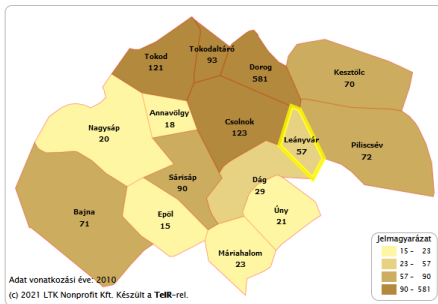
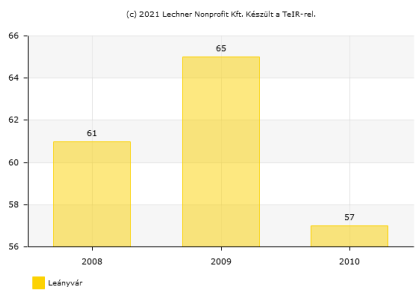
Működő vállalkozások száma az építőipar nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: F gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)

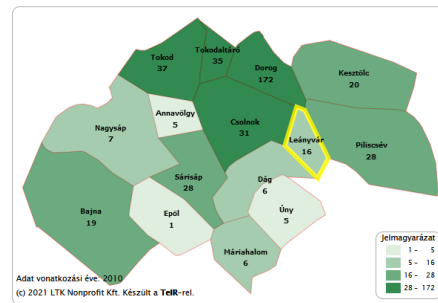
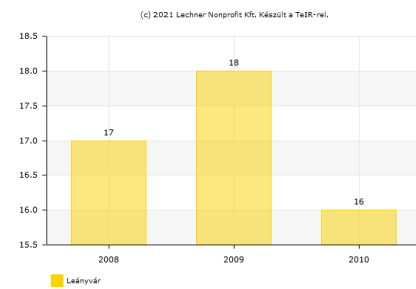
Szolgáltatásokban működő vállalkozások aránya (az összes működő vállalkozás százalékában)

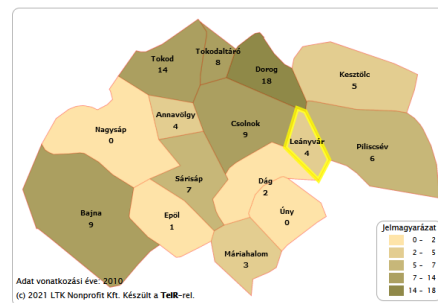
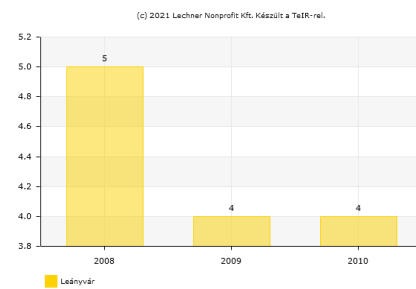
Működő vállalkozások száma a szolgáltatásokban (tercier szektor) (db)

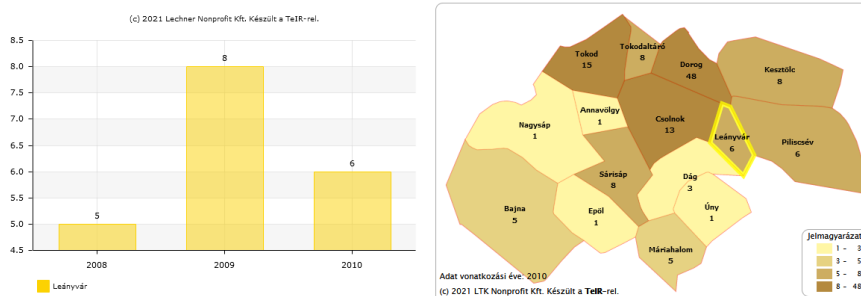
Működő vállalkozások száma a kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: G gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)

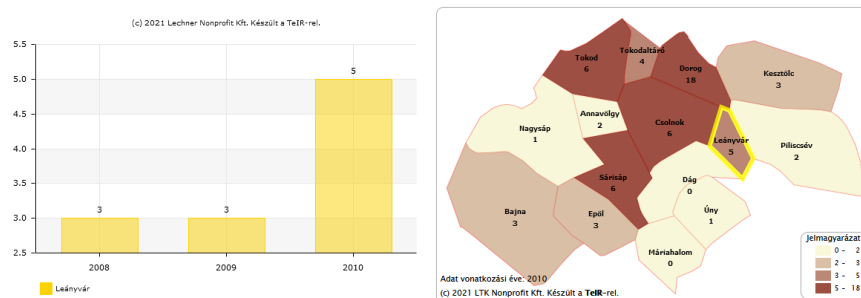
Működő vállalkozások száma a szállítás, raktározás nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: H gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)

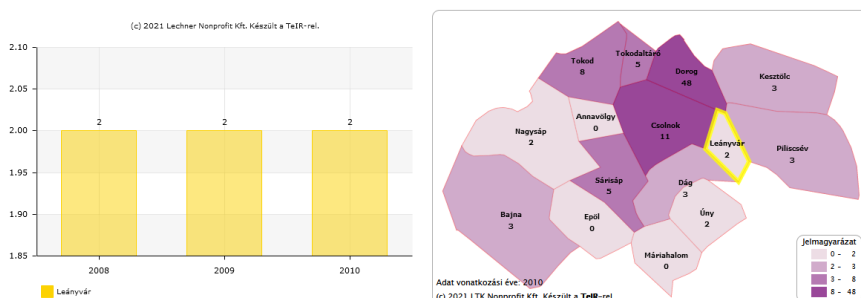
Működő vállalkozások száma a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: I gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)

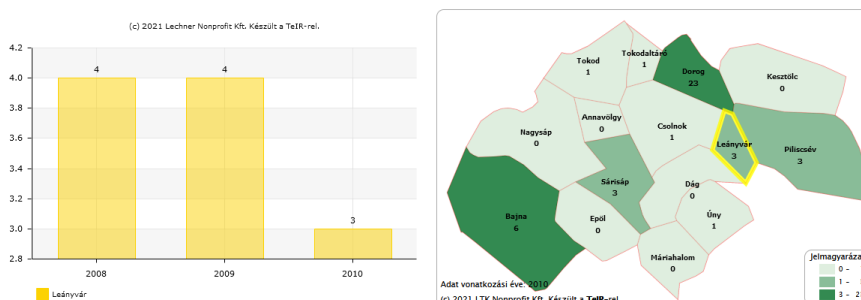
Működő vállalkozások száma az információ, kommunikáció nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: J gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)

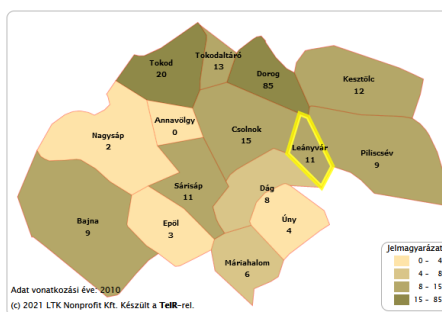
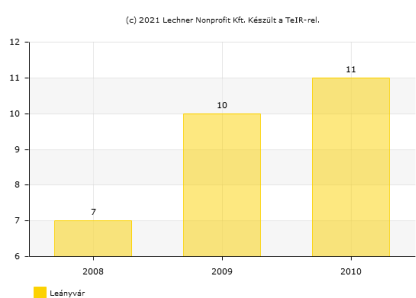
Működő vállalkozások száma a pénzügyi, biztosítási tevékenység nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: K gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)

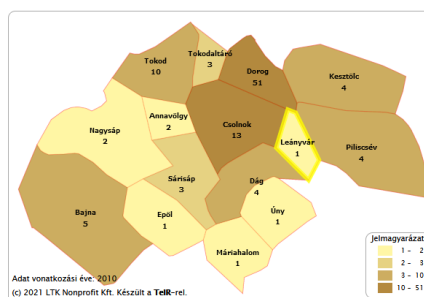
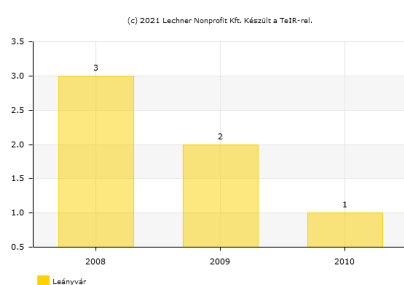
Működő vállalkozások száma az ingatlanügyletek nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: L gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)

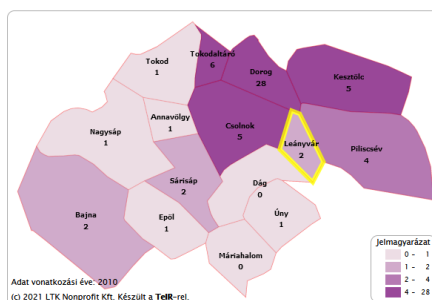
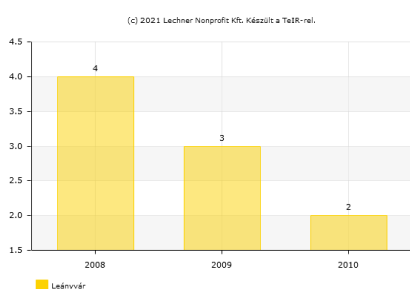
Működő vállalkozások száma a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: M gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)

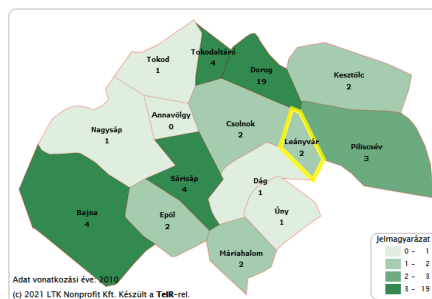
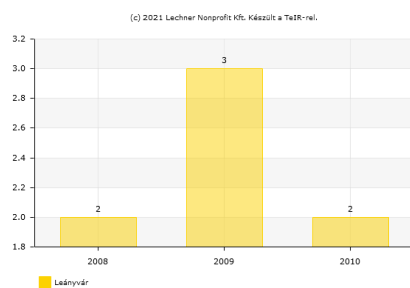
Működő vállalkozások száma az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: N gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)

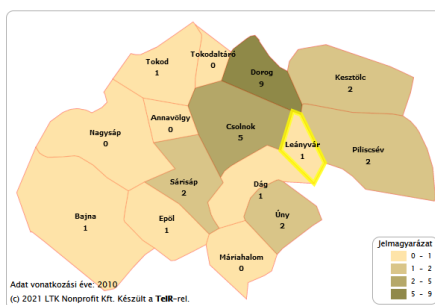
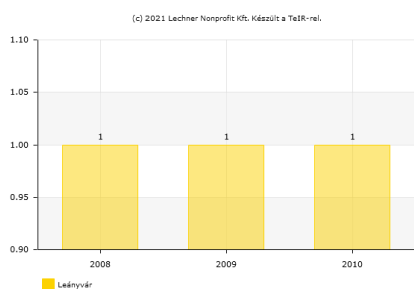
Működő vállalkozások száma az oktatás nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: P gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)

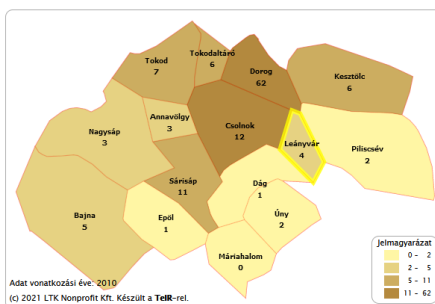
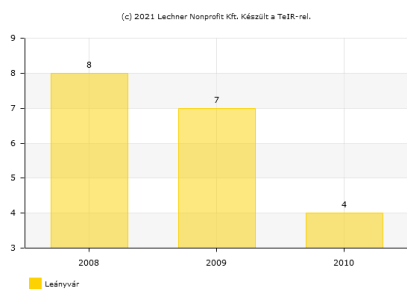
Működő vállalkozások száma a humán-egészségügyi, szociális ellátás nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: Q gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)

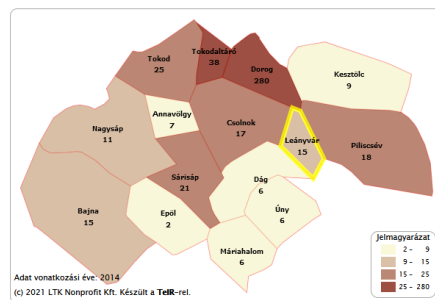
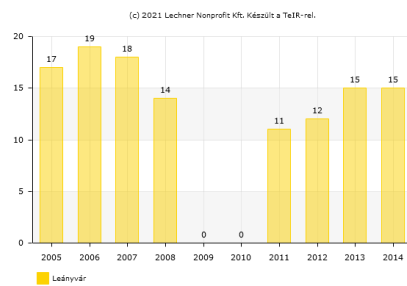
Működő vállalkozások száma a művészet, szórakoztatás, szabadidő nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: R gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)

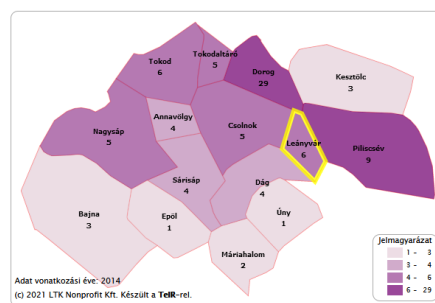
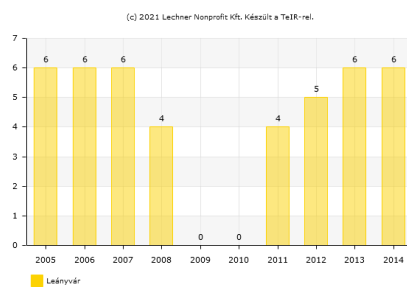
Működő vállalkozások száma az egyéb szolgáltatás nemzetgazdasági ágban (TEÁOR '08: S gazdasági ág, vállalkozási demográfia szerint) (db)

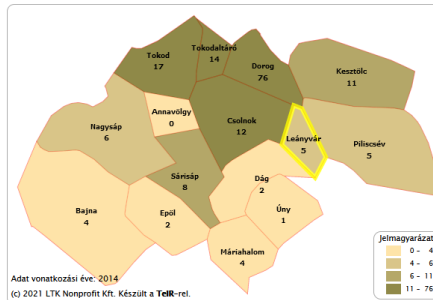
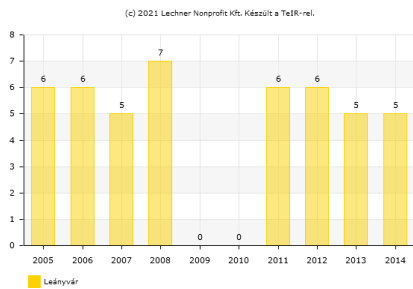
Kiskereskedelmi hálózati egységek száma (gyógyszertár nélkül) (db)

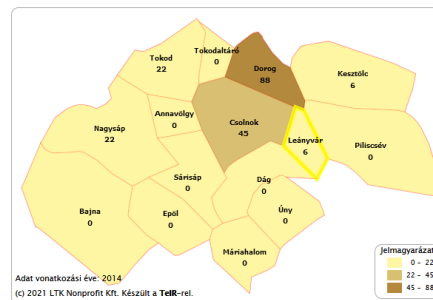
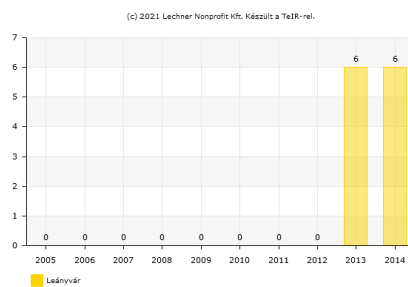
Élelmiszer jellegű üzletek és áruházak száma (db)

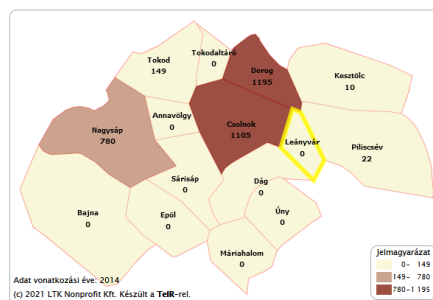
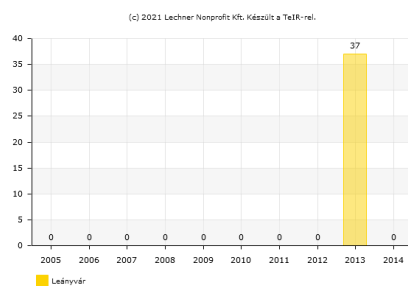
Vendéglátóhelyek száma (db)

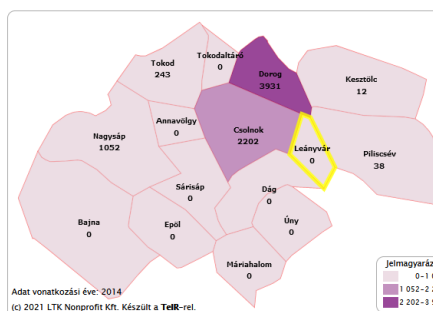
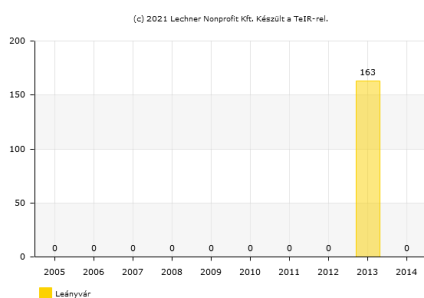
Összes szálláshely szállásférőhelyeinek száma (kereskedelmi és magánszállásadás) (db)

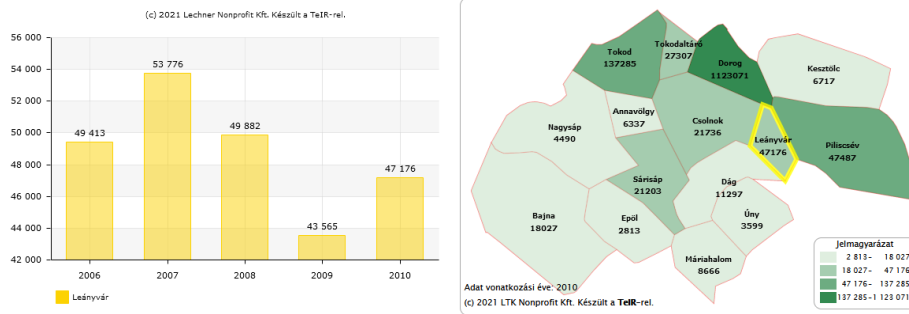
Vendégforgalom (db)

Vendégéjszakák száma a szálláshelyeken (db)

Iparűzési adó (1000 Ft)

1.8.2. A helyi gazdasági szervezetek

Települési adatszolgáltatás alapján a 2020 évi gazdasági szereplők:

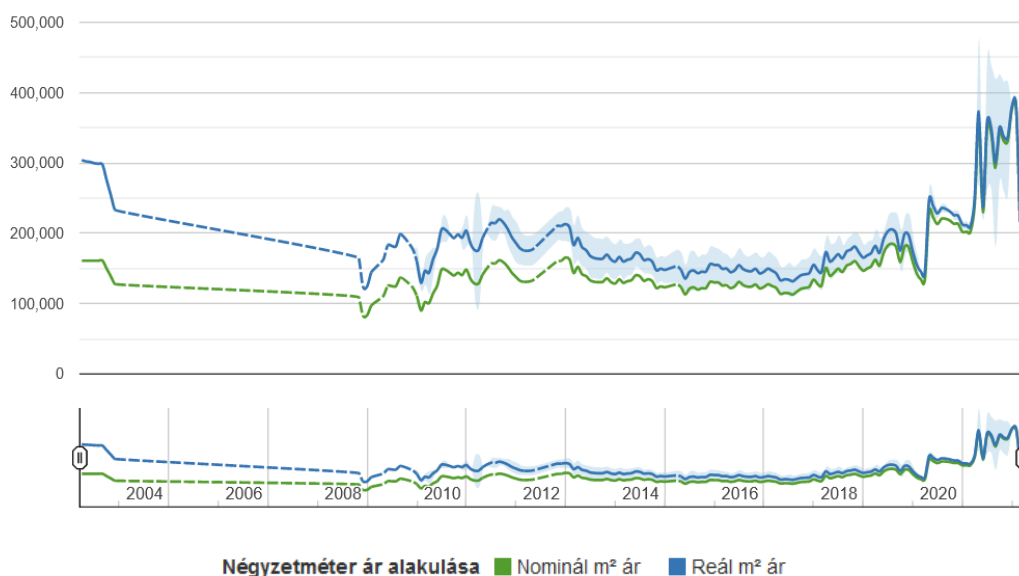
Egyéni vállalkozók száma: 155 db

Kereskedelmi boltok száma: 3 db, élelmiszer bolt 4 db.

1.8.3. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

A diagramon Leányvár területén található lakóingatlanokra vonatkozó négyzetméter árak havi alakulását követheti nyomon. (A szaggatott vonallal jelzett időszakokra vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre elegendő információ.)

Lakóingatlan négyzetméter árának alakulása

Négyzetméterre vonatkozó statisztikák			
Átlag m ²	Átlag m ² ár	Legkisebb m ² ár	Legnagyobb m ² ár
150	338 290	299 285	377 295

Ingatlanra vonatkozó statisztikák		
Átlag ár	Legkisebb ár	Legnagyobb ár
53 296 667	41 900 000	59 990 000

forrás: ingatlanet.

1.9. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ-ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

Leányvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 2020-2025. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg.

Ipar

A helyi iparral, illetve vállalkozásokkal kapcsolatos elképzelések megvalósítása a település iparterületi besorolású övezeteinek korlátozott mérete és azok bővíthetőségének hiánya miatt korlátozottan lehetséges.

A vállalkozók támogatásával kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- Az Önkormányzat feladatainak ellátásához és fejlesztési elképzeléseinek megvalósításához törekszik a helyi vállalkozók bevonására.

Infrastruktúra

Az infrastrukturális fejlesztések pozitív irányba befolyásolják a település fejlődését.

Az infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési igényeket indukál, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét.

Az Önkormányzat ezért fontosnak tartja a közúthálózat, a járda, a csatornahálózat, a vízvezetékrendszer, a szennyvízcsatorna rendszer, a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, illetve egyéb telefon, internet, kábeltelevízió szolgáltatások biztosítását.

Az informatikai lehetőségek biztosítása a települési önkormányzatok számára a modern kor követelményeihez való igazodás, felzárkózás követelményét jelenti. Az informatika terén meg kell valósítani azt, hogy

- az Önkormányzat honlapjának elért színvonalát meg kell őrizni úgy, hogy az alkalmas legyen az Önkormányzattal és intézményeivel kapcsolatos fontosabb tájékoztatás biztosítására,
- az önkormányzati feladatellátásban közreműködő, az informatikai eszközök használatát is

igénylő területeken a megfelelő színvonalú eszközök biztosítása.

A 2019-2024. évi gazdasági programban megfogalmazott településfejlesztési célok:

- meglévő infrastruktúra korszerűsítése,
 - középületek környezetének rendezése,
 - csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása, folyamatos karbantartása
 - Ravatalozó felújítása, bővítése,
 - természetes vízfolyások meder karbantartása
 - új létesítmények megvalósítása,
 - szabadtéri sportpálya kialakítása
 - óvoda, iskola épületének állagmegóvása, felújítása,
 - közterület fejlesztése
 - 10-es főút lassítása,
- nem szilárd burkolatú önkormányzati utak kiépítése, karbantartása (Templom utca Erzsébet köz felőli szakasza, Ipar utca, Vaskapu puszta),
- közvilágítás teljes körű biztosítása, kiépítése, karbantartása (Templom utca, Ipar utca),
- iskolai étkeztetés körülményeinek korszerűsítése, javítása,
- középületek fejlesztése, karbantartása, kihasználtságának növelése (Művelődési Ház, régi védőnői épület, sportszertár),
- szabadidő eltöltésére alkalmas zöld felületek növelése (temetővel szemközti terület, Kápolna dombi terület),
- biztonságosabb közlekedés feltételeinek megteremtése (forgalomtechnikai felülvizsgálat),
- parkolási lehetőségek bővítése, biztosítása (óvoda, iskola, hivatal épülete, valamint a temető előtti parkolók kialakítása, építése),
- köztisztaság javítása.

1.10. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

Leányvár **településüzemeltetési szolgáltatásai:**

A *ÉDV Zrt.* amelynek főtevékenysége az ivóvízszolgáltatás, valamint szennyvízelvezetés és – tisztítás ill. iparvíz szolgáltatás. (Leányvári szennyvíztisztító)

NKM Zrt. Fő tevékenység: Gázellátás

E2 Hungary Zrt. Fő tevékenység: Elektromos energiaellátás

DIGI, Telekom fő tevékenység: telefon és kábeltévé szolgáltatás

A felszíni vizek befogadója a Kenyérmezei-patak.

Településfejlesztési mutatók (települési adatszolgáltatás alapján):

Vezetékes ivóvíz ellátottság aránya: 99 %

Szennyvízhálózatba kötött lakások aránya: 99 %

Telefonnal ellátott lakások aránya: 99 %

Kábeltévé-hálózatba kötött lakások aránya: 99 %

Burkolt utak aránya: 99 %

Gázbekötések aránya 99 %

1.11. A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA, ÖRÖKSÉG, JELLEMZŐ TÁJKARAKTER

Domborzat, földtani-és talajtani adottságok

Leányvár a Dorog-Pilisvörösvári árokban, a Gerecse és a Pilis között helyezkedik el. A terület enyhén dombos, lapályos vidékként jellemezhető. A kistájat keretező sasbércek oldaláról enyhén hullámos hegyláb felszínek, ritkábban pedimentek hajlanak a medencetalpak irányába. A felszín egyenetlenségeit vékony lejtőlösztakaró borítja. A kistáj legkiterjedtebb talajtípusa a barnaföld. A Leányvár környéki barnaföldek löszös üledékeken képződtek, homokos vályog mechanikai összetételűek, a felszíntől karbonátosak, kedvező vízgazdálkodású és termékenységű talajok. Egy-egy foltban alluviális üledéken, vályog, ill. homok mechanikai összetételű változatuk is található. Erdősültségük mintegy 10%-os, zömmel azonban szántóként, de szőlőként és gyümölcsösöként is hasznosítható talajok. Dorogtól DK-re, a Kenyérmezői-patak völgyében a réti öntés talajok területi részaránya 7%.

Éghajlat

Mérsékelt hűvös-mérsékelt nedves éghajlatú kistáj. Évente mintegy 1920 óra napsütést élvez, s ebből nyáron 760-770 óra, télen 180 óra körüli napfénytartamra számíthatunk. A hőmérséklet évi átlaga 9,0-9,5°C körüli. A tenyészidőszak középhőmérséklete 16,0-16,5°C körüli. Ápr. 15-20. és okt. 16-20. között, azaz évente 180-190 napon át a napi középhőmérséklet a 10°C-ot meghaladja. A kistáj nagy részén ápr. 15-20. és okt. 18-20. között, vagyis mintegy 180-185 napon át a hőmérséklet nem csökken fagypontra alá. Az évi abszolút hőmérsékleti maximumok átlaga 31,0-33,0°C, a minimumoké -16,0 és -17,0°C közötti. Az évi csapadékösszeg 650-700mm, a tenyészidőszaké 320-360 mm. Évente 40-50 napon át a talajt hó borítja; az átlagos maximális vastagsága 25-30 cm. Az uralkodó szélirány az ÉNy-i. Az átlagos szélesség 3-3,5 m/s.

Vizek

A Dorogi-medence fő vízfolyása a Kenyérmezői-patak, amely Leányvár területét is több helyen átszeli. A patakmeder lejtése csekély, a víz sebessége és hozama változó, a patak által szállított hordalék leülepedése számottevő. Sajnos az időnként előforduló ipari szennyezés mellett a lakossági szennyezés is rontja a patak vízminőségét.

A völgytalpakon 2-4 m mélyen találjuk a „talajvizet”. A talajvíz kémiai típusa kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos. A keménység általában 15-25 nk° közötti.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 7/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján Leányvár település a felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, valamint a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőségvédelmi területen lévő települések közé tartozik.

Növényzet

A kistáj nagy része régóta lakott terület. A jelentős emberi tevékenység a kistáj természet szerű növényzetét kisebb, szigetszerű foltokra szorította vissza. Kis kiterjedése és fragmentáltsága ellenére a természetes növényzet maradéka igen változatos. A síkvidéki részeken különösen északon alföldi jellegű, homokon kialakult élőhelyeket, szórtan homoki gyepeket (magyar csenkesz – *Festuca vaginata*, kései szegfű – *Dianthus serotinus*, naprózsa – *Fumana procumbens*, homoki varjúháj – *Sedum hillebrandtii*, fényes poloskamag – *Corispermum nitidum*) találunk. A patakok mellett, forrásos részeken még ma is megtaláljuk a korábbi nagyobb kiterjedésű lápi-mocsári növényzet maradványait: zombéksásosokat, láp-, sás- és mocsárréteket, nádasokat (zombék- és bugás sás – *Carex elata*, *C. paniculata*, kékperje – *Molinia caerulea*, lápi nyúl farkfű – *Sesleria uliginosa*, kormos csáté – *Schoenus nigricans*, sziki kígyófű – *Triglochin maritimum*,

ördögharaptafű – *Succisa pratensis*).

A magasabb részeken, elsősorban a medencék peremén a környező kistájakra jellemző változatos növényzet átnyúló darabjait és szigeteit találjuk: különféle, elsősorban cseres- és mészkedvelő (baracklevelű harangvirág – *Campanula persicifolia*, sátoros margitvirág – *Tanacetum corymbosum*, erdei szamóca – *Fragaria vesca*, felemáslevelű csenkesz – *Festuca heterophylla*, egyvirágú gyöngyperje – *Melica uniflora*, fehér pimpó – *Potentilla alba*, illetve bajuszoskásafű – *Piptatherum virescens*, egyenes iszalag – *Clematis recta*, magyar zergevirág – *Doronicum hungaricum*, nagyzezerjófű – *Dictamnus albus*), ritkábban gyertyános- és mészkerülő tölgyeseket, bokorerdőket (sárga koronafűrt – *Coronilla coronata*, méregölő sisakvirág – *Aconitum anthora*), sziklás, száraz gyepeket (mészkedvelő sziklagyepeket, lejtősztyepréteket – deres csenkesz – *Festuca pallens*, sárga kövirózsa – *Jovibarba hirta*, magyar bogáncs – *Carduus collinus*, borzas szulák – *Convolvulus cantabrica*, tavaszi hérics – *Adonis vernalis*, apró nőszirm – *Iris pumila*, tarka imola – *Centaurea triumfettii*), erdőssztyepréteket (csillagőszirózsa – *Aster amellus*, szarvaskocsord – *Peucedanum cervaria*), néhol löszpusztagyepeket is.

Gyakori élőhelyek:

- Cseres-kocsánytalan tölgyesek (L2a)
- Mész- és melegkedvelő tölgyesek (L1)
- Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások (B1a)
- Óshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők (RC)

Közepesen gyakori élőhelyek:

- Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek (K2)
- Erdőssztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok (H4)
- Köves talajú lejtősztyepek (H3a)
- Löszgyepek, kötött talajú sztyeprétek (H5a)
- Homoki sztyeprétek (H5b)
- Óshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők (RB)
- Jellegtelen üde gyepek (OB)
- Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések (P2b)

Tájtörténeti vizsgálat

Leányvár község területén feltehetőleg már ősidők óta éltek emberek, akik sorra rendre áldozatául estek a mindenkori viharos történelmi események hullámainak.

A hagyomány szerint a község határában emelkedő hegy gerincén a régmúlt időkben apácakolostor és vár állott, de ma már nyomuk sincs. Ezekkel hozzák összefüggésbe a falu nevét. A rómaiak idejében is laktak ezen a területen, majd avarok lakhelye volt a település, kiknek uralmát 804.évi hadjáratában Nagy Károly frankjai, germán törzsek egy csoportja törte meg. Erre az időre esik az északról jelentős számban beáramló szlávok letelepedése a Kárpát-medencében. Így a honfoglaló magyarok a járás területén kétféle népet találtak: germánokat és szlávokat.

Esztergom és környéke - Leányvár is ide tartozik - nagy szerepet játszott az Árpád-házi királyok alatt és hazánk fővárosa volt 1241-ig, a tatárjárásig. A község területe hajdan az óbudai Clarissa apácarend tulajdona volt Csolnokkal együtt. Ezt igazolja V. István király 1270-ben kiállított adomány levele, melyben megerősíti a IV. Béla által Csolnok földre - ide tartozott a mai Leányvár is - tett adományt.

A másfélszázados török hódoltság idején az apácák kolostora és környéke a hadi utak mentén fekvő sok más településhez hasonlóan elnéptelenedik, pusztasággá változik. Az itt élőket vagy elhurcolták, vagy elmenekültek, és az addig gondosan művelt szántók, rétek és szőlők pusztasággá válnak, vadonná lesznek.

A törökök végleges kiűzése után az országút mentén fekvő helységek továbbra is sokat szenvednek az átvonuló katonaságtól. (Rákóczi szabadságharc 1703-11). A közállapotok továbbra is olyanok voltak, hogy a falvak újjáépülése egyáltalán nem, vagy csak lassan haladtak. A határokat egyhangú pusztaság jellemzi, gaz és cserje mindenfelé, mintha emberi kéz soha nem érintette volna. Akkoriban (1670) - Esztergom városán kívül - a megyében alig találtak több mint 2000 embert. A török hódoltság alól visszafoglalt területet hivatalos bizottságok járták be, és Leányvár neve mellé is ez a meghatározás kerül: egészen elhagyott ("ganz oedt").

A XVII. sz. első felében megkezdődik az önkéntes bevándorlás mellett a céltudatos telepítés is főként Németországból. A lakosság megélhetési forrása kezdetben az állattenyésztés, a szőlőművelés, a rozs,-és burgonyatermesztés volt. A jó vörös és fehér borai kitűnő kelendőségnek örvendtek, de 1875 körül a nagy filoxéra csapás ezeket a szőlőket is elpusztította.

A 18. század utolsó évtizedében itt is megindul az iparosodási folyamat azzal, hogy Dorog környékén szemet találnak, mely iránt e tájban fokozódik az érdeklődés. A 20-as években az iparosodás további fejlődésével némiképp javulnak a munkalehetőségek és munkakörülmények. A német ajkú őslakosság munkaszeretetének, szorgalmának, leleményességének, sokoldalúságának, az új iránt való fogékonyságának és takarékos életmódjának érdeme elsősorban, hogy a község a szép fejlődésnek indult.

A községben napjainkban óvoda, általános iskola, könyvtár, orvosi rendelő, posta, vasútállomás, étterem, tűzoltóság és rendőrség is működik.

/forrás: leanyvar.hu/

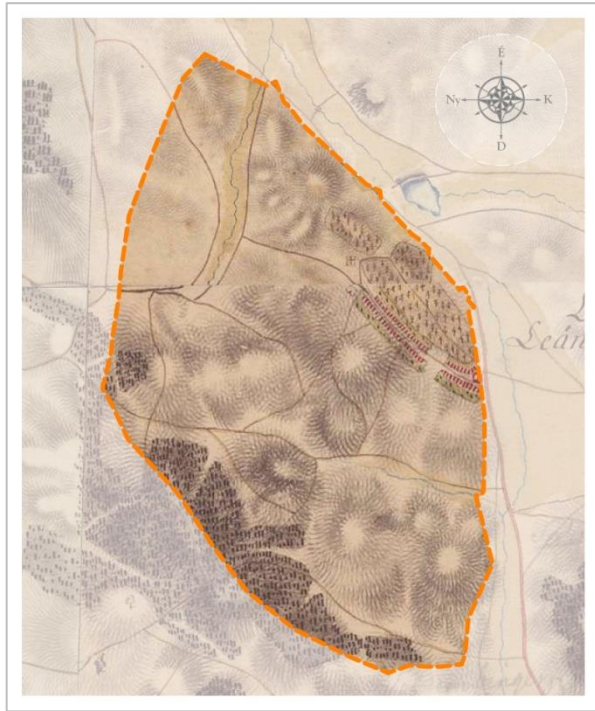
A település tájhasználatának alakulását nyomon követhetjük az első-, második-, harmadik katonai felmérésen és topográfiai térképen.

Az I. katonai felmérésen (1782-1785) látható, hogy a település külterületének legnagyobb részét szántók alkotják, amit néhány vízfolyás mentén kialakult rét és legelő tesz változatossá. Ezeket utak sűrű hálózata tagol. Nagyobb, összefüggő erdőfolt a DNY-i határ mentén található. A lakott terület ekkor még csupán néhány épületből és az ezeket övező kertekből áll. A lakóterületől É-ra jelentős kiterjedésű szőlőterületeket jelöl a térkép. A temető a jelenlegi helyén található.

A II. katonai felmérésen (1819-1869) részletesebb ábrázolást láthatunk a tájhasználatról. A vízfolyások mentén kiterjedt területen nedves vízjárta réteket, mezsgyéket jelöl a térkép, amelyek egykor számos faj élőhelyéül szolgálhattak. Ezek egy része legelőként is szolgált, amit a térképen megjelenített gémeskutak igazolnak. A korábban szántóföldként jelölt területek egy részén is legelőket láthatunk. A lakóterület, az azokat övező kertek és szőlők kiterjedése szinte változatlan. A falu feletti dombon már látható a kápolna és a kőkereszt. Az egyutcás faluban jól kirajzolódik a ma is meglévő széles utca és a keleti végében lévő tér. Az eddigiektől eltérő módon, feltűnik egy nagyobb szőlőterület a településtől távolabb, a DNY-i erdőfolt szomszédságában.

A III. katonai felmérésen (1869-1887) jelentősebb változás nem látható. A beépített terület, az erdők és szőlő aránya szinte változatlanok maradtak. Valószínűleg csak a térkép részletessége, hogy a fő utcán több gémeskút is jelölve van, ami az állattartás jelentőségét is mutatja.

A topográfiai térképen látszik, hogy a lakóterületek több irányba is bővültek. Számos új lakóépület jelent meg a Bécsi út mentén, az egykori szőlőültetvény helyén, illetve az Erzsébet utcával párhuzamos új utcákon. További beépítések helyszíne a település É-i része, ahol gazdasági épületek jelennek meg.

I. katonai felmérés (1782-1785)

II. katonai felmérés (1819-1869)

II. katonai felmérés (1869-1887)

Topográfiai térkép

Már egyértelműen a szántóföldi művelés az uralkodó területhasználat, illetve az Má területek déli részén a bogyós gyümölcsök kiterjedt területen jelennek meg. A szőlőültetvények szinte teljes egésze eltűnt a tájból. A szántóföldi területek egy érzékeny lelkeségű tájban a domborzat lágy hullámzásával egyedi hangulatot árasztanak, amelyben elszórtan kisebb-nagyobb telepített

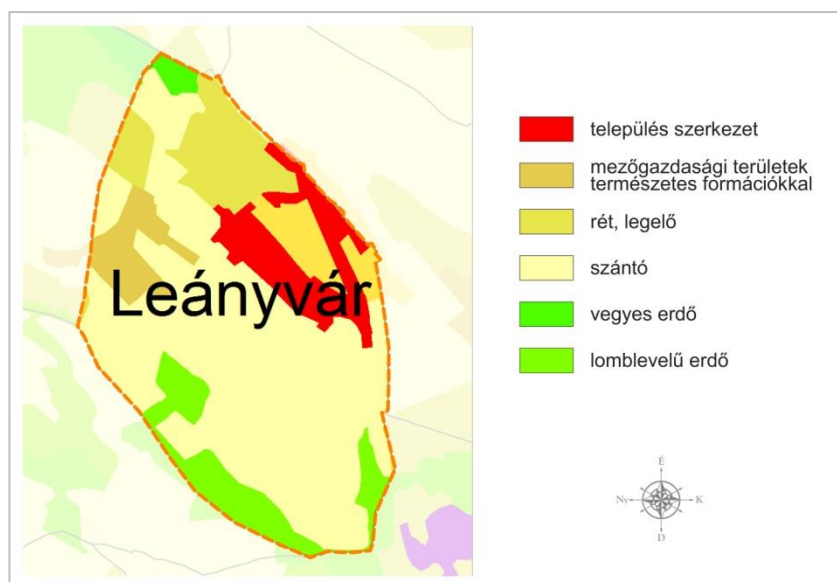
erdőfoltok és mezsgyék jelennek meg. Itt jelenik meg először a leányvári Várhegy, amely jelentős kultúrtörténeti érték. Vonalas létesítményként láthatjuk a vasutat és az elektromos vezetékeket.

Tájhasználat értékelése

A természeti adottságoknak megfelelően a szántóföldi termesztés tekinthető uralkodó művelési ágának, amelyben a bogyós gyümölcsök nagy mennyiségű termesztése foglal el jelentős arányt. A szántókon szántóföldi növénytermesztés (búza, árpa) és takarmánynövény termesztés (kukorica, napraforgó,) egyaránt folyik.

Kisebb erdőfoltok, cserjések is megtalálhatóak, ezek főleg a település DNy-i határában, a vízfolyások mentén és a felhagyott szőlőterületeken koncentrálnak. A gyepterületek szintén viszonylag nagy arányban vannak jelen, főleg a vízfolyások mentén és a lakott területek környezetében találhatóak rétek és kaszálók. A Kisebb vízfolyásokat természetsszerűleg kísérő rétek szép karakteres elemei a tájnak, amelyeket ékszerként díszítenek fel a régi tájhasználatból megmaradt igen öreg fűzfák. Hasonlóan értékes tájjelemek az eperfa fasorok néhol az utak mentén.

A művelés alól kivett területek döntő része lakófunkciót lát el, emellett nagy arányban megjelennek a gazdasági (ipari, kereskedelmi) területhasználatok is. A beépített területek a település méreteihez képest nem foglalnak el nagy helyet, az ésszerű, korlátozott DNy-i irányú növekedés támogatható.

Corine felszínborítottság (2018)

Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

A tájképvédelmi terület övezet kijelölésének célja, hogy lehatárolja a megőrzendő, fenntartandó esztétikai jellemzőkkel bíró tájrészleteket a települési szintű tervezés számára. Jelen tervezés feladata, hogy a megalapozó vizsgálat keretében meghatározza az övezetbe tartozó területeken a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit. Erre alapozva kell települési szinten kialakítani az övezeten belül a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályrendszerét a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében. A tájképvédelmi terület övezete a település teljes egészét lefedi.

A lehatárolt területen található tájképi értékek az alábbiakban foglalhatók össze:

- a dombvidéki település mozaikos tájkarakterének sokszínűsége
- a természeti adottságokhoz igazodó tájgazdálkodási formák, az ezekhez kapcsolódó építészeti, tájépítészeti hagyományok
- értékes növény-és állatvilág
- jellemző társulások, mint például őshonos fafajú erdők, löszgyepek, nádasok, gyékényesek, stb.
- egyedi tájértékek, mint kiemelkedő jelentőségű tájképi látványelemek, mint idős fűzfák, nyárfák, eperfa fasorok, kőkereszt, hársfa fasor a főút déli oldalán, a vasútállomásnál idős japánakác,

Natura 2000 terület:

Az Európai Unió által létrehozott Natura 2000 területek egy olyan összefüggő európai ökológiai hálózat, amely a közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok, vadon élő állat- és növényfajok védelmében keresztül biztosítja a biológiai sokféleség megővését és hozzájárul kedvező természetvédelmi helyzetük fenntartásához, illetve helyreállításához. A Natura2000 hálózat két típusa a madárfajok védelmére kijelölt Különleges Madárvédelmi Területek (SPA), valamint a növény-, és egyéb állatfajok védelmére kijelölt Különleges Természetmegőrzési Területek alkotják.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V.11.) KvVM alapján a települést az alábbi Natura 2000 területek érintik:

- Pilis és Visegrádi-hegység (HUDI20039) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

Kijelölés alapjául szolgáló fajok: vöröshasú unka (*Bombina bombina*), sárgahasú unka (*Bombina variegata*), mocsári teknős (*Emys orbicularis*), petényi márna (*Barbus meridionalis*), szívárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*), kék pattanó (*Limoniscus violaceus*), gyászincér (*Morimus funereus*), kövi rák (*Austropotamobius torrentium*), budai szakállasmoly (*Glyphipterix loricatea*), harántfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*), magyar tarsza (*Isophya costata*), hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*), eurázsiai rétisáska (*Stenobothrus eurasius*), magyar tavaszi-fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*), csüngő araszoló (*Phyllometra culminaria*), nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), havasi cincér (*Rosalia alpina*), álolaszsáska (*Paracaloptenus caloptenoides*), nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*), csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*), kereknyergű patkósdenevér (*Rhinolophus euryale*), eurázsiai hód (*Castor fiber*), kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), hosszúszárnyú denevér (*Miniopterus schreibersi*), közönséges vidra (*Lutra lutra*), nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*), nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*), tavi denevér (*Myotis dasycneme*), szent István-szegfű (*Dianthus plumarius regis-stephani*), bíboros

sallangvirág (*Himantoglossum caprinum*), piros kígyószisz (*Echium russicum*), magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*), magyar vadkörte (*Pyrus magyarica*), leánykőöröcsin (*Pulsatilla grandis*), homoki nőszirm (*Iris humilis ssp. arenaria*), magyarföldi husáng (*Ferula sadleriana*)

Kijelölés alapjául szolgáló élőhelytípusok:

szálkaperjés-rozsnokos félszáraz gyepek (6210), pannon molyhos tölgyesek (91H0), nem látogatható barlangok (8310), törmeléklejtő- és szurdokerdők (9180), sziklai bükkösök, sziklai hárserdők és hársas-berkenyés sziklaerdők (9150), szubmontán és montán bükkösök (9130), sziklahasadékok, -falak és törmeléklejtők növényzete (8150), üde magas fűvű kaszálórétek (6510), éger- és kőrisligetek, puhafás ligeterdők, láperdők (91E0), pannon lejtősztyepppek és sziklafüves lejtők (6240), pannon gyertyános-tölgyesek (91G0), pannon cseres-tölgyesek (91M0), sziklahasadékok, -falak és törmeléklejtők növényzete (8210), pannon sziklagyepek (6190), sziklahasadékok, -falak és törmeléklejtők növényzete (8220), kontinentális sziklai- és sztyeppcserjések (40A0), veres csenkeszes rétek és sovány gyepek (6520)

Ökológiai hálózat

A természetes és természetközeli élőhelyek fennmaradását, megőrzését és a területek közötti ökológiai kapcsolatokat biztosítja az országos ökológiai hálózat, amely magterületből, ökológiai folyosóból, és pufferterületből áll.

A település közigazgatási területét ökológiai folyosók érintik több helyen is. Ezek biztosítják a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között. Legnagyobb része a Kenyörmezői patak menti természetközeli gyepek területe.

Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

A táj ökológiai, ökonómiai és tájképi értékeit rontó tevékenységek tájhasználati konfliktusok forrásaivá válhatnak.

Funkcionális tájhasználati konfliktust az egymást akadályozó, egymás területét megszüntető, rendeltetését zavaró, egymással konkuráló területhasználatok okoznak.

Tájökológiai tájhasználati konfliktusról beszélünk, az egymást károsító, pusztító, megszüntető, egymás létét veszélyeztető területhasználati módok fennállása esetén.

A rendezetlenség, a rendetlenség, a megoldatlanság, a befejezetlenség, a folyamatosság érzékelhető megszakadása, hiánya vizuális-esztétikai tájhasználati konfliktust eredményez.

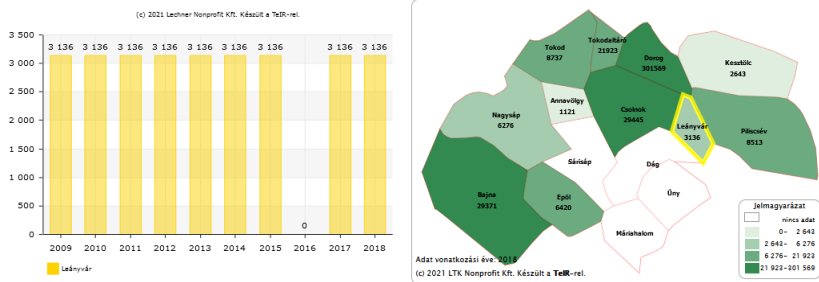
Leányvár területén található tájhasználati konfliktusok a következők:

- Az invazív fajok kiszorítják a tájra jellemző őshonos fajokat, ezzel ökológiai és egyben vizuális esztétikai konfliktust okoznak. Ez itt az akácfák megjelenésében mutatkozik.

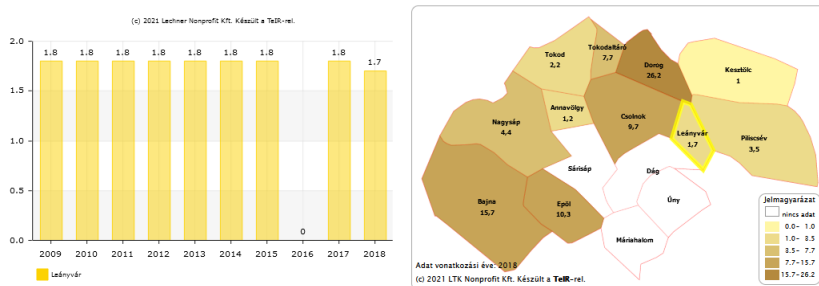
- A nagyüzemi művelésű szántókon, a legtöbb helyen nincs se fasor, se mezsgye. Ezek hiánya tájökölógiai és funkcionális konfliktust eredményez.
- Az országos viszonyokhoz hasonlóan problémát okoznak az illegális szeméttlerakók.
- A domboldalakon számos helyen a cross motorosok taposnak ki nyomvonalakat, helyenként kisebb nagyobb eróziót indukálva.

1.12. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA, ZÖLDINFRASTRUKTÚR

Zöldfelületek nagysága (m2)

Egy lakosra jutó zöldfelület nagysága (m2)

A zöldfelületi karaktert meghatározó elemek:

- Közparkok, közkertek, közterek

Az Erzsébet utca park: Ez az a tér, ami már az I. katonai felmérésen is ábrázolt, régi települési karakter elem. Most a téren salakos focipálya és aszfaltos kosárpálya van kulturált labdafogó hálával, padokkal, pihenő terekkel, de van itt színpad és rendezett játszótér is. A pályák világítása is megoldott. A tér értéke hogy több idős fa is található itt, amelyek közül a juharfák kiemelkedő értéket képviselnek. A park nyugati végében I. és II. világháborús emlékmű található. Az emlékmű szép klasszikus forma, védendő érték. Az utólag ráhelyezett hősokeket feltüntető tábla nem illik az emlékműhöz, rontja annak korabeli képét. Az emlékmű környezete is szegényes, hőseink többit érdemelnének.

Játszótér az Erzsébet utca nyugati végében is van. Ez egy jó hangulatú, kedélyesen kialakított játszótér. A játszó eszközök nagy része új. A területen több padot, asztalt is elhelyeztek, ami hívogató az itteni időtöltésre. A kicsiknek gyepes kikapus foci pálya is van. Nincs benne tervezett növényültetés, de mégis kedélyes a hely.

A régi szőlőhegy tetején található a kálvária kápolna és mellette a kőkereszt. Környezetük rendezésére költöttek az utóbbi években, vannak ülőpadok, árnyékot kevésbé adó oszlopos növekedésű fák, egy kis murvás járda, lépcső – de mégis hiányzik valami, amitől a hely lelkesége meg tudna jelenni, ki tudna fejlődni.

- Fasorok, utcai zöldsávok

A közterületek többi részét az utcai zöldsávok teszik ki. Az épületek előtt általában széles gyeptsáv található, amelyen a tervezettség hiányát tükröző vegyes fa és cserje kiültetések találhatóak. Az utakat széles sávban követő növényzet ökológiai, és kondicionáló szerepe jelentős, vizuális-esztétikai szempontból viszont a sokféle növény kuszaság, rendezetlenség érzetét keltheti. Az Erzsébet utcában a leggyakoribb fajok a különböző gyümölcsfák, fenyőfélék, tuják és más örökzöldek. A hatalmas termetű fenyők tájidegenek, emiatt javasolt fokozatos leváltásuk, bár ez a lakosság bevonása nélkül nem járhat sikerrel. Az utcában csak az egyik oldalon található faültetést korlátozó légvezetékek. A légvezeték nélküli oldalon magasabbra növekvő fasorok ültetése is lehetséges, míg a légvezetékek alá alacsonyabb termetű fák (pl.: gömb koronájú fajok), illetve cserjék, évelők ültetése javasolt. A tűzoltó szertár épületének környezete nem mutatja régiségének fényét, egy kis odafigyelés jó lenne rá. Az összhatást javítja néhány korábbi ültetésű, jól megválasztott fa, mint platánok, diófák, hársfa, illetve már csak nyomokban néhány eperfa. Egyet épp a most tavasszal csonkoltak vissza, kivágásra előkészítve. Az Erzsébet utcának jók az adottságai, vannak jó fák benne, egy kertépítészeti koncepció mentén ültetett növényzettel könnyen szebbé lehetne tenni.

Másik jelentős utca a Bécsi utca. Ez jelenleg a legforgalmasabb utcája a falunak. Ez rosszabb állapotú és lehetőségeihez képest is sokkal gyengébb zöldfelületi értékekkel rendelkezik, mint az Erzsébet utca. Alig van értékelhető növény benne, rendezetlen, koncepció nélküli zöldfelületek vannak.

A vasútállomás körül alakítottak ki P+R parkolót, ami kulturált kialakítású, parkolókkal, kerékpár tárolókkal, szemeteskkel. A parkolóhely kevésnek bizonyul. Az egyik parkoló mező fásított, míg a másik nem. Itt van egy értékes öreg japánakác. A tér lehangoló része a rom-buszból kialakított vendéglátó hely – méltatlan szituációt eredményez.

- Korlátozott közhasználatú zöldfelületek

A temető területe – köszönhetően a gazdag növényzetének – kondicionáló szerepe miatt fontos zöldfelület. A többféle fenyő és tuja mellett a temető régiségét mutatják az idős vadgesztenyefák. Ezek gondozása, megtartása fontos. A temető jellemző, karakteres növénye az orgona, ami helyenként kifestve nevelve szépen építi a kert összképét. A temetőben van egy kőkereszt is, ami kissé kibillent függőleges állásából – jó lenne helyreállítani, szép értékes darab. A temetőnek különlegességei a megmaradt régi kő fejfák. Vigyázni kell rájuk. Az egész temető, így hogy egy domboldalra elhelyezett különleges karaktert hordoz. Igen szépen megoldott az egyes sírhely sávok kialakítása a teraszolt domboldalon. Ez megőrzendő, értékes elem a kis lépcsőivel, egyedi kis útjaival. Van itt egy szentháromság szobor is, szép régi forma. Tetején a kereszt, a szentlélekkel lefityvedt, érdemes lenne helyreállítani. A ravatalozó mellett is régi szép sírhelyeket találunk, régi lépcsőkkel, kovácsoltvas kerítésekkel. A temető utca felőli kerítése beton elemekből áll, növényzettel érdemes lenne feldobni. A temető DK-i sarkában orosz katonai temető, rendezett.

Az iskola kissé beszorított helyzetű a település szerkezetében. Emiatt sok a burkolt felülete és kevés a zöldfelület.

A katolikus templom előtt 2 idős hársfa áll. Sajnos az egyik már szakszerű metszéssel se gyógyítható meg, igen leromlott állapotban van. A másik szép, jó állapotú – vigyázni kell rá. A két hárs között, a bejárat tengelyében szép, régi kőkereszt áll. A templom bejárat burkolata, kerítése nem méltó e helyhez.

- Közhasználat elől elzárt zöldfelületek

A családi házakhoz tartozó haszon- és díszkertek alkotják a belterület zöldfelületének legnagyobb részét ezért fontos, hogy azok milyen állapotban vannak. A faluban ezek a kertek általában szépen gondozottak.

A zöldfelületi ellátottság értékelése

A belterületen a lakóterületek kertjei alkotják a zöldfelületek legnagyobb részét. A korlátlan közhasználatú zöldterületek állapota elég jó, egyes esetekben fejlesztésre szorulnak, amit közösségépítéssel lehetne formálni. Az utak menti fásítás koncepció nélküli és összefüggéstelen, emiatt a zöldfelületi rendszer nem alkot összefüggő hálózatot.

Pozitívumként említhető, hogy a tereit jól kihasználta a település, szépen építi, gondozza.

Az inváziós fajok irtása, főként az akác irtása, vagy kordában tartása javasolt. A település a széles utcái miatt is zöldfelületében jó adottságokkal rendelkezik. Az idős fák állapota és a róluk való gondoskodás nem elégséges.

A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

- A belterületen kevés az út menti fasor, emiatt a település zöldfelületi rendszere nem alkot összefüggő hálózatot.
- Az invazív fajok kiszorítják a tájra jellemző őshonos fajokat, illetve vizuális-esztétikai szempontból is negatív hatást eredményeznek. A külterületén a fehér akác terjedése jelenti a legnagyobb gondot.
- A kápolna és kőkeresztek környezete nincs mindenhol megfelelően kialakítva.
- A közterületekre ültetett növények sok esetben nincsenek összhangban a táji és kulturális adottságokkal.

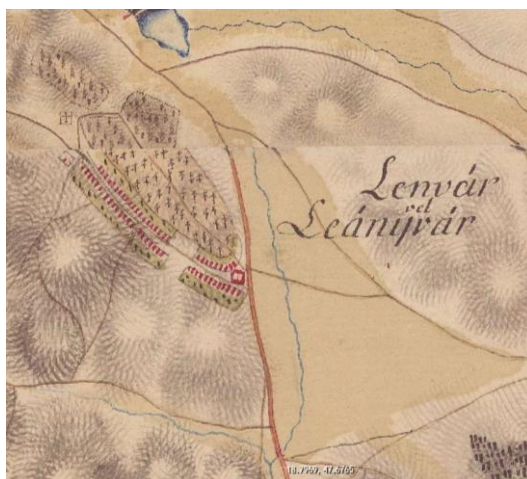
1.13. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

1.13.1. Településszerkezet, telekstruktúra vizsgálata

Első Katonai Felmérés (1763-1787)

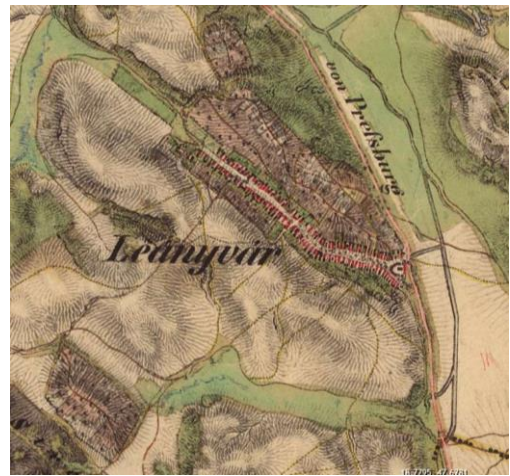
Az első katonai felmérés térképein jól látható a Gerecse és a Pilis találkozásánál fekvő völgyben futó Óbudát Esztergommal összekötő út mentén kialakult Leányvár. A tölcésesen kiszélesedő Erzsébet utcával – történelmi településmag! - az utca végén a hegyoldalban a temetővel. A lakóházak mögött mindenhol kertek. Látható a kápolnához vezető út, amely annak idején a szőlőhegy „főutcája” volt. A domborzati viszonyoknak megfelelően a völgyekben a környező települések, lakott helyek irányába futó utak hálózák be a települést és környékét.

A táj harmonikus képet mutat: a hegyekben erdőségek, a dombokon legelők valamint szőlők, a vízfolyások mentén rétek és kaszálók.

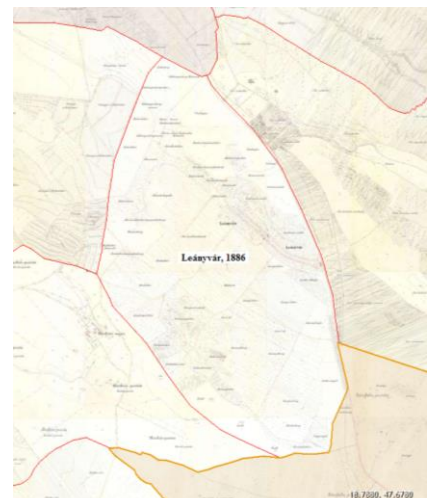
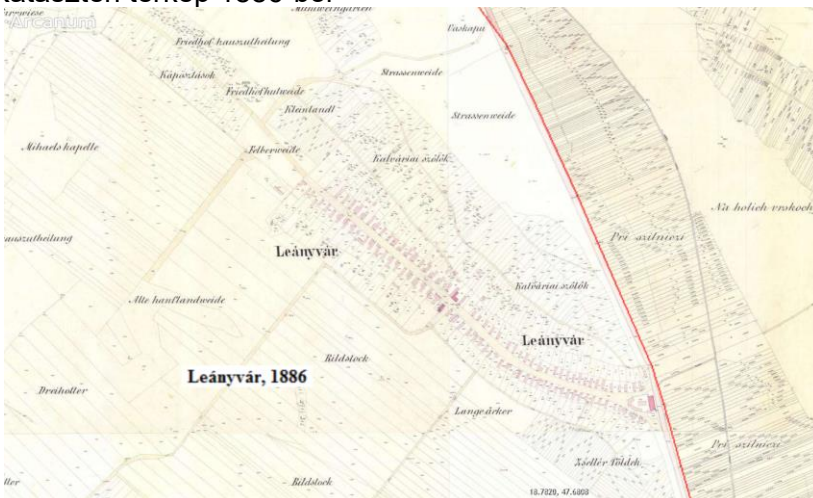

Második Katonai Felmérés (1806-1869)

A két felmérés között eltelt 100 évben a település és a táj képe szinte változatlan. A település déli részén kialakult egy újabb szőlőhegy valamint a Csévi-ér és a Kenyérmezői-patak találkozásánál eltűnt a tó. A hosszúházakkal beépült Erzsébet utca változatlan.

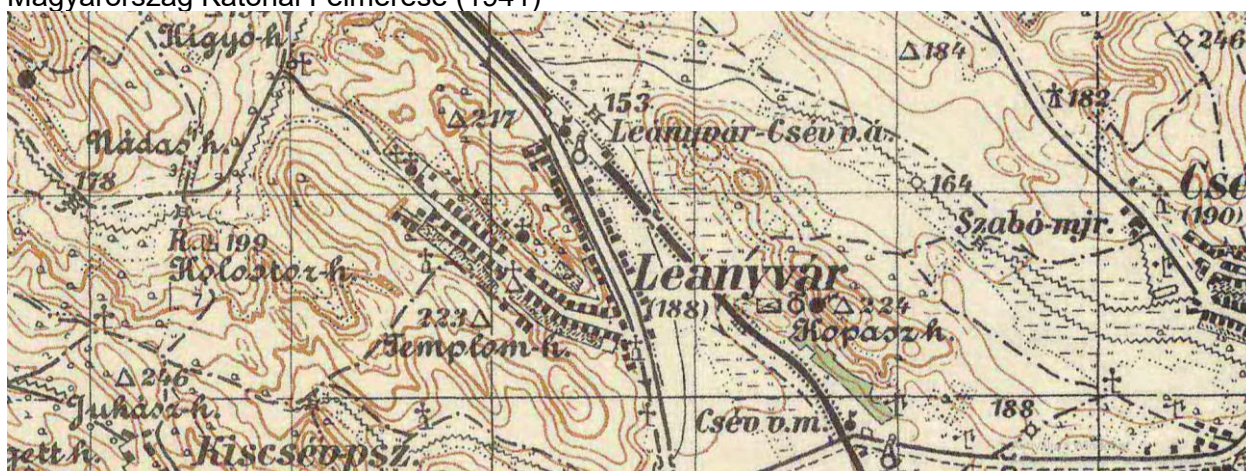
Kataszteri térkép 1886-ból

Harmadik Katonai Felmérés (1869-1887)

Magyarország Katonai Felmérése (1941)

Legerősebb táji elem az 1895-ben kiépült 2 sz. Budapest-Esztergom vasútvonal. A vasútvonal elsődleges célja a budapesti gyárak és a lakosság dorogi szénrel való ellátása volt, de azért Leányvár is kapott megállót és vasútállomást.

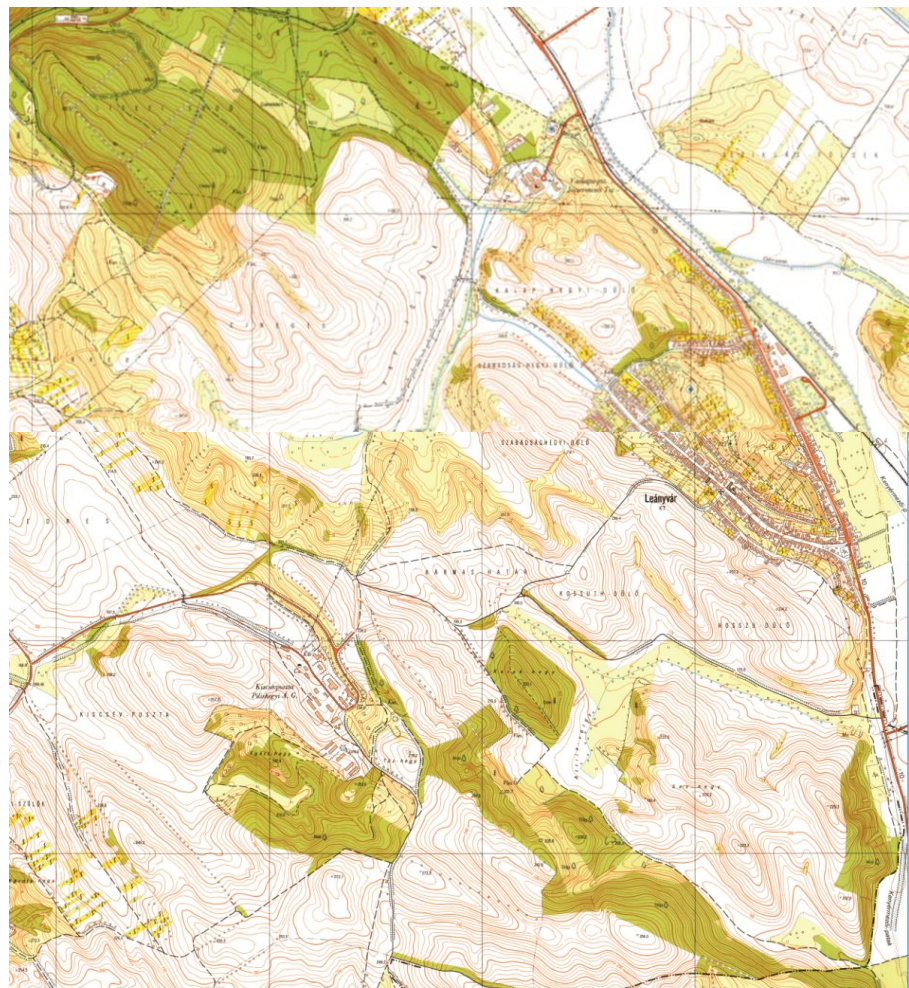
Természetes tehát, hogy elkezdődött a lakóterület, a lakóházak kiépülése a vasútállomás felé. Kiépül a Bécsi út központi szakasza az Erzsébet utcától a vasútállomásig. Másik jelentős táji elem a filoxéra után eltűnt szőlőültetvények hiánya.

Leányvár külterületén megnő a szántóterületek aránya, a legelőket valamint réteket feltörik, megindul a nagytáblás szántóföldi művelés. A táj képe jelentősen megváltozik. Eltűnik a mezőgazdasági utak nagyrésze. A közlekedési kapcsolatok letisztultabbá válnak.

1980-as katonai térkép

A szövetkezeti termelés következményeként külterületen véglegesen teret hódít a nagytáblásszántóföldi gazdálkodás. A legelők és rétek aránya erősen visszaszorul. A régi erdős, gyepes, legelőkkel teli és vízfolyások által szabdaltszerű területet az ember erdőirtás, vízgazdálkodás, nagytáblás gazdálkodás révén jelentősen átalakította. A vasútállomás mellett megjelennek a gazdasági területek, a domboldalban kiépül az állomást és az Erzsébet utca végét összekötő Vasút utca.

Leányvár Településképi Arculati Kézikönyv

1.13.2. Területfelhasználás vizsgálata

A község belterületén a lakóterületi funkciók dominálnak, amelyeket a hatályos településrendezési terv kertvárosi lakóterületbe sorolt. A közfunkciókat ellátó épületek, intézmények épületei telkét településközpont vegyes területbe sorolta a hatályos településrendezési terv. Az egyes üzemek,

gyárak, telephelyek gazdasági besorolású területfelhasználásban vannak. A települé déli végében található „ipari park” területe szintén gazdasági területfelhasználásban van.

A lakóterületek növelése érdekében belterületen és belterülethez csatlakozó részeken a hatályos rendezési tervben új lakóutcák, tömbfeltárások és hatalmas kiterjedésű lakóterületek kerületek kijelölése. Ezen fejlesztések egy része realizálódott másik részét elvetette a település.

A külterület nagyobb részén a mezőgazdasági területek kisebb részén az erdők dominálnak. A mezőgazdasági területek egy kis része legelő művelési ágú, nagyobb része szántóterület.

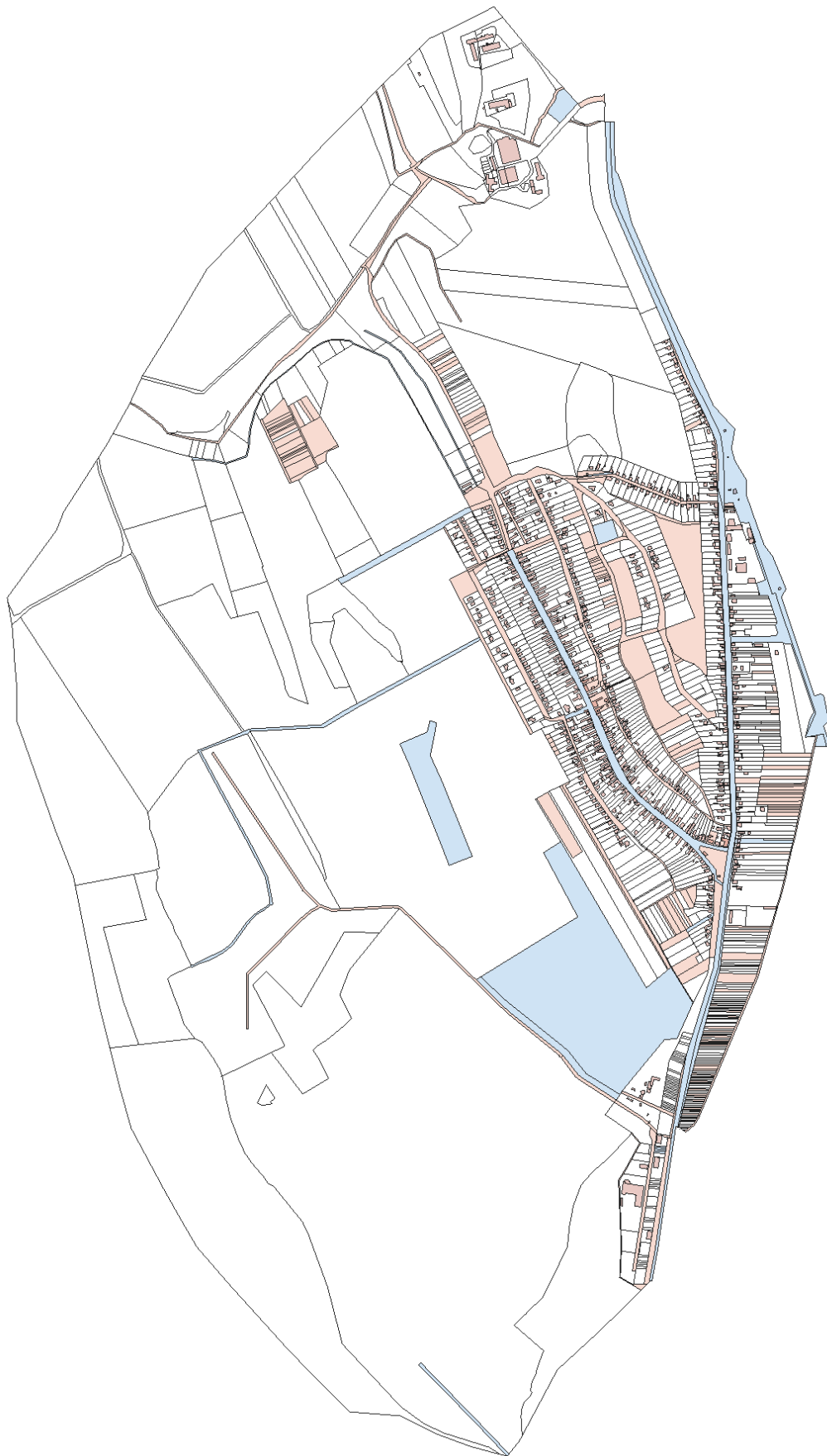
1.13.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

A beépítésre szánt területek aránya az átlagos falusias jellegű településekkel ellentétben Leányváron elég magas. Ez leginkább abból adódik, hogy a település közigazgatási területe nem túl nagy, így arányaiban nagyobb a beépített, települési területek kiterjedése.

A beépítésre szánt területek a településen a lakóterületek, településközpont vegyes területek, különleges területek, sport és szabadidős területek, valamint a gazdasági területek. A hatályos településrendezési terv a szabad domboldalak rovására jelentős beépítésre szánt területtel bővíti a meglévő belterületet. Ezt az elképzelést azonban nem kívánja a továbbiakban fenntartani a település.

A beépítésre nem szánt területek a településen a mezőgazdasági területek, zöldterületek, erdőterületek, közlekedési területek.

1.13.4. Tulajdonjogi vizsgálat

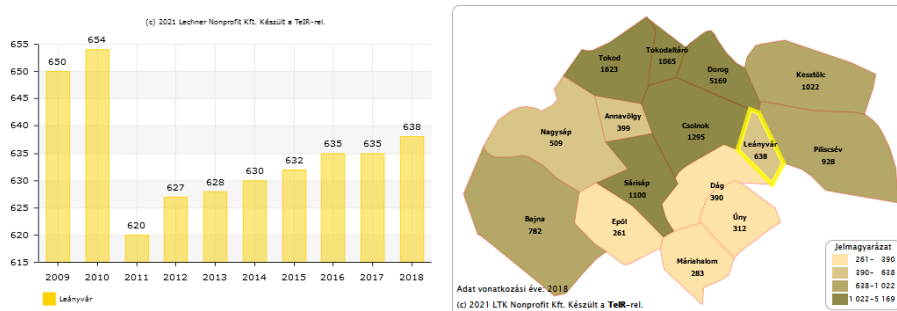

A térképen kék színnel jelöltük az állami tulajdonban lévő területeket és narancs színnel önkormányzati tulajdont.

Az átlagos településektől eltérően, Leányváron jelentős területek vannak önkormányzati tulajdonban és állami tulajdonban. Az önkormányzat és az állam nem csak a közterületek és intézményterületek tulajdonosa, hanem jelentős mezőgazdasági területek tulajdonosa is.

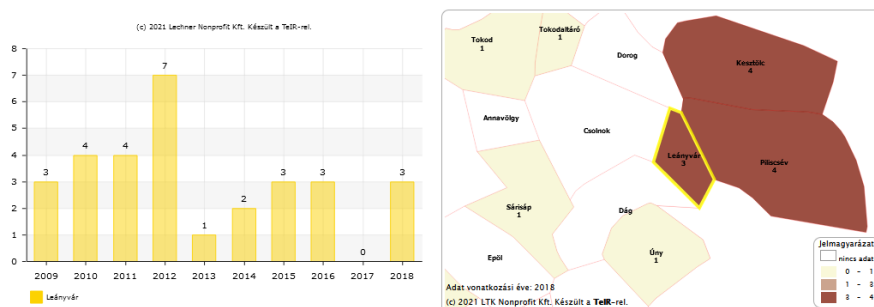
1.13.5. Az épületállomány

Az alábbi ábrán Leányvár lakásállományának alakulása található:

Leányváron a 2010-es csúcs óta a lakásállomány megint erős emelkedést mutat.

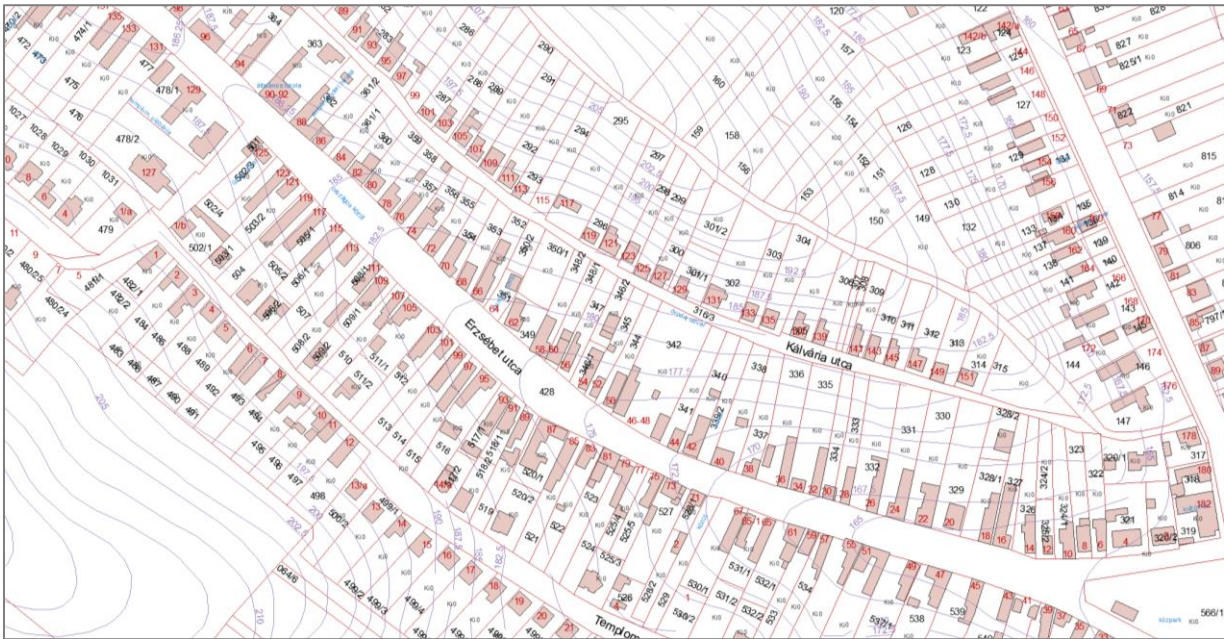
Az alábbi ábrán, a Leányváron épített lakások számának alakulása látható a 2009-2018. évek közötti intervallumban:

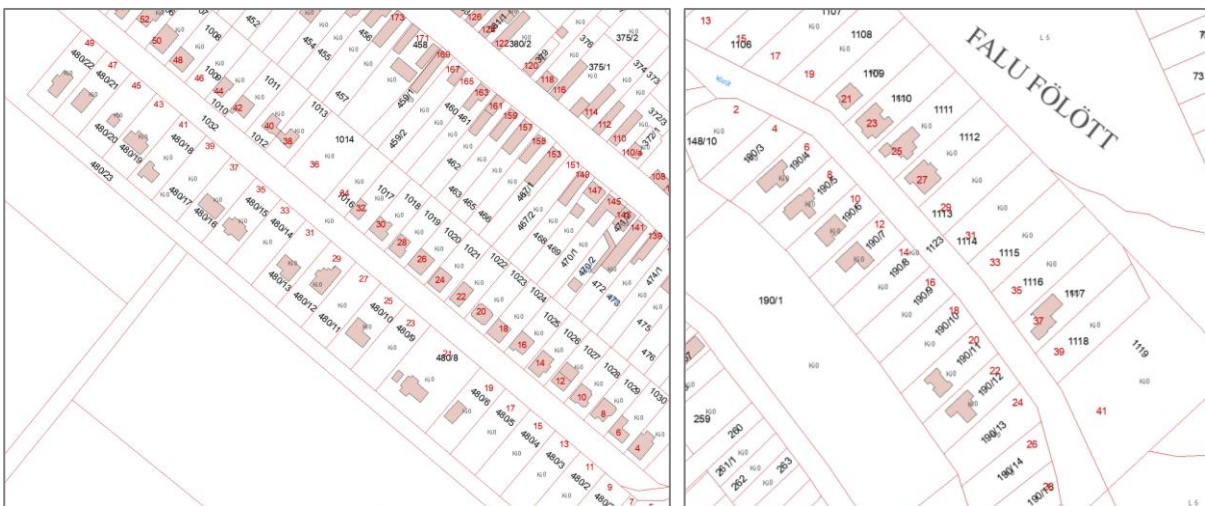
1.13.6. Beépítési jellemzők (mód, mérték, sűrűség)

A település lakóterületei a Panoráma utca kivételével oldalhatáron álló beépítésűek, a falusias telekhasználatnak megfelelően. A lakóépületek az utcákhoz közel, kis előkerttel vagy előkert nélkül kerültek elhelyezésre, nagyon kis oldalkerttel. Nagyobb oldalkertek csak a Várdomb utcában ill. a Panoráma utcában találhatóak.

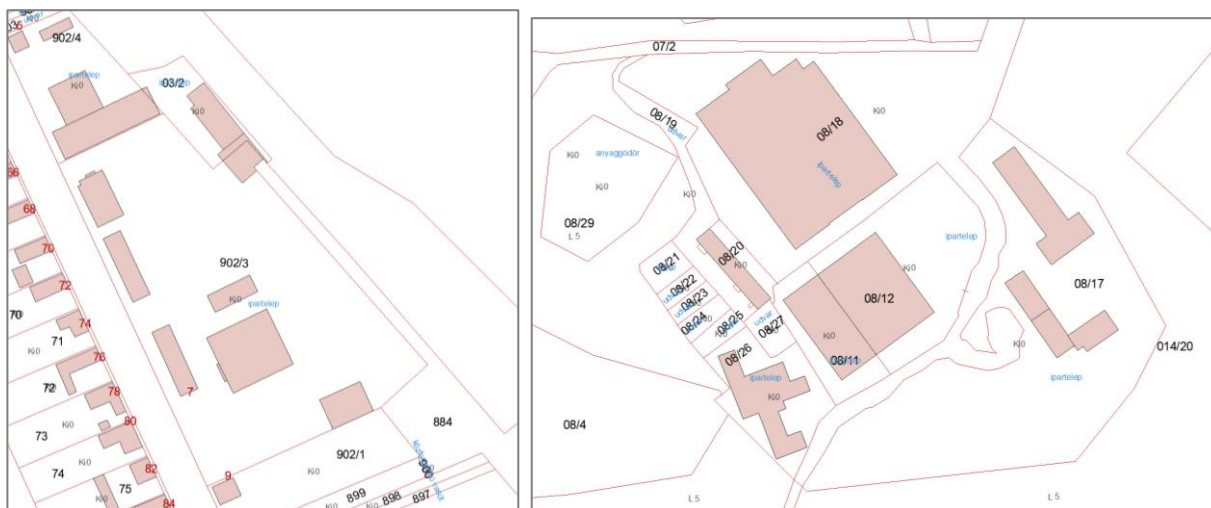
A történeti falu területén a beépítés sűrű, sokszor zárt sorúsodó. A házak jellemzően nagyon kis telken állnak. A lakóházak mögött megindult a hátsókertek beépítése.

Az újabb építésű lakóutcákban a beépítés szellős, a házak jellemzően nagy és szabályos alakú telkeken állnak. A beépítés oldalhatáron álló vagy szabadonálló, nagyobb előkerttel.

A gazdasági területek beépítése szabadon álló helyenként lazább, helyenként intenzívebb beépítettséggel.

1.13.7. Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

A rendezési terv felülvizsgálatához új örökségvédelmi hatástanulmány készül.

1.13.8. Világörökségi és világörökségi várományos terület

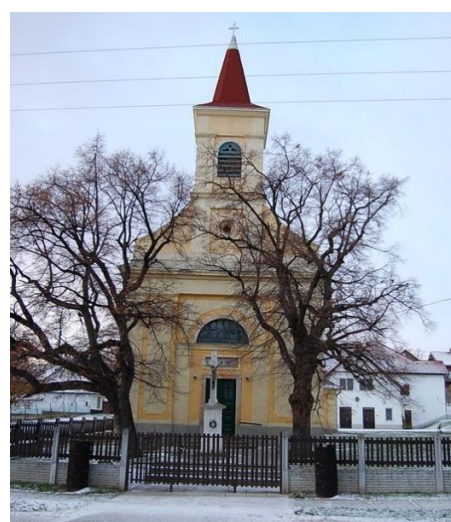
A község területe nem része világörökségi területnek vagy az országos világörökség várományos területeknek.

1.13.9. Műemlék, műemléki környezet

A településen az alábbi **országosan védett műemlék** található:

Műemléki jegyzék leírása szerint: 6323 Árpádházi Szent Erzsébetről elnevezett római katolikus templom Erzsébet utca 127 hrsz. 478

Műemléki környezete: 316/1, 316/2, 363, 364, 365, 428, 477, 478/2, 501, 502/3 hrsz.

1.13.10. Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület,

A településen történeti táj, műemléki jelentőségű terület nem található.

1.13.11. Nemzeti emlékhely

A településen nemzeti emlékhely nem található.

1.13.12. Helyi védelem

Az országosan védett műemlék mellett az önkormányzat helyi védelemben részesíti az alábbi objektumokat:

Kálvária szobrok a Kápolna dombon (hrszt: 179/1)

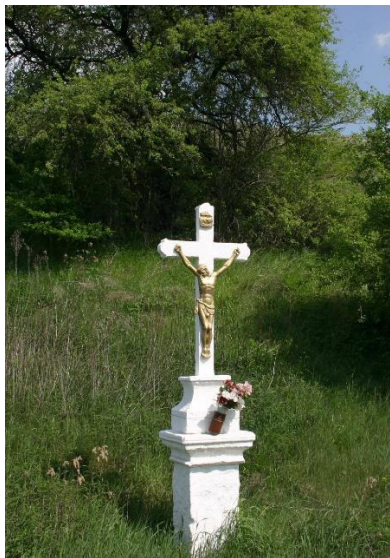
Kápolna
a Kápolna dombon (hrsz:
179/1)

Világháborús hősi emlékmű
Erzsébet utca elején lévő
közparkban (hrsz: 566/1)

Habsburg emlékmű
Bécsi út (hrsz: 567/1)

Kőkereszt
Halasi Dűlő (hrsz:21/3)

Giannone József síremléke
Temető (hrsz: 222)

Temető kápolna
Temető (hrsz: 222)

1.13.13. Az épített környezet konfliktusai, problémái

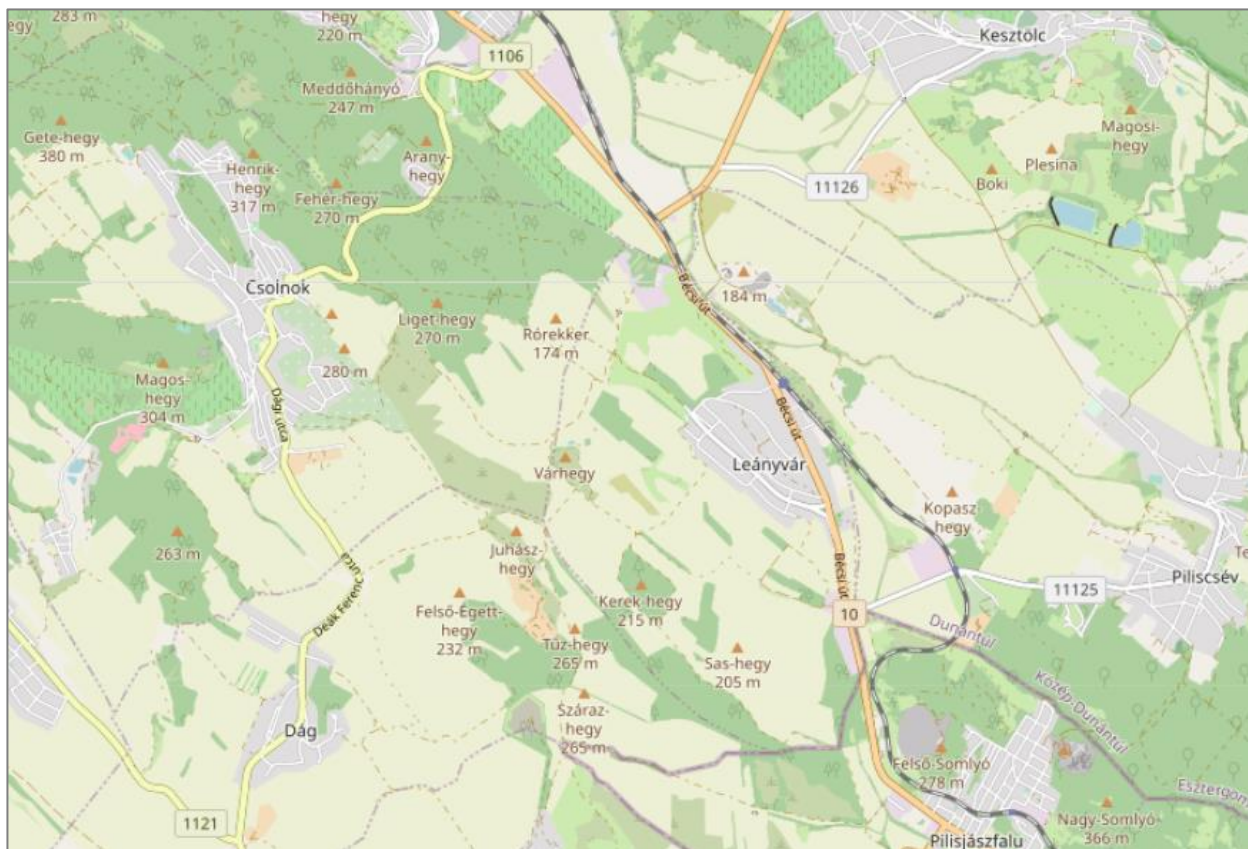
A településen az épített környezetben nem jelentkezik jelentősebb környezeti konfliktus.

1.14. KÖZLEKEDÉS

1.14.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Leányvár község közúthálózati szempontból kiváló fekvésű település, hiszen, ahogyan azt már említettük a **10 sz. főút** mentén fekszik. Ami az előnye azonban az a hátránya is, hiszen ebből adódóan jelentős átmenő forgalom terheli a Bécsi utat.

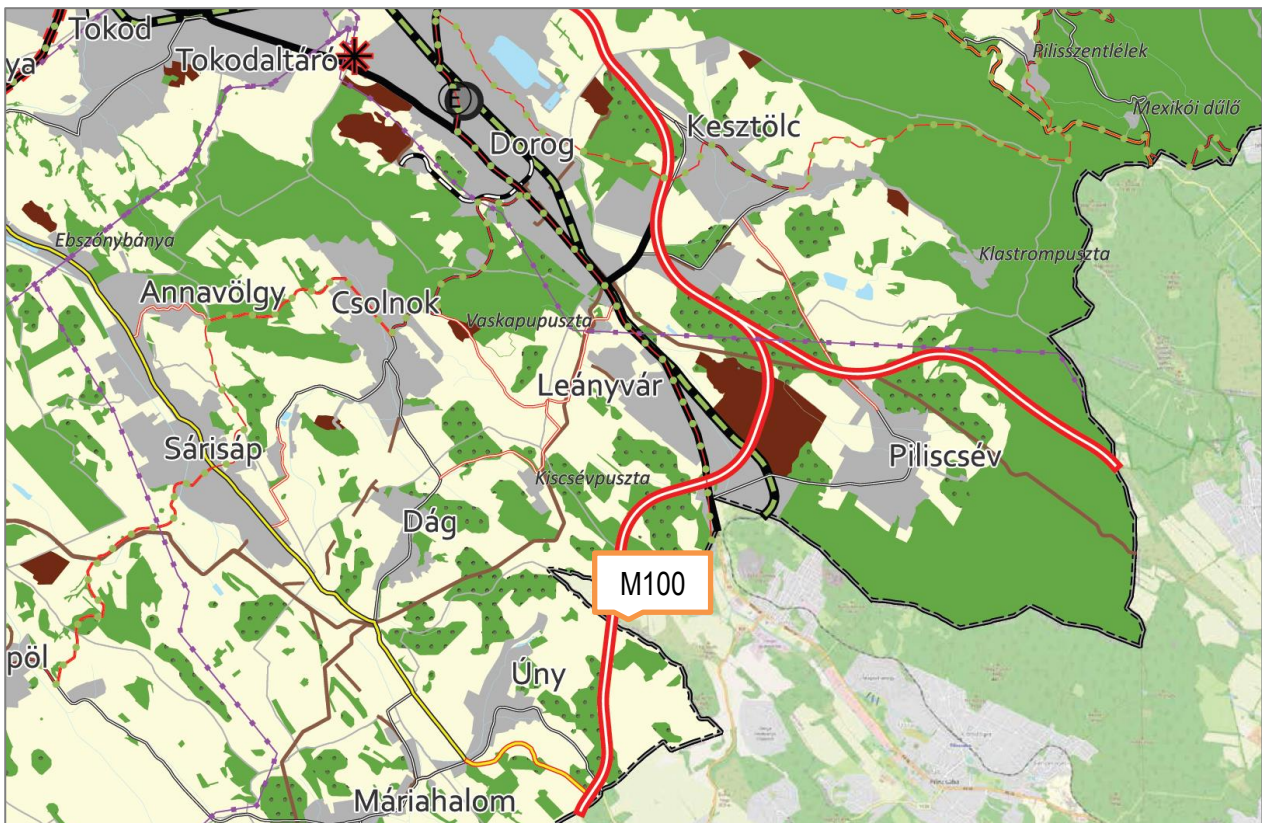
Leányváron halad át a **2. sz. Budapest-Esztergom vasútvonal** is, amelynek megállója és P+R parkolója is van a településen.

A tervezés alatt álló M100 gyorsforgalmi út a tervek szerint Leányvár területén a település belterületétől délre és keletre halad majd. A település közvetlen útkapcsolatot kap a gyorsforgalmi útra, amely csomópont még kedvezőbb közlekedésföldrajzi helyzetbe hozza majd a települést, hiszen javul az elérhetőség, de csökken települést terhelő átmenő forgalom.

A megyei területrendezési terv térségi szerepkörű összekötő utat irányoz elő Leányvár-Csolnok és Leányvár-Dág települések között.

A két tervezett térségi út Vaskapu pusztánál köt ki a 10 sz. főútra.

1.14.2. Közúti és vasúti kapcsolatok, közösségi közlekedés

Leányváron a tömegközlekedés a 10. sz. főúton és az Erzsébet utcán (11127 jelű állami bekötőút) halad.

Buszmegálló a vasútállomásnál, és a 10. sz. főút-Erzsébet utca csomópontjánál valamint az Erzsébet utca középső szakaszán, a településközpontban található. A buszforduló az Erzsébet utca végén a temetőnél került kialakításra.

A település vasútállomása a települési belterület északi részén található. Az állomás mellett a gépjárművek és kerékpárok számára kiépített P+R parkoló található.

A Buszjáratok fő irányai:

- Esztergom
- Dorog
- Piliscsaba, Pilisvörösvár

1.14.3. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A település területén kiépített kerékpárút vagy kerékpáros nyomvonal nem található. A térségi területrendezési tervekben szerepel egy Esztergom-Dorog-Piliscsaba-Budapest irányban tervezett kerékpáros nyomvonal, amely Leányvár területén majd a 10. sz. főút mentén halad.

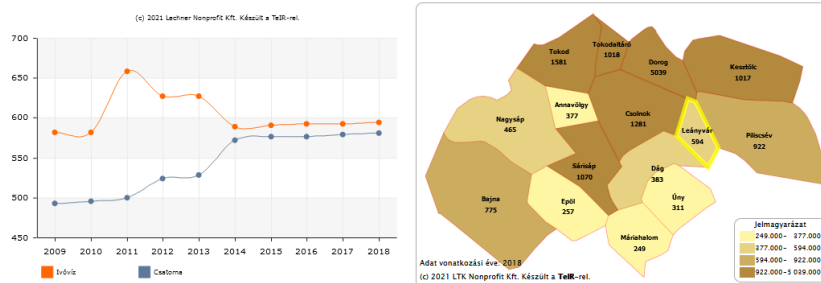
A gyalogos közlekedés feltételei a település lakóutcáiban nagyrészt megoldottak. A közelmúltban sok utcába épült ki új járda.

1.15. KÖZMŰVESÍTÉS

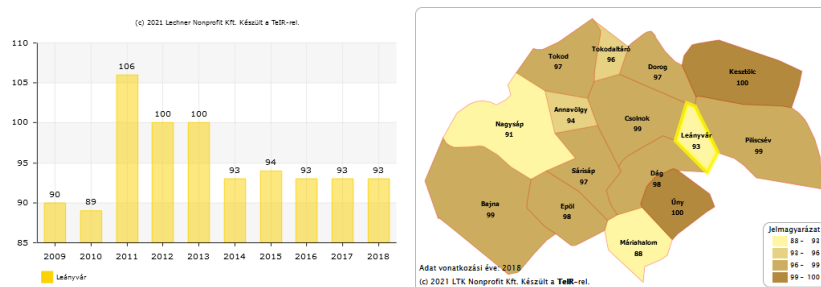
Leányvár közműellátása teljes.

1.15.1. Vizi közművek

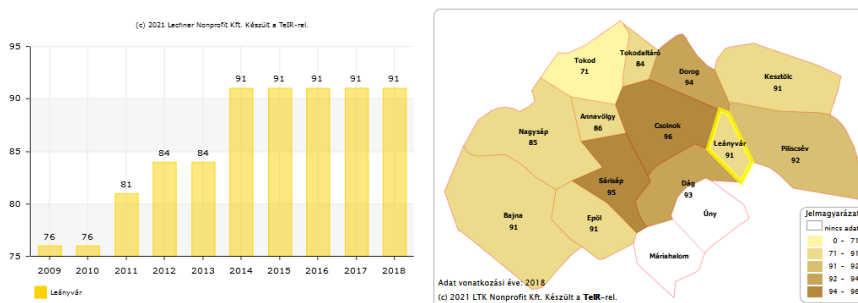
Az alábbi ábrán a közüemi ivóvízvezeték-, és közcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások száma látható a 2009-2018. évek közötti intervallumban:

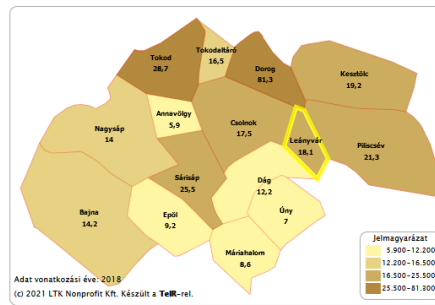
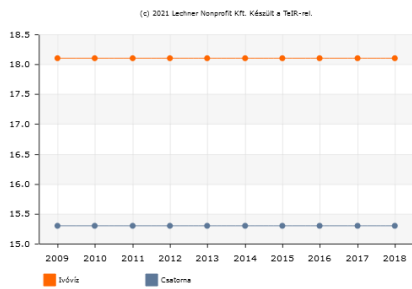
Az alábbi ábrán a közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (%) látható a 2009-2018.évek közötti intervallumban:

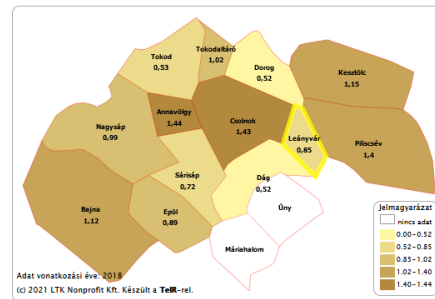
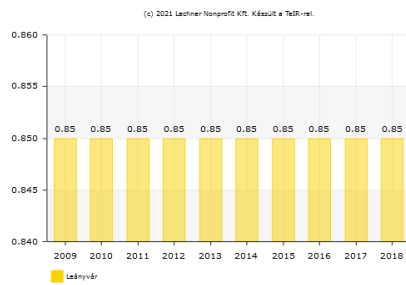
Az alábbi ábrán a közcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások aránya látható (%) a 2009-2018.évek közötti intervallumban:

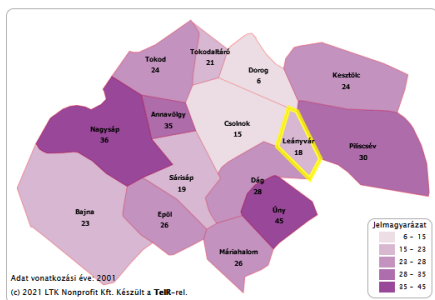
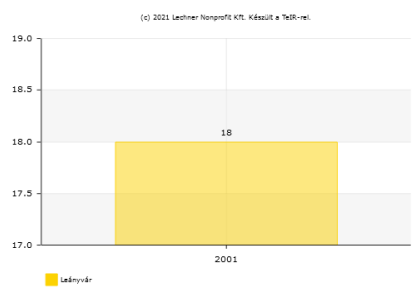
Közüemi ivóvízvezeték és csatornahálózat hossza (km)

Közműöllő (egy km vízvezetékállóra jutó csatornahálózat) (km) a településen zárt.

Alacsony komfortfokozatú lakások aránya

1.15.1.5. Vízgazdálkodás és vízellátás

Leányvár ivó- és tűzvíz ellátása teljes körűen megoldott.

A község vízellátását az Észak-Dunántúli Vízmű Rt. biztosítja. Az ÉDV vízbázisairól a víz a dorogi vízműtelep 2x1000 m³-es medencéjébe jut. Ettől a magaslati tározótól indul a leányvári ág NA 400 mm-es gerincvezetéke. Ez a gravitációs vezeték továbbítja a vizet a Vaskapu-pusztai átemelő 500 m³-es térszíni medencéjébe. A telep szivattyúinak egy része a regionális ág leányvári 2x500 m³-es magastározójára dolgozik. Innét a vezeték NA 300 mm-es keresztmetszetre szűkül. A település ellátása erről a regionális vízműről leágazó vezetékről történik. A 10 sz. főút mellett húzódó NA 300-as vezetékről NA 150-es méretű vezeték ágazik le.

1.15.1.6. Szennyvízelvezetés

A szennyvízhálózat a település teljes belterületén kiépült. Vaskapu-puszta és a déli gazdasági területek azonban nincsenek rácsatlakozva a hálózatra.

A rákötések aránya a lakóingatlanok tekintetében magas. Leányvár szennyvize a Piliscsév területén található szennyvíztisztítóba kerül. Ez a szennyvíztisztító telep Leányvár-Dorog-Piliscsév közigazgatási területének találkozásánál a 10. sz. főút keleti oldalán található, de Piliscsév közigazgatási területén. A kistérségi regionális szennyvíztisztító 1000 m³/nap kapacitású. Ez elegendő három község Keszthely, Leányvár és Leányvár ellátására. A telep a technológia szempontjából teljes oxidációs, eleven iszapos berendezésű, nyitott iszapkezelés nélküli.

1.15.1.7. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

Leányvár a Kenyérmezői-patak és a Csévi-patak vízgyűjtő területén helyezkedik el. A csapadékvíz elvezetése kiépített árokrendszerekben megoldott.

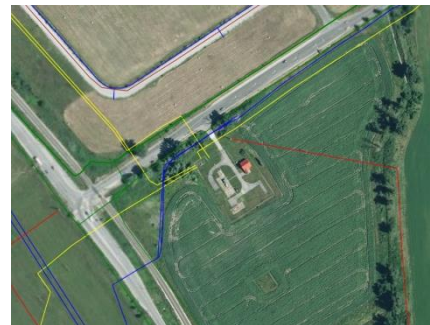
Árvíz és belvízveszélyes területek nem találhatók a településen.

A terület a Dunakanyar vízbázisának háttér területe, így a vízminőség védelme kiemelt fontosságú.

1.15.2. Energia

A leányvári villamos hálózat megtáplálása Dorog felől érkező 20 kV-os vezetékekkel történik. Emellett a település közigazgatási határának északi részén áthalad egy 120 kV-os légvezeték is.

A település gázellátása a dorogi gázátadóból történik. A gázvezeték 6 bar nyomással üzemel. Dorog felől NA 150 acél nagyközépnomású gázvezeték érkezik Vaskapu-puszta mellett Dorog területén található gázfogadó állomáshoz. Innen középnyomású D 110-es, majd D 63-as gerincvezeték látja el a települést.

1.15.2.5. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

A településen az önkormányzati tulajdonú épületeken már eddig is jelentős energetikai korszerűsítés történt.

A lakossági épületállományban is mindinkább megjelenik a környezettudatos építési szemlélet (nyílászáró csere, fűtéskorszerűsítés, homlokzati hőszigetelés), amely továbbiakban is kívánatos tendencia.

A környezetkímélő, tiszta energiaforrások kiaknázására és hasznosítására célszerű egy – a teljes szabályozási területet felölelő - átfogó tanulmány elkészítése a megújuló energiaforrások

helyi lehetőségeinek feltárására és reálisan, a gyakorlatban is megvalósítható felhasználási lehetőségeinek kidolgozására.

Napenergia:

A napenergia kiaknázásának és hasznosításának elősegítésére javasolható egy olyan ösztönző energiatakarékosági pályázati dokumentációs csomagterv kidolgozása, mely a speciális helyi viszonyokhoz és lehetőségekhez igazított alapváltozatokat tartalmazza. Ez lehet pl: az új beépítési területek esetében a tervezett épületek megfelelő tájolásának előírása és olyan tetőidomok meghatározása, melyekkel a legjobban hasznosítható a napenergia akár aktív, akár passzív napkollektorok elhelyezésével. A településszerkezeti tervben kell/lehet jelölni azokat a külterületeket, ahol napelemparkok létesítése lehetséges a településen. Ezek elhelyezését azonban a település nem támogatja, így kijelölése nem tervezett.

Energiaerdő:

Szintén a településszerkezeti tervben kell/lehet jelölni azokat a külterületeket, ahol – tájképvédelmi és környezeti szempontok alapján – energiaerdők ültetése (és letermelése) lehetséges. A fa – mint megújuló energia – felhasználására térségi koncepció készítése javasolt, az optimális megoldások kiválasztására (pl. pelleterőmű) és kidolgozására. Ezek kijelölése szintén nem tervezett.

1.15.2.6. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Az épületek energia hatékonysági tervezésénél továbbra is a komplex gondolkodást javasoljuk szem előtt tartani, mely nem önálló szigetként kezeli az épületeket, hanem egy egységes rendszerként. A község alternatív energia forrásait megvizsgálva célszerű a gazdaságossági számítások után a megfelelő megoldást választani.

1.16. KÖRNYEZETVÉDELEM

1.16.1. Talaj, felszíni és felszín alatti vízvédelem, természetes növényzet

A település a Duna vízgyűjtő területéhez tartozik, a lehulló csapadékot a Kenyérmezei-patak vezeti le. Felszíni vagy felszín alatti vizek szennyezettségéről, talajszennyezettségről a településen nincs tudomásunk. A talajvíz a településen a felszín alatt 1 méter mélységben van.

A felszíni víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló 27/2004. KvVM rendelet alapján Leányvár közigazgatási területe felszín alatti víz szempontjából érzékeny területnek minősül.

1.16.2. Levegőtisztaság és védelme

Mivel Leányváron szennyező, környezetet terhelő ipari jellegű termelés nem volt, illetve a település külterülete növénytakaróval és nagy kiterjedésű erdővel, legelőkkel borított, a levegő nem szennyezett. A főbb közlekedési utak mentén találkozhatunk a belső égésű motorok káros szennyezőanyag kibocsátásával. A településen már régen megtörtént a gáz hálózat bevezetése, így a fűtési szezonból adódó levegőszennyezés is minimális a településen.

Leányvár község a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet alapján a 10. számú zónába tartozik.

1.16.3. Zaj- és rezgésterhelés

Leányváron a légszennyeződéshez hasonlóan a legnagyobb zajforrás is a közlekedéshez köthető, ezen belül is a térségi átmenő forgalomhoz. A vasúti zaj és rezgés tekintetében a vasút villamosítása hozott kedvező fordulatot a településen.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet előírásait, valamint a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet előírásait, a zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet határértékeinek betarthatóságát biztosítani kell.

1.16.4. Sugárzás védelem

A településen sugárzást indukáló tevékenység nincs és nem is tervezett, védett területek nem kerültek kijelölésre.

1.16.5. Hulladékkezelés

A települési kommunális hulladék elszállítását a Kommunál-JUNK Kft. végzi. A szemétszállítás szervezetten megoldott. A hulladék a dorogi lerakóba kerül.

A szelektív hulladék elszállítását a településen a Kommunál-JUNK Kft. végzi. Házhoz menő rendszerben szállítják el a műanyag- és fémvalamint a papír hulladékot.

Elhelyezhető hulladékok:

Nem veszélyes hulladékok	Veszélyes hulladékok
<ul style="list-style-type: none">• papír és karton csomagolási hulladékok• műanyag csomagolási hulladékok• fém csomagolási hulladékok• üveg csomagolási hulladékok• termékként tovább nem használható gumiabroncsok• textíliák• kiselejtezett elektromos és elektronikus hulladékok• biológiai lebomló hulladékok• lom hulladék	<ul style="list-style-type: none">• Ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőanyagok• Veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladékok• Veszélyes, szilárd porózus mátrixot tartalmazó fémből készült csomagolási hulladékok, ide értve a kiürült hajtógázos palackokat• Veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok, törlőkendők, védőruházat• Ólomakkumulátorok• Növényvédő szerek• Fénycsövek és egyéb higanytartalmú hulladékok• Elemek és akkumulátorok• Veszélyes anyagokat tartalmazó, kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések

A hulladékgazdálkodásban feltétlen prioritást nyer a „Megelőzés” elve, azaz, hogy minél kevesebb hulladék keletkezzen, valamint fontos a keletkezett hulladék lerakásának csökkentése. Ez együtt jár különböző hulladékkezelési technológiák alkalmazásával, különösképp a hulladékhasznosítással. Sorrend: megelőzés- hasznosítás-lerakás.

A hulladékgazdálkodási szempontokat a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Ht.) által megfogalmazott általános szabályok szerint, valamint a hatályos felhatalmazó rendelkezésekben a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló a 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet és a Ht. 88. § (1) pontja szerintieknek megfelelően kell alkalmazni.

1.16.6. Vizuális környezetterhelés

Vizuális környezetterhelésről jelenleg nincs tudomás a településen.

1.16.7. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

A településen érzékelhető konfliktus nincs, a külterületek használata során jelentősen eltérő használat nem tapasztalható. A külterületeken jelentős részben mezőgazdasági és erdőgazdasági tevékenység, növénytermesztés folyik.

1.17. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést befolyásoló vagy korlátozó tényezők)

A település közigazgatási területe nem tartozik földrengésveszélyes övezetbe vagy széléroziónak kitett területek közé.

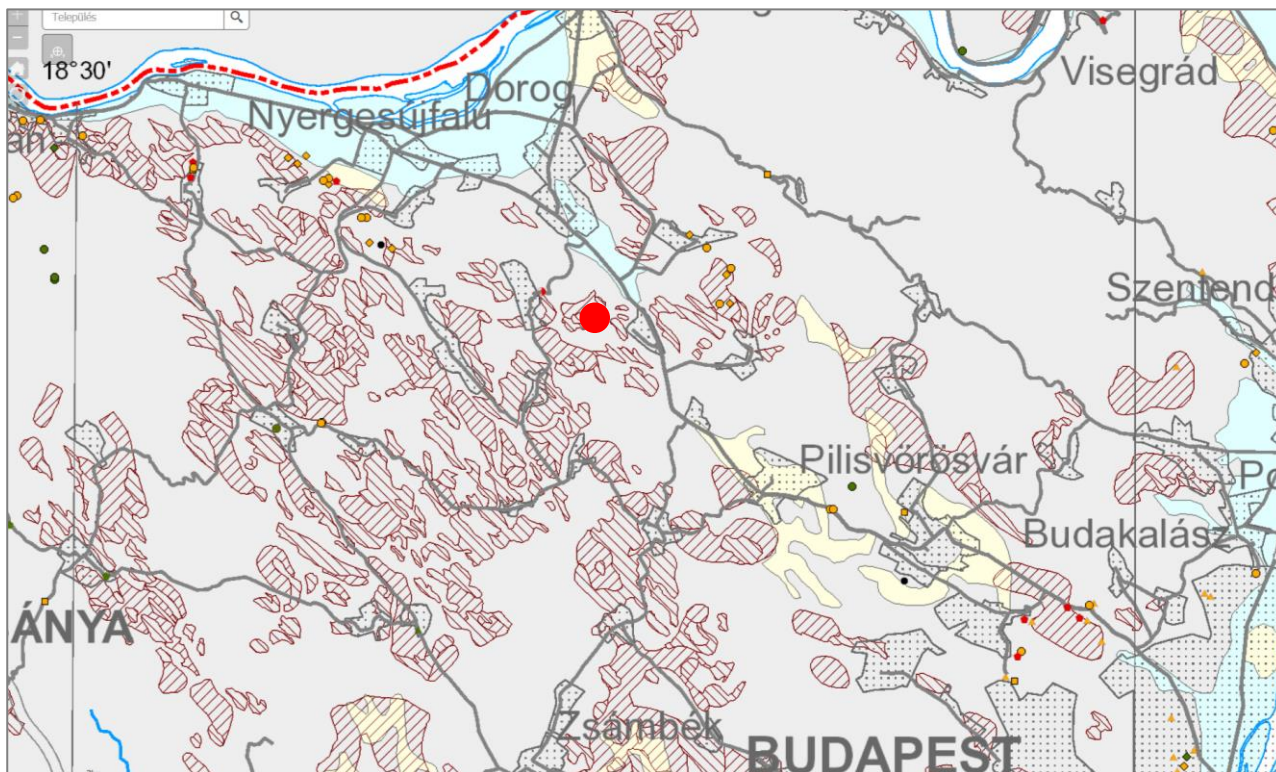
Belvízveszély, belvizes probléma Leányvár területén szintén nem jellemző.

1.18. Ásványi nyersanyag lelőhely

Bányaterület/bányatelek a településen nem található.

Csúszás veszélyes terület a településen nem található.

A külterület egy része felületi erózióval és vonalas erózióval érintett.

https://map.mbfisz.gov.hu/FDT_veszely_oroszag/

2. HELYZETELEMZÉS AHOGYAN MA A LAKOSSÁG LÁTJA ÉS LÁTNI SZERETNÉ LEÁNYVÁRT

Ezen fejezetben azt kívánjuk bemutatni, hogy a településen végzett kérdőíves felmérés során a beérkezett válaszok alapján hogyan látja ma LEÁNYVÁRT a lakónépessége. A beérkezett kérdőívek száma 62 db.

2.1. JELENKÉP

Az **Ön szerint milyen élni a településen? Milyen pozitív és milyen negatív jellemzői vannak?** kérdéskörben az alábbi válaszok születtek:

Milyen pozitív jellemzői vannak?

- Csendes, nyugodt, szép település, tiszta levegő.
- Jó itt élni.
- Barátságosak az emberek.
- Közel van a főváros és két nagyobb város is (Dorog, Esztergom), mégis falusias a környezet.
- Elfogadható.
- Jó a vonatközlekedés.

Milyen negatív jellemzői vannak?

- Itt született lakók nehezen fogadják be az újakat.
- 10-es út zajos, életveszélyes.
- Nagy az átmenő forgalom, túl gyorsan mennek a járművek a korlátozások ellenére is.
- A lakosság fogyasztási cikkekkel való ellátottsága kritikán aluli.
- Nincs műszaki bolt.
- Alacsony infrastrukturális ellátottság.
- Nincs munkalehetőség.
- Buszjáratok rosszak.
- Bölcsi, ovi nyitvatartása nem teszi lehetővé a 8 órás munkát.
- Az elhanyagolt vagy igénytelenül átalakított házak, gázos területek rontják a településképet.
- Fejlesztésekben, korszerűsítésben a környező falvakhoz képest elmaradott a falu.
- Utak állapota kifogásolható.
- Nincs lehetőség a kamasz-vagy felnőttkorú szemberek csoportos testmozgására, csapatjátékokra (kosár, röpi stb)

2.2. JÖVŐKÉP

Az **Ön milyennek szeretné látni települését 10-15 év múlva, melyek legyenek a legfőbb jellemzői! Milyen szolgáltatásokat biztosítson a település, és milyen fejlesztéseket valósítsanak meg?** kérdéskörben az alábbi válaszok születtek. (A felsorolás – fentről lefelé haladva - a válaszadók általi fontossági sorrendet, a válaszok előfordulásának gyakoriságát is tükrözi)

- Oktatás fejlesztése, iskolai sportcsarnok építése.
- Több program kellene, sportolási lehetőség.
- Lakossági ellátás javítása.
- Úthálózat javítása, járdák kiépítése.
- Kertmozi, hogy összehozza az embereket.
- Élhető legyen, nyugodt legyen.
- Ne népesedjen túl.
- Munkahelyteremtés, helyi vállalkozások fellendítése.
- Nagyobb vásárlási lehetőség. (lidl, Aldi, Spar)

- Egészségügyi fejlesztés, fogorvos, gyógyszertár legyen.
- Legyen bicikliút.
- Építsék ki a járdákat.
- Sebességmérő a Bécsi útra.
- Utak parkosítása, fák gondozása, rendezett, virágos porták.
- Legyen gyermekorvosi rendelés.
- Összetartóbb közösség, barátságos emberek, kulturális hagyományőrzés.
- Elkerülő út megépítése.
- Több parkolási lehetőség, fedett árkok felett.
- Tömegsport lehetőség.
- Kábelezés föld alatt menjen.
- Tiszteletdíj nélküli képviselő testület.

Zöld rekreációs terület fejlesztés. Ehhez kapcsolódóan feltettük azt a kérdést, hogy **Ön szerint melyek a leginkább megvalósításra váró konkrét települési feladatok?** A beérkezett válaszok alapján sorrendben a legfontosabb fejlesztési területek:

munkahelyteremtő beruházások támogatása	57
járdák, utak felújítása, kerékpárút létesítése	144
játszóterek/közösségi terek létrehozása	72
kulturális események bővítése, programok szervezése	65
idegenforgalmi létesítmények kialakítása, a meglévők fejlesztése	15
zöldfelületek növelése	32
autóbusz parkolók	17
az épített örökség elemeinek megőrzése azok optimális felhasználásával	31
oktatás fejlesztése	76
időotthon létrehozása	
vezetés-lakosság közötti kommunikáció csatornája	
Zöldfelületek karbantartása, közterületfelügyelet	
boltok, üzletek bővítése	

A válaszadók által választott 5 legfontosabb megvalósításra váró konkrét települési feladatok a következők:

- járdák, utak felújítása, kerékpárút létesítése;
- oktatás fejlesztése;
- játszóterek, közösségi terek létrehozása;
- kulturális események bővítése, programok szervezése;
- munkahelyteremtő beruházások támogatása

2.3. LAKÁSHELYZET, LAKÓTERÜLETEK

Arra a kérdésre, hogy „**Meddig növelhető optimálisan a település népességszáma?**” a válaszok aránya az alábbiak szerint alakult:

1800-2000 fő

21

2000-2300 fő

2300 fő felett
nem szükséges növekedni

A válaszadók 35%-a szerint 1800-2000 főig növelhető a település népességszáma.

Arra a kérdésre, hogy „**Mely terület fejlesztését tartja a legfontosabbnak?**” a válaszok aránya az alábbiak szerint alakult:

munkahelyteremtő gazdasági	43
területrendezési (pl.: fejlesztési területek kijelölése)	58
szociális, egészségügyi	71
közösségépítő, kulturális	63
sport, rekreációs	58
turisztikai	11
infrastrukturális	68
széleskörű kereskedelmi, szolgáltató	38
oktatási	63

A válaszadók az alábbi fejlesztéseket tartják a legfontosabbnak:

- szociális, egészségügyi fejlesztés;
- infrastrukturális fejlesztés;
- közösségépítő, kulturális, valamint oktatási fejlesztés.

Tudja-e, hogy a hatályos településrendezési terv hol jelölt ki lakóterületfejlesztési területeket?

igen	8
nem	47

A válaszadók 78,3%-a nincs tisztában azzal, hogy a hatályos településrendezési terv hol jelölt ki lakóterületfejlesztési területeket.

A kijelölt lakóterület-fejlesztési területek közül mely(ek) azok, amelyek felhasználása akadály(ok)ba ütközik? Amennyiben tud akadályozó tényező(k)ről, úgy mi az (melyek azok)?

- A Kalaphegyi lakóterület nem kapcsolódik a meglévő közterülethez és terepviszonyai is nehézséget jelentenek.
- Megfelelő járdák, utak, rendezett árkok hiánya.
- A Kápolna környékének átalakítása fontos zöldterületet venne el a falutól, nehéz és drága a közmű kialakítása.
- Magánkézből lévő területek, amiket az önkormányzat nem tud megvásárolni.

Szükségesnek tartja újabb lakóterületek kijelölését?

A válaszadók 51,7%-a szerint nincs szükség újabb lakóterületek kijelölésére.

Amennyiben igen, akkor a település mely részén/részein?

Kápolna utca
Buszforduló-Vaskapupusztá
Ahol adott az infrastruktúra
Bécsi út és patak között
Temető utáni területen
Panoráma utca felső része
A vasút után a dombvonulaton.
Templom utca folytatásában a 10-es út irányába
Eladott területek felülvizsgálata
Kálvária út felett

Amennyiben nem, akkor miért nem?

- Akkor nagyon zsúfolt lenne már.
- Nagy lenne a hangzavar.
- Meglévők fedezik az igényeket.
- Már így is nagyon vegyes a mi kis falunk.
- Fontos a falu jelleg megtartása.
- Rossz meglévő infrastruktúra.
- Nem szeretném, ha tovább csökkenne ezáltal a zöldterület.

Milyen beépítésű és karakterű lakóterület kialakítását tartja a legfontosabbnak?

A válaszadók fele családi házas beépítésű, falusias karakterű lakóterületek kialakítását tartja fontosnak az új lakóterületeken is.

Ön szerint optimálisan mekkora az a lakóterületi telekméret (szélesség, terület), amelyen lakóépület elhelyezhető?

falusias lakóterület (pl.: 1000 m2)	31
kertvárosi lakóterület (pl.: 600 m2)	13

A válaszadók 70%-a szerint a falusias lakóterület a legoptimálisabb a lakóépület elhelyezése szempontjából, mely kb. 1000m2

Szükségesnek tartja a letelepedők számára támogatás nyújtását?

igen	18
nem	34

A válaszadók 65 %-a szerint nincs szükség támogatás nyújtására a letelepedők számára.

Ha igen, akkor milyen formában?

Egyszeri pénzjuttatással.
Információ adása a helyi szabályozásokat illetően, közművek elérhetősége, kulturális életbe való invitálás, beilleszkedés segítése.
Gyermekszületési támogatás
Hitellelhetőség
Építkezési támogatás, kedvezményes telek
Anyagi formában.
Önkormányzati keretből
Helyi adók csökkentése
A kormány által támogatott lehetőségek közül.
A falubelieket kéne támogatni

Mi jellemző a jó lakókörnyezetre?

csendes	47
tömegközlekedési eszköz könnyen elérhető	43
nem a fő közlekedési útvonalak mentén található	18
közelében zöldfelület található	29
közelében az alapvető kiskereskedelmi, vendéglátó, szolgáltató egységek megtalálhatók	26
közelében nagyobb gazdasági egység nem található	14
közelében nagyobb népességet, forgalmat vonzó létesítmény nem található	11
az igazgatási, egészségügyi, kulturális intézmények könnyen elérhetők	30
központi elhelyezkedésű, forgalmas	1
kulturált lakókörnyezet, emberek	1

A válaszadók szerint az alábbi tulajdonságok jellemzők a jó lakókörnyezetre:

- csendes,
- tömegközlekedési eszköz könnyen elérhető,
- valamint az igazgatási, egészségügyi, kulturális intézmények könnyen elérhetők.

A kiválasztott jellemzők közül lakókörnyezetében vagy a településen melyek hiányoznak?

- Tömegközlekedési eszköz könnyen elérhető ugyan, de sokat kell sétálni (Templom utca)
- Üzletek hiánya (Várdomb utca, Bécsi út, Erzsébet út)
- Egészségügyi intézmény gyakorlatilag nincs, patika hiánya (Várdomb utca)
- Üzletek hiányoznak, tömegközlekedés, vendéglátó egységek hiányoznak.
- Csend hiányzik a Bécsi úton, Erzsébet úton,
- Étterem, csárda hiányzik a településen.
- Túl sok a kocsmá
- Hiányzik a rendezett közterület
- Kulturális intézmények

**Zavarja lakásának vagy telkének használatában zaj-, vagy levegőszennyezés?
Amennyiben igen, akkor az hol található?**

igen	26
nem	31

- Erzsébet utca
- Égetés, fűtés miatt levegőszennyezés
- Várdomb utca
- Bécsi út
- Dorogi szeméttégető, gyógyszergyár
- Piliscsévi motocross pálya
- Avar égetés

Amennyiben igen, akkor az honnan és miből ered?

- közúti közlekedésből
- közeli állattartásból
- közeli gazdasági egységből
- Roncsautó bontás zaj
- kertből ipari gépek zaja
- Piliscsévi motocross pálya
- fűtésből (szemét, műanyag, zöldhulladék)

A válaszadók 51,7%-át nem, míg 43,3%-át zavarja zaj-, vagy levegőszennyezés lakóingatlana használatában, mely többnyire a közúti közlekedésből, állattartásból ered.

**Fejt ki lakókörnyezetére zavaró hatást a mezőgazdasági tevékenység?
Amennyiben igen, akkor a zavaró hatás honnan ered és milyen formában jelentkezik?**

A válaszadók 83,3%-a nem tapasztal zavaró hatást lakókörnyezetében a mezőgazdasági tevékenységből kifolyólag.

Mit gondol a külterületi mezőgazdasági területeken lakóépület építésének megengedéséről?

A válaszadók 43,3%-a ellenzi a külterületi mezőgazdasági területeken történő lakóépület építését.

Amennyiben támogatja, akkor mely területrészeken és milyen teleknagyság/birtokméret felett legyen megengedett?

A válaszadók az alábbi javaslatokat tették:

- Tanya jellegű, a szabályozásnak megfelelően.
- Ahol a civilizált életfeltételek biztosíthatóak.
- 50 ha felett.
- Kitétel az infrastruktúra kiépítése, min. 2000 m² felett.
- Natura 2000 területek kivételével 20 ha terület felett.
- Temetővel szembeni dombos részen.

- Adókedvezmény
- Pénzbeli vagy terület támogatással
- Uniós forrás
- Állami támogatás

Milyen fő tevékenységű gazdasági egység működését támogatja, vagy ellenzi leginkább a településen?

raktározás, szállítás	16-12 I-N
terményfeldolgozás	11-11 I-N
kereskedelem (élelmiszer jellegű)	29-3 I-N
kereskedelem, szolgáltatás (nem élelmiszer jellegű)	20-5 I-N
bőr, ruházati termékek gyártása	5-21 I-N
élelmiszergyártás	8-13 I-N
fémfeldolgozási termék, gép gyártása	4-21 I-N
elektronikai termék gyártása	8-17 I-N
bányászat	2-27 I-N
állattartás	8-18 I-N
szálláshely-szolgáltatás	22-6 I-N
vendéglátás	25-5 I-N

A válaszadók a legnagyobb egyetértésben az élelmiszer jellegű kereskedelem, vendéglátás és szálláshely-szolgáltatás jellegű tevékenység működését támogatja, és egyöntetűen ellenzik a bányászat, fémfeldolgozási termék-és gépgyártás, valamint a bőr és ruházati termék gyártás működését.

Ön szerint a gazdaság mely szektorának fejlesztésére van leginkább szükség a településen?

kereskedelem, szolgáltatás	126
idegenforgalom	47
mezőgazdaság	35
egyéb szabadidő	82
ipar	25
kutatás/fejlesztés	35

A válaszadók kimagasló többsége szerint a kereskedelem, szolgáltatás, idegenforgalom és egyéb szabadidős tevékenység fejlesztésére van leginkább szükség a településen.

Található lakókörnyezetében zavaró hatású gazdasági egység?

A válaszadók 76,7%-a szerint nincs zavaró hatású gazdasági egység lakókörnyezetében. Páran zavaró hatásként a gépjármű forgalmat, a sörfőzde melletti összeszerelő, autóbontó műhely zaját jelölték meg.

Van-e olyan településrész, ahol a jelentős mértékű zavaró hatású (zajos, bűzös) tevékenység folytatható?

A válaszadók 61,7%-a szerint nincs olyan településrész, ahol a jelentős mértékű zavaró hatású (zajos, bűzös) tevékenységek folytathatók.

2.4. HUMÁN JELLEMZŐK

Elégedett a település intézményi ellátottságával? Kérem, aláhúzással jelölje!

igazgatási	34-7 I-N
egészségügyi/szociális	23-18 I-N
oktatási	27-11 I-N
kulturális események bővítése, programok szervezése	23-16 I-N
sport és szabadidő	13-27 I-N

A válaszadók jelentős többsége az igazgatási intézményi ellátottsággal van legjobban megelégedve, legkevésbé pedig a sport-és szabadidős lehetőségekkel.

Sokan tartják fejlesztendőnek az egészségügyi/szociális szférát, gyógyszerészre, házi orvosra, gyermekorvosra van leginkább szükség a településen. Sokan fejlesztenék a sportolási lehetőségeket is.

Amennyiben nem elégedett, akkor hol és milyen fejlesztéseket tart szükségesnek?

- Gyógyszertár
- Családi programok
- Sportolási lehetőség, sportcsarnok, uszoda
- Egészségügy-hozzáértő, megbízható házi orvosra, gyermekorvosra van szükség.
- Túrák, kirándulások, gyerektáborok.
- Bölcsi, ovi nyitvatartása és a nyári ügyelet hiánya.
- Igazgatás, közterület felügyelet.
- Kevés az információ a lakosság felé.
- Táncoktatás.

Hogyan jellemezné leginkább lakókörnyezetének lakosságát?

fiatalos, lendületes	7
megfontolt	8
összetartó	15
széthúzó	10
egyéni érdekek által vezérelt	22
képzett	9
képzetlen	3

2.5. ZÖLDFELÜLETEK, TEREK, SZABADIDŐ

Hogyan jellemezné a település zöldfelületeit (erdőterületek, játszótér, sportterület)?

1. megfelelő területű	erdőterület	
2. megfelelő funkciójú		1,3
3. rendezetlen	sportpálya	
4. sötétedés után kerülendő		
5. funkció nélküli		8,2
6. funkcióhiányos	emlékpark/közpark	
7. balesetveszélyes		8,6,1
8. könnyen megközelíthető	játszótér	
9. hosszabb idő eltöltésére is alkalmas		8,2
10. nem megfelelő számú		

A válaszadók többsége szerint az erdőterületek megfelelő területűek, de rendezetlenek. A sportpálya területe könnyen megközelíthető és megfelelő funkciójú. Az emlék/közparkok könnyen megközelíthetőek, megfelelő területűek, de funkcióhiányosak. A játszótér könnyen megközelíthető és megfelelő funkciójú.

Szükségeseznek tartja új zöldterületek kialakítását?

A válaszadók 51,7%-a szerint szükség van új zöldterületek kialakítására.

Amennyiben szükségesnek tartja új zöldterületek kialakítását, akkor hol, és milyen funkcióval?

- Játszótér a temetőnél.
- Dorog felőli oldalon az ipari szennyezés szűrésére.
- Szabadidő eltöltésére, közösségépítő hatással.
- Sportpálya, szabadtéri edzőterem.
- Biciklivel megközelíthető kirándulóhelyek.
- Vaskapuszta és Leányvár között hegytetőn piknikezés, kutyasétáltatás.
- Volt játszótér a temetőnél lehetne egy rózsapark paddal, ivóvízzel kialakítva.
- Legyen minél több fa, kisebb parkok.
- Mezőlábás park kialakítása.
- Rendezési terv szerint.
- Multifunkciós zöldterület a 10-es út és a vasút között.
- Leányváron sok a zöldterület, mely rendszeres gondozást igényelne, meglévőket kellene karbantartani.
- Buszforduló melletti bekerített terület.
- Beloiannisz utca környékén.
- Máv terület rendezése.
- Bécsi úti árkok rendbetartása.

Igénybe veszi a település alábbi, pihenésre, aktív kikapcsolódásra alkalmas helyszíneit?

erdőterület	31-14 I-N
játszótér	13-25 I-N
sportpálya	14-25 I-N
horgásztó	1-22 I-N

A válaszadók legnagyobb része az erdőterületet veszi igénybe aktív kikapcsolódás céljából.

Szükségesnek tartja fenti helyszínek fejlesztését?

A válaszadók 63,3%-a tartja szükségesnek a pihenésre, kikapcsolódásra alkalmas helyszínek fejlesztését.

Amennyiben szükséges a fejlesztés, akkor melyiket milyen célból?

- Sportpálya többfunkcióssá tétele
- Játszótér bővítése idősebb korosztályoknak, árnyékolásának megoldása
- Biciklis pálya, bicikliutak, mezítlásos park kialakítása
- Pályák megvilágítása
- Gyerek kresz pálya
- Zöld füves pálya kialakítása rendezvényeknek WC-vel, parkolóval kialakítva.
- Sörfőzde melletti régi játszótér- játszótér és sportpálya
- Temetővel szemben lévő, régen játszótérként használt terület fejlesztése.
- Horgászto létrehozása.

Szükségesnek tartja a szabadidő eltöltésére alkalmas új létesítmények létrehozását, területek kialakítását?

Amennyiben igen, akkor hol és milyen célból?

A válaszadók 65%-a tartja szükségesnek a szabadidő eltöltésére alkalmas új létesítmények létrehozását.

Célok:

- Bármi, mert jelenleg semmi nincs.
- Bicikli út, lovaglasi lehetőség.
- Külterületi sétautak, parkerdő, pihenőhelyek világítással.
- Kutyafuttató
- Patak mellett
- Játszótér
- Kápolna környékének több funkcióssá tétele.
- Futópálya, röplabdapálya, sportolási lehetőség
- Vaskapunál lévő halastó kirándulohelynek való kialakítása.
- Bécsi út vasút felőli oldalán az önkormányzat tulajdonában lévő terület sportpálya célból.

Igényli, hogy szabadidejének egy részét a településen tudja eltölteni?

A válaszadók 66,7%-a igényli, hogy szabadidejének egy részét a településen tudja eltölteni.

Célok:

- Sport
- Kulturális
- Erdőben kirándulás, erdei játszótér, rendezett padok a dombon
- Gyerekeknek biztonságos sportolási lehetőség.
- Falunap, főzőverseny
- Bálók rendezése
- Kávézó létrehozása
- Egészségnapok
- Klubok
- Séta, kerékpározás, kutyasétáltatás.
- Nem sváb rendezvényeken szívesen részt vennénk, azok nem a kultúránk része.

2.6. TELEPÜLÉSI ÉRTÉKEK, UTCAKÉPEK

Melyek a település legvonzóbb értékei? (épületek, építmények, terek, helyek, utcahálózat, utcák, utcakép stb...)

- Művelődési ház
- Iskola
- Templom, kápolna
- Óvoda
- Természet
- Biztonságérzés, csend, nyugalom
- Falusi jelleg
- Falumúzeum
- Kolostorromok feltárása, régészeti értékek.
- Temető melletti sétaút
- Utcahálózat
- Szép kertek, házak
- Várdomb utca
- Orvosi rendelő
- Faluház
- Kálvária domb
- Erzsébet utca hagyományos épületei, utcaképe
- Panoráma, nyugalom, csend, jó levegő

Van a településen olyan épített vagy természeti érték, amely megőrzésre érdemes? Amennyiben igen, akkor mi az, és hol található?

- Tájház
- Fák
- Kolostorromok, régészeti értékek.
- Templom, kápolna és környezete
- Pihenőréteg a panorámán
- Mindenhol, ahol öreg fák vannak.
- Panoráma utca és környéke.
- Faluház
- Művelődési ház
- Iskola
- Erzsébet utca 12. sz.
- Vár
- Leányvári patak környezete
- A falu közepén lévő völgy és zöldterület.
- II. világháboús lövészárók

A válaszadók 37%-a szerint van a településen olyan épített vagy természeti érték, amely megőrzésre érdemes.

Milyen lépéseket kell tennie az önkormányzatnak a település épített és természeti értékeinek védelme érdekében?

helyi védelem alá helyezés (anyagi támogatással)	22
helyi védelem alá helyezés (anyagi támogatás nélkül)	3
információs táblák kihelyezése	18
önkormányzati tulajdonba vétel és hasznosítás (tájház, múzeum, tanösvény)	22
tulajdonosi, használói köteleesség	8

A válaszadók 36,7%-a szerint a település épített és természeti értékeit, azok védelme érdekében helyi védelem alá kellene helyezni, ha kell, anyagi támogatással. Ugyanennyien gondolják úgy, hogy önkormányzati tulajdonba kellene vonni ezeket az értékeket a hasznosítás jegyében.

Fontosnak tartja a közterületek fásítását?

A válaszadók 60%-a tartja fontosnak a közterületek fásítását.

Fontosnak tartja a településkép szempontjából, hogy a közterületek (utak) csapadékvíz elvezetési rendszere ne nyílt árkos, hanem zárt csatornás, fedett árkos legyen?

A válaszadók 60 %-a szerint nem fontos a településkép szempontjából, hogy a közterületek csapadékvíz elvezetési rendszere ne nyílt árkos, hanem zárt csatornás, fedett árkos legyen.

Településképi szempontból zavarók-e a közterületről látható reklámfelületek?

A válaszadók 70 %-a szerint nem zavaróak a közterületről látható reklámfelületek.

Mely utcákban látja szükségét fasorok telepítésének / pótlásának?

- Erzsébet utca
- Bécsi út
- Vasút
- Mindenhol
- Panoráma út
- Várdomb utca
- Templom utca

2.7. KÖZMŰVEK, KÖZMŰELLÁTÁS

Elégedett a település közmű ellátottságával?

Amennyiben nem, akkor Ön szerint milyen gondok, hiányosságok vannak?

A válaszadók 70 %-a elégedett a település közmű ellátottságával.

Gondok, hiányosságok:

- Gyakori az áramszünet szélben.
- Közterületen sokára cserélnek égőt, ha kiég.
- Vezetékes víz, csatorna.
- Víznyomással van gond a Kálvária utcán.
- Gyenge a víznyomás a Várdomb utcában.
- Fák ágai néhol belógnak a villanyvezetékbe, ritkítani, gallyazni kellene.

Megfelelőnek tartja a településen a közvilágítást?

Amennyiben nem, akkor hol és milyen problémát tapasztalt?

A válaszadók 75 %-a megfelelőnek tartja a településen a közvilágítást.

Problémák:

- Közvilágítás hiányos, Bécsi úton akadozik, a sétáló utakon nincs (temető mögött)
- Vasút utca erdős részén jó lenne több lámpa, mert télen sötét.
- Gyenge
- Panoráma utcában nincs végig kiépítve
- Kápolna környékére komolyabb napelemes parkvilágítás kellene.
- Energiatakarékos égőkre kellene cserélni.

Előfordul feszültség ingadozás lakásának áramellátásánál?

Amennyiben igen, akkor hol?

A válaszadók 75 %-a nem tapasztal feszültség ingadozást lakásának áramellátásánál.

Problémás helyek:

- Bécsi út
- Erzsébet utca

Megfelelő a településen a nagysebességű internet hozzáférés?

A válaszadók 53 %-a megfelelőnek tartja a településen a nagysebességű internet hozzáférést.

Megfelelőnek tartja a kábel TV szolgáltatást?

A válaszadók 57 %-a megfelelőnek tartja a kábel TV szolgáltatást.

Elegendő a térerő a mobil telefonok használatához?

A válaszadók 60 %-a szerint elegendő a térerő a mobil telefonok használatához.

Amely szolgáltatónál gondok vannak:

- Vodafone
- Telekom
- Invitel
- T-home és Invitel nem elérhető a Panoráma utca teljes területén, nincs kábelszolgáltatás.
- Digi
- Telenor

Megfelelő a nyári csúcsfogyasztás idején is a víznyomás?

A válaszadók 67 %-a szerint megfelelő a víznyomás a nyári csúcsfogyasztás idején is.

Tapasztal bűz hatást a szennyvízátemelők környezetében?

A válaszadók 50%-a tapasztal bűz hatást a szennyvízátemelők környezetében.

- Erzsébet utca eleje, vége
- Temető
- Bécsi utca
- Várdomb utca

Vannak a felszíni vízelvezetéssel kapcsolatban problémái?

A válaszadók 57 %-a tapasztal problémát a felszíni vízelvezetéssel kapcsolatban.

- A vízelvezető árok összeomlik
- Bécsi utca
- Kálvária utca temető felőli kanyarnál nagy eső után tócsa!
- Erzsébet utcai útpadka rendszeresen kimosódik
- Vasút utca
- Panoráma utca

2.8. KÖZLEKEDÉS

Zavarónak érzi a települési főutca forgalmát?

A válaszadók 43,3%-a szerint zavaró a települési főutca forgalma.

Szokott lakóingatlana előtt az utcán parkolni?

A válaszadók 51,7%-a nem szokott lakóingatlana előtt az utcán parkolni.

Rendszeresen használ kerékpárt?

A válaszadók 51,7%-a nem használ rendszeresen kerékpárt.

***Van a településen belül parkolási gondja?
Amennyiben igen, akkor hol?***

A válaszadók 75%-ának nincs parkolási gondja a településen belül.

Ahol gondot okoz a parkolás:

- Iskola, óvoda, orvosi rendelőnél.
- Élelmiszerbolt
- Vasút állomás

A válaszadók 31%-a rövid ideig (15-30 perc) szokott parkolni a településen.

Hol lenne esetleg szükséges újabb parkoló felületek kialakítása a településen?

- Vasútnál
- Iskola és ovi környékén
- Temetőnél
- Pálya környékén
- Buszmegálló környéke (Bécsi út)
- Templomnál
- Polgármesteri hivatal
- ABC
- Erzsébet utca, kultúrház és rendelő környékén
- Megállni tilos jelzés ellenére szabálytalanul parkolnak.
- A Juhos kertészettel szemben

Hány személygépkocsit használnak családjában?

A válaszadók 41%-ának családjában 1 személygépkocsit használnak, 33%-ának családjában pedig 2 személygépkocsit használnak

***Szokott rendszeresen autóbusszal utazni?
Megfelel utazási szokásainak a buszsűrűség?***

A válaszadók 58,3%-a nem szokott rendszeresen autóbusszal utazni.

A válaszadók 31,7%-a szerint nem megfelelő a buszsűrűség utazási szokásainak, míg közel ugyanennyien gondolják megfelelőnek.

A válaszadók 55%-a sürgősen tartja újabb buszmegállók kijelölését.

Van olyan hiányzó irány, ahová autóbusz járatot kellene indítani?

A válaszadók 31,7%-a szerint nincs szükség új útirányba is buszjáratokat indítani.

***Szükségesnek tartja a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítását?
Amennyiben igen, akkor milyen formában?***

A válaszadók 68%-a szükségesnek tartja a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítását.

Javaslatok:

- Biztonságos, sima felületű legyen
- Kerékpárút Dorogra, Piliscsévre
- Legyen egyáltalán kerékpárút, jelenleg nincs.

**Megfelelőnek tartja az egyes településrészek közötti útkapcsolat minőségét?
Amennyiben nem, akkor mely településrészek között?**

A válaszadók 50%-a megfelelőnek tartja az egyes településrészek közötti útkapcsolat minőségét.
Ahol javítani lehetne:

- Mély út és Kálvária utca csatlakozása
- Bécsi út-Panoráma utca csatlakozása
- Vasút-Kálvária utca csatlakozása

**Megfelelőnek tartja a külterületi / mezőgazdasági területi útkapcsolat minőségét?
Amennyiben nem, akkor hol ne megfelelő?**

A válaszadók 40%-a tartja megfelelőnek a külterületi/mezőgazdasági területi útkapcsolat minőségét.

Ahol nem megfelelők a mezőgazdasági utak:

- Leányvár-temetőtől kifelé vezető út
- Temető mellett-döngkút irányába

**Van hiányzó, vagy fejlesztendő útkapcsolat a szomszéd települések felé?
Amennyiben van, akkor melyik település felé?**

A válaszadók 50%-a szerint van hiányzó vagy fejlesztésre szoruló útkapcsolat a szomszéd települések felé. Ezek a fejlesztendő útkapcsolatok az alábbiak:

- Keszölc felé
- Leányvár-Dorog között
- Piliscsév felé
- Kiscsév felé
- Piliscsévi körforgalomtól befelé a völgybe.

**Elegendő szélességűnek és minőségűnek tartja a település járdáit?
Amennyiben nem, akkor hol nem megfelelő?**

A válaszadók 46,7%-a nem tartja elegendő szélességűnek és minőségűnek a település járdáit. Nagy probléma, hogy babakocsival, kerekesszékekkel szinte sehol nem járhatóak, sok részen nem megfelelőek, vagy egyáltalán nincs is.

Ahol nem megfelelő:

- Erzsébet út egyik oldala keskeny is és rossz is az út a Templom felől.
- Bécsi út
- A legtöbb járda minősége rossz, járdakapcsolatok hiánya az egész faluban.
- Vasút utca
- Várdomb utca
- Panoráma utca

**Megfelelő minőségűnek és szélességűnek tartja a településen az útburkolatokat?
Amennyiben nem, akkor hol nem megfelelő?**

A válaszadók 51,7%-a nem tartja megfelelő minőségűnek és szélességűnek az útburkolatokat a településen. A legnagyobb problémát a Fő utca jelenti, de más utcákban is probléma az útburkolat szélessége és minősége.

Ahol nem megfelelő a burkolat:

- Erzsébet utca
- Bécsi út
- Kálvária utca szélesség+minőség

- Vasút utca nagyon rossz.
- Templom utca
- 10-es út Leányvártól a körforgalomig
- Szinte mindenhol javításra szorulnak.
- A szélessége a sok parkoló jármű miatt nem megfelelő.

2.9. EGYÉB

Az *Észrevételei, javaslatai a település fejlesztését, rendezését illetően, illetve a tulajdonában álló területekkel kapcsolatos, a településfejlesztés, -rendezés körébe tartozó, problémái, fejlesztési szándékai* kérdéskörben az alábbi válaszok születtek:

- Szabadidős park parkolóval, pihenővel, játszótér: árnyékolók a csúszda fölé, árkok rendbetétele, Vasút itca árokfedés, út szélesítés, vasútállomás rendezése, önkormányzati területek rendbetétele, kihasználása.
- Vaskapu Puszta külterület 4/3 telket, ha lehet, minősítsék át beépíthető területnek. Köszönöm.
- Az Erzsébet utca végén nagyon ramaty már a járda. Rendszerben tartani is nagyon nehéz, balesetveszélyes! A gyerekeknek nincs elég szabadidős tér, ahol találkozni tudnának. Felháborítónak tartom a gyerekorvosi rendelést, nem hiszem, hogy heti 1-2 rendelési időt ne lehetne megoldani! És lenne még egy javaslatom: évente 1x teljeskörű loomtalanítás, nem lenne annyi szemét az udvarokon.
- A szolgalmi utak megnyitása, használhatóvá tétele.
- Fontos lenne a bálványfák irtása.
- Javasolnám egy térfelügyelő kamera beszerzését a Bécsi út- Erzsébet utca és Bécsi út-Vasút utca elágazásaihoz. A zebrán félve kell átmenni a sok szabálytalanul közlekedő és száguldozó autós miatt. A kis falunkban is jó lenne több virágos részt látni. A főút mentén, vasútállomásnál, buszmegálló mellett 1-1 kisebb park szerűségben. A közbiztonság érdekében jó lenne egy saját polgárőrséget létrehozni megbízható emberekkel. A faluban több helyen kellene kukákat elhelyezni, hátha rászoknának az emberek és oda dobnák el a már szükségtelenné vált csokipapírt, sörös dobozt. A pályánál lebontott kishidat nagyon hiányoljuk mi, Bécsi úti lakosok. Jó lenne, ha valamilyen formában újból visszakerülhetne.
- Vasárnap ne lehessen sem füvet nyírni, sem egyéb hangos tevékenységet folytatni! Lakosság e-mailben történő tájékoztatása. Szemetes elhelyezése a kisutcákban. Falu jelleg maradjon meg!
- A mi kis falunk egy kincses bánya lehetne, ha az elmúlt 40 évben minden megtörtént volna, ahogy a környező falvakban pl. Piliscséven. A Polgármesterek hibája, mi meg maradtunk egy elmaradt falu egy gyönyörű helyen. A küszködés megvan, de az nem elég.
- A település ingatlannyilvántartása nincs összhangban a Földhivatali nyilvántartással. A település korábbi vezetése a lakossági óhajoknak megfelelően módosították a telekhatárokat, amely módosításokat a kormányhivatali és földhivatali nyilvántartásokban nem vezették át. Indokolt lenne a helyi ingatlannyilvántartást felülvizsgálni és a szükséges módosítást elvégezni a Földhivatalnál is.
- Az Erzsébet utca végén a temető oldalán szemetes, roncs autókkal lévő telek. Nem jó a Leányvár képére.
- Nem látjuk a kérdőívben a képviselő testület aktív, kifejezetten Leányvárt szolgáló javaslatait.
- Parkolási szabályok betartása fontos lenne. Internet és TV szolgáltatók bővítés, pl.: DIGI kábel TV és internet. Elhanyagolt telkek szankcionálása--> szebb utcakép, rendezettebb település. Némely udvaron tartott kutya miatt a járdán közlekedni képtelenség, a kerítést döngetve ugatnak.
- Vasút utcában: Vízelvezető árkok felújítása, járda hiány, út karbantartása.
- Az elmúlt időszakban nem történt fejlesztés, vagy arra irányuló tevékenység. Az új faluvezetés hátrítja az ígéretek, melyeket a kampányban tett. Néhány nevetséges murvázás

és festés nem fejlesztés. A ravatalozó felújítása elmaradhat, ezzel elveszítve sok millió támogatást. Nincs a falunak szüksége két egyforma játszótérre, hanem nagyobb gyerekek lekötésére, sportoltatására lenne szükség, kimozdítani őket a lakásból, vagy a céltalan biciklizést felváltani. A közterületek gazosak, az önkormányzat nem tartja és nem tartatja be a köztisztasági rendeletet. Sok terület parlagfüves, de kaszálás csak akkor történik, ha a Nébih felé bejelentés történik.

- Csak ismételni tudom magamat, amikor tisztelettel kérdezném, hogy mikor lesz megcsinálva a járda az Erzsébet utca páratlan oldalán is? Továbbá kérdezném tisztelettel, hogy ha már nekünk kell rendben tartani az árkot és a füvet, azt hová tegyük, ha nincs elég zöld hulladékra igénybe vehető zsák? Ha nem gondoljuk, az a baj, ha kint hagyjuk az árok mellett, az is baj, akkor mi lesz a megoldás?
- Ki adott engedélyt a Várdomb utcába nagy mennyiségű élő állat tartására??? Sok dolgot láttam már életemben, de ilyet még nem. Az állatkertben nincs ennyi birka és bárány, mint a falu legszebb utcájában.
- Van az önkormányzatnak fűnyíró traktorja, használni kellene a közösségi tereken. (pl.: temetővel szemben)
- Utak javítása, buszjáratok visszaállítása a volt rendszerbe.
- Nem tartom a továbbiakban jónak, hogy az Erzsébet út kertjeit kimérenék és engedélyezzenek építkezni a Kálvária vagy a Templom út felé, mert szűk az utca és a sok autótól alig lehet közlekedni. A Kálvária utcánál ez a probléma a régi utcaszakaszon jelentkezik.

3. HELYZETELEMZŐ ÉS HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. SWOT ANALÍZIS

Swot analízis

Erősségek	Gyengeségek
-----------	-------------

<ul style="list-style-type: none"> – jó infrastruktúra <ul style="list-style-type: none"> • teljes közműellátottság • egészségügyi és szociális ellátás jó minősége – M100 gyorsforgalmi út és leányvári csomópontjának megépülése – Vasúti és közúti tömegközlekedés lehetőségének megléte – Budapest és az egyéb várososok közelsége – a nagyforgalmú 10-es út kedvezőtlen hatása mérséklődik az M100-as megépülésével, de a település kiváló elérhetősége nem változik – szép természeti környezet veszi körbe a falut – csendes, tiszta, nyugodt, biztonságos település, vidéki hangulat – értékes természeti környezet – jó termőföldek – kedvező földrajzi elhelyezkedés, a Pilis közelsége – kiváló táji adottságok, tájértékek – jó levegő – jó adottságok sportolási, turisztikai és kirándulási lehetőségek kiaknázása számára – hagyományörzés és hagyománytisztelet a lakosság körében – közel a természet – nyugodt település, jó a közbiztonság – meglévő prosperáló gazdasági területek, valamint beruházásra alkalmas területek – erdőgazdálkodási és mezőgazdálkodási lehetőségek 	<ul style="list-style-type: none"> – alul menedzselt (még nem ismerik eléggé a szépségeit) – a helyi munkahelyellátottság lehetne még nagyobb – a lakosság jelentős része ingázik – kerékpáros közlekedésben hiányoznak a kiépített térségi kp. kapcsolatok – jelenleg nagy átmenő forgalom terheli a települést – sportolási lehetőségek közül a tornacsarnok és sportpálya hiánya – szórakozási lehetőségek hiánya – vendéglátó létesítmények hiánya – egyes kereskedelmi egységek hiánya – szűk a szálláshely kínálat
---	--

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - beruházók befektetési szándékai - a település egy erősen fejlődő térségben fekszik - a település elérhetősége kiváló lesz az M 100 megépülésével (és az M10 majdani megépülésével) - M 100 - a gazdaság fejlődése nyomán megtelepedő további gazdasági funkciók - munkahelyek létesítése - rendelkezésre álló munkaerő - pályázati források felkutatása és kihasználása - aktívabb térségi szerepvállalás - fiatalok számára otthonteremtési támogatás, foglalkoztatás-fejlesztési kezdeményezések - fiatalok számára szórakozási lehetőségek bővítése - az önkormányzat aktív, helyi gazdaságfejlesztő tevékenysége - a történeti tájhasználattal összeegyeztethető termelési módok, gazdálkodási formák (ökogazdálkodás, biogazdálkodás) elterjesztése - kerékpáros közlekedés fejlesztése - nincs jelentős környezetszennyező ipar, - a környezeti állapot minősége jó - épületek energiaigényének csökkentése - mezőgazdasági termelés, növénytermesztés - a vidéki élet felértékelődése - természetközeli adottságok és természeti értékek felértékelődése - turizmusfejlesztés, idegenforgalom fejlesztése (pályázatok, támogatások felkutatása) - meglévő építészeti és kulturális értékek 	<ul style="list-style-type: none"> - méretből, helyzetből adódó jelentős ráutaltság a szomszédos településekre, városokra - pályázati lehetőségek nem megfelelő kihasználása - a kvalifikált munkaerő elvándorlása, fiatalok elvándorlása - a környező városok, települések munkaerőpiaca további munkaerőt szív el a településről - a tervezett gazdasági terület beépülésével megváltozhat a táji karakter és tájhasználat - M 100 megépülésével megváltozik a táj, jelentős beavatkozások - tervezett gazdasági területek esetleges környezetszennyezése, vizuális terhelése - felszíni és felszín alatti vizek szennyezése - megfelelő védelem hiányában eltűnhet a település kedvező építészeti arculata, településképe - Önkormányzat pénzügyi lehetőségeinek további szűkülése - Önkormányzat nem lesz képes a pályázati önrészek előteremtésére

1.2. FEJLESZTÉSI FELADATOK, KITÖRÉSI PONTOK AZ ÉRTÉKELÉS ALAPJÁN

- a meglévő természeti értékek turisztikai lehetőségeinek kihasználása (infrastruktúra kiépítéssel)
- a meglévő kulturális és építészeti értékek lehetőségeinek kihasználása
- kerékpáros kapcsolatok fejlesztése
- településközi úthálózati kapcsolatok fejlesztése
- közösségi közlekedés összehangolása (lehetőségekhez mért fejlesztése)
- a községi közterületek minőségének javítás (járdák, díszburkolatok, parkok zöldterületek).
- helyi intézményi szolgáltatások bővítése, a szolgáltatások színvonalának emelése
- a helyi gazdasági szereplők megtartása, új lehetőségek megteremtése
- új gazdasági szereplők letelepedési feltételeinek biztosítása, támogatása
- a lakosság megtartása, fiatalok helyben tartása
- az energia hatékony fejlesztések és a környezettudatos szolgáltatások támogatása mind az önkormányzati, mind a vállalkozói szektorban
- helyi kereskedelmi szolgáltatások felélénkítése
- helyi kulturális élet felélénkítése
- fejlődő, tiszta, biztonságos, nyugodt légkörű település megteremtése

- munka-és szabadidős tevékenységek lehetőségének megteremtése
- a biogazdálkodás lehetőségének elősegítése
- a mezőgazdaság minőségi fejlesztése a természeti örökség értékeinek megőrzésével

1.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÉS RENDEZÉS KAPCSOLATA

A településfejlesztési koncepció elkészítésének a célja, hogy egy-egy választási ciklusokon átívelő, széles társadalmi egyetértésen alapuló fejlődési irányt fogalmazzon meg Leányvár számára. A koncepció alapja lesz a megújításra kerülő településrendezési tervnek (szerkezeti tervnek, szabályozási tervnek és helyi építési szabályzatnak), így minden lakost, vállalkozást, intézményt területileg is érintő hatásai vannak.

A településfejlesztési koncepció megjelöli azokat az irányokat, amely mentén a település hosszú távú fejlődése biztosítható, majd megjelöli azokat a pontokat – akcióterületeket – amelyek a hosszú távú fejlesztések érdekében beavatkozást igényelnek. A településfejlesztési koncepció készítésekor feltárássra került számos olyan – a hatályos rendezési tervben szereplő – szabályozás, amelynek ésszerű módosításával a szereplők további lehetőséget kaphatnak fejlesztéseik végrehajtására.